

DETTIGSTE HOOFDSTUK

EXODUS 30 : 1 – 38

De Leer van de Naastenliefde en van het Geloof.

10167. Weinigen weten uit welke oorsprong de echtelijke liefde ontstaat: degenen die vanuit de wereld denken, geloven dat zij uit de natuur ontstaat, maar zij die uit de hemel denken, geloven dat zij uit het Goddelijke daar ontstaat.

10168. De waarlijk echtelijke liefde is het éénzijn van twee gemoederen, dit is het geestelijk éénzijn en alle geestelijk éénzijn daalt neer uit de hemel; vandaar is het, dat de waarlijk echtelijke liefde uit de hemel is en dat het eerste ‘zijn’ ervan, is uit het huwelijk van het goede en het ware daar.

Het huwelijk van het goede en het ware in de hemel is uit de Heer en daarom wordt de Heer in het Woord Bruidegom en Echtgenoot genoemd en de hemel en de Kerk wordt bruid en echtgenote genoemd en daarom wordt ook de hemel met een huwelijk vergeleken.

10169. Hieruit blijkt, dat de waarlijk echtelijke liefde is het éénzijn van twee ten aanzien van de innerlijke dingen, die van het denken en van de wil zijn, dus die van het ware en van het goede zijn, want het ware is van het denken en het goede is van de wil.

Wie immers in de waarlijk echtelijke liefde is, heeft datgene lief wat de ander denkt en dat wat de ander wil; dus heeft hij het eveneens lief zo te denken als de ander en heeft hij het lief zo te willen als de ander, dus met de ander verenigd te worden en zoals één mens te worden. Dit is het wat er wordt verstaan onder de woorden van de Heer bij Mattheüs: *‘En de twee zullen tot één vlees zijn en daarin zijn zij niet langer twee, maar één vlees’*, (Mattheüs 19:4-6; Genesis 2:23,24).

10170. Het verkwikkelijke van de waarlijk echtelijke liefde is innerlijk, omdat het van de gemoederen is en eveneens is het daarvandaan uiterlijk en uitwendig, dus dat van de lichamen.

Maar het verkwikkelijke van de niet waarlijk echtelijke liefde is slechts een uitwendig verkwikkelijke, zonder het innerlijke, dus dat van de lichamen en niet van de gemoederen. Dit verkwikkelijke is aards, bijna zodanig als van de dieren en daarom vergaat dit mettertijd, maar het eerstgenoemde is hemels, zodanig als dat van de mensen zal zijn en daarom is het blijvend.

10171. Niemand kan weten wat de waarlijk echtelijke liefde is en hoedanig het verkwikkelijke ervan is, dan alleen degene die is in het goede van de liefde en in de waarheden van het geloof uit de Heer, aangezien, zoals is gezegd, de waarlijk echtelijke liefde is uit de hemel en uit het huwelijk van het goede en het ware daar.

10172. Uit het huwelijk van het goede en het ware in de hemel en in de Kerk kunnen wij worden onderricht hoedanig de huwelijken op aarde zullen zijn, namelijk dat zij zullen zijn tussen twee: één echtgenoot en één echtgenote en dat de waarlijk echtelijke liefde nooit bestaat indien één echtgenoot verscheidene echtgenoten heeft.

10173. Wat vanuit de waarlijk echtelijke liefde plaatsvindt, gebeurt uit het vrije van beiden, want al het vrije is uit de liefde en de een en de ander heeft het vrije, wanneer de een liefheeft wat de ander denkt en wat de ander wil.

Vandaar is het, dat willen overheersen in een huwelijk de echte liefde vernietigt, want het neemt het vrije ervan weg, dus eveneens de verkwikkingen ervan.

De verkwikking van overheersen, dat in de plaats ervan opkomt, baart tweedracht en brengt onmin onder de gemoederen en laat de boosheden wortelschieten al naar het hoedanige van de heerschappij aan de ene zijde en de hoedanigheid van de slavernij aan de andere kant.

10174. Hieruit kan vaststaan dat de huwelijken heilig zijn en dat die kwetsen is datgene kwetsen wat heilig is.

Bijgevolg dat echtbreuk profaan is, want daar het verkwikkelijke van de echtelijke liefde uit de hemel neerdaalt, klimt het verkwikkelijke van de echtbreuk uit de hel op.

10175. Zij die dus verkwikking vinden in echtbreuken, kunnen niet langer enig goede en ware uit de hemel opnemen.

Vandaar is het, dat zij die verkwikking in echtbreuk hebben gevonden, daarna de dingen die van de Kerk en van de hemel zijn, geringschatten en die eveneens in hun hart loochenen.

De oorzaak dat dit zo is, is dat de liefde van de echtbreuk is vanuit het huwelijk van het boze en het valse, dus het helse huwelijk.

EXODUS 30 : 1 – 38

- 1. En maken zult gij een altaar tot het roken van reukwerk; van sittimhouten zult gij het maken.*
- 2. Een el zijn lengte en een el zijn breedte; vierkant zal het zijn en twee ellen zijn hoogte, uit hetzelfde zijn hoornen.*
- 3. En overtrekken zult gij het met zuiver goud, zijn dak en zijn wanden rondom en zijn hoornen en maken zult gij het een rand van goud rondom.*
- 4. En twee ringen van goud zult gij het maken van onder zijn rand, op zijn twee ribben, gij zult maken op zijn twee zijden en het zal zijn tot vatten voor de stangen, om het daarin te dragen.*
- 5. En maken zult gij de stangen van sittimhouten en overtrekken die met goud.*
- 6. En geven zult gij het vóór de voorhang, die over de ark der getuigenis is, vóór het verzoendeksel dat is op de getuigenis, waarheen Ik zal samenkomen met u daar.*
- 7. En roken zal daarop Aharon reukwerk van specerijen in de morgen in de morgen, bij het toerichten van de lampen zal hij het roken.*
- 8. En wanneer Aharon de lampen doet opgaan tussen de avonden, zal hij het roken; een gedurig reukwerk vóór Jehovah in uw geslachten.*
- 9. Niet zult gij doen opgaan op hetzelfde een vreemd reukwerk en brandoffer en spijsoffer en een drankoffer zult gij niet plengen daarop.*
- 10. En verzoenen zal Aharon op deszelfs hoornen eens in het jaar van het bloed der zonde der verzoeningen; eens in het jaar zal hij verzoenen op hetzelfde in uw geslachten; een heilige der heiligen dit voor Jehovah.*
- 11. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende:*
- 12. Wanneer gij zult opnemen de som van de zonen Israëls naar hun getelden en zij zullen geven eenieder de verzoening van zijn ziel aan Jehovah in het tellen van hen en er zij in hen geen plaag in het tellen van hen.*

13. Dit zullen zij geven, een elk die overgaat op de getelden, de helft van een sikkal, in de sikkal der heiligheid, twintig oboles de sikkal, de helft van een sikkal een opheffing voor Jehovah.
14. Een elk die overgaat op de getelden, van een zoon van twintig jaren en daarboven, zal een opheffing aan Jehovah geven.
15. De rijke zal niet meer geven en de arme zal niet minder geven, van de helft van de sikkal, om een opheffing aan Jehovah te geven, om te verzoenen over uw zielen.
16. En gij zult nemen het zilver der verzoeningen van met de zonen Israëls en gij zult het geven tot het werk van de tent der samenkomst; en het zal de zonen Israëls zijn ter gedachtenis vóór Jehovah om te verzoenen over uw zielen.
17. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende:
18. En maken zult gij een wasvat van brons en zijn voetstuk brons, om te wassen en gij zult het geven tussen de tent der samenkomst en tussen het altaar en geven zult gij daar wateren.
19. En wassen zullen Aharon en zijn zonen daaruit hun handen en hun voeten.
20. Bij hun binnentreden in de tent der samenkomst zullen zij wassen met wateren, opdat zij niet sterven of bij hun naderen tot het altaar om te bedienen, om Jehovah een vuuroffer aan te steken.
21. En wassen zullen zij hun handen en hun voeten, opdat zij niet sterven en het zal hun een inzetting der eeuw zijn, voor hem en voor zijn zaad, voor hun geslachten.
22. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende:
23. En gij, neem u de voornaamste specerijen, de beste mirre, vijfhonderd en aromatische kaneel, de helft ervan, vijftig en tweehonderd en aromatische kalmoes, vijftig en tweehonderd.
24. En kassie, vijfhonderd, in de sikkal der heiligheid en olie van de olijf, een hin.
25. En maken zult gij het een olie der zalving der heiligheid, een zalf der zalf, een werk van een zalfbereider, een olie der zalving der heiligheid zal het zijn.
26. En zalven zult gij daarmee de tent der samenkomst en de ark der getuigenis.
27. En de tafel en al haar vaten en de kandelaar en zijn vaten en het reukaltaar.
28. En het altaar des brandoffers en al zijn vaten en het wasvat en zijn voetstuk.
29. En heiligen zult gij ze en zij zullen een heilige der heiligen zijn; al wie ze aanraakt, zal worden geheiligd.
30. En Aharon en zijn zonen zult gij zalven en heiligen zult gij hen om Mij het priesterschap te bedienen.
31. En tot de zonen Israëls zult gij spreken, al zeggende: Olie der zalving der heiligheid zal deze Mij zijn in uw geslachten.
32. Op het vlees van de mens zal het niet worden gegoten en in haar hoedanigheid zult gij niet maken zoals deze; heilig is deze, heilig zal zij ulieden zijn.
33. Een man die zal hebben gemaakt een zalf zoals deze en die zal hebben gegeven daarvan op een vreemde en hij zal worden uitgeroeid uit zijn volken.
34. En Jehovah zei tot Mozes: Neem u welriekende specerijen, stacte en oniche en galban, welriekende dingen en zuivere wierook; zoveel in zoveel zal het zijn.
35. En maken zult gij het een reukwerk, een zalf, een werk van een zalfbereider, gezouten, zuiver, heilig.
36. En stoten zult gij van hetzelfde heel klein en gij zult geven daarvan vóór de getuigenis in de tent der samenkomst, waarheen Ik zal samenkomen tot u daar; een heilige der heiligen zal het ulieden zijn.
37. En het reukwerk dat gij maakt in zijn hoedanigheid, niet zult gij maken voor ulieden; heilig zal het u zijn voor Jehovah.

38. Een man die zal hebben gemaakt zoals datzelfde, om daarmee een geur te maken en hij zal worden uitgeroeid uit zijn volken.

INHOUD

10175a. Er wordt in dit hoofdstuk gehandeld over het reukaltaar; over de verzoening van eenieder door zilver; over het wasvat en over de wassing daaruit en over de bereiding van de olie der zalving en van het reukwerk.

Met het roken wordt in de innerlijke zin aangeduid de verhoring en de opneming van alle dingen van de eredienst, die zijn vanuit de liefde en de naastenliefde, uit de Heer.

Met de verzoening van eenieder door zilver, wordt aangeduid de toekenning van alle dingen van de eredienst aan de Heer en niets aan zichzelf, opdat niemand verdienste zal hebben.

Met het wasvat en de wassing wordt aangeduid de zuivering van de boosheden eerst, in elke eredienst; met betrekking tot de olie der zalving wordt de hoedanigheid van de liefde in de eredienst aangeduid en met de bereiding van het reukwerk de hoedanigheid van de eredienst daaruit.

DE INNERLIJKE ZIN

10176. Vers 1-10. *En maken zult gij een altaar tot het roken van reukwerk; van sittimhouten zult gij het maken. Een el zijn lengte en een el zijn breedte; vierkant zal het zijn en twee ellen zijn hoogte, uit hetzelfde zijn hoornen. En overtrekken zult gij het met zuiver goud, zijn dak en zijn wanden rondom en zijn hoornen en maken zult gij het een rand van goud rondom. En twee ringen van goud zult gij het maken van onder zijn rand, op zijn twee ribben, gij zult maken op zijn twee zijden en het zal zijn tot vatten voor de stangen, om het daarin te dragen. En maken zult gij de stangen van sittimhouten en overtrekken die met goud. En geven zult gij het vóór de voorhang, die over de ark der getuigenis is, vóór het verzoendeksel dat is op de getuigenis, waarheen Ik zal samenkomen met u daar. En roken zal daarop Aharon reukwerk van specerijen in de morgen in de morgen, bij het toerichten van de lampen zal hij het roken. En wanneer Aharon de lampen doet opgaan tussen de avonden, zal hij het roken; een gedurig reukwerk vóór Jehovah in uw geslachten. Niet zult gij doen opgaan op hetzelfde een vreemd reukwerk en brandoffer en spijsoffer en een drankoffer zult gij niet plengen daarop. En verzoenen zal Aharon op deszelfs hoornen eens in het jaar van het bloed der zonde der verzoeningen; eens in het jaar zal hij verzoenen op hetzelfde in uw geslachten; een heilige der heiligen dit voor Jehovah.*

En maken zult gij een altaar tot het roken van reukwerk, betekent het uitbeeldende van de welgevallige verhoring en opneming van alle dingen van de eredienst, die uit de liefde en de naastenliefde is, door de Heer; van sittimhouten zult gij het maken, betekent uit de Goddelijke Liefde; een el zijn lengte en een el zijn breedte, betekent evengelijk uit het goede en uit het ware; vierkant zal het zijn, betekent zo volmaakt; en twee ellen zijn hoogte, betekent de graden van het goede en het ware en hun verbinding; uit hetzelfde zijn hoornen, betekent de machten van het ware vanuit het goede van de liefde en van de naastenliefde; en overtrekken zult gij het met zuiver goud, betekent het uitbeeldende van alle dingen van de eredienst uit het goede; zijn dak, betekent het binnenste; en zijn wanden, betekent de

innerlijke dingen en zijn hoornen, betekent de uiterlijke dingen; en maken zult gij het een rand van goud rondom, betekent de begrenzing uit het goede opdat zij niet door de boosheden worden genaderd en beschadigd; en twee ringen van goud zult gij maken van onder zijn rand, betekent de sfeer van het Goddelijk Goede, waardoor de verbinding en de instandhouding is; op zijn twee ribben, betekent met de waarheden enerzijds; gij zult maken op zijn twee zijden, betekent met het goede anderzijds; en het zal zijn tot vatten voor de stangen, betekent de macht van het ware uit het goede daar; om het daarin te dragen, betekent vandaar de bewaring in de staat; en maken zult gij de stangen van sittimhouten, betekent de macht uit het goede van de liefde van de Heer; en overtrekken die met goud, betekent de grondvesting van alle dingen op het goede; en geven zult gij het vóór de voorhang die over de ark der getuigenis is, betekent in de innerlijke hemel, waar deze wordt verbonden met de binnenste hemel; vóór het verzoendeksel dat is op de getuigenis, betekent waar de verhoring en de opneming is van alle dingen van de eredienst uit het goede van de liefde door de Heer; waarheen Ik zal samenkomen met u daar, betekent zo de tegenwoordigheid en de invloeiing van de Heer; en roken zal daarop Aharon, betekent de verheffing van de eredienst uit de liefde en de naastenliefde uit de Heer.

Reukwerk van specerijen, betekent de welgevallige verhoring en opneming; in de morgen in de morgen, betekent wanneer de staat van de liefde in de klaarte is; bij het toerichten van de lampen zal hij het roken, betekent wanneer het ware ook komt in zijn licht; en wanneer Aharon de lampen doet opgaan tussen de avonden zal hij het roken, betekent de verheffing in de duistere staat van de liefde, wanneer ook het ware in zijn schaduw is; een gedurig reukwerk voor Jehovah, betekent in elke eredienst vanuit de liefde uit de Heer; in uw geslachten, betekent tot in het eeuwige voor hen die in het geloof vanuit de liefde zijn.

Niet zult gij doen opgaan op hetzelfde een vreemd reukwerk, betekent geen eredienst vanuit een andere liefde dan die van de Heer; en brandoffer en spijsoffer, betekent niet daar een uitbeeldende van de wederverwekking door de waarheden en de goedheden van de hemelse liefde; en een drankoffer zult gij niet plengen daarop, betekent niet daar een uitbeeldende van de wederverwekking door de waarheden en de goedheden van de geestelijke liefde; en verzoenen zal Aharon op deszelfs hoornen, betekent de zuivering van de boosheden door de waarheden van het geloof die vanuit het goede van de liefde zijn.

Eens in het jaar, betekent voortdurend; van het bloed der zonden der verzoeningen, betekent door de waarheden die uit het goede van de onschuld zijn; eens in het jaar zal hij verzoenen op hetzelfde, betekent de voortdurende verwijdering van de boosheden; in uw geslachten, betekent degenen die van de Kerk in de waarheden en de goedheden van het geloof zijn; een heilige der heiligen dit voor Jehovah, betekent omdat het is uit het Goddelijk hemelse.

10177. En maken zult gij een altaar tot het roken van reukwerk; dat dit betekent het uitbeeldende van de welgevallige verhoring en opneming van alle dingen van de eredienst uit de liefde en de naastenliefde door de Heer, staat vast uit de betekenis van het altaar tot het roken van reukwerk, namelijk het uitbeeldende van zulke dingen van de eredienst die worden opgeheven tot de Heer; dat het de dingen zijn die vanuit de liefde en de naastenliefde zijn, zal blijken in wat volgt.

Met het altaar wordt iets eenders aangeduid als met dat wat daarop ligt, aangezien het altaar het bevattende is en dat wat daarop is de inhoud en beide maken één iets uit, zoals de tafel en het brood dat daarop is, de beker en de wijn die daarin is.

Dat er een altaar voor het roken was gemaakt en niet een tafel, had als oorzaak, dat de altaren bij de Israëlitische natie de voornaamste uitbeeldingen waren van de eredienst uit de liefde; daarop was immers vuur en met het vuur wordt de liefde en de naastenliefde aangeduid, waaruit de eredienst is.

Dat de altaren de voornaamste uitbeeldingen van de eredienst zijn geweest, zie de nrs. 4192, 4541, 8623, 8935, 8940, 9714.

Dat het reukaltaar heeft uitgebeeld de verhoring en de opneming van alle dingen van de eredienst die uit de liefde en de naastenliefde zijn, was omdat met de rook en vandaar met het roken datgene werd aangeduid wat in de hoogte wordt verheven en met de geur van de rook dat wat welgevallig is, dus dat wat wordt gehoord en opgenomen door de Heer en slechts datgene is welgevallig en wordt opgenomen door de Heer, wat uit de liefde en de naastenliefde is.

Vandaar was het eveneens dat dit altaar met goud was overtrokken en het gouden altaar werd genoemd, want het goud betekent het goed van de liefde en van de naastenliefde, zie de aanhalingen in de nrs. 9874, 9881.

Dat alleen datgene welgevallig is en daarom wordt gehoord en opgenomen door de Heer, wat vanuit de liefde en de naastenliefde is, komt omdat de liefde de gehele mens maakt, de mens is immers zoals zijn liefde is.

Vandaar is het dat de engelen in de hemelen liefden en naastenliefden in vorm zijn; de vorm zelf die zij hebben, is vandaar de menselijke vorm, aangezien de Heer, Die in hen is en hen vormt, ten aanzien van het Goddelijk Menselijke de Goddelijke Liefde Zelf is.

Vandaar is het dat uit hun aangezichten, uit hun spraak en uit hun gebaren en voornamelijk uit de sferen van de aandoeningen die van hen op een afstand uitvloeien, helder wordt doorvat hoedanig zij zijn ten aanzien van de liefde.

En omdat de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste zijn uit de Heer en omdat de liefde de geestelijke verbinding is, wordt daarom alles wat daaruit voortgaat, gehoord en opgenomen door de Heer; het heilige echter en het vrome dat niet daaruit is, wordt weliswaar gehoord, maar niet welgevallig opgenomen; het is immers een huichelachtig heilige en vrome, want het is alleen iets uiterlijks zonder het innerlijke en het uiterlijk heilige zonder het innerlijke dringt niet door dan tot de eerste drempel van de hemel en daar wordt het verstrooid.

Het uiterlijk heilige vanuit het innerlijke dringt door tot in de hemel, volgens de hoedanigheid van het innerlijke, dus tot de Heer; want het uiterlijk heilige zonder het innerlijke is alleen uit de mond en uit de gebaren, maar het uiterlijk heilige vanuit het innerlijke is tegelijk uit het hart.

Over deze twee heilige vormen zie de dingen die daarover zijn gezegd in de nrs. 9252 tot 8257.

In de tent tussen de voorhang was de tafel, waarop de broden der aangezichten waren; eveneens was daar de kandelaar met de lampen en er was een reukaltaar.

Door de broden der aangezichten werd de liefde tot de Heer uitgebeeld; door de lampen van de kandelaar werd de naastenliefde en het geloof uitgebeeld en door het reukwerk op het altaar werd de eredienst daaruit uitgebeeld; daarom werd er iedere morgen en iedere avond gerookt, wanneer de lampen werden toegericht.

Daaruit blijkt ook, dat door het roken de eredienst van de Heer uit de liefde en de naastenliefde was uitgebeeld; door de tent zelf waarin die dingen waren, werd de hemel uitgebeeld, waar alle eredienst zodanig is.

Dat de broden het hemels goede hebben uitgebeeld, namelijk het goede van de liefde tot de Heer, zie nr. 9545; dat de kandelaar het geestelijk goede heeft uitgebeeld, namelijk het goede van de liefde jegens de naaste en het goede van het geloof, nrs. 9548 tot 9561; en dat de tent de hemel heeft uitgebeeld, nrs. 9457, 9481, 9485, 9784, 9963.

Wanneer er wordt gezegd de eredienst, dan wordt het heilige verstaan dat plaatsvindt door gebeden, aanbiddingen, belijdenissen en eendere dingen, die voortgaan uit het innerlijke, die van de liefde en de naastenliefde zijn.

Het zijn deze dingen van de eredienst die worden verstaan onder het roken, zoals kan vaststaan uit de volgende plaatsen, bij David: *‘Mijn gebeden zijn aangenaam, een reukwerk voor U’*, (Psalm 141:2).

Bij Johannes: *‘De vier levende wezens [dieren] en de vierentwintig ouderen vielen neer vóór het Lam, elk hebbende citers en gouden fiolen vol reukwerken, zijnde gebeden der heiligen’*, (Openbaring 5:8).

Bij dezelfde: *‘Een engel hebbende een gouden wierookvat en hem werden vele reukwerken gegeven, opdat hij ze zou geven met de gebeden van alle heiligen op het gouden altaar, dat vóór de troon is; de rook der reukwerken klom op uit de gebeden van de heiligen’*, (Openbaring 8:3,4).

Omdat met het reukwerk de eredienst en de verheffing ervan werd aangeduid, dus de verhoring en de opneming door de Heer, werd het daarom bevolen door Mozes *‘dat zij wierookkistjes met wierrook zouden nemen en roken vóór Jehovah, opdat zij vandaar zouden weten wie Jehovah zou verkiezen, dus zou horen’*, (Numeri 16:1) e.v.; en dat toen het volk murmureerde, *‘Aaron snelde in het midden van de vergadering met reukwerk, toen de plaag aanving en haar zo deed bedaren’*, (Numeri 16:44-49).

Bij Maleachi: *‘Van de opgang van de zon tot aan de ondergang zal de Naam van Jehovah groot zijn bij de natiën en in elke plaats zal Mijn Naam reukwerk worden toegebracht en rein spijsoffer’*, (Maleachi 1:11); er wordt rein spijsoffer aan toegevoegd, omdat daarmee het goede van de liefde wordt aangeduid, nr. 10137.

Bij Mozes: *‘De zonen van Levi zullen Jakob de gerichten leren en Israël Uw wet; zij zullen reukwerk tot Uw neus leggen en een brandoffer op Uw altaar’*, (Deuteronomium 33:10).

Er wordt gezegd reukwerk tot de neus leggen, omdat met de neusgaten de doorvatting wordt aangeduid, nrs. 4624 tot 4634; hier wordt het brandoffer daaraan toegevoegd, omdat daarmee ook datgene wordt aangeduid wat vanuit het goede van de liefde is.

Met roken echter wordt in de tegengestelde zin de eredienst aangeduid vanuit tegengestelde liefden, dus de eigenliefde en de liefde tot de wereld, zoals met *‘aan andere goden roken’*, (Jeremia 1:16; 44:3,5); met *‘aan de afgoden roken’*, (Ezechiël 8:11; 16:18); en met *‘reukwerk aansteken voor de baäls’*, (Hosea 2:12).

Aangezien de rokingen zulke dingen betekenden die omhoog werden geheven en die door het Goddelijke worden aangenomen, werden zij daardoor ook bij de heidenen onder hun godsdienstige rituelen toegepast.

Dat wierook, wierookvaten en wierookkistjes bij de Romeinse natie en elders in gebruik waren, is uit de historie bekend.

Zo’n godsdienstige is afgeleid van de Oude Kerk, die zich uitstreckte over verscheidene streken van Azië, zoals over: Syrië, Arabië, Babylonië, Egypte en Kanaän.

De Kerk is een uitbeeldende Kerk geweest, dus heeft bestaan uit uiterlijke dingen die innerlijke dingen uitbeeldden, namelijk de hemelse en geestelijke dingen; van die Kerk zijn verscheidene godsdienstige dingen overgedragen op de natiën rondom en daaronder eveneens de rokingen, van daar door Griekenland tot Italië; evenzo ook de gedurige vuren, waarover ter bewaking kuise maagden waren aangesteld, die zij de Vestaalse maagden noemden.

De rokingen in de Oude Kerk en vandaar in de Israëlitische, werden bereid uit welriekende stoffen, zoals: stacte, onyche, galbanum en wierook, de oorzaak hiervan was dat de geur de doorvatting betekende en de welriekende geur de welgevallige doorvatting, zie de nrs. 925, 1514, 1517-1519, 3577, 4624-4634, 4748, 10054.

In het bijzonder echter betekende de wierook het ware van het geloof, daarom wordt, wanneer wierook in het Woord wordt genoemd, daaraan ook toegevoegd: de olie, het brood, het spijsoffer of goud, waarmee het goede van de liefde wordt aangeduid, zoals bij Jesaja: *‘Zij allen zullen uit Sheba komen, goud en wierook zullen zij dragen en de lofprijzingen van Jehovah verkondigen’*, (Jesaja 60:6); evenzo zij die uit het Oosten kwamen, bij Mattheüs:

‘Wijzen kwamen uit de oosterse streken, zoekende de Heer Die toen was geboren en hun schatten hebbende opengedaan, brachten zij goud, wierook en mirre’, (Mattheüs 2:1,2,11). Dat zij die uit het oosten waren en zonen van het oosten werden genoemd, in het Woord degenen betekenen die in de erkentissen van het goede en het ware waren, zie de nrs. 3249, 3762; evenzo Sheba, nrs. 1171, 3240.

Dat goud het goede van de liefde betekent, zie de aanhalingen in de nrs. 9874, 9881.

Bij Jeremia: *‘Zij zullen brandoffer en slachtoffer en spijsoffer en wierook aanbrengen’*, (Jeremia 17:26); met spijsoffer wordt evenzo het goede van de naastenliefde aangeduid, nrs. 9992, 10137.

Daaruit blijkt, dat met de wierook in het Woord wordt aangeduid het ware dat van het geloof is, want waar in het Woord wordt gesproken over het goede, wordt ook over het ware gesproken, ter wille van het hemels huwelijk, namelijk dat van het goede en het ware, in de afzonderlijke dingen daar, zie de aanhalingen in de nrs. 9263, 9314.

Vandaar was het eveneens dat *‘op het spijsoffer olie en eveneens wierook zou zijn’*, (Leviticus 2:1,2,15), maar niet *‘op het spijsoffer dat voor de zonde was’*, (Leviticus 5:11) en *‘op het spijsoffer van de ijverzucht’*, (Numeri 5:15).

Dat zij niet waren op deze spijsoffers, kwam omdat zij werden gegeven voor de boetedoening van de boosheden en zolang de mens in die boetedoening is, kan hij het goede van de liefde en het ware van het geloof niet opnemen; de boosheden staan immers in de weg; anders dan na de boetedoening of de verwijdering ervan.

Aangezien het goede dat van de liefde is, niet kan bestaan, tenzij er ook tegelijk het ware is dat van het geloof is – het goede immers brengt het ware voort en verwerft zich in het ware zijn hoedanigheid en formeert zich – was het daarvandaan *‘dat op elk spijsoffer wierook zou zijn’* en eveneens dat *‘op de broden der aangezichten die op de tafel in de tent der samenkomst waren’*, (Leviticus 14:7; de broden immers betekenden het goede van de liefde, nrs. 3478, 3813, 4211, 4217, 4735, 4976, 8410, 9323, 9545, 10040, 10137.

10178. Van sittimhouten zult gij het maken; dat dit betekent vanuit de Goddelijke Liefde, staat vast uit de betekenis van het sittimhout, namelijk het goede van de verdienste en van de gerechtigheid, dat van de Heer alleen is, waarover de nrs. 9472, 9486, 9715.

Dat het ook de liefde is, komt omdat de Heer toen Hij in de wereld was, vanuit de Goddelijke Liefde heeft gestreden tegen alle hellen en die heeft onderworpen en zo het menselijk geslacht heeft gezaligd.

Vandaar heeft Hij alleen verdienste en is de Gerechtigheid geworden, nrs. 9486, 9715, 9809, 10019, 10152, daarom is het goede van de verdienste van de Heer de Goddelijke Liefde van de Hem.

Dat het sittimhout van een zodanige en zo’n grote betekenis is, komt omdat alle dingen die in het drievoudige rijk van de aarde zijn, namelijk: in het dierenrijk, het plantenrijk en het delfstoffenrijk of mineralenrijk, de geestelijke en de hemelse dingen betekenen. Maar ook de daaraan tegenovergestelde dingen, want de algehele natuur is het uitbeeldende theater van het rijk van de Heer, zie nr. 9280 en het hout in het algemeen betekent het goede van de liefde en in het bijzonder het goede van de verdienste, nrs. 2784, 2812, 3720, 4943, 8354, 8740.

Vandaar is het, dat het hout in de hoogste zin het Goddelijk Goede betekent, aangezien alle dingen die in de innerlijke zin zulke dingen betekenen die van de Kerk en van de hemel zijn, in de hoogste zin Goddelijke dingen betekenen.

10179. Een el zijn lengte en een el zijn breedte, dat dit betekent evengelisch uit het goede en uit het ware, staat vast uit de betekenis van de lengte, namelijk het goede en van de breedte, namelijk het ware, zie de nrs. 1613, 3433, 3434, 4482, 9487; dit even gelijke uit het ene en het andere, wordt daarmee aangeduid dat een el het ene zou zijn en een el het andere, dus

daarmee dat de afmeting hetzelfde zou zijn, omdat door de afmetingen in het Woord de zaak wordt bepaald ten aanzien van de hoeveelheid en de hoedanigheid ervan en die bepaling vindt plaats door getallen.

De zaak die hier door de maat, dus de el, wordt bepaald, is het goede en het ware, het eerstgenoemde door de lengte en het laatstgenoemde door de breedte.

Dat de lengte het goede is, komt omdat die wordt berekend van het oosten tot het westen en met het oosten en het westen wordt het goede aangeduid van de ene grens tot de andere; en de breedte van het zuiden naar het noorden en met het zuiden en het noorden wordt het ware aangeduid van de ene grens tot de andere.

Zo is het immers gesteld in de hemel, waar de Heer de Zon is en eveneens het Oosten, waaruit alle bepalingen daar zijn.

Zij die daar voor het aangezicht zijn, zijn in de doorvatting van het goede volgens de afstand; zij die in een heldere doorvatting van het goede zijn, zijn in het oosten, nrs. 3708, 9668; zij die in een duistere doorvatting van het goede zijn, zijn in het westen, nrs. 3708, 9653; maar zij die in het heldere licht van het ware zijn, zijn in het zuiden, nr. 9642 en zij die in het duistere licht van het ware zijn, zijn in het noorden, nr. 3708.

Vandaar is het dat met die vier windstreken in het Woord zulke dingen worden aangeduid en met de lengte het goede en met de breedte het ware.

10180. Vierkant zal het zijn; dat dit betekent zo volmaakt, staat vast uit de betekenis van het vierkant, namelijk het gerechte en eveneens het volmaakte, nrs. 9717, 9861.

10181. En twee ellen zijn hoogte; dat dit de graden van het goede en het ware en hun verbinding betekent, staat vast uit de betekenis van twee, namelijk de verbinding, nrs. 1686, 5194, 8423; en uit de betekenis van de hoogte, namelijk de graden van het goede en het ware daaruit, nrs. 9489, 9773.

Onder de graden van hoogte worden de graden van de innerlijke dingen tot de uiterlijke verstaan of van de binnenste tot de buitenste en hoedanig deze graden zijn, zie de toelichting waarin dit wordt aangetoond in de nrs. 3405, 3691, 4145, 5114, 5146, 8603, 8945, 10099.

De graden zijn van tweevoudig geslacht, namelijk de graden in de lengte en de breedte en de graden ten aanzien van de hoogte en de diepte.

Deze graden verschillen onderling zeer; de graden van lengte en breedte zijn die welke opeenvolgen van het midden tot de omtrekken, maar de graden van hoogte gaan voort van de innerlijke tot de uiterlijke dingen.

De graden van lengte en van breedte, zijn de graden die vanuit het midden aanhoudend afnemen tot de omtrekken, zoals het licht van een vlam afneemt tot het duistere en zoals het gezicht van het oog afneemt van de dichtbijgelegen voorwerpen tot de verst afgelegen voorwerpen en zoals het verstandelijk gezicht afneemt van de dingen die in het licht zijn tot de dingen die in de schaduw binnenkomen.

Maar de graden van hoogte, die voortgaan van de binnenste tot de buitenste of van de hoogste tot de laagste, zijn niet continu, maar discreet.

Zij verhouden zich immers zoals de binnenste dingen van de mens tot diens buitenste en zoals het binnenste van de engelenhemel tot het buitenste ervan.

Deze graden zijn van elkaar gescheiden en wel zodanig als het voortbrengende en het voortgebrachte; de dingen die in de innerlijke graad zijn, zijn volmaakter dan die in de uiterlijke graad en er is geen andere gelijkenis tussen die dan door overeenstemmingen.

Vandaar is het dat degenen die in de binnenste hemel zijn, volmaakter zijn dan zij die in de middelste hemel zijn en dezen zijn volmaakter dan zij die in de laatste zijn.

Evenzo is het gesteld in de mens in wie de hemel is; zijn binnenste is in een volmaakter staat dan het middelste en dit is in een volmaakter staat dan het laatste en zij vergezelschappen

zich niet anders dan door overeenstemmingen en hoedanig deze zijn, is in de ontvouwingen die voorafgaan, vele malen getoond.

De mens die zich niet de doorvatting van deze graden verwerft, kan geenszins de verschillen tussen de hemelen weten en de verschillen tussen de innerlijke en de uiterlijke vermogens van de mens ook kan hij in het geheel niet vatten, dus ook niet het verschil tussen de ziel en het lichaam; ook kan hij in het geheel niet vatten wat de innerlijke zin van het Woord is, en de onderscheiden ervan zien, want die zijn van de uiterlijke zin, dus ook niet het verschil tussen de geestelijke wereld en de natuurlijke wereld, zelfs kan hij niet verstaan wat en vanwaar de overeenstemmingen en de uitbeeldingen zijn en nauwelijks hoe de invloeiing ervan is.

Zinlijke mensen vatten deze verschillen niet, zij maken immers de toename en de afname volgens deze graden continu, zo maken zij deze graden dus eender aan de graden van lengte en breedte, daarom hebben zij ook daarin geen inzicht.

Deze graden zijn de graden van hoogte, daarom wordt in het Woord onder het hoge het innerlijke verstaan, nrs. 2148, 4210, 4599 en omdat het innerlijke wordt verstaan, wordt ook het meer volmaakte verstaan.

Vandaar is het dat de Heer in het Woord de Hoogste wordt genoemd, omdat Hij de Volmaaktheid Zelf is, het Inzicht en de Wijsheid Zelf en het Goede en het Ware Zelf en vandaar is het, dat van de hemel wordt gezegd dat deze in de hoogte is, omdat hij is in de volmaaktheid, het inzicht, de wijsheid, het goede en het ware uit de Heer en daarom wordt er van de hel gezegd dat die in de diepte is, omdat daar geen volmaaktheid, inzicht, wijsheid en geen goede en ware is.

10182. Uit hetzelfde zijn hoornen; dat dit betekent de machten van het ware vanuit het goede van de liefde en van de naastenliefde, staat vast uit de betekenis van de hoornen, namelijk de machten van het ware, nrs. 2832, 9719, 9720, 9721.

Dat zij zijn uit het goede van de liefde en van de naastenliefde, is omdat alle macht van het ware daaruit is, waarom ook de hoornen een voortzetting van het altaar zelf of vanuit dat waren.

Het altaar immers was het uitbeeldende voor de verhooring en de opneming van alle dingen van de eredienst, die is vanuit de liefde en de naastenliefde uit de Heer, nr. 10177.

Dat alle macht van het ware is vanuit het goede van de liefde, kunnen degenen niet vatten die over de macht alleen een stoffelijke voorstelling hebben, daarom moet het gezegd worden hoe het daarmee is gesteld.

In de hemelen is alle macht vanuit het Goddelijk Ware, voortgaande vanuit het Goddelijk Goede van de Heer, daarvandaan hebben de engelen de macht; de engelen immers zijn de opnemende vormen van het Goddelijk Ware uit de Heer, nrs. 1752, 4295, 8192.

Door de macht die daarvandaan is, beschermen zij de mens, door de hellen bij hem te verwijderen, want één engel vermag het op te treden tegen duizend die uit de hel zijn; het is deze macht die wordt verstaan onder de 'sleutels van Petrus', maar onder Petrus, die daar 'rots' wordt genoemd, wordt de Heer verstaan ten aanzien van het ware van het geloof vanuit het goede van de liefde, zie de voorrede tot (Genesis 33) en de nrs. 4738, 3750, 6000, 6073, 6344, 10087 en dat de Rots de Heer is ten aanzien van het ware van het geloof, nr. 8581.

De macht van het Goddelijk Ware wordt ook verstaan onder de Stem van Jehovah bij David: *'De Stem van Jehovah op de wateren, de Stem van Jehovah in de kracht, de Stem van Jehovah breekt de cederen, de Stem van Jehovah klieft de vlam des vuurs, de Stem van Jehovah doet de woestijn dreunen, de Stem van Jehovah ontbloot de wouden, Jehovah geeft sterkte aan Zijn volk'*, (Psalm 29:3-5,7-9,11).

Dat de Stem van Jehovah het Goddelijk Ware is, dat voortgaat vanuit Zijn Goddelijk Goede, zie nr. 9926.

De macht van het Goddelijk Ware wordt ook verstaan onder het Woord bij Johannes:

‘Alle dingen zijn door het Woord gemaakt en zonder Hetzelve is niets gemaakt dat gemaakt is’, (Johannes 1:3).

Dat het Woord het Goddelijk Ware is, voortgaande vanuit het Goddelijk Goede, zie nr. 9987. Daarom maakte Zich de Heer eveneens, toen Hij in de wereld was, eerst het Goddelijk Ware, wat ook wordt verstaan onder *‘het Woord is Vlees geworden’*, (vers 14).

Dat de Heer Zich toen het Goddelijk Ware maakte, had als oorzaak, dat Hij tegen alle hellen zou strijden en die zou onderwerpen en zo alle dingen daar en tegelijk in de hemelen, in de orde zou herstellen, nrs. 9715, 9809, 10019, 10052.

Dat de waarheden vanuit het goede alle macht hebben en omgekeerd, dat de valsheden vanuit het boze geen macht hebben, is ten eerste bekend in het andere leven.

Vandaar is het, dat aan de boze mens die daar aankomt, het overredende geloof wordt afgenomen en tevens de erkenning van elke waarheid en hij zo wordt overgelaten aan de valsheden vanuit hun boze.

Dat de waarheden vanuit het goede zo’n macht hebben, kunnen degenen niet vatten die van het ware en van het geloof ervan een voorstelling hebben als iets van het verstand alleen, dus kennis, terwijl toch het verstandelijke van de mens vanuit zijn wilsdeel alle sterkte van het lichaam maakt en indien het uit de Heer door Zijn Goddelijk Ware zou worden ingeblazen, dan zou de mens de sterkte hebben van Simson.

Maar het behaagt de Heer dat de mens sterkte heeft door het geloof vanuit de liefde ten aanzien van de dingen die van zijn geest zijn en tot het eeuwige heil bevorderlijk zijn.

Hieruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder de macht van het ware vanuit het goede, dat wordt aangeduid met de hoornen van de altaren, zowel van het brandoffer als van het reukwerk.

Dat de hoornen die macht betekenen, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar de hoornen worden genoemd, zoals bij Ezechiël: *‘Te dien dage zal Ik doen groeien de hoorn aan het huis Israëls’*, (Ezechiël 29:21).

Bij Amos: *‘Hebben wij ons niet door onze dapperheid hoornen genomen’*, (Amos 6:13).

In het eerste boek van Samuël: *‘Jehovah zal Zijn Koning sterkte geven en de hoorn van Zijn Gezalfde verhogen’*, (1 Samuël 2:10).

Bij David: *‘Jehovah heeft de hoorn van Zijn volk verhoogd’*, (Psalm 148:14).

Bij dezelfde: *‘Alle hoornen der goddelozen zal Ik afhouden; de hoornen des rechtvaardigen zullen worden verhoogd’*, (Psalm 75:11).

Bij Jeremia: *‘De Heer heeft in de ontsteking van Zijn toorn de gehele hoorn Israëls afgehouden en Hij heeft de hoorn van uw vijanden verhoogd’*, (Klaagliederen 2:3,17).

Bij Ezechiël: *‘Met de zijde en met de schouder verdringt gij en met uw hoornen stoot gij alle zwakker schapen, totdat gij dezelve naar buiten toe hebt verstrooid’*, (Ezechiël 34:21).

Bij Zacharia: *‘Ik zag vier hoornen. De engel zei: Dit zijn de hoornen die Juda, Israël en Jeruzalem hebben verstrooid; de smeden zijn gekomen om neer te werpen de hoornen van de natiën die de hoorn hebben verheven tegen het land van Juda’*, (Zacharia 1:18-21).

Bij Mozes: *‘De hoornen des eenhoorns zijn diens hoornen; met deze zal hij de volken tezamen stoten tot de einden der aarde’*, (Deuteronomium 33:17).

Dat in deze plaatsen met de hoornen de macht wordt aangeduid, is duidelijk en wel de macht in de ene en de andere zin, namelijk die van het ware tegen het valse en die van het valse tegen het ware; want overal daar wordt in de innerlijke zin gehandeld over de staat van de Kerk.

Evenzo bij Amos: *‘Te dien dage zal Ik bezoeking doen over de altaren van Bethel en de hoornen des altaars zullen worden afgehouden en zij zullen ter aarde vallen’*, (Amos 3:14).

Met de altaren van Bethel en met de hoornen ervan worden de boosheden en de valsheden aangeduid die het goede en het ware van de Kerk vernietigen, waarvan wordt gezegd dat zij zullen worden afgehouden.

Hieruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder de hoornen waarover zo vaak melding wordt gemaakt bij Daniël en bij Johannes in de Openbaring.

Bij Daniël: *'Dat het beest tien hoornen had en eveneens een hoorn die sprak'*, (Daniël 7:8,11,20), *'dat de hoorn oorlog voerde met de heiligen en overmocht, totdat de Zoon des Mensen kwam'*, (Daniël verzen 11,21-24), *'aangaande de hoornen van de ram en aangaande de hoornen van de geitenbok, waarmee zij onder elkaar oorlog voerden'*, (Daniël 8:3-21).

En bij Johannes: *'Dat de draak tien hoornen had'*, (Openbaring 12:3), evenzo *'het beest dat uit de zee opklom'*, (Openbaring 13:1); verder *'het scharlaken beest'*, (Openbaring 17:12), waar ook wordt gezegd *'dat de tien hoornen tien koningen zijn'*, (Daniël 17:13,14).

Evenzo bij (Daniël 7:24); dat met de koningen in het Woord de waarheden worden aangeduid en in de tegengestelde zin de valsheden, zie de nrs. 1672, 2015, 2069, 3009, 4575, 4581, 4966, 5044, 5068, 6148.

Omdat met de hoorn het ware in zijn macht wordt aangeduid en in de tegengestelde zin het valse dat het ware vernietigt, wordt daarom aan de hoorn een spraak toegekend, (Openbaring 9:13; Daniël 7:8; Psalm 22:22).

Dat *'de koningen werden gezalfd met olie uit een hoorn'*, (1 Samuël 16:1,13; 1 Koningen 1:39) beeldde het ware vanuit het goede in zijn macht uit, de hoornen immers zijn de waarheden in hun macht; de olie is het goede en de koningen zijn degenen die in de waarheden vanuit het goede zijn.

Dat de olie het goede is, zie de nrs. 886, 9780 en dat de koningen degenen zijn die in de waarheden vanuit het goede zijn, dus abstract genomen de waarheden uit het goede, nr. 6148. Vandaar eveneens is het *'dat van de hoorn wordt gezegd dat hij uitspruit'*, (Psalm 132:17), aangezien alle geestelijke uitspruiting is van het ware vanuit het goede en daarom maakte men oudtijds de hoornen uitspruitend.

Dat het goede alle macht heeft door het ware, of wat hetzelfde is, van het ware uit het goede is, zie nr. 10019.

10183. En overtrekken zult gij het met zuiver goud; dat dit betekent het uitbeeldende van alle dingen van de eredienst uit het goede, staat vast uit de betekenis van het goud, namelijk het goede van de liefde, nr. 9874 en dat met goud overtrekken is grondvesten op dat goede, nr. 9490; maar dat het het uitbeeldende ervan is, is duidelijk.

10184. Zijn dak; dat dit het binnenste betekent, staat vast uit de betekenis van het dak, namelijk het binnenste; dat het dak het binnenste is, komt omdat het het opperste of hoogste is en wat het hoogste is, betekent het binnenste, volgens de dingen die eerder in nr. 10181 zijn getoond en omdat het dak iets eenders betekent als het hoofd bij de mens, want alle uitbeeldingen in de natuur hebben betrekking op de menselijke vorm en zij duiden aan volgens de betrekking daarop, nr. 9496.

Dat het hoofd het binnenste betekent, zie de nrs. 6328, 6436, 7859, 9656, 9913, 9914.

Het binnenste dat hier wordt aangeduid met het dak van het reukaltaar, is het binnenste van de eredienst.

Er zijn immers in de eredienst eendere dingen als in de mens zelf uit wie de eredienst is, namelijk: een binnenste, een middelste en een uiterlijke.

Het binnenste wordt het hemelse genoemd, het middelste het geestelijke en het uiterlijke het natuurlijke, nrs. 4938, 4939, 9992, 10005, 10027, 10068.

Deze graden worden vanwege de overeenstemming aangeduid, met het hoofd, de voeten; evenzo het dak, de wanden en de hoornen van het reukaltaar.

Omdat met het dak het hemelse wordt aangeduid, dus het binnenste, wordt ook het goede aangeduid, want het goede is overal het binnenste en het ware gaat daaruit voort, ter vergelijking zoals het licht uit de vlam.

Dit wordt onder het dak verstaan bij Mattheüs: *‘Laat dan hij die op het dak van het huis is, niet afklimmen om iets uit zijn huis weg te nemen’*, (Mattheüs 24:17; Markus 13:15; Lukas 17:31).

Daar wordt gehandeld over de laatste tijden van de Kerk en met op het dak zijn, wordt aangeduid de staat van de mens die in het goede is en met afklimmen om iets uit zijn huis weg te nemen, wordt de terugkeer tot de vorige staat aangeduid, zie nr. 3652.

Bij Jeremia: *‘Op alle daken van Moab en in al haar straten gans en al rouw’*, (Jeremia 48:38).

Met de rouw op alle daken wordt de verwoesting aangeduid van alle goede dingen die bij hen zijn die in de uitbeeldende zin worden verstaan onder Moab, namelijk degenen die in het natuurlijk goede zijn, die zich gemakkelijk laten verleiden, nr. 2468 en met de rouw in de straten wordt de verwoesting aangeduid van alle waarheden.

Dat de straten de waarheden zijn, zie nr. 2336.

Omdat het dak het goede betekende, hadden daarom de Ouden, daken op de huizen waar zij wandelden en eveneens waar zij aanbaden, zoals kan vaststaan in (1 Samuël 9:25,26; 2 Samuël 11:2; Zefanja 1:5).

Bij Mozes: *‘Wanneer gij een nieuw huis zult hebben gebouwd, zult gij een leuning voor uw dak maken, opdat gij geen bloeden legt in uw huis, indien iemand vallende daarvan af viel. Gij zult uw wijngaard niet gemengd bezaaien, opdat niet heilig worde de inzameling uit het zaad dat gij zult hebben gezaaid en uit de inkomst van de wijngaard.*

Gij zult niet ploegen met een os en met een ezel tegelijk.

Gij zult geen gemengd klee aantrekken, wol en linnen tegelijk’, (Deuteronomium 22:8-11).

Hieruit blijkt eveneens dat met het dak het goede van de liefde wordt aangeduid, want die afzonderlijke geboden sluiten eendere dingen in, die niet worden onthuld dan alleen door de innerlijke zin, namelijk dat degene die in het goede is, die de staat van de wederverwekte mens is, niet zal terugkeren tot de staat van het ware, die zijn vorige staat is, namelijk toen hij werd wederverwekt.

In deze staat immers wordt de mens door het ware tot het goede geleid, dus deels vanuit zichzelf; in de latere staat echter, namelijk wanneer hij is wederverwekt, wordt de mens geleid vanuit het goede, dat wil zeggen, door het goede uit de Heer.

Dit is de verborgenheid die in de afzonderlijke dingen innerlijk schuilt; dus iets eenders als in de woorden van de Heer bij Mattheüs: *‘Dat dan hij die op het huis is, niet afklimme om iets uit zijn huis weg te nemen; en dat dan hij die in het veld is, niet wederkere om zijn bekleedselen weg te nemen’*, (Mattheüs 24:17,18).

Bij Markus: *‘Dat hij die op het dak is, niet afklimme tot het huis en niet binnenschrijde om iets uit het huis weg te nemen en die in het veld zal geweest zijn, kere zich niet achterwaarts om, om zijn bekleedsel weg te nemen.’*, (Markus 13:16).

Bij Lukas: *‘In diezelfde dag al wie op het huis zal zijn en zijn vaten in het huis, dat hij niet afklimme om die weg te nemen en al wie in het veld is, dat die evenzo niet terugkere naar de dingen die achter hem zijn; gedenkt aan de echtgenote van Loth’*, ((Lukas 17:31,32).

Wie kan niet zien dat in deze plaatsen verborgenheden van de hemel zijn vervat, want wat zou het anders zijn dat zij niet van het huis zouden afklimmen en uit het veld achterwaarts en daarin zouden terugkeren en dat zij aan de echtgenote van Loth zouden gedenken.

Evenzo in de dingen die bij Mozes staan, namelijk dat zij een leuning zouden maken rondom het dak opdat er geen bloeden zouden zijn indien zij vielen en vlak daarop, dat het veld niet gemengd bezaaid zou worden met zaad en met de inkomst van de wijngaard; dat niet geploegd zou worden met os en ezel tegelijk; dat men niet bekleed zou worden met klederen gemengd met wol en linnen tegelijk.

Met het dak immers wordt het goede aangeduid en met op het huis of op het dak zijn, de staat wanneer de mens in het goede is; met daarvan afvallen wordt de terugval tot een vorige staat

aangeduid en met de bloeden wordt het dan het goede en ware aangedane geweld aangeduid, nrs. 374, 1005, 4735, 6978, 7317, 7326.

Met de wijngaard wordt de Kerk bij de mens aangeduid, met de inkomst van de wijngaard de staat van het ware, nr. 9139; met het zaad van tarwe of gerst de staat van het goede, nrs. 3941, 7605; met de os wordt ook het goede aangeduid en met ploegen met een os de staat ervan, nrs. 2781, 9135.

Evenzo met de wol en met een kleed uit wol aantrekken, nr. 9470 en met de ezel wordt het ware aangeduid, nrs. 2781, 5741 en eveneens met het linnen, nrs. 7601, 9959.

Maar hoe het verder met deze verborgenheid is gesteld, zie de ontvouwing in de aangehaalde plaatsen in nr. 9274.

10185. En zijn wanden; dat dit de innerlijke dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de wanden of de zijden, namelijk de innerlijke dingen.

Wanneer immers het dak het binnenste betekent, dan betekenen de wanden die beneden zijn, de innerlijke dingen.

Onder de innerlijke dingen wordt verstaan de dingen die beneden de binnenste dingen en boven de laatste dingen zijn, dus de middelste.

Dat de wanden de innerlijke dingen betekenen, komt omdat de zijden en de borst bij de mens de innerlijke dingen betekenen; alle uitbeeldingen immers in de natuur hebben betrekking op de menselijke vorm en zij duiden aan volgens de betrekking daarop, nr. 9496; zoals het huis het opperste ervan, dat het dak wordt genoemd, betekent iets eenders als het hoofd; de innerlijke dingen die beneden het hoogste zijn, betekenen iets eenders als de borst en de zijden en het fundament ervan iets eenders als de voeten en de voetzolen.

Dat dit zo is, komt omdat de gehele hemel één mens weergeeft en daarvandaan is er een invloeiing in de gehele natuur, want de natuurlijke wereld ontstaat en blijft bestaan vanuit de geestelijke wereld.

Wanneer er wordt gezegd de geestelijke wereld, dan wordt het Goddelijke van de Heer verstaan dat daar is.

Dat alle dingen in de natuur betrekking hebben op de menselijke vorm, staat ook vast uit de afzonderlijke dingen in het plantenrijk; daar worden alle dingen bekleed met bladeren, zij bloeien voordat zij vruchten baren en de vruchten zijn de laatste doelen ter wille waarvan de vorige dingen zijn en waarnaar alle dingen zich richten.

De bladeren daar immers hebben betrekking op de longen en zij zijn als het ware in de plaats van de ademhaling; want door middel daarvan wordt het sap aangetrokken, daarom draagt een boom zonder bladeren geen vruchten

Vandaar is het eveneens dat de bladeren in het Woord de waarheden betekenen die van het geloof zijn, nr. 885; want evenzo wordt daardoor het levenskrachtige opgevoerd waardoor het goede wordt geformeerd.

De bloeseming vóór de vrucht stemt overeen met de staat van die leeftijd van de mens, wanneer het echtelijke het gemoed binnentreedt en die verblijdt, dus wanneer het ware met het goede wordt verbonden; de vrucht echter stemt overeen met het goede zelf, dat voor zoveel als het rijpt zoals een vrucht, voor zoveel zich in de werken toont.

Vandaar is het, dat de vruchten in het Woord de werken van de naastenliefde betekenen en dat de bloeseming vóór de vrucht wordt vergeleken met de stem en de vreugde van de bruid en de bruidegom en zo in de overige dingen.

Daarom zal degene die wijs kan bespiegelen, uitermate helder opmerken dat het hemels paradijs wordt uitgebeeld in het aards paradijs en dat vandaar alle dingen in de natuur betrekking hebben op zulke dingen die in de geestelijke wereld zijn; en degene die verder gevolgtrekkingen kan maken, zal doorvatten dat de natuur niet uit zichzelf blijft bestaan, maar door de invloeiing uit de hemel, dat wil zeggen, vanuit het Goddelijke daar en wel

dermate dat indien de vergemeenschapping werd weggenomen, alle dingen van de aardbol tot niets zouden vervallen.

Dat dit zo is, vatten de eenvoudigen, maar nauwelijks de wijzen van de wereld; de oorzaak hiervan is dat de eenvoudigen alle dingen toeschrijven aan het Goddelijke; maar de wijzen van de wereld aan de natuur.

10186. En zijn hoornen; dat dit de uiterlijke dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de hoornen, namelijk de machten van het ware vanuit het goede, nr. 10182.

Dat het ook de uiterlijke dingen zijn, is omdat in de uiterste of de laatste dingen het ware vanuit het goede in zijn macht is, nr. 9836; en omdat de hoornen van het altaar betrekking hebben op de armen en de handen bij de mens, waarmee ook wordt aangeduid het ware in zijn macht in de laatste of uiterste dingen, zie de aanhalingen in de nrs. 10019, 10062, 10076, 10082.

10187. En maken zult gij het een rand van goud rondom; dat dit betekent de begrenzing vanuit het goede, opdat zij niet door de boosheden worden benaderd en beschadigd, staat vast uit de betekenis van de rand, dus de begrenzing opdat zij niet door de boosheden worden genaderd en beschadigd, nr. 9492 en uit de betekenis van het goud, namelijk het goede, nrs. 9874, 9881.

Dat de rand van goud werd gemaakt, kwam omdat de afsluiting uit het goede werd uitgebeeld; het goede immers kan niet door de boosheden worden genaderd, want de boosheden houden op geen enkele wijze de sfeer van het goede uit.

Wanneer de boosheden, dat wil zeggen, degenen die in de boosheden zijn of degenen die in de hel zijn, in die sfeer komen, welke sfeer de sfeer van de hemel is, worden zij afgrijselijk angstig en voor zoveel als zij in die sfeer binnengaan, voelen zij in zich helse martelingen en worden vandaar zoals degenen die in doodstrijd liggen, daarom werpen zij zich gelijk weer naar hun hel toe en durven niet langer het hoofd op te steken.

Dit is de oorzaak dat zij die in de hemel zijn, beveiligd zijn tegen de bestokingen van de boosheden die uit de hel zijn.

Dit wordt verstaan onder de woorden van Abraham tot de rijke in de hel: *'Tussen ons en ulieden is een ontzaglijke kloof gevestigd, zodat degenen die van hier tot u willen overklimmen, niet kunnen, noch ook zij die daar zijn tot ons overgaan'*, (Lukas 16:26) en met het volgende: *'Zij zullen tot de bergen en de rotsen zeggen: Stort op ons, en verbergt ons van het aangezicht van Degene Die op de troon zit en van de toorn des Lams'*, (Openbaring 6:16; Hosea 10:8).

Wat echter het ware aangaat, dit kan worden genaderd door de bozen, de oorzaak hiervan is dat de boosheden de waarheden verdraaien door averechtse uitleggingen en ze zo aanwenden ten gunste van hun begeerten.

Maar voor zoveel als er van het goede is in de waarheden, kunnen de waarheden niet worden genaderd.

Daaruit kan vaststaan, wat voor bescherming in het andere leven degenen kunnen hebben die alleen in de waarheden zijn, die van het geloof worden genoemd en niet tegelijk in het goede. Onder het goede wordt de liefde jegens de naaste en de liefde tot de Heer verstaan, want alle goede dingen zijn daaruit.

Hieruit nu blijkt, waarom er een rand was gemaakt rondom de wanden van het reukaltaar.

10188. En twee ringen van goud zult gij het maken van onder zijn rand; dat dit betekent de sfeer van het Goddelijk Goede, waardoor de verbinding en de instandhouding is, staat vast uit de betekenis van twee, namelijk de verbinding, nrs. 5194, 8423; uit de betekenis van het

goud, namelijk het goede, nrs. 9874, 9881; en uit de betekenis van de rand, namelijk de begrenzing opdat zij niet worden genaderd en beschadigd door de boze dingen, nr. 10187. Hieruit blijkt, dat met de twee ringen van goud van onder de rand de sfeer van het Goddelijk Goede wordt aangeduid, waardoor er verbinding is.

Dat ook de instandhouding wordt aangeduid, is omdat het reukaltaar werd gedragen door de stangen die in de ringen waren geschoven en met dragen wordt de instandhouding aangeduid, nr. 9900.

Wat de sfeer van het Goddelijk Goede is, zal hier in het kort worden gezegd.

De sfeer van het Goddelijk Goede vervult de gehele hemel en zij strekt zich eveneens uit in de hel, want zij gedraagt zich zoals de sfeer van de warmte van de zon in de wereld, die in de zomer doordringt, ook in de duistere plaatsen waar de zon niet zichtbaar is.

Die Goddelijke sfeer werd door de Ouden met stralencirkels vergeleken, in het midden ervan was God en daaromheen de engelen.

Degenen dus die zich door de Heer laten leiden, dus die het Goddelijke uit Hem opnemen, zijn voor evenzoveel in de sfeer van het Goddelijk Goede als zij opnemen; degenen echter die niet opnemen, zijn weliswaar in dezelfde sfeer, maar de innerlijke dingen zijn bij hen zozeer toegesloten, dat zij de invloeiing niet voelen.

Want zij die in de hel zijn, zijn in de uiterlijke dingen en niet in de innerlijke; vanuit hun uiterlijke dingen wasemen immers boosheden uit en daaruit valsheden, die rondom hen verschijnen zoals de rook uit een oven.

Vandaar wordt de uiterlijke sfeer van het Goddelijk Goede daar verzwakt, terwijl toch de innerlijke sfeer aanblijft, die niet wordt opgenomen, omdat er daarvoor een afsluiting is; niettemin regeert de Heer door die sfeer de hellen.

Dat er een sfeer van het Goddelijk Goede is, die voortgaat uit de Heer, is omdat de Zon van de hemel, die de Heer is, de Goddelijke Liefde Zelf is, want deze verschijnt op die wijze; de daaruit voortgaande warmte is het goede van de liefde en het daaruit voortgaande licht is het ware van het geloof, vandaar wordt in het Woord onder de Zon de Goddelijke Liefde verstaan, onder het vuur en de warmte het goede van de liefde en onder het licht het ware van het geloof.

Bovendien gaat uit iedere engel een sfeer voort vanuit diens liefde, ook uit iedere goede en boze geest volgens hun liefden; maar de vanuit hen uitgaande sferen strekken zich niet ver uit; de Goddelijke sfeer echter strekt zich in het heelal uit, want zij gaat voort vanuit het binnenste en het binnenste is het al in alle dingen die daaruit op elkaar volgen.

Over die sferen zie wat daarover eerder is getoond, gedeeltelijk ook uit ondervinding, nrs. 1048, 1053, 1316, 1504-1512, 1695, 2401, 4464, 5179, 6206, 6598-6613, 7454, 8063, 8630, 8794, 8797, 9490-9492, 9498, 9499, 9534, 9606, 9607.

10189. Op zijn twee ribben; dat dit betekent met de waarheden enerzijds, namelijk de verbinding en daardoor de instandhouding, staat vast uit de betekenis van de ribben, wanneer daaronder de zijden worden verstaan, dus de waarheden; want de zijden die de ribben worden genoemd, zien uit op het zuiden en het noorden en met het zuiden wordt het ware in het licht aangeduid, nr. 9642 en met het noorden het ware in de schaduw, nr. 3708.

Maar met de zijden die eigenlijk de zijden worden genoemd, wordt het goede aangeduid, aangezien die uitzien op het oosten en het westen en met het oosten wordt het goede in het heldere aangeduid en met het westen het goede in het duister, nrs. 3708, 9653.

Daarom wordt er hier gezegd: ‘Twee ringen van goud zult gij het maken van onder zijn rand, op zijn twee ribben zult gij ze maken, op zijn twee zijden’,

Dat de zijden die eigenlijk de zijden zijn, uitzien op het oosten en het westen, maar de zijden die de ribben worden genoemd, uitzien op het zuiden en het noorden, blijkt in (Exodus 26:13,26,27,35).

Ook worden met de ribben, omdat zij de ondersteuning van de borst zijn, aangeduid de waarheden die het goede ondersteunen.

In de hemel echter is het als volgt gesteld: aan de rechterhand daar zijn zij die in het licht van het ware zijn, dus die in het zuiden zijn; aan de linkerhand echter degenen die in de schaduw van het ware zijn, dus die in het noorden zijn.

Vóór het aangezicht zijn zij die in de heldere doorvatting van het goede zijn, dus die in het oosten zijn, aan de rug echter degenen die in een duistere doorvatting van het goede zijn, dus die in het westen zijn.

Dezen die in het goede zijn, stellen het hemels rijk van de Heer samen; eerdergenoemden echter die in het ware zijn, stellen het geestelijk rijk van de Heer samen.

Deze schijn is er voor de engelen daar, onverschillig waarheen zij zich keren, want de engelen hebben bij voortduur de Heer voor het aangezicht, Die het Oosten Zelf is.

Het tegendeel is echter het geval voor hen die in de hel zijn, want dezen hebben bij voortduur de Heer aan de rug, want in het andere leven zijn de streken niet, zoals in de wereld, bepaald naar vastgestelde gebieden, maar volgens de vastgestelde en regerende liefden.

De engel immers en de geest zijn immers zoals hun liefden zijn en waar deze is, daarheen keert hij zich.

Zij die in de liefde tot de Heer zijn en in de liefde jegens de naaste en daaruit in het geloof, zien vóór zich de Heer in elke wending van hun lichaam met hun aangezicht.

De Heer immers keert hen tot Zich; Hij treedt immers door de weg van het oosten in hen binnen en houdt hen bij voortduur in de bepaling tot Hemzelf; vandaar ziet hun uiterlijk gezicht, bepaald door het innerlijk gezicht, dat van het verstand is en dit door de liefde die van de wil is, daarheen waar de liefde voert.

Evenzo is het gesteld met de mensen in de wereld ten aanzien van hun innerlijke dingen, die van hun geest zijn.

Aan de wending van eenieder worden ook allen in het andere leven onderkend.

Dat de ruimten en de plaatsen in het andere leven zich niet anders gedragen en dat zij vandaar staten betekenen, zie de nrs. 2625, 2837, 3356, 3387, 4321, 4882, 5605, 7381, 9440, 9967, 10146.

10190. Gij zult maken op zijn twee zijden; dat dit betekent met het goede anderzijds, namelijk de verbinding en daardoor de instandhouding, staat vast uit wat eerder in nr. 10189 is gezegd en getoond.

Hieruit kan ook vaststaan, hoe het is gesteld met de Goddelijke sfeer rondom, namelijk dat de sfeer van het goede van de liefde is uit de Heer als Zon van het oosten tot aan het westen en de sfeer van het ware vanuit het goede van het zuiden tot het noorden; dus is de sfeer van het Goddelijk Ware dat daaruit voortgaat, aan weerskanten aan de zijden, aan de rechter- en aan de linkerkant.

10191. En het zal zijn tot vatten [ringen] voor de stangen; dat dit de macht van het ware uit het goede daar betekent, staat vast uit de betekenis van de vatten of de ringen, want deze waren de vatten, namelijk de Goddelijke sfeer, nr. 10188; en uit de betekenis van de stangen, namelijk de macht van het ware vanuit het goede, nr. 9496.

10192. Om het daarin te dragen; dat dit betekent, vandaar de bewaring in die staat, staat vast uit de betekenis van dragen, namelijk samenhouden in de staat van het goede en het ware, dus bestaan en blijven bestaan, nrs. 9500, 9737 en bewaren, nr. 9900.

10193. En maken zult gij de stangen van sittimhout; dat dit de macht uit het goede van de liefde tot de Heer betekent, staat vast uit de betekenis van de stangen, namelijk de macht, nr.

9496 en uit de betekenis van de sittimhouten, namelijk het goede van de liefde van de Heer, waarover nr. 10178.

10194. En overtrekken die met goud; dat dit de grondvesting van alle dingen op het goede betekent, staat vast uit de betekenis van met goud overtrekken, dus grondvesten op het goede, nr. 9490.

Wat gegrondvest worden op het goede, zal in het kort worden gezegd.

Door sommigen wordt geloofd, dat het het ware is waarop alle dingen zijn gegrondvest, maar zij bedriegen zich zeer; er bestaat immers bij de mens geen ware tenzij hij in het goede is.

Het ware dat bij de mens is zonder het goede, is iets uiterlijks zonder het innerlijke, dus zoals een schil zonder kern, het zetelt alleen in het geheugen.

Dit ware kan gelijkgesteld worden met het schilderij van een bloem, of van een boom of van een dier, waarin van binnen slechts slijk is.

Maar het ware vanuit het goede zetelt niet alleen in het geheugen, maar het is ook aan het leven ingeworteld en het kan worden gelijkgesteld met de bloem, de boom of het dier zelf, waarvan de volmaaktheid groeit naar de innerlijke dingen toe, want hoe innerlijker dat is wat uit het Goddelijke is geschapen, des te volmaakter is het.

Dit kan uitermate duidelijk vaststaan uit de uitbeeldingen in het andere leven, de uitbeeldingen vertonen zich daar volgens de staten van de innerlijke dingen bij de geesten, het zijn immers overeenstemmingen.

Rondom de geesten die in de waarheden zijn vanuit het goede, verschijnen de mooiste uitbeeldingen, namelijk huizen en paleizen schitterend van goud en kostbare stenen en ook tuinen en paradijzen van onuitsprekelijke schoonheid, al deze uitbeeldingen vanwege de overeenstemming.

Maar rondom hen die in waarheden zijn, maar niet vanuit het goede, verschijnen niets anders dan rotsachtige formaties, klippen en poelen en soms boomgaarden, maar niet liefelijk en onvruchtbaar, ook deze dingen krachtens de overeenstemmingen.

Rondom degenen echter die in het valse zijn vanuit het boze, verschijnen moerassen, latrines en verscheidene monsterachtige dingen.

De oorzaak dat dit zo is, is dat alle uitbeeldingen daar uiterlijke dingen zijn waaraan vorm is gegeven volgens de staten van hun innerlijke dingen, want zo vertoont de geestelijke wereld zich daar zichtbaar.

Daaruit kan vaststaan, wat is gegrondvest worden op het goede.

10195. En geven zult gij het vóór de voorhang, die over de ark der getuigenis is; dat dit betekent in de innerlijke hemel waar deze wordt verbonden met de binnenste hemel, staat vast uit de betekenis van de voorhang die tussen het Heilige en het Heilige der heiligen vóór de ark was, dus het middel dat de tweede en de derde hemel verenigt, nrs. 9670, 9671; en uit de betekenis van de ark der getuigenis, dus de binnenste hemel, nr. 9485.

Dat de tent met de plaats binnen de voorhang en buiten de voorhang en met de voorhof, de drie hemelen heeft uitgebeeld, zie de nrs. 9457, 9481, 9485, 9741.

10196. Vóór het verzoendeksel dat is op de getuigenis; dat dit betekent waar de verhoring en de opneming is van alle dingen van de eredienst uit het goede van de liefde door de Heer, staat vast uit de betekenis van het verzoendeksel, namelijk de verhoring en de opneming van alle dingen van de eredienst vanuit het goede van de liefde door de Heer, nr. 9506; en uit de betekenis van de getuigenis, namelijk de Heer ten aanzien van het Woord, nrs. 8535, 9503, dus ten aanzien van het Goddelijk Ware, want de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware is het Woord, nr. 9987.

In het kort zal hier worden gesproken over het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware.

De Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf, dat de Vader wordt genoemd en ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, dat de Zoon wordt genoemd, is de Goddelijke Liefde Zelf, dus het Goddelijk Goede Zelf; maar de Heer als de hemel, die beneden de Heer als de Zon is, is het Goddelijk Ware, maar dit Goddelijk Ware heeft in zich het Goddelijk Goede, aangepast aan de opnemings van de engelen en de geesten.

Het is dit Goddelijke dat de Geest van Jehovah en het Heilige wordt genoemd.

Dat dit het Goddelijk Ware wordt genoemd en niet het Goddelijk Goede, is omdat de engelen en de geesten geschapen zijn en vandaar opnemingen zijn van het uit het Goddelijk Goede voortgaande Goddelijk Ware.

Zij verheugen zich, evenals de mensen, in het bezit van twee vermogens, namelijk van het verstand en de wil: het verstand is gevormd om het Goddelijk Ware op te nemen en de wil om het Goddelijk Goede op te nemen.

Het verstand is aan hen van dienst tot de opnemings en eveneens tot het doorvatten ervan.

Een voorstelling van deze zaak kan door de eenvoudigen worden opgevat aan de hand van een vergelijking met de zon van de wereld en met de daaruit ontstane wereld; in de zon van de wereld is een vuur, maar dat wat daaruit voortgaat, is de warmte en het licht.

Dat niet in de zon zelf het licht is, kan eenieder bekend zijn, maar dat het licht daaruit voortgaat; en voor zoveel als het uit de zon voortgaande licht in zich de warmte heeft, voor zoveel leven hebben en groeien de plantaardige dingen en voor zoveel baren deze vruchten en zaden.

Deze dingen zijn als vergelijking gezegd, aangezien de algehele natuur het uitbeeldende theater van het rijk van de Heer is; en zij is het uitbeeldende theater, aangezien de natuurlijke wereld door de geestelijke wereld is ontstaan en voortdurend ontstaat, dat wil zeggen, blijft bestaan.

Vandaar is het, dat in het Woord onder de Zon de Heer wordt verstaan ten aanzien van de Goddelijke Liefde, evenzo onder het Vuur en dat onder het Licht wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware, zoals in (Johannes 1:9; 3:19; 9:5; 12:46).

10197. Waarheen Ik zal samenkomen met u daar; dat dit betekent, zo de tegenwoordigheid en de invloeiing van de Heer, staat vast uit de betekenis van samenkomen, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, dus de tegenwoordigheid en de invloeiing van de Heer, waarover de nrs. 10147, 10148.

10198. En roken zal daarop Aharon; dat dit betekent de verheffing van de eredienst uit de liefde en de naastenliefde door de Heer, staat vast uit de betekenis van roken, namelijk de verheffing van alle dingen van de eredienst uit de liefde en de naastenliefde, waarover nr. 10177 en uit de uitbeelding van Aharon als hogepriester, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede en ten aanzien van het werk van de zaliging, nrs. 9806, 9965, 10068. Dat roken de verheffing van de eredienst betekent, is omdat het vuur het goede van de liefde betekent, vandaar betekenden alle dingen die voortgingen vanuit het vuur, zulke dingen die voortgaan vanuit de liefde; om deze reden beeldde niet alleen het licht, maar eveneens de rook uit.

Dat met het vuur het goede van de liefde wordt aangeduid, zie de nrs. 4906, 5215, 6314, 6832, 6834, 6849, 7324, 10055.

Dat ook de rook heeft uitgebeeld, staat vast bij Jesaja: *'Scheppen zal Jehovah over alle habitakel van Zion een wolk overdag en een rook en de glans van het vuur van de vlam bij nacht'*, (Jesaja 4:5,6).

Bij Johannes: *'De tempel was vervuld met rook vanuit de heerlijkheid Gods en Zijn kracht'*, (Openbaring 15:8).

Dat de rook der reukwerken de verheffing van de gebeden is, dus in het algemeen de verheffing van alle dingen van de eredienst, blijkt bij dezelfde: *'De rook der reukwerken klom op uit de gebeden der heiligen'*, (Openbaring 8:4).

10199. Reukwerk van specerijen; dat dit betekent de welgevallige verhoring en opneming, staat vast uit de betekenis van het reukwerk, namelijk de verhoring en de opneming van alle dingen van de eredienst die uit de liefde en de naastenliefde zijn door de Heer, nr. 10177, en uit de betekenis van de specerijen, dus de welgevallige dingen.

Dat de specerijen de welgevallige dingen zijn, is vanwege de geur, want de geur betekent het opmerkbare, vandaar de zoete geur het aangename opmerkbare en een afschuwelijke geur de onaangename waarneming.

Alle dingen immers die door de mens met de zinsorganen worden doorvat, betekenen geestelijke dingen, die betrekking hebben op het goede van de liefde en op de waarheden van het geloof, zoals: de reuk, de smaak, het gezicht, het gehoor en de tast; vandaar betekent de reuk de waarneming van het innerlijk ware vanuit het goede van de liefde, de smaak de doorvatting en de aandoening van het weten en wijs zijn, het gezicht het verstand van de waarheden van het geloof, het gehoor de waarneming vanuit het goede van het geloof en uit de gehoorzaamheid en de tast in het algemeen, de vergemeenschapping, de overdracht en de opneming..

De oorzaak dat dit zo is, is dat alle uitwendige gewaarwordingen de oorsprong ontlenen aan de innerlijke gewaarwordingen, die van het verstand en van de wil zijn, dus in de mens vanuit de waarheden van het geloof en vanuit het goede van de liefde, want deze maken de dingen van het verstand en van de wil van de mens uit.

Maar de innerlijke gewaarwordingen, die eigen zijn aan het verstand en de wil bij de mens, hebben niet die zin die de uitwendige hebben, maar zij worden in zulke dingen verkeerd wanneer zij invloeden.

Alle dingen immers die door de mens worden gevoeld met de uitwendige zinsorganen, vloeien in vanuit de innerlijke dingen, want alle invloeiing is vanuit de innerlijke dingen in de uitwendige, maar niet omgekeerd, aangezien er geen stoffelijke invloeiing bestaat, dat wil zeggen, een invloeiing vanuit de natuurlijke wereld in de geestelijke, maar uit de geestelijke wereld in de natuurlijke.

De innerlijke dingen van de mens, die eigen zijn aan zijn verstand en zijn wil, zijn in de geestelijke wereld, en zijn uitwendige dingen, die eigen zijn aan de zinnen van het lichaam, zijn in de natuurlijke wereld.

Daaruit kan ook vaststaan, wat overeenstemming is en hoedanig die is.

Dat de reuk in het algemeen overeenstemt met de doorvatting volgens de hoedanigheid van de zaak, zie de nrs. 1514, 1517-1519, 3577, 4624,-4634, 10054; de smaak met de doorvatting en de aandoening van weten en wijs zijn, nrs. 3502, 4791-4805; het gezicht met het verstand van de waarheden van het geloof, nrs. 3863, 4403-4421, 4567, 5114, 5400, 6805; het gehoor met de doorvatting van het goede van het geloof en van de gehoorzaamheid, nrs. 3869, 4652-4660, 7216, 8361, 9311, 9926; en dat de tast de vergemeenschapping, de overdracht en de opneming is, nr. 10130.

Hieruit blijkt dat de specerijen zulke dingen betekenen die welgevallig worden doorvat, zodanig als de dingen zijn die vanuit de liefde en de naastenliefde zijn, in het bijzonder de innerlijke waarheden, omdat deze daaruit zijn, zoals vaststaat uit deze plaatsen in het Woord, bij Jesaja: *'In plaats van specerijen zal er uittering zijn en in plaats van een gordel scheuring en in plaats van vlechtwerk kaalheid'*, (Jesaja 3:24).

Daar wordt gehandeld over de dochters van Zion, met wie de hemelse Kerk wordt aangeduid, welke Kerk is in de innerlijke waarheden vanuit het goede van de liefde tot de Heer; de specerij daar is het innerlijk ware, de uittering het verstoken ervan zijn; de gordel is de verbinding en de verscheuring is de verstrooiing van het verband en van de orde; het

vlechtwerk is het wetenschappelijk ware, dus het uiterlijk ware of het ware van de uiterlijke mens en de kaalheid is de beroving ervan.

Dat de gordel de verbinding en de band is opdat alle dingen in het verband worden gehouden, opdat zij tot één einddoel schouwen, zie nr. 9828; dat het vlechtwerk het wetenschappelijk ware is, nr. 2831 en dat de kaalheid de beroving ervan is, nr. 9960.

Bij Ezechiël: *‘Een arend, groot van vleugelen, kwam op de Libanon en daarvandaan bracht hij een cedertakje neer in het land Kanaän, in een stad van specerijenhandelaren stelde hij het hoofd ervan’*, (Ezechiël 17:3,4).

Daar wordt in de innerlijke zin gehandeld over de inzetting van de geestelijke Kerk, en over haar wasdom en daarna over haar verdraaiing en einde.

Met de arend groot van vleugelen wordt het innerlijk ware van die Kerk aangeduid, nrs. 3901, 8764; de vleugelen zijn de uiterlijke waarheden, nrs. 8764, 9514.

De Libanon is de Kerk, de ceder daar is het ware van de geestelijke Kerk; de stad van de specerijenhandelaren is waar de leer van het innerlijk ware is.

Dat de steden in het Woord de leren betekenen, zie de nrs. 402, 2449, 3216, 4492, 4493., er wordt gezegd de stad van de specerijenhandelaren vanwege de innerlijke waarheden.

Bij dezelfde: *‘De kooplieden van Sheba en Raamah door het voornaamste van de specerij en door alle kostbare steen en goud, gaven hun kooplieden’*, (Ezechiël 27:22).

Daar wordt gehandeld over Tyrus, waarmee de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de erkentissen van het goede en het ware; de kooplieden zijn degenen die ze hebben en ze vergemeenschappen; Sheba en Raamah zijn zij die in de erkentissen van de hemelse en geestelijke dingen zijn.

Het voornaamste van de specerij is dat wat welgevallig is vanwege de innerlijke waarheden; de kostbare steen zijn die waarheden zelf en het goud is het goede ervan.

Dat Tyrus de Kerk is ten aanzien van de innerlijke erkentissen van het goede en het ware en in de abstracte zin die erkentissen zelf, zie nr. 1201; dat de kooplieden degenen zijn die ze hebben en ze vergemeenschappen, nrs. 2967, 4453.

Dat Sheba en Raamah degenen zijn die in de erkentissen van de hemelse en geestelijke dingen zijn, nrs. 1171, 3240; dat de kostbare steen het innerlijk ware is, nrs. 9863, 9865, 9873, 9874, en dat het goud het goede ervan is, zie de nrs. 9874, 9881.

Daaruit blijkt wat daardoor werd uitgebeeld dat de koningin van Sheba naar Jeruzalem tot Salomo kwam ‘met kamelen, dragende specerijen en goud en kostbare steen’, (1 Koningen 10:1,2; en dat de wijzen uit de oosterse streken tot de pasgeboren Jezus *‘brachten goud, wierook en mirre’*, (Mattheüs 2:11).

Omdat de specerijen de innerlijke waarheden betekenden, dus de dingen die welgevallig zijn, werd daarom het reukwerk aromatisch gemaakt en eveneens de olie van de zalving, waarover in de volgende teksten in dit hoofdstuk.

Onder de innerlijke waarheden worden die waarheden verstaan die van het leven en de aandoening van de mens zijn geworden, dus die van binnen bij hem zijn, maar niet de waarheden die alleen in het geheugen zijn en niet van het leven zijn geworden.

Deze waarheden worden naar verhouding de uiterlijke waarheden genoemd, want zij zijn niet van het leven, maar alleen aan het geheugen ingeschreven; zij zetelen immers in de uiterlijke mens en niet in de innerlijke.

De waarheden van het geloof die aan het leven zijn ingeschreven, zijn in de wil en die welke in de wil zijn, zijn in de innerlijke mens, want door de waarheden van het geloof wordt de innerlijke mens geopend en vindt vergemeenschapping met de hemelen plaats.

Daaruit blijkt, dat de innerlijke waarheden bij de mens zijn uit het goede van de liefde en van de naastenliefde en of men zegt de wil dan wel de liefde, het is hetzelfde.

Dat wat van de wil van de mens is, is immers van zijn liefde; daarom zijn de aan het leven ingeschreven waarheden van het geloof, die de innerlijke waarheden worden genoemd, die

waarheden die zijn ingeschreven aan de liefde, dus aan de wil, waaruit zij daarna voortgaan, wanneer zij in de spraak en in de handeling zijn.

De hemel immers, waarin de innerlijke mens is en die geopend is, vloeit niet rechtstreeks in de waarheden in, maar door middel van het goede van de liefde.

De hemel kan echter niet bij de mens binnentreden wanneer de innerlijke mens gesloten is, aangezien daar niet enig goede van de liefde is dat opneemt, daarom vloeit bij hen bij wie de innerlijke mens niet is geopend, door de waarheden vanuit het goede van de liefde en van de naastenliefde, de hel in met de valsheden vanuit het boze, hoezeer ook de waarheden, ook de innerlijke, alleen in de uiterlijke mens, dat wil zeggen, in het geheugen mogen zetelen.

Hieruit nu kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder de innerlijke waarheden die welgevallig zijn en worden aangeduid met de specerijen, namelijk die welke vanuit het goede van de liefde en van de naastenliefde zijn.

10200. In de morgen in de morgen; dat. Dit betekent wanneer de staat van de liefde in de klaarte is, staat vast uit de betekenis van de morgen, namelijk wanneer de staat van de liefde in de klaarte is, zie nr. 10134.

Vandaar is in de morgen in de morgen, of op de afzonderlijke ochtenden: wanneer die staat daar is.

Dat in de hemelen de staten van de liefde en van het licht, dat wil zeggen, van het goede en het ware, aanhoudend op elkaar volgen, zoals op aarde: de morgen, de middag, de avond en de schemering en zoals: de lente, de zomer, de herfst en de winter, is eerder ettelijke malen getoond.

Verder ook dat de tijden van de dag en van het jaar daaraan de oorsprong ontlene, want de dingen die in de wereld ontstaan, zijn beelden van de dingen die in de hemelen zijn; de oorzaak hiervan is dat al het natuurlijke ontstaat vanuit het geestelijke, dat wil zeggen uit het Goddelijke in de hemelen.

Daaruit blijkt hoedanig de variaties van de staten in de hemelen zijn, want zij worden gekend uit de vergelijking met de staten van de warmte en het licht uit de wereld.

De warmte immers in de hemelen is het goede van de liefde uit de Heer en het licht daar is het ware van het geloof uit de Heer.

Dat daar zulke opeenvolgingen zijn van de staten, vindt zijn oorzaak dat de engelen daar voortdurend worden vervolmaakt; zo immers gaan zij heen door alle verscheidenheden van het goede en het ware en worden ervan doordrenkt.

De verschillen van de verscheidenheden van het goede van de liefde en van het ware van het geloof daar, verhouden zich ook zoals de verschillen van de warmte en van het licht in de afzonderlijke streken of klimaten van de aardbol, namelijk anders, dichter nabij de evenaar en anders, verder daarvan verwijderd aan beide zijden en anders op iedere dag van het jaar en eveneens anders in ieder jaar; want het volstrekt eendere of hetzelfde keert nooit terug.

Er is immers daarin voorzien dat er niets volstrekt hetzelfde bestaat, zowel in de geestelijke wereld als in de natuurlijke wereld, daarvandaan groeit de volmaaktheid aanhoudend.

10201. Bij het toerichten van de lampen zal hij het roken; dat dit betekent wanneer het ware ook komt in zijn licht, staat vast uit de betekenis van de lampen, namelijk het Goddelijk Ware en vandaar het inzicht en de wijsheid, nrs. 9548, 9783.

Dat ze toerichten of aansteken, wil zeggen wanneer die in hun licht komen, is duidelijk en uit de betekenis van roken, namelijk de verhoring en de opneming van alle dingen van de eredienst, waarover de nrs. 10177, 10198.

Daaruit staat vast dat met: op de afzonderlijke ochtenden, wanneer de lampen zouden worden toegericht, zou gerookt worden, wordt aangeduid dat er voornamelijk verhoring en opneming

van alle dingen van de eredienst is, wanneer zij in de duidelijke staat van de liefde zijn en daaruit in het inzicht en de wijsheid van het ware.

Er wordt gezegd: daaruit in het inzicht en de wijsheid van het ware, aangezien het licht van het ware bij de mens zich geheel en al gedraagt volgens de staat van zijn liefde; voor zoveel als de liefde wordt ontstoken, voor zoveel blinkt het ware op, want het goede van de liefde is het levensvuur zelf en het ware van het geloof is het verstandelijke licht zelf, namelijk het inzicht en de wijsheid, die twee gaan voort met gelijke tred.

Onder het inzicht en de wijsheid wordt niet verstaan het vermogen om over welke zaak dan ook te denken en te redeneren, want dit bestaat evenzeer bij de goeden als bij de bozen, maar er wordt verstaan het vermogen van te zien en te doorvatten de waarheden en de goedheden die van het geloof en van de naastenliefde en die van de liefde tot de Heer zijn.

Dit vermogen bestaat niet dan alleen bij hen die in verlichting zijn uit de Heer en zij zijn voor zoveel in verlichting als zij in de liefde tot Hem en in de liefde jegens de naaste zijn; de Heer treedt immers binnen door het goede, dus door de liefde en de naastenliefde die bij de mens zijn en Hij leidt in de met het goede overeenstemmende ware.

Maar wanneer er vreemde liefden zijn, zoals die welke van de Heer en van de naaste zijn afgekeerd naar zichzelf en de wereld toe, dan leiden die liefden hem, maar van de waarheden tot de valsheden, terwijl toch het vermogen van denken en redeneren blijft.

De oorzaak ervan is dat zij niet in verlichting zijn uit de Heer, maar vanuit zichzelf en de wereld en die verlichting is louter donkerheid in geestelijke dingen, dat wil zeggen, in de dingen die van de hemel en de Kerk zijn.

Bij hen immers is de innerlijke mens gesloten, die ziet vanuit het licht van de hemel en is de uiterlijke mens geopend, die ziet vanuit het licht van de wereld; en iets zien vanuit het licht van de wereld zonder de invloeiing van het licht van de hemel, is de dingen die van de hemel zijn, zien in de donkerheid; ja zelfs stort de mens, voor zoveel als hij dan het natuurlijk schijnsel heeft ontstoken door de eigenliefde en de liefden van de wereld, zich voor zoveel in de valsheden en dus blust hij voor zoveel de waarheden van het geloof uit.

Vandaar is het, dat de geleerden van de wereld, die in de eigenliefde zijn en die meer gelegenheid hebben om de valsheden te bevestigen, blinder dan de eenvoudigen.

Deze dingen zijn gezegd, opdat men zal weten dat het geloof van eenieder is zoals zijn liefde is en opdat men zal verstaan wat het is dat het ware in zijn licht komt wanneer de liefde in haar klaarte is.

Deze dingen worden daarmee aangeduid dat op de afzonderlijke morgens zou worden gerookt, wanneer de lampen werden toegericht.

10202. En wanneer Aharon de lampen doet opgaan tussen de avonden zal hij het roken; dat dit betekent de verheffing ook in de duistere staat van de liefde, wanneer ook het ware in zijn schaduw is, staat vast uit de betekenis van de lampen doen opgaan of aansteken, dus verlichten met het Goddelijk Ware en daaruit het inzicht en de wijsheid, nr. 10201.

Uit de uitbeelding van Aharon, dus de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede en ten aanzien van het werk van de zaliging, nrs. 9806, 9965, 10068; uit de betekenis van tussen de avonden, namelijk de duistere staat van de liefde en vandaar de staat van het ware in de schaduw, nrs. 10134, 10135 en uit de betekenis van roken, namelijk de verheffing van de eredienst, nr. 10198.

Daaruit blijkt dat met ‘wanneer Aharon de lampen doet opgaan tussen de avonden, zal hij roken’, de verheffing van alle dingen van de eredienst door de Heer betekent in de duistere staat van de liefde, wanneer ook het ware in zijn schaduw is.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit wat eerder in de nrs. 10200, 10201 is gezegd, namelijk dat de staten van de liefde in de hemel worden gevarieerd zoals de tijden van de dag en van het jaar in de wereld en dat het ware in zijn licht is zoals het goede in zijn warmte, dat

wil zeggen, in zijn liefde; daarom, wanneer de liefde niet in haar warmte is, is evenmin het ware in het inzicht.

Omdat dit zo is, wordt er gezegd de lampen des morgens toerichten en de lampen doen opgaan des avonds, want doen opgaan is het licht van het ware dan verheffen en vermeerderen zoveel als mogelijk is.

10203. Een gedurig reukwerk vóór Jehovah; dat dit betekent in elke eredienst vanuit de liefde uit de Heer, staat vast uit de betekenis van het reukwerk, namelijk de eredienst vanuit de liefde, nr. 9475; uit de betekenis van gedurig, namelijk het al in alles, nr. 10133; en uit de betekenis van vóór Jehovah, namelijk uit de Heer, nr. 10146.

Er wordt gezegd de eredienst vanuit de liefde uit de Heer, aangezien uit de Heer zowel de liefde als het geloof is, die de wezenlijke dingen van de eredienst zijn en eveneens is uit de Heer de verheffing van alle dingen van de eredienst tot Hemzelf.

De mens die niet de verborgenheden van de hemel kent, meent dat de eredienst uit hemzelf is, omdat hij denkt en aanbidt.

Maar de eredienst die uit de mens zelf is, is niet de eredienst, maar die welke uit de Heer bij de mens is.

De liefde immers en het geloof maken de eredienst en wanneer de liefde en het geloof uit de Heer zijn, is ook de eredienst uit Hem.

Ook kan de mens niet iets uit zich tot de hemel verheffen, maar de Heer verheft het, in de mens is alleen het vermogen dat dit kan gebeuren, met welk vermogen hij wordt begiftigd wanneer hij wordt wederverwekt, nr. 6148; maar al het actieve en levende van dat vermogen is uit de Heer.

Dat het leven zelf uit de Heer is en de mens en de engel de opnemende vormen zijn, zie de nrs. 1954, 2021, 2536, 2706, 3001, 3318, 3484, 3741-3743, 4151, 4249, 4318-4320, 4417, 4523, 4524, 4882, 5847, 5986, 6325, 6467, 6468, 6470, 6479, 9338.

10204. In uw geslachten; dat dit betekent tot in het eeuwige voor hen die in het geloof vanuit de liefde zijn, staat vast uit de betekenis van de geslachten, dus de dingen die van het geloof en de liefde zijn, nrs. 613, 2020, 2584, 6239, 9042, 9079, 9845; en dat in de geslachten is, tot in het eeuwige, nr. 9789.

10205. Niet zult gij doen opgaan op hetzelfde een vreemd reukwerk; dat dit betekent geen eredienst vanuit een andere liefde dan die van de Heer, staat vast uit de betekenis van het reukwerk, namelijk de eredienst vanuit de liefde, nr. 9475; en uit de betekenis van de vreemde, namelijk degene die binnen de Kerk is en niet de Heer erkent, nr. 10112.

Daaruit blijkt dat met ‘niet zult gij doen opgaan een vreemd reukwerk’, wordt aangeduid dat een eredienst uit een andere liefde dan die van de Heer, niet de eredienst is.

Hiermee is het als volgt gesteld: de erkenning, het geloof en de liefde tot de Heer, zijn het voornaamste van alle dingen van de eredienst binnen de Kerk, want de erkenning, het geloof en de liefde verbinden; de erkenning en het geloof verbindt daar het verstandelijke en de liefde de dingen van de wil en deze beide maken de gehele mens.

Hij die dus binnen de Kerk de Heer niet erkent, heeft niet enige verbinding met het Goddelijke, want al het Goddelijke is in de Heer en uit de Heer en wanneer er niet enige verbinding is met het Goddelijke, is er niet enig heil.

Vandaar is het, dat een eredienst uit een ander geloof en uit een andere liefde dan van de Heer, de eredienst niet is.

Anders is het gesteld bij hen die buiten de Kerk zijn; van het wordt, omdat zij in de onwetendheid zijn betreffende de Heer, toch de eredienst aangenomen door de Heer, wanneer

zij krachtens hun godsdienstige opvatting in enige wederzijdse naastenliefde leven en in enig geloof en in enige liefde tot God, Die de meesten van hen onder de menselijke vorm vereren. Dezen erkennen Hem ook in het andere leven, wanneer zij door engelen worden ingelicht ten aanzien van de Heer, dat Hij het Goddelijke Zelf in de Menselijke vorm is en voor zoveel als zij in het goede van het leven zijn geweest, voor zoveel vereren zij Hem uit het geloof en de liefde, zie de nrs. 2589 tot 2604.

10206. En brandoffer en spijsoffer; dat dit betekent: niet daar een uitbeelding van de wederverwekking door de waarheden en de goedheden van de hemelse liefde, staat vast uit de betekenis van het brandoffer, namelijk het uitbeeldende van de zuivering van de boosheden, van de inplanting van het ware en het goede en van de verbinding ervan, dus van de wederverwekking, nrs. 10042, 10053, 10057; en uit de betekenis van het spijsoffer, namelijk het hemels goede, waarin de mens wordt binnengeleid door de wederverwekking, nrs. 4581, 9992, 10079, 10137.

Daaruit blijkt, dat daarmee dat zij geen brandoffer en spijsoffer op het reukaltaar zouden doen opgaan, wordt aangeduid dat daar geen uitbeelding was van de wederverwekking door de waarheden en de goedheden van het geloof en de liefde, maar het uitbeeldende van de eredienst van de eredienst van de Heer vanuit die dingen.

Iets anders immers is de wederverwekking en iets anders de eredienst; want het eerste is de wederverwekking en al naar de hoedanigheid ervan bij de mens is de eredienst.

Voor zoveel immers de mens is gezuiverd van de boosheden en de valsheden daaruit en voor zoveel als dan de waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde zijn ingeplant, voor zoveel wordt de eredienst aanvaard en behaagt deze.

Want onder de eredienst wordt al datgene verstaan wat voortgaat vanuit de liefde en het geloof bij de mens en wat wordt opgeheven tot de Heer uit de Heer.

Omdat dit de aanvulling is, wordt daarom het reukaltaar, waardoor de eredienst werd uitgebeeld, het laatst beschreven.

Alle dingen volgens immers in de orde volgens de reeks waarin zij worden beschreven.

Want eerst wordt de getuigenis beschreven, waaronder de Heer wordt verstaan; daarna de ark waarin de getuigenis is, waarmee de binnenste hemel wordt aangeduid waar de Heer is; daarna de tafel waarop de broden liggen, waarmee het goede van de liefde daaruit wordt aangeduid, verder de kandelaar met de lampen, waarmee wordt aangeduid het Goddelijk Ware, voortgaande vanuit het Goddelijk Goede van de Heer; daarna de tent zelf, waarmee de hemel en de Kerk wordt aangeduid, die daaruit zijn; tenslotte het altaar van het brandoffer, waarmee de wederverwekking wordt aangeduid door de waarheden vanuit het goede en het laatste het reukaltaar, waarmee de eredienst wordt aangeduid uit al die dingen in de hemel en in de Kerk.

10207. En een drankoffer zult gij niet plengen daarop; dat dit betekent niet daar een uitbeeldende van de wederverwekking door de waarheden en de goedheden van de geestelijke liefde, staat vast uit de betekenis van het drankoffer, dus het uitbeeldende van de wederverwekking door de waarheden en de goedheden van het geloof en van de naastenliefde, nr. 10137, dus de waarheden en de goedheden van de geestelijke liefde.

De liefde tot de Heer wordt immers de hemelse liefde genoemd, de liefde jegens de naaste echter wordt de geestelijke liefde genoemd.

De eerstgenoemde liefde regeert in de binnenste hemel, de laatstgenoemde in de middelste en de laatste, zie de nrs. 9277, 9596, 9684.

10208. En verzoenen zal Aharon op deszelfs hoornen; dat dit betekent de zuivering van de boosheden door de waarheden van het geloof die vanuit het goede van de liefde zijn, staat

vast uit de betekenis van verzoenen, namelijk de zuivering van de boosheden, nr. 9506; uit de uitbeelding van Aharon, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede en ten aanzien van het werk van de zaliging, nrs. 9806, 9946, 10017; en uit de betekenis van de hoornen, namelijk de machten, nr. 10182 en eveneens de uiterlijke dingen, nr. 10186.

Dat het de zuivering is door de waarheden van het geloof die uit het goede van de liefde zijn, was omdat de verzoening plaatsvond door het bloed en met het bloed wordt aangeduid het ware van het geloof dat vanuit het goede van de liefde is, nrs. 4735, 7317, 7326, 7846, 7850, 7877, 9127, 9393, 10026, 10033, 10047.

Alle zuivering van de boosheden vindt plaats door de waarheden van het geloof die uit het goede van de liefde zijn, nrs. 2799, 5954, 7044, 7918, 9088.

Dat de verzoeningen werden gedaan door het bloed op de hoornen van het altaar van de brandoffers en het reukaltaar, staat vast bij (Leviticus 4:3,7,18.25.30,34; 16:18).

Dat de altaren zo werden verzoend, had als oorzaak dat de heilige dingen door de zonden van het volk werden bevlekt; het volk immers beeldde de Kerk uit, daarom werden de dingen die van de Kerk waren en haar heiligdommen werden genoemd, zoals het altaar en de tent, tezamen met de dingen die daarin waren, werden bevuild, wanneer het volk zelf zondigde; want die heiligdommen waren van de Kerk.

Dit kan eveneens vaststaan bij Mozes: *'Gij zult de zonen Israëls afzonderen van hun onreinheid, opdat zij niet sterven in hun onreinheid, bij het bevleken van Mijn habitakel, dat in het midden van hen is'*, (Leviticus 15:31) en elders: *'Aharon zal het Heilige verzoenen van de onreinheid der zonen Israëls; aldus zal hij verzoenen het heiligdom der Heiligheid en de tent der samenkomst en het altaar'*, (Leviticus 16:16,33).

Het is hiermee als volgt gesteld: wat de heilige dingen van de Kerk worden genoemd, zijn niet heilig tenzij zij heilig worden opgenomen; want indien zij niet heilig worden opgenomen, vloeit het Goddelijke niet daarin en alle heilige dingen bij de mens zijn niet heilig dan alleen vanwege de Goddelijke invloeiing, zoals: de gewijde kapellen, de altaren daar, het brood en de wijn voor het Heilig Avondmaal.

Zij worden heilig enig en alleen door de tegenwoordigheid van de Heer, daarom is het heilige, indien de Heer daar niet tegenwoordig kan zijn vanwege de zonden van het volk, afwezig, omdat het Goddelijk is.

Ook worden de heilige dingen van de Kerk ontwijd door de zonden, aangezien die het Goddelijke van daar verwijderen.

Dit nu is de oorzaak dat van de heiligdommen wordt gezegd dat zij bevlekt waren door de onreinheid van het volk en dat zij daarom jaarlijks zouden worden verzoend.

Dat de verzoeningen door het bloed werden gedaan op de hoornen van de altaren en niet op de altaren zelf, had als oorzaak dat de hoornen de uiterste dingen ervan waren en niets van de mens is gezuiverd indien niet de uiterste dingen zijn gezuiverd; het zijn immers de uiterste dingen waarin de innerlijke dingen invloeiën en volgens de staat van laatstgenoemde vindt de invloeiing plaats.

En daarom worden, indien de uiterlijke dingen verdraaid zijn geweest, de innerlijke dingen daarin eveneens verdraaid, want wanneer die invloeiën, passen zich de opnemende vormen van de innerlijke dingen aan bij de staat van de uiterlijke dingen.

Het is hiermee gesteld zoals wanneer er aan het oog iets mankeert, dan ziet het gezicht dat vanuit het innerlijke komt, niet anders dan volgens de staat van het oog; of zoals wanneer er aan de armen iets mankeert, dan uiteten zich de machten die vanuit het innerlijke komen, niet anders dan volgens de mogelijkheden van de stoffelijke armen.

Daarom is de geestelijke mens niet in staat, indien de natuurlijke mens verdraaid is, anders dan verdraaid te handelen in die natuurlijke mens.

Vandaar is het dat dan de geestelijke of innerlijke mens wordt gesloten.

Zie hierover de dingen die eerder zijn getoond, namelijk dat de mens om gezuiverd te zijn, gezuiverd moet zijn ten aanzien van de natuurlijke of uiterlijke mens, zie nr. 9325 en de oorzaak hiervan is dat alle invloeiing is vanuit het innerlijke in het uiterlijke en uitwendige en niet omgekeerd, nrs. 5119, 6322.

Het natuurlijke van de mens is immers het vlak waarin de invloeiing uit de geestelijke wereld zijn grens vindt, nr. 5651.

Dat de uiterlijke dingen van de mens zijn geformeerd om aan de innerlijke van dienst te zijn, nrs. 5947, 9216, 9828, dus zal de uiterlijke mens geheel en al onderworpen zijn aan de innerlijke, nrs. 5786, 6275, 6284, 6299, de oorzaak hiervan is dat de innerlijke mens in de hemel is en de uiterlijke in de wereld, nrs. 3167, 10156 en dat de uiterlijke mens uit zich of aan zichzelf alleen overgelaten, tegengesteld is aan de innerlijke, nrs. 3913, 3928.

Bovendien, wat de innerlijke mens en wat de uiterlijke mens is, zie de nrs. 9701 tot 9709.

10209. Eens in het jaar; dat dit betekent voortdurend, staat vast uit de betekenis van eens in het jaar, namelijk voor het gehele jaar, want de verzoening op de hoornen van het reukaltaar, eens in het jaar, sloot de verzoening voor het gehele jaar in; en het jaar betekent, zoals alle dingen die van de tijd zijn, de staat en de duur en eveneens het voortdurende, hier de staat van de zuivering van de boosheden door de waarheden van het geloof, want deze staat wordt aangeduid met de verzoening op de hoornen van het reukaltaar eens in het jaar; en alle zuivering van de boosheden of de wederverwekking, houdt niet alleen voortdurend in de wereld aan, maar ook voortdurend in het andere leven.

Dat het jaar het voortdurende en het eeuwige betekent, zie de nrs. 2906, 7828 en eveneens: gisteren, heden, morgen en eendere dingen die van de tijd zijn, nrs. 2838, 3998, 4304, 6165, 6984, 9939 en dat de zuivering van de boosheden of de wederverwekking tot in het eeuwige aanhoudt, in de nrs. 9334, 10048.

10210. Van het bloed der zonde van de verzoeningen; dat dit betekent door de waarheden die vanuit het goede van de onschuld zijn, staat vast uit de betekenis van het bloed, namelijk het Goddelijk Ware, nrs. 4735, 6978, 7317, 7326, 7846, 7850, 9127, 9393, 10026, 10033, 10047; uit de betekenis van de zonde van de verzoeningen of van het zondeslachtoffer waardoor de verzoening plaatsvindt, dus de zuivering van de boosheden en van de valsheden daaruit.

Dat onder de zonde het slachtoffer voor de zonde wordt verstaan, zie nr. 10039 en dat de verzoening de zuivering is van de boosheden en van de valsheden daaruit, nr. 9506.

Dat die zuivering plaatsvindt door de waarheden die vanuit het goede van de onschuld zijn, komt omdat het bloed waarmee de verzoening plaatsvond, was van een var of van een lam en met de var wordt het goede van de onschuld in de uiterlijke mens aangeduid, nrs. 9391, 9990, 10132 en met het lam het goede van de onschuld in de innerlijke mens, nr. 10132; en er zal onschuld zijn opdat het ware en het goede zal worden opgenomen, nrs. 3111, 3994, 4797, 6013, 6765, 7836, 7840, 9262, 10134 en verder ook de aanhalingen in nr. 10021.

Het goede van de onschuld immers is erkennen, dat alle waarheden en goedheden zijn uit de Heer en niets uit het eigene van de mens; dus is het geleid willen worden door de Heer en niet door zichzelf.

Daaruit blijkt, dat hoe meer de mens op zichzelf vertrouwt en zichzelf gelooft, dat hij zo des te meer in de zelfliefde is en des te minder hij in het goede van de onschuld is.

Vandaar is het, dat de mens niet van de boosheden kan worden gezuiverd, tenzij hij in het goede van de onschuld is, want indien hij niet in dat goede is, wordt hij niet door de Heer geleid, maar door zichzelf en wie door zichzelf wordt geleid, wordt door de hel geleid.

Het eigene van de mens immers is niets dan het boze en al het boze is van de hel.

Dat alle verzoening werd gedaan door het bloed, of van een var, of van een lam of van tortelduiven of van duivenjongen, staat vast bij Mozes, (Exodus 29:36; Leviticus 4:1-7,13-

18,27; 5:1-7; 15:14,24,28-31; Numeri 6:9-11); met de tortelduiven en met de duivenjongen wordt ook het goede van de onschuld aangeduid.

10211. Eens in het jaar zal hij verzoenen op hetzelfde; dat dit de voortdurende verwijdering van de boosheden betekent, staat vast uit de betekenis van eens in het jaar, namelijk het voortdurende, nr. 10203 en uit de betekenis van verzoenen, namelijk de zuivering van de boosheden en van de valsheden daaruit, nr. 9506 en de zuivering van de boosheden is niets anders dan het daarvan afgehouden worden of de verwijdering ervan, zie nr. 10057.

10212. In uw geslachten, dat dit betekent hen die van de Kerk in de waarheden en de goedheden van het geloof zijn, staat vast uit de betekenis van de geslachten, dus de dingen die van het geloof en van de naastenliefde zijn, zie nr. 10204.

Dat het degenen zijn die van de Kerk zijn, is omdat de echte waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde alleen bij dezen bestaan, want bij hen is het Woord; en met de zonen Israëls, van wie de geslachten hier worden verstaan, wordt de Kerk aangeduid; zie nr. 9340.

10213. Een Heilige der Heiligen dit voor Jehovah; dat dit betekent omdat het is uit het Goddelijk Hemelse, staat vast uit de betekenis van het Heilige der Heiligen, namelijk het Goddelijk hemelse, nr. 10129.

Wat het Goddelijk Hemelse is en het Goddelijk Geestelijke en wat het verschil is, zie de nrs. 9277, 9596.

10214. *Vers 11-16. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende: Wanneer gij zult opnemen de som van de zonen Israëls naar hun getelden en zij zullen geven eenieder de verzoening van zijn ziel aan Jehovah in het tellen van hen en er zij in hen geen plaag in het tellen van hen. Dit zullen zij geven, een elk die overgaat op de getelden, de helft van een sikkal, in de sikkal der heiligheid, twintig oboles de sikkal, de helft van een sikkal een opheffing voor Jehovah. Een elk die overgaat op de getelden, van een zoon van twintig jaren en daarboven, zal een opheffing aan Jehovah geven. De rijke zal niet meer geven en de arme zal niet minder geven, van de helft van de sikkal, om een opheffing aan Jehovah te geven, om te verzoenen over uw zielen. En gij zult nemen het zilver der verzoeningen van met de zonen Israëls en gij zult het geven tot het werk van de tent der samenkomst; en het zal de zonen Israëls zijn ter gedachtenis vóór Jehovah om te verzoenen over uw zielen.*

En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende, betekent de verlichting door het Woord uit de Heer; wanneer gij zult opnemen de som van de zonen Israëls, betekent alle dingen van de Kerk; naar hun getelden, betekent ten aanzien van de ordening en de beschikking; en zij zullen geven eenieder de verzoening van zijn ziel aan Jehovah in het tellen van hen, betekent de zuivering of de bevrijding van het boze door de erkenning en het geloof dat alle goedheden en waarheden van het geloof en van de liefde en de ordening en de beschikking ervan uit de Heer zijn en niets uit de mens.

En er zij in hen geen plaag in het tellen van hen, betekent opdat er niet de straf van het boze zal zijn in het doen van de goedheden zoals uit zichzelf.

Dit zal geven een elk die overgaat op de getelden, betekent de toekenning van alle dingen die van het geloof en van de liefde zijn, aan de Heer.

De helft van een sikkal, in de sikkal der heiligheid, betekent alle dingen van het ware vanuit het goede; twintig oboles de sikkal, betekent alle dingen van het goede; de helft van een sikkal een opheffing voor Jehovah, betekent dat alle dingen van het ware vanuit het goede van de Heer alleen zijn.

Van een zoon van twintig jaren en daarboven, betekent de staat van het inzicht van het ware en van het goede; zal een opheffing aan Jehovah geven, betekent de toekenning aan de Heer alleen; de rijke zal niet meer geven en de arme zal niet minder geven, van de helft van de sikkels, om een opheffing aan Jehovah te geven, betekent dat allen, van onverschillig welk vermogen zij zijn, alle dingen van het ware en het goede aan de Heer zullen toekennen; om te verzoenen over uw zielen, betekent opdat de boosheden worden verwijderd; en gij zult nemen het zilver der verzoeningen van met de zonen Israëls, betekent de zuiverende waarheden vanuit het goede, die van de Kerk zijn; en gij zult het geven tot het werk van de tent der samenkomst, betekent de verbinding met de hemel door de erkenning dat alle ware en goede dingen uit de Heer zijn; en het zal de zonen Israëls zijn ter gedachtenis vóór Jehovah, betekent zo de instandhouding van de Kerk en van alle dingen van de Kerk door de Heer; om te verzoenen over uw zielen, betekent aangezien zo de boosheden zijn verwijderd.

10215. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende; dat dit de verlichting door het Woord uit de Heer betekent, staat vast uit de betekenis van spreken, wanneer het door Jehovah tot Mozes plaatsvindt, dus de verlichting uit de Heer door het Woord; want Jehovah in het Woord is de Heer en door Mozes wordt het Woord uitgebeeld, met spreken wordt immers de invloeiing, de doorvatting en het onderricht aangeduid, nrs. 2951, 5481, 5743, 5797, 7226, 7241, 7270, 8127, 8128, 8221, 8262, 8660; daarom ook de verlichting, want de verlichting is de invloeiing, doorvatting en onderricht uit de Heer, wanneer het Woord wordt gelezen. Dat Jehovah in het Woord de Heer, zie daarvoor nr. 9373 en dat Mozes het Woord is in de uitbeeldende zin, nr. 9372.

Dat deze dingen worden aangeduid met Jehovah sprak tot Mozes, komt omdat die woorden niet op dezelfde wijze worden doorvat in de hemel zoals op aarde.

In de hemel immers worden de woorden doorvat volgens de innerlijke zin, op aarde echter volgens de uiterlijke zin, want in de hemel worden alle dingen geestelijk verstaan, maar op de aarde natuurlijk. Dat geestelijk verstaan is ogenblikkelijk, zonder een erkentenis wat er in de uiterlijke of letterlijke zin door de mens wordt verstaan, zodanig is de vergezelschapping van de engelen van de hemel met de mens.

De oorzaak hiervan is dat alles van het denken van de mens invloeit uit de geestelijke wereld en opdat zo zijn denken in de eerste oorsprong geestelijk zal zijn en natuurlijk zal worden in de uiterlijke mens door invloeiing.

10216. Wanneer gij zult opnemen de som van de zonen Israëls; dat dit alle dingen van de Kerk betekent, staat vast uit de betekenis van de som, dus alles en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk de Kerk, waarover nr. 9340.

Dat het alle dingen van de Kerk zijn die met de som van de zonen Israëls worden aangeduid, is omdat de innerlijke zin van het Woord zodanig is als de zin ervan in de hemelen.

Daarheen gaan de namen niet over, zoals de namen Israël, Mozes, Aharon en anderen; deze behoren immers onder de stoffelijke dingen, die alleen voor de lichamelijk-zinlijke mens zijn, maar in de plaats ervan worden de dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, geestelijk doorvat, want de engelen van de hemel zijn geestelijk en de dingen die zich aan hen voordoen, vatten zij volgens hun wezen, dat wil zeggen, geestelijk.

Dat zij daar voor de zonen Israëls in de plaats de Kerk verstaan, is omdat in de binnenste hemel, waar de Heer meer tegenwoordig is dan in de hemelen beneden, onder de namen in het Woord, in de goede zin, de Heer Zelf wordt verstaan, zoals: Abraham, Izaäk, Jakob, Mozes, Aharon, David, Jozef, Juda, Israël en omdat onder die namen de Heer daar wordt verstaan, worden vandaar de Goddelijke dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, die uit de Heer zijn, volgens de reeks van de dingen in het Woord door dezelfde namen doorvat.

De doorvatting uit de Heer, Die het Woord is, vloeit in, want uit de Heer is het al van het inzicht en de wijsheid en zonder Hem niets.

10127. Naar hun getelden; dat dit betekent ten aanzien van de ordening en de beschikking, staat vast uit de betekenis van tellen, wanneer er wordt gehandeld over alle dingen van de Kerk, die de waarheden en de goedheden van het geloof en de liefde zijn, dus de ordening en de beschikking ervan, vandaar zijn de getelden die dingen die geordend en beschikt zijn. Dat tellen dit betekent, komt omdat tellen een inspectie in zich sluit en dat wat door de Heer wordt bemonsterd, wordt ook geordend en beschikt.

Ook betekent het woord waarmee hier tellen wordt uitgedrukt, in de oorspronkelijke taal: monstren, schatten, opmerken en eveneens bezoeken, bevelen, aan het hoofd staan, dus ordenen en beschikken.

Dat dit de betekenissen van dat woord zijn, komt omdat het ene het andere insluit in de geestelijke zin en de geestelijke zin is de innerlijke zin van de woorden en die zin is zeer vaak in de woorden van de talen, voornamelijk in de oosterse talen.

Dat tellen in de geestelijke zin, waarin over de waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde wordt gehandeld, ordenen en beschikken is, staat ook vast uit de plaatsen in het Woord waar van tellen en eveneens waar van getal wordt gesproken, zoals bij Jesaja: *‘Een stem van gedruis der koninkrijken van de vergaderde natiën; Jehovah Zebaoth is tellende (ordenende) het krijgsheir’*, (Jesaja 13:4).

Bij dezelfde: *‘Heft in de hoogte uw ogen en ziet: Wie heeft deze dingen geschapen; Hij Die in getal hun heir heeft uitgeleid; allen roept Hij bij name; vanwege de veelheid der machtigen en der sterken in kracht ontbreekt geen man’*, (Jesaja 40:26).

Bij David: *‘Jehovah, Die het heir der sterren telt; Hij roept allen bij de namen’*, (Psalm 147:4).

Dat met tellen in deze plaatsen ordenen en beschikken wordt aangeduid, is duidelijk, want er wordt gehandeld over Jehovah, dat wil zeggen, over de Heer, Die niet enig heir telt, noch de sterren, maar de dingen ordent en beschikt, die met het heir en met de sterren worden aangeduid, namelijk de waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde.

Er wordt immers niet gehandeld over de oorlogen in de natuurlijke wereld, maar over de oorlogen in de geestelijke wereld, dus de oorlogen of de gevechten van de waarheden vanuit de goedheden tegen de valsheden vanuit het boze.

Dat de oorlogen in de geestelijke zin, zulke gevechten zijn, zie de nrs. 1664, 2686, 8273, 8295; dat het heir de waarheden en de goedheden van de Kerk en van de hemel is, nrs. 7988, 8019 en dat de sterren de erkentissen van het ware en het goede zijn, nrs. 2495, 2849, 4697. Wanneer het bekend is, wat met tellen wordt aangeduid en wat met de zonen Israëls, dan kan het vaststaan waarom het David niet was geoorloofd het volk te tellen en waarom, nadat hij het had geteld, Gad de profeet tot hem gezonden was en de straf aankondigde, (2 Samuël 24:1-15).

En waarom er hier wordt gezegd dat eenieder de verzoening van zijn ziel zou geven, opdat er in hen geen plaag zal zijn in het tellen van hen.

Met de zonen Israëls immers worden de waarheden en de goedheden van de Kerk aangeduid en met tellen wordt ordenen en beschikken aangeduid.

En omdat het van de Heer alleen is, de waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde bij eenieder in de Kerk en in de hemel te ordenen en te beschikken, zo betekende dit daarom, wanneer dit door de mens plaatsvond, zoals het van David door Joab gebeurde, dan de ordening en de beschikking van zulke dingen door de mens en niet door de Heer, wat niet is ordenen en beschikken, maar vernietigen.

Indien de telling van de zonen Israëls niet zulke dingen in zich had gesloten, zou er niets van zonde of van schuld hebben gelegen in het tellen van hen.

Dat met de zonen Israëls de geestelijke waarheden en goedheden van de Kerk en van de hemel worden aangeduid, dus de ware en de goede dingen van de Kerk en van de hemel, zie de nrs. 5414, 5801, 5803, 5812, 5817, 5819, 5826, 5833, 5879, 5951, 7957, 8234, 8805; evenzo met de stammen waarin de zonen Israëls waren onderscheiden, nrs. 3858, 3926, 4060, 6335, 6397.

Omdat met de zonen Israëls en de stammen zulke dingen worden aangeduid en die ontelbaar zijn, wordt daarom in het Woord van hen gezegd: *‘Dat hun getal zal zijn zoals het zand der zee, hetwelk niet zal worden gemeten, noch geteld’*, (Hosea 1:10).

‘Wie zal het stof van Jakob tellen en het getal van Israël’, (Numeri 23:10).

Jehovah tot Abraham: *‘Ik zal uw zaad stellen als het stof der aarde, zodat, indien iemand het stof der aarde kan tellen, het ook zal geschieden dat uw zaad zal worden geteld’*, (Genesis 13:16, 16:10).

En elders: *‘Zie op naar de hemel en tel de sterren of gij deze kunt tellen; zo zal uw zaad zijn’*, (Genesis 15:5).

Dat onder de zonen Israëls en onder het zaad van Abraham niet zijn nageslacht werd verstaan, maar de geestelijke waarheden en goedheden, die ontelbaar zijn en eveneens voor het merendeel onuitsprekelijk, kan hieruit vaststaan, dat de menigte van hen niet groter is geweest dan die van de andere natiën, wat Mozes ook getuigt: *‘Niet om uw veelheid boven alle volken heeft Jehovah u verlangd, opdat Hij u zou verkiezen, immers gij zijt weiniger dan alle volken’*, (Deuteronomium 7:7).

Ook wordt met tellen ordenen en beschikken aangeduid bij Jeremia: *‘In de steden van Jeruzalem en van Juda zullen de kudden van kleinvee nog doorgaan naar de handen des tellenden’*, (Jeremia 33:13).

De kudden van kleinvee zijn eveneens de goedheden en waarheden van de Kerk, nrs. 6048, 8937, 9135; naar de handen des tellenden, is naar de beschikking van de Heer.

Bij David: *‘Wie weet de hevigheid van Uw toorn, om onze dagen te tellen; maak ons het gerechte bekend, opdat wij een hart van wijsheid aantrekken’*, (Psalm 90:11,12)..

De dagen tellen staat voor de staten van het leven ordenen en beschikken en van de dagen wordt gezegd dat zij geteld zijn, wanneer die geordend en beschikt zijn, dus wanneer die geëindigd zijn, zoals bij Jesaja: *‘Door de uitlating van mijn dagen zal ik heengaan tot de poorten van de hel; ik ben geteld, het overige van mijn jaren’*, (Jesaja 38:10).

En bij Daniël: *‘Een schrift verscheen vóór de koning Belsazar: geteld, gewogen en verdeeld’*, (Daniël 5:25); wanneer immers tellen ordenen en beschikken betekent, dan betekent het getelde het afgeslotene, zoals wanneer een lijn onder de getallen is getrokken als de rekening is voltooid.

Dat met tellen ordenen en beschikken wordt aangeduid is omdat met het getal het hoedanige van een zaak en van een staat wordt aangeduid en de hoedanigheid wordt bepaald door het toegevoegde getal; vandaar is tellen kwalificeren en de kwalificatie van een zaak in geestelijke dingen vindt plaats door de ordening en de beschikking uit de Heer.

Dit wordt met het getal aangeduid bij Johannes: *‘Het maakt dat het aan allen een merkteken zal geven op de rechterhand of op de voorhoofden en opdat niemand kan kopen of verkopen, dan die het merkteken heeft of de naam van het beest of het getal van zijn naam; dit is de wijsheid; die inzicht heeft, rekene het getal van het beest; het is immers het getal van een mens, namelijk het getal zeshonderdzesenzestig’*, (Openbaring 13:16-18).

Er wordt in dit hoofdstuk gehandeld over het beest uit de zee en over het beest uit de aarde. Onder het beest uit de zee wordt verstaan het ware van de Kerk dat is vervalst door de wetenschappelijke dingen die vanuit de wereld zijn en onder het beest uit de aarde wordt verstaan het ware van de Kerk, dat is vervalst door de letterlijke zin van het Woord en is aangewend om de boosheden van de eigenliefde en de liefde van de wereld te begunstigen,

want de aarde is de Kerk ten aanzien van het goede en het ware, zie nr. 9325 en de zee is het wetenschappelijke in het algemeen, nrs. 28, 2850, 2120.

Het merkteken ervan hebben op de hand en op het voorhoofd, is alle dingen erkennen, onverschillig hoedanig zij zijn; het voorhoofd immers betekent de liefde, nr. 9936 en de naam betekent elke hoedanigheid van datgene waarover wordt gehandeld, nrs. 3006, 3421, 6674, 8274, 9310.

Het getal van het beest berekenen, is die vervalste waarheden van de Kerk uitvorsen en weten; het getal van een mens betekent de zaak en de staat van de Kerk; zeshonderdzesenzestig betekent de hoedanigheid ervan ten aanzien van alle vervalste waarheden vanuit het boze en eveneens de ontwijding van het heilige, en tevens het einde. Die dingen weten en uitvorsen is van de wijsheid en van het inzicht, daarom wordt er gezegd: dit is de wijsheid; die inzicht heeft, rekene het getal ervan.

Het getal zes immers betekent hetzelfde als het getal twaalf, omdat het de helft ervan is, nrs. 3960, 7973, 8148; en twaalf betekent alle waarheden en goedheden van de Kerk in samenvatting, nrs. 2129, 2130, 3272, 3858, 3913, 7973; vandaar eveneens in de tegengestelde zin alle valsheden en boosheden in de samenvatting.

De verdrievoudiging van het getal zes sluit in zich ook het einde en het einde is daar wanneer het ware geheel en al is ontwijd.

Hieruit blijkt duidelijk, dat de getallen in het Woord dingen en staten in zich sluiten en het hoedanige betekenen volgens de bepaalde getallen, zoals eveneens deze dingen bij Johannes: *‘De engel met de muur van het heilige Jeruzalem, honderdvierenveertig ellen, zijnde de maat van een mens, dat wil zeggen, van een engel’*, (Openbaring 21:17); ook met het daar bepaalde getal worden alle waarheden en goedheden in de samenvatting aangeduid, want honderdvierenveertig betekent hetzelfde als twaalf, nr. 7973, het is immers vanuit twaalf met zichzelf vermenigvuldigd; daarom ook wordt hier gezegd dat de maat ervan de maat van een mens is, gelijk als eerder dat dit getal het getal van een mens is; maar omdat hier de waarheden vanuit het goede worden aangeduid, wordt daaraan toegevoegd dat die maat de maat van een engel is.

De engel immers in het Woord betekent de waarheden vanuit het goede, aangezien hij een ontvanger is van het Goddelijk Ware uit de Heer, nr. 8192.

10218. En zij zullen geven eenieder de verzoening van zijn ziel aan Jehovah in het tellen van hen; dat dit betekent de zuivering of de bevrijding van het boze door de erkenning en het geloof, dat alle waarheden en goedheden van het geloof en van de liefde en de ordening en de beschikking ervan uit de Heer zijn en niets uit de mens, staat vast uit de betekenis van de verzoening van zijn ziel geven, namelijk gereinigd of bevrijd worden van het boze door het ware van het geloof, wat hier is erkennen dat alle waarheden en goedheden uit de Heer zijn, en uit de betekenis van Israël tellen, namelijk het ordenen en beschikken ervan door de Heer alleen en niet door de mens.

Dat dit hier wordt aangeduid, staat vast uit alles wat hier wordt gezegd ten aanzien van de helft van een sikkkel, die aan Jehovah zou worden gegeven en ten aanzien van de verzoening daardoor in het tellen van het volk.

Met de sikkkel der heiligheid immers wordt het ware aangeduid dat van de Heer alleen is; met de verzoening daardoor wordt de zuivering of de bevrijding van het boze aangeduid, nr. 9506.

Met de zonen Israëls tellen, wordt aangeduid alle waarheden en goedheden van de Kerk ordenen en beschikken, nr. 10217.

Hiermee is het als volgt gesteld: het was verboden de zonen Israëls te tellen, aangezien met tellen ordenen en beschikken werd aangeduid en met de zonen Israëls en met de stammen waarin zij waren onderscheiden, werden alle waarheden en goedheden van het geloof en van

de liefde in de samenvatting aangeduid en omdat de ordening van en de beschikking over deze van de Heer alleen en niet van de mens was, was hen daarom het tellen een overtreding, zodanig als die is bij hen die voor zichzelf de waarheden opeisen die van het geloof zijn en de goedheden die van de liefde zijn en de ordening ervan en de beschikking erover.

Hoedanig deze zijn, is in de Kerk bekend, het zijn immers degenen die zichzelf rechtvaardigen daardoor dat zij zichzelf alle dingen van het geloof en van de liefde als verdienste toerekenen en als gevolg daarvan geloven dat zij krachtens het geloof en krachtens de werken uit zichzelf de hemel verdienen.

Dit boze lag opgesloten in de telling van het volk door David, waarover bij Samuël: *‘De toorn van Jehovah voer voort te ontsteken tegen Israël; derhalve spoorde hij David tegen hen aan, al zeggende: Ga heen, tel Israël en Juda.*

Hij zei dan tot Joab: Trek door alle stammen Israëls en tel het volk, opdat Ik het getal des volks kenne.

Joab zei tot de koning: Jehovah uw God doe tot het volk evenzoveel en evenzoveel honderd malen; doch mijn heer koning, waarom verlangt hij dit woord?

Maar het woord van de koning had de overhand tegen Joab en tegen de vorsten des heirs en daarom gingen zij uit om het volk Israëls te tellen.

Daarna sloeg Davids hart hem en daarom zei hij tot Jehovah, doe, ik bid U, de ongerechtigheid van Uw dienstknecht voorbijgaan, omdat ik zeer dwaas heb gedaan.

Maar de profeet Gad werd tot David gezonden, opdat hij één kwaad uit drie zou kiezen; en hij verkoos de pest, waaraan bij de zeventigduizend mannen stierven’ (2 Samuël 24:1) e.v.

Hieruit blijkt, wat voor grote zonde het was, Israël te tellen; niet dat het tellen op zich beschouwd een zonde was, maar omdat, zoals gezegd, de telling van de zonen Israëls door David, betekende de ordening en de beschikking van alle dingen van het geloof en van de liefde uit zichzelf en niet uit de Heer, de telling zelf de ordening en de beschikking en de zonen Israëls alle waarheden en goedheden van het geloof en van de liefde.

Opdat zij dus zouden worden bevrijd van de zonde in het tellen van de zonen Israëls, werd de helft van een sikkel gegeven voor de verzoening, want er wordt gezegd: *‘Zij zullen geven eenieder de verzoening van zijn ziel aan Jehovah in het tellen van hen, opdat er in hen geen plaag zij in het tellen van hen’.*

Daaruit blijkt dat met deze woorden wordt aangeduid de zuivering of de bevrijding van het boze door de erkenning dat alle waarheden en goedheden van het geloof en van de liefde en de ordening ervan en de beschikking erover uit de Heer zijn en niets uit de mens.

Dat dit zo is, namelijk dat alle goedheden en waarheden van het geloof en van de liefde uit het Goddelijke zijn en niets uit de mens, is ook bekend in de Kerk en eveneens dat het boos is die dingen aan zichzelf toe te schrijven en dat degenen die van dit boze zijn bevrijd erkennen en geloven, dat die dingen uit de Heer zijn, want zo eisen zij niets dat Goddelijk is, voor zich op.

Maar men zie hierover wat eerder is getoond, namelijk dat degenen die geloven de goede dingen uit zichzelf te doen en niet uit de Heer, geloven de hemel te verdienen, nr. 9974.

Dat de goedheden uit zich en niet uit de Heer, niet goed zijn, aangezien zij die de goede dingen uit zich doen, die vanuit het boze doen, nrs. 9975, 9980; dat zij de naaste verachten en dat zij tegen God Zelf toornen, indien zij geen beloning ontvangen, nr. 9976 en dat zulke mensen de hemel niet in zich kunnen opnemen, nr. 9977 en dat zij geenszins tegen de hellen kunnen strijden, maar dat voor degenen die erkennen en geloven dat alle goedheden en waarheden uit de Heer zijn, de Heer strijdt, nr. 9978; dat de Heer alleen de Verdienste en de Gerechtigheid is, nrs. 9486, 9715, 9809, 9979-9984, 10019, 10152.

10219. En er zij in hen geen plaag in het tellen van hen; dat dit betekent opdat er niet de straf van het boze zal zijn in het doen van de goedheden zoals uit zichzelf, staat vast uit de betekenis van de plaag, namelijk de straf van het boze, waarover hierna en uit de betekenis van de zonen Israëls tellen, namelijk de waarheden en de goedheden van de liefde en het geloof ordenen en beschikken, nr. 10217, dus die doen.

Er wordt gezegd zoals uit zichzelf, aangezien de mens de goedheden die hij doet, zoals uit zichzelf doet, hij doorvat het niet anders, voordat hij in het geloof is uit de liefde.

De goede dingen immers vloeien in uit de Heer en zij worden opgenomen door de mens en de dingen die worden opgenomen, worden eerst niet anders gevoeld dan zoals in hemzelf en uit hemzelf, ook wordt het niet doorvat dat zij uit de Heer zijn, alvorens hij in de erkenning komt en daarna in de erkenning vanuit het geloof.

Eerder immers kan hij daarover niet bespiegelen dat iets vanuit het Goddelijke invloeit en hij kan het in het geheel niet doorvatten, dat wil zeggen, in zich voelen, alvorens hij aanvangt te willen en het lief te hebben dat het zo is.

Het is hiermee als volgt gesteld als met het leven zelf bij de mens en zoals met de beide innerlijke vermogens van het leven, namelijk het verstand en de wil.

Wie gelooft niet, alvorens hij is onderricht, dat het leven in hemzelf is, evenzo het verstand en de wil, terwijl toch zowel het leven in het algemeen als het verstand en de wil invloeien.

De waarheden van het verstand en de goedheden van de wil vanuit de hemel uit de Heer, maar de valsheden vanuit het verstand en de boosheden van de wil uit de hel, want indien er niet geesten en engelen bij de mens zijn, door wie de invloeiing plaatsvindt, kan de mens zelfs niet één ogenblik leven, dus ook niet denken noch willen.

Dit kan vaststaan uit veelvuldige ondervinding, waarover aan het einde van verscheidene hoofdstukken, waar over de invloeiing is gehandeld, zie de nrs. 9223, 9276, 9682.

Zolang de mens echter geloofd dat hij alle dingen uit zich doet, zowel de goede als de boze, zolang doen de goedheden hem niet aan en kleven de boosheden hem aan; zodra hij daarentegen erkent en gelooft dat de goedheden uit de Heer invloeien en niet uit hemzelf en dat de boosheden uit de hel invloeien, doen de goedheden hem aan en kleven de boosheden niet aan.

Eveneens, voor zoveel als de goedheden hem aandoen, voor zoveel worden de boosheden verwijderd, dus wordt hij daarvan gezuiverd en bevrijd.

Maar zolang als de staat van de mens zodanig is dat hij de invloeiing van de goedheden van de Heer niet kan doorvatten en voelen, zolang doet hij de goede dingen als uit zichzelf, maar toch moet hij erkennen en geloven dat het uit de Heer is, en wanneer dit gebeurt, wordt hij ook van de boosheden bevrijd.

Maar opdat hij van de boosheden wordt bevrijd, zal die erkenning niet een belijdenis van de mond alleen zijn, maar een belijdenis van het hart zelf.

Dat de plaag de straf van het boze is, staat zonder ontvouwing vast.

Er zijn drie plagen die degenen volgen die de waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde aan zichzelf toekennen, of die geloven de hemel te verdienen krachtens hun werken, want zij die die dingen aan zichzelf toekennen, geloven ook de hemel uit zichzelf te verdienen.

De drie straffen zijn:

1. Dat zij niet iets van het goede van de liefde en van het ware van het geloof kunnen opnemen.
2. Dat de boosheden en de valsheden hen bij voortduur achtervolgen.
3. Dat de van kinds af aan opgenomen waarheden en goedheden vergaan.

Deze drie straffen worden aangeduid met de drie plagen die aan David werden voorgelegd door Gad, de profeet, vanwege de telling van het volk, en die waren:

1. Zeven jaren honger.

2. Een vlucht van drie maanden voor de vijanden.

3. Een pest van drie dagen

(2 Samuël 24:13).

Met de honger immers wordt het ontbreken van en het tekort aan de goedheden en waarheden, die van het geloof en de liefde zijn, aangeduid, want deze worden aangeduid met: het brood, de spijs, de tarwe, de gerst, de olie en de wijn, die ontbreken wanneer de honger aanhoudt.

Onder de vlucht voor de vijanden echter wordt in de innerlijke zin de achtervolging door de boosheden en de valsheden verstaan.

Degenen immers die aan zichzelf de goedheden en waarheden toekennen, kunnen niet strijden tegen de boosheden en de valsheden, die uit de hel zijn, nr. 9978, die de vijanden zijn in de geestelijke zin, waarvoor de vlucht is en waardoor de achtervolging is.

Met de pest echter wordt aangeduid de verwoesting en de vertering van de goedheden en de waarheden die vanaf de kindertijd zijn opgenomen, nr. 7505.

Dat David de pest uitkoos, en dat daardoor bij de zeventigduizend mannen werden gedood, betekende dat bij de Israëlitische en de Joodse natie al het ware en het goede van het geloof en van de liefde zou vergaan, wat ook is gebeurd, want zij erkennen de Heer niet, uit Wie toch alle goede en ware dingen zijn.

De drie dagen betekenden ten volle en eveneens de zeventigduizend mannen die stierven.

10220. Dit zal geven een elk die overgaat op de getelden; dat dit betekent de toekenning van alle dingen die van het geloof en van de liefde zijn, aan de Heer, staat vast uit de betekenis van geven, namelijk de verzoening van de ziel, die de helft van een sikkkel was, namelijk de bevrijding van de boosheden door de erkenning dat het al van het geloof en van de liefde uit de Heer is en niets uit de mens, nr. 10218.

Vandaar betekent een elk die overgaat op de getelden, alles wat van het ware en het goede is, dat geordend en geschikt wordt door de Heer, want een elk die overgaat, is een elk van de zonen Israëls en met de zonen Israëls worden alle geestelijke goedheden en waarheden aangeduid, nrs. 5414, 5801, 5803, 5812, 5817, 5819, 5826, 5833, 5879, 5951, 7957, 8234, 8805 en met de getelden worden de dingen aangeduid die door de Heer worden geordend en geschikt, nr. 10218.

10221. De helft van een sikkkel, in de sikkkel der heiligheid; dat dit alle dingen van het ware vanuit het goede betekent, staat vast uit de betekenis van de helft, namelijk alle dingen en uit de betekenis van de sikkkel, namelijk het ware vanuit het goede.

Dat de helft alle dingen is, komt omdat de helft van een sikkkel tien gerahs of oboles was en met tien worden alle dingen aangeduid, nr. 4638 en eveneens de overblijfselen, nrs. 576, 1906, 1988, 2284, dus de waarheden en de goedheden die bij de mens in zijn innerlijk door de Heer zijn weggeborgen, nrs. 5135, 5342, 5897, 5898, 7560, 7564.

Dat de sikkkel het ware vanuit het goede is, komt omdat de sikkkel een gewicht van zilver en eveneens van goud was en met zilver wordt het ware aangeduid en met goud het goede. Hoeveel echter van het ware vanuit het goede en van het goede door het ware, wordt bepaald door het getal van de gerahs of van de oboles van de sikkkel en de sikkkel op zichzelf als gewicht beschouwd is de hoeveelheid en wanneer er wordt gezegd ‘de sikkkel der heiligheid’, dan is het de hoeveelheid van het ware en het goede, want het ware en het goede zijn de dingen die heilig worden genoemd, aangezien die uit de Heer zijn, Die alleen heilig is. Meer over de sikkkel en over de betekenis ervan zie nr. 2959.

10222. Twintig oboles de sikkels; dat dit betekent alle dingen van het goede, staat vast uit de betekenis van twintig, namelijk ook alle dingen en omdat het de overblijfselen zijn van het goede, eveneens het heilige.

Dat het alle dingen is en vandaar het volle, zie nr. 9641; dat het de overblijfselen van het goede zijn, nr. 2280 en dat het het heilige is, nrs. 4759, 7842, 7903.

Twintig immers betekent, wanneer over de Heer wordt gehandeld, het Eigene van Hem, dus het Heilige Zelf, nr. 4176; daaruit blijkt, waarom de sikkels er een van twintig gerahs of oboles was en waarom er wordt gezegd, een sikkels der heiligheid, zoals hier en elders, (Leviticus 27:3; Numeri 3:47,50; 7:13,19,25,31,37,43,49,55,61,67,73; 18:16).

Dat de sikkels een gewicht zowel van zilver als van goud was, (Genesis 24:22; Exodus 38:24; Ezechiël 4:10; 45:12).

10223. De helft van een sikkels een opheffing voor Jehovah; dat dit betekent dat alle dingen van het ware uit het goede van de Heer alleen zijn, staat vast uit de betekenis van de helft van een sikkels, namelijk alle dingen van het ware uit het goede, waarover nr. 10221 en uit de betekenis van de opheffing voor Jehovah, namelijk de dingen die alleen van de Heer zijn.

10224. Een elk die overgaat op de getelden; dat dit betekent dat alle waarheden en goedheden aan de Heer alleen moeten worden toegekend, staat vast uit wat eerder in nr. 10220 is getoond.

10225. Van een zoon van twintig jaren en daarboven; dat dit de staat van het inzicht van het ware en het goede betekent, staat vast uit de betekenis van twintig, wanneer het wordt gezegd van de leeftijd van een mens, namelijk de staat van het inzicht van het ware en het goede.

Dat twintig de staat van het inzicht van het ware en het goede is, komt omdat de mens wanneer hij de leeftijd van twintig jaren bereikt heeft, aanvangt vanuit zichzelf te denken.

De mens immers ondergaat van de eerste kinderjaren tot de laatste ouderdom verscheidene staten ten aanzien van zijn innerlijke dingen, namelijk die van het inzicht en van de wijsheid.

De eerste staat is van de geboorte tot zijn vijfde levensjaar, deze staat is de staat van onwetendheid en van de onschuld in de onwetendheid, en deze wordt de kindertijd genoemd.

De tweede staat is van het vijfde tot het twintigste levensjaar, deze staat is van het onderricht en van de wetenschap en deze worden de knapenjaren genoemd.

De derde staat is van het twintigste tot het zestigste levensjaar, welke staat de staat van het inzicht is en deze jaren worden achtereenvolgens genoemd: de jongelingsjaren, de jongemansjaren en de manlijke leeftijd.

De vierde staat of de laatste is die vanaf het zestigste en verder, die de staat van de wijsheid is en van de onschuld in de wijsheid.

Deze opeenvolgende staten van het leven van de mens worden door de getallen van de levensjaren genoemd: vijf, twintig en zestig, aangeduid bij Mozes: *‘Wanneer iemand een afzonderlijke gelofte zal hebben gedaan, zo zal de schatting van een manlijke zijn van de zoon van twintig jaren tot aan de zoon van zestig jaren, vijftien sikkels zilver; indien het een vrouwelijke is, dan zal de schatting zijn, tien sikkels.*

Van een zoon echter van een maand tot aan een zoon van vijf jaren, zal de schatting van een manlijke zijn vijf sikkels en van een vrouwelijke drie sikkels.

Van een zoon echter van zestig jaren en daarboven, zal de schatting zijn vijftien sikkels, van een vrouwelijke echter tien sikkels’, (Leviticus 27:2-7).

Dat de eerste staat de staat van de onwetendheid is en eveneens van de onschuld in de onwetendheid, is duidelijk; wanneer deze staat aanhoudt, dan worden de innerlijke dingen geformeerd tot het nut en dus komen die niet uit, maar slechts de meest uiterlijke dingen, die van de zinlijke mens zijn.

Wanneer deze alleen uitkomen, dan is er onwetendheid, want alles wat de mens verstaat en doorvat, is vanuit de innerlijke dingen.

Daaruit kan eveneens vaststaan dat de onschuld die er dan is en de onschuld van de kindertijd wordt genoemd, de meest uiterlijke onschuld is.

Dat de tweede staat de staat van het onderricht en van de wetenschap is, is ook duidelijk.

Deze staat is nog niet de staat van het inzicht, omdat de knaap dan nog niet iets uit zichzelf concludeert, noch onderscheidt tussen waarheden maakt, zelfs niet tussen waarheden en valsheden, uit zichzelf, maar uit anderen.

Hij denkt en spreekt slechts dingen van het geheugen, dus vanuit kennis of wetenschap alleen, ook ziet en doorvat hij niet of iets zo is, tenzij op gezag en geloof van de leermeester, dus omdat een ander mens het heeft gezegd.

De derde staat echter wordt de staat van het inzicht genoemd, aangezien de mens dan denkt vanuit zich en onderscheid maakt en conclusies trekt en wat hij dan concludeert, is van hem en niet van een ander.

In die tijd vangt het geloof aan, want het geloof is niet het geloof van de mens zelf, voordat deze uit de ideeën van het eigen denken heeft bevestigd wat hij gelooft.

Tevoren is het geloof niet van hem, maar van een ander in hem, want hij heeft die persoon geloofd, niet de zaak.

Daaruit kan vaststaan, dat de staat van het inzicht dan bij de mens aanvangt wanneer hij niet vanuit de leermeester denkt, maar uit zichzelf, dat niet eerder plaatsvindt dan wanneer de innerlijke dingen naar de hemel worden geopend.

Men moet weten dat de uiterlijke dingen bij de mens in de wereld zijn en de innerlijke in de hemel en dat de mens voor zoveel als het licht invloeit uit de hemel in de dingen die in de wereld zijn, voor zoveel verstaat en wijs is; dit vindt plaats in de mate en naar de hoedanigheid zoals de innerlijke dingen zijn geopend en zij worden voor zoveel geopend als de mens leeft voor de hemel en niet voor de wereld.

De laatste staat echter is de staat van de wijsheid en van de onschuld in de wijsheid en die is er wanneer de mens er zich niet langer om bekommert de waarheden en de goedheden te verstaan, maar ze te willen en ze te leven, dit is immers wijs zijn en de mens kan voor zoveel de waarheden en de goedheden willen en die leven, als hij in de onschuld is, dat wil zeggen, als hij gelooft dat hij in niets wijs is uit zich, maar dat alles waarin hij wijs is, vanuit de Heer is en verder ook voor zoveel als hij het liefheeft dat iets zo is.

Vandaar is het dat deze staat ook de staat van de onschuld in de wijsheid is.

Uit de opeenvolging van deze staten kan de mens die wijs is, ook de wonderbaarlijke dingen van de Goddelijke voorzienigheid zien, namelijk deze, dat een vorige staat aanhoudend het vlak van de volgende is en dat de opening of de ontsluiting van de innerlijke dingen achtereenvolgens van de uiterste dingen tot de binnenste toe voortgaat en tenslotte zo dat datgene wat het eerste was, maar in de uiterste dingen, ook het laatste is, maar in de binnenste dingen, namelijk de onwetendheid en de onschuld.

De mens immers die weet dat hij uit zichzelf onwetend is in alle dingen en dat alles wat hij weet uit de Heer is, is in de onwetendheid van de wijsheid en eveneens in de onschuld van de wijsheid.

Hieruit nu kan vaststaan, wat de staat van het inzicht is, die met twintig wordt aangeduid, wanneer van dit getal wordt gesproken met betrekking tot de leeftijd van de mens.

Iets eenders wordt ook elders in het Woord onder dit getal verstaan, zoals bij Mozes: ‘Neem op, de som van de gehele vergadering, van de zoon van twintig jaren en daarboven, al wie ten heire in Israël uitgaat’, (Numeri 1:2,3,18) e.v.; daar wordt gehandeld over het legeren en het voorttrekken van de zonen Israëls volgens de stammen en daarmee wordt ook aangeduid de ordening en de beschikking van de waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde uit de Heer.

Met het legeren, de ordening en de beschikking, nrs. 4236, 8103, 8130, 8131, 8155 en met de stammen de goedheden en de waarheden van het geloof en van de liefde in de gehele samenvatting, nrs. 3858, 3926, 393, 4060, 6335, 6337, 6397.

Vandaar wordt onder de zoon van twintig jaren en daarboven, degenen verstaan die in de staat van het inzicht zijn, want bij hen kunnen de waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde door de Heer geordend en beschikt worden.

De Heer vloeit immers in hun verstand en wil in, en ordent en beschikt die en eveneens verwijdert en verwerpt Hij de valsheden en de boosheden.

Daarom wordt er gezegd, van de zoon van twintig jaren en daarboven, al wie ten heire uitgaat, want met het heir worden de in deze orde geschikte waarheden aangeduid, opdat zij de valsheden en de boosheden niet vrezen, maar ze terugdrijven indien zij aanvallen.

Dat zulke dingen onder het heir in de innerlijke zin worden verstaan, zie de nrs. 3448, 7236, 7988, 8019.

Bij degenen echter die in de staat van hun kindertijd en van de knapenjaren zijn, dus die beneden de twintig jaren zijn, zijn de waarheden en de goedheden niet op die wijze geordend dat zij ten heire en tot de krijgsdienst kunnen uitgaan, aangezien zij, zoals eerder is gezegd, nog niet vanuit zichzelf kunnen onderscheiden en concluderen, dus nog niet iets van het valse of het boze door het redelijke uiteen kunnen slaan en zij die dit niet kunnen, worden ook niet in gevechten gezonden.

Daarom wordt de mens ook niet in verzoeken toegelaten, dus in de gevechten tegen de valsheden en de boosheden, dan wanneer hij in de staat van het inzicht is, dat wil zeggen, wanneer hij over eigen oordeel beschikt, nrs. 3928, 4248, 4249, 8963.

Iets eenders wordt er met de leeftijd bij Mozes aangeduid: *'Jehovah zei tot Mozes en Eleazar: Neem op de som van de gehele gemeente van de zonen Israëls, van de zoon van twintig jaren en daarboven, al wie tot de krijgsdienst in Israël uitgaat'*, (Numeri 26:2,3).

Met uitgaan tot de krijgsdienst wordt in de geestelijke zin aangeduid, uitgaan tot de gevechten tegen de valsheden en de boosheden, die uit de hel zijn.

Wie niet weet dat de zoon van twintig jaren en daarboven, de staat van het inzicht betekent of degenen die in die staat zijn, kan ook niet weten waarom er, toen zij tegen Jehovah murmureerden, werd gezegd *'dat zij zouden sterven in de woestijn, van de zoon van twintig jaren en daarboven, allen die uit Egypte waren opgeklommen'*, (Numeri 14:29; 32:10,11).

Degenen immers die in de staat van het inzicht zijn, dat zij vanuit zichzelf kunnen onderscheiden, concluderen en oordelen, zijn in de schuld van hun boze, maar niet degenen die nog niet in die staat zijn.

Vandaar blijkt het ook, dat met twintig jaren, wanneer daarvan wordt gesproken met betrekking tot de leeftijd, de staat van het inzicht of de staat van het oordeel wordt aangeduid. Maar met het getal twintig wordt iets anders aangeduid, wanneer over een andere zaak wordt gehandeld, zie nr. 10222.

10226. Zal een opheffing aan Jehovah geven; dat dit de toekenning aan de Heer alleen betekent, staat vast uit de betekenis van de opheffing aan Jehovah, namelijk dat wat van de Heer alleen is, nr. 10093 en dat dit alle waarheden en goedheden van het geloof en van de liefde en de ordening en de beschikking ervan zijn, blijkt uit hetgeen voorafgaat.

10227. De rijke zal niet meer geven en de arme zal niet minder geven, van de helft van de sikkkel, om een opheffing aan Jehovah te geven; dat dit betekent dat allen, van onverschillig welk vermogen zij zijn, evangelijk alle dingen van het ware uit het goede aan de Heer zullen toekennen, staat vast uit de betekenis van de rijke, namelijk hij die een overvloed heeft van de waarheden en de goedheden en de erkentissen ervan, waarover hierna; en uit de betekenis van de arme, namelijk hij die geen overvloed heeft, waarover eveneens hierna.

Uit de betekenis van niet meer geven en niet minder geven, namelijk allen evengelijk; uit de betekenis van de helft van de sikkels, namelijk alle dingen van het ware vanuit het goede, nr. 10221; en uit de betekenis van aan Jehovah geven, namelijk aan de Heer toekennen.

Onder Jehovah wordt immers in het Woord de Heer verstaan, zie de aanhalingen in nr. 9373. Hieruit blijkt, dat met ‘de rijke zal niet meer geven en de arme zal niet minder geven van de helft van de sikkels, om aan Jehovah te geven’, wordt aangeduid dat allen, van onverschillig welk vermogen zij zijn, evengelijk alle dingen van het ware uit het goede aan de Heer zullen toekennen.

Het is hiermee als volgt gesteld: allen hebben het vermogen van verstaan en wijs zijn, maar dat de ene mens meer dan de andere wijs is, komt omdat zij niet op eendere wijze aan de Heer toekennen alle dingen van het inzicht en van de wijsheid, namelijk alle dingen van het ware en het goede.

Degenen die aan de Heer alles toekennen, zijn wijzer dan de overigen, aangezien alle dingen van het ware en het goede, die de wijsheid maken, invloeien uit de hemel, dat wil zeggen, uit de Heer daar.

De toekenning van alle dingen aan de Heer opent het innerlijk van de mens naar de hemel, hij erkent immers zo dat niets van het ware en het goede uit hemzelf is en voor zoveel als dit wordt erkend, voor zoveel wijkt de liefde van zich en daarmee de donkerheid vanwege de valsheden en de boosheden; voor zoveel komt de mens ook in de onschuld en in de liefde en in het geloof in de Heer; vandaar de verbinding met het Goddelijke, de invloeiing daaruit en de verlichting.

Hieruit blijkt, vanwaar het is, dat de een meer en de ander minder wijs is en eveneens waarom de rijke niet meer en de arme niet minder zal geven, namelijk opdat allen evengelijk het vermogen van wijs-zijn hebben.

Weliswaar hebben niet allen het even gelijke vermogen van wijs-zijn, maar het is evengelijk, aangezien zowel de een als de ander wijs kan zijn.

Onder het vermogen van wijs-zijn wordt niet verstaan het vermogen van redeneren over de waarheden en de goedheden vanuit de wetenschappen, dus ook niet het vermogen van te bevestigen van al wat men maar belieft; maar het vermogen van te voorzien, namelijk te voorzien wat het ware en het goede is en van uit te kiezen wat strookt en van het aan te wenden voor de nutten van het leven.

Zij die alle dingen aan de Heer toekennen, voorzien, kiezen uit en wenden aan; degenen echter die niet aan de Heer, maar aan zichzelf toekennen, weten alleen te redeneren over de waarheden en de goedheden; ook zien zij niet wat ook, dan alleen de dingen die van anderen zijn, niet uit de rede, maar uit het actieve van het geheugen.

Aangezien zij niet in de waarheden zelf kunnen binnen schouwen, staan zij buiten en bevestigen zij al wat zij aannemen, om het even of het waar is dan wel vals.

Zij die de krachtens de wetenschappen geleerder kunnen doen, worden door de wereld voor wijzer gehouden dan de anderen, maar hoe meer zij aan zichzelf alle dingen toekennen, dus hoe meer zij de dingen liefhebben die zij zelf uit zich denken, des te meer zijn zij waanzinnig. Zij bevestigen immers de valsheden meer dan de waarheden en de boosheden meer dan de goedheden; zij hebben het licht immers nergens anders vandaan dan vanuit de begoochelingen en de schijnbaarheden die in de wereld zijn en vandaar vanuit hun eigen schijnsel, dat het natuurlijk schijnsel wordt genoemd.

Dit licht is afgescheiden van het hemels licht en wanneer het is gescheiden, ten aanzien van de waarheden en de goedheden die van de hemel zijn, is dit louter donkerheid.

Dat de rijkdommen en de schatten de dingen zijn die van het inzicht en van de wijsheid zijn, dus ook de erkentissen van het ware en van het goede, die ook de geestelijke schatten en rijkdommen worden genoemd, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar zij worden genoemd, zoals bij Jesaja: *‘Ik zal bezoeken over de vrucht van de hoogmoed van de koning*

van Assur, deswege omdat hij heeft gezegd: *In de kracht van mijn hand heb ik het gedaan en door mijn wijsheid, omdat ik inzichtsvol ben; weswege ik de grenzen van de volken zal verwijderen en hun voorraden zal plunderen, zoals een nest zal Mijn hand de schatten der volken vinden*, (Jesaja 10:12-14).

Daar wordt in de innerlijke zin gehandeld over hen die vertrouwen op hun eigen inzicht en ook niet geloven dat de ware wijsheid uit de hemel komt, maar uit henzelf.

De koning van Assur is de redenering, hier vanuit het eigen inzicht, nr. 1186; vandaar is de voorraden en de schatten plunderen, de dingen vernietigen die de waarheden van het inzicht en van de wijsheid zijn.

Bij dezelfde: *Een profetische uitspraak over de beesten van het zuiden: zij dragen op de schouder der ezelen hun schatten en op de rug van de kamelen hun voorraden, tot Egypte*, (Jesaja 30:6,7).

De beesten van het zuiden zijn zij die binnen de Kerk zijn, dus in het licht van het ware uit het Woord, maar toch het Woord niet lezen, dan alleen ter wille van de wetenschap en niet ter wille van het nut van het leven; het zuiden immers is waar het licht van het ware is, dus waar het Woord is, nrs. 3195, 3708, 5672, 9642; de ezel is de wetenschap en eveneens de kameel, en ook Egypte; dat de ezel het is, zie de nrs. 5492, 5741, 7024; dat de kameel het is, nrs. 3048, 3071, 3143, 3145, 4516; en dat Egypte het is, zie nr. 9391.

Dat deze profetieën in de geestelijke zin verstaan moeten worden, kan hieruit vaststaan, dat zonder die zin niemand weet wat de beesten van het zuiden zijn; wat is, op de schouder der ezelen hun schatten dragen en op de rug der kamelen hun voorraden en dit tot Egypte.

Bij dezelfde: *Ik zal u de voorraden van de duisternis geven en de verborgen schatten der geheime plaatsen, opdat gij bekent dat Ik Jehovah*, (Jesaja 45:3).

De voorraden der duisternis en de verborgen schatten der geheime plaatsen zijn zulke dingen die van het hemels inzicht en van de hemelse wijsheid zijn, die voor de natuurlijke mens verborgen zijn.

Bij Jeremia: *De zonde van Juda is geschreven met een griffie van ijzer; o, Mijn berg in het veld, uw vermogens en al uw voorraden zal Ik ten roof geven*, (Jeremia 17:3).

Juda wordt de berg in het veld genoemd, omdat daar het uitbeeldende van de hemelse Kerk was; de berg immers is de liefde van de hemelse Kerk, nr. 6435 en het veld is de Kerk, nrs. 2971, 3766, 7502, 9139, 9295.

De vermogens en de voorraden die ten roof zouden worden gegeven, zijn alle waarheden en goedheden van de Kerk, die zouden worden verstrooid.

Vanwege uw vertrouwen in uw werken en in uw voorraden, zult ook gij worden gevat, (Jeremia 48:7); de voorraden staan ook hier voor de leerstellingen en de erkenningen van de Kerk.

Bij dezelfde: *O zwaard, tegen haar paarden en tegen haar wagens en tegen de gemengde hoop die in het midden van haar is; o zwaard, tegen haar voorraden opdat zij worden ontruikt; droogte op de wateren, opdat zij uitdrogen*, (Jeremia 50:36-38).

Deze dingen worden gezegd tegen de Chaldeeën, onder wie degenen worden verstaan die in de uiterlijke eredienst zijn zonder de innerlijke, dus degenen die met de mond de waarheden van het Woord belijden, maar die met het hart ontkennen.

Het zwaard is het valse dat strijdt tegen de waarheden, nrs. 2799, 4499, 6353, 7102, 8294; de paarden zijn het verstandelijke, nrs. 2760-2762, 3217, 5321; de wagens zijn de dingen die van de leer zijn, nrs. 5321, 8215; de voorraden die ontruikt zouden worden, zijn de waarheden en de goedheden van de Kerk, die door de aanwending tot de boosheden van de liefden van zich en van de wereld, zouden worden verdraaid en zouden vergaan.

De droogte over de wateren is de beroving en de vertering van de waarheden van het geloof; dat het water het ware van het geloof is, zie de nrs. 2702, 3058, 3424, 4976, 8568, 9323.

Wie kan niet zien, dat de letterlijke zin niet de ware zin is van die woorden, want wat voor heiligs of wat van de Kerk of wat van de hemel of wat voor zin is in die dingen: dat het zwaard zou zijn: tegen de paarden, tegen de wagens, tegen de gemengde hoop, tegen de voorraden en dat de droogte zou zijn over de wateren opdat die uitdrogen.

Daarom kan men uit deze en uit de overige dingen van het Woord klaarlijk zien, dat er in de afzonderlijke dingen een geestelijke zin is, die verschilt van de natuurlijke en dat het Woord zonder die zin niet heilig kan worden genoemd en dat het in zeer vele plaatsen niet eens kan worden begrepen.

Bij dezelfde: *'Babel, gij die op vele wateren woont, groot aan voorraden'*, (Jeremia 51:13). Babel zijn degenen die het Woord bezitten en vandaar alle waarheden en goedheden van de Kerk, maar die ze aanwenden tot de eigenliefde en die zo ontwijden, nr. 1236; wat ook daardoor wordt uitgebeeld dat de koning van Babel nam *'alle vaten van de tempel, die van goud en zilver waren en dat hij daaruit dronk en dat hij toen de goden van goud en zilver prees'*, (Daniël 5:2-4) e.v.

Vandaar wordt er gezegd dat Babel wonende is op vele wateren, groot van voorraden.

De wateren zijn de waarheden en in de tegengestelde zin de valsheden, nrs. 2702, 3058, 4976, 8568, 9323.

Dit wordt uitvoeriger beschreven in de Openbaring, waar de rijkdommen van Babylon, die daar koopwaren worden genoemd, worden opgesomd, (Openbaring 18).

Bij Ezechiël: *'Ik zal tegen Tyrus Nebukadnezar aanbrengen, de koning van Babel; door de hoeven van zijn paarden zal hij al uw straten vertreden; zij zullen uw schatten roven en uw koopwaren plunderen'*, (Ezechiël 26:7,12).

Onder Tyrus wordt de Kerk verstaan ten aanzien van de erkenningen van het goede en het ware, nr. 1201; onder Nebukadnezar, de koning van Babel, wordt het profane verstaan dat verwoest, nr. 1327, wat plaatsvindt wanneer de waarheden en de goedheden vanuit het Woord als middelen van dienst zijn om de boze dingen van de liefde van zich en van de wereld te begunstigen, door een tegenovergestelde toepassing, dan immers zijn die boosheden van die liefden van binnen in het hart en de heilige dingen van de Kerk in de mond.

De hoeven van de paarden zijn de uiterste natuurlijke dingen, die de louter zinlijke wetenschappelijke dingen zijn, nr. 7729 en de straten zijn de waarheden van het geloof, nr. 2336; de schatten en de koopwaren zijn de erkenningen van het goede en het ware.

Omdat met Tyrus de erkenningen van het goede en het ware worden aangeduid, nr. 1201, wordt daarom, waar over Tyrus in het Woord wordt gehandeld, ook gehandeld over de koopwaren en de rijkdommen van verschillend geslacht, zoals bij dezelfde:

Tarsis was uw handelaarster, door de veelheid van alle schatten in zilver, ijzer, tin en lood. Damaskus was uw handelaarster vanwege de veelheid van alle schatten, door de veelheid van uw schatten en door uw koophandels hebt gij alle koningen van de aarde rijk gemaakt', (Ezechiël 27:1).

Bij dezelfde: *'In uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u schatten gemaakt; goud en zilver in uw schatkamers; door de veelheid van uw wijsheid hebt gij uw schatten vermenigvuldigd'*, (Ezechiël 28:4,5), ook hier ten aanzien van Tyrus, waardoor duidelijk blijkt, dat onder de schatten en de rijkdommen in het Woord, geestelijke schatten en rijkdommen worden verstaan, dus de erkenningen van het goede en het ware, dus de middelen van de wijsheid. Ook bij Zacharia: *'Tyrus heeft zilver verzameld zoals stof en goud zoals slijk der straten. Zie, de Heer zal haar verarmen en Hij zal haar schatten uitschudden in de zee'*, (Zacharia 9:3,4).

Bij David: *'De dochter van Tyrus zal u een geschenk brengen, de dochter des konings; de rijken des volks zullen uw aangezichten aansmeken'*, (Psalm 45:13).

Daar wordt de Kerk beschreven ten aanzien van de aandoening van het ware en zij wordt de dochter des konings genoemd, want de dochter is de Kerk ten aanzien van de aandoening, nrs. 2362, 3963, 6729, 9055; en de koning is het ware, nrs. 1672, 2015, 2069, 3670, 4575, 4581, 4966, 6148.

Daarom wordt er gezegd, dat de dochter van Tyrus een geschenk zal brengen en dat de rijken des volks de aangezichten zullen aansmeken.

De rijken des volks zijn degenen die overvloed van ware en goede dingen hebben.

Bij Hosea: *'Efraïm zei: Voorzeker ben ik rijk geworden, ik heb mij schatten gevonden'* (Hosea 12:9).

Onder 'ik ben rijk geworden en ik heb mij schatten gevonden', wordt ook niet verstaan dat hij is verrijkt met wereldse rijkdommen en schatten, maar met hemelse; want onder Efraïm wordt het verstandelijke van de Kerk verstaan, dat wordt verlicht wanneer het Woord wordt gelezen, nrs. 5354, 6222, 6238, 6267.

Bij Johannes: *'Tot de engel van de Kerk der Laodicensen: Omdat gij zegt: Ik ben rijk en ik ben verrijkt geworden en ik heb aan geen ding gebrek, terwijl gij niet weet dat gij zijt ellendig en jammerlijk en behoeftig en blind en naakt; Ik raad u, dat gij van Mij koopt goud, in het vuur gezuiverd, opdat gij rijk moogt worden en witte bekleedselen opdat gij moogt bekleed worden'*, (Openbaring 3:17,18).

Daar wordt gehandeld over de Kerk, die het al van de Kerk stelt in de naakte erkentissen en zich vandaar boven de anderen verheft, terwijl toch de erkentissen niets anders dan de middelen zijn om het leven te verbeteren en te vervolmaken; daarom is hij die ze bezit zonder het leven ervan, ellendig, jammerlijk, behoeftig, blind en naakt.

Goud kopen in het vuur gezuiverd, is zich uit de Heer het echte goede verwerven en witte klederen kopen, is zich uit de Heer echte waarheden vanuit dat goede verwerven.

Dat goud het goede van de liefde is, zie de aanhalingen in nr. 9874 en dat de bekleedselen de waarheden van het geloof zijn, nrs. 4545, 5248, 5319, 5954, 9212, 9216, 9814, 9952.

Bij Jeremia: *'Ik Jehovah gevende eenieder naar zijn wegen, naar de vrucht van zijn werken; zoals een veldhoen verzamelt, maar niet baart, maakt hij rijkdommen, maar niet met oordeel, in het midden van zijn dagen zal hij ze verlaten; in het uiteinde der dagen zal hij een dwaas worden'*, (Jeremia 17:11); daar wordt gehandeld over hen die zich erkentissen verwerven zonder een ander nut ten doel dat zij zich verrijken, dat wil zeggen, dan dat zij weten, terwijl het toch het leven is waaraan zij van dienst moeten zijn.

Dit wordt verstaan onder verzamelen zoals een veldhoen en toch niet baren en onder rijkdommen maken, maar niet met oordeel.

Bij Lukas: *'Al wie onder ulieden niet al zijn vermogens verloochent, kan Mijn discipel niet zijn'*, (Lukas 14:33).

Wie niet weet, dat de vermogens in de innerlijke zin de geestelijke rijkdommen en schatten zijn, namelijk de erkentissen uit het Woord, kan geenszins anders weten dan dat hij zich van alle schatten moet beroven om gezaligd te kunnen worden, terwijl toch dit niet de zin van die woorden is.

Onder de vermogens worden daar alle dingen verstaan die vanuit het eigen inzicht zijn; niemand immers kan wijs zijn uit zich, maar uit de Heer; daarom is alle vermogens verloochenen, zichzelf niets van inzicht en wijsheid toekennen en wie dit niet doet, kan niet door de Heer worden onderricht, dat wil zeggen, Zijn discipel zijn.

Omdat met de vermogens, de rijkdommen en de schatten, het zilver en het goud, de dingen worden aangeduid die van het inzicht en van de wijsheid zijn, wordt daarom door de Heer het koninkrijk der hemelen vergeleken met: *'Een schat, verborgen in het veld'*, (Mattheüs 13:44) en wordt er gezegd: *'Dat zij zich een schat die niet tekortschiet, zouden maken in de hemelen, aangezien daar waar de schat is, het hart is'*, (Mattheüs 6:19-21; Lukas 12:33,34).

Degenen die niet weten dat onder de rijken degenen worden verstaan die erkennenissen van het ware en van het goede bezitten, dus die het Woord hebben en dat onder de armen degenen worden verstaan die ze niet bezitten, maar ze niettemin verlangen, kunnen niet anders weten dan dat onder de rijke die bekleed was met purper en fijn lijnwaad en onder de arme, die aan zijn voorhal lag uitgestrekt, (Lukas 16), een rijke en een arme in de gewone zin wordt verstaan, terwijl toch onder de rijke daar de Joodse natie wordt verstaan, die het Woord had. Onder het purper waarmee hij was gekleed, het echte goede, nr. 9467 en onder het fijn lijnwaad het echte ware, nrs. 5319, 9469, 9569, 9744 en onder de arme, aan de voorhal uitgestrekt, worden degenen verstaan die buiten de Kerk zijn en het Woord niet hebben en toch de waarheden en de goedheden van de hemel en de Kerk verlangen.

Daaruit blijkt ook, dat onder de rijken degenen worden verstaan die het Woord hebben, dus de Goddelijke waarheden, zoals eveneens in de profetische uitspraak van Elizabeth bij Lukas: *‘God heeft de hongerigen met goederen vervuld en de rijken heeft Hij ledig weggezonden’*, (Lukas 1:53); de hongerigen zijn daar zij die elders de armen worden genoemd, dus die geen brood en water hebben en dus degenen zijn die honger en dorst hebben, dat wil zeggen, die niet het goede en het ware weten maar ze toch verlangen.

Met het brood en het water worden in het Woord het goede en het ware aangeduid, nr. 9323 en met hongeren en dorsten, dus met de honger en de dorst, wordt het verlangen naar die dingen aangeduid.

Dezen worden ook elders onder de armen verstaan, zoals bij Lukas: *‘Gezegend zijn de armen, omdat het koninkrijk der hemelen van hen is; gezegend gij die hongert, aangezien gij verzadigd zult worden’*, (Lukas 6:20,21).

Bij dezelfde: *‘De heer des huizes zei tot zijn dienstknecht, dat hij zou uitgaan in de straten en de wijken van de stad en binnenbrengen de armen, de verminkten, de kreupelen en de blinden’*, (Lukas 14:21).

Bij dezelfde: *‘Aan de armen zal het evangelie verkondigd worden’*, (Lukas 7:22).

Bij Mattheüs: *‘De armen horen het evangelie’*, (Mattheüs 11:5).

Bij Jesaja: *‘Dan zullen de eerstgeborenen der armen weiden en de behoeftigen zullen zeker nederliggen’*, (Jesaja 14:30).

Bij dezelfde: *‘De behoeftigen der mensen zullen opspringen in de Heilige Israëls’*, (Jesaja 28:18).

Bij Zefanja: *‘Ik zal in het midden van u overlaten een ellendig en arm volk, die zullen hopen in de Naam van Jehovah; dezen zullen weiden en rusten, ook niemand die hen verschrikt’*, (Zefanja 3:12,13).

Bij Jesaja: *‘De armen en de behoeftigen zoeken water, maar er is geen; hun tong versmacht van dorst; Ik Jehovah zal hen verhoren; Ik zal rivieren op de hellingen openen en in het midden der valleien zal Ik bronnen stellen’*, (Jesaja 41:17,18).

De armen en de behoeftigen die water zoeken, zijn zij die de erkennenissen van het goede en het ware verlangen; het water is het ware en het verlangen wordt daarmee beschreven dat hun tong van dorst versmacht en de overvloed die zij zullen hebben, daarmee dat de rivieren zullen worden geopend op de hellingen en bronnen in het midden van de valleien.

Hieruit blijkt verder dat de hemelse dingen, dus de waarheden van het geloof en de goedheden van de liefde, worden verstaan onder de aardse dingen, dus de wateren, de rivieren op de hellingen, de bronnen in de valleien en dat deze zin de letterlijke zin van het Woord is, de andere zin is de geestelijke zin en dat het Woord door deze zin Goddelijk is en dat het zonder die, niet is.

Dat de schatten en de rijkdommen zulke dingen betekenen die van het inzicht en van de wijsheid zijn, is eveneens vanwege de overeenstemming.

In de hemel immers bij de engelen verschijnen alle dingen als het ware flitsend van goud, zilver en kostbare stenen en dit omdat zij in het inzicht van het ware en in de wijsheid van het goede zijn.

De innerlijke dingen van de engelen immers vertonen zich zodanig zichtbaar vanwege de overeenstemming.

Ook bij de geesten die beneden de hemelen zijn, zijn er rijkdommen in een schijn volgens de staat van de opneming van het ware en het goede uit de Heer.

10228. Om te verzoenen over uw zielen; dat dit betekent opdat de boosheden worden verwijderd, staat vast uit de betekenis van verzoend worden over hun zielen, dus gezuiverd en bevrijd worden van de boosheden door de waarheden van het geloof, nr. 10218.

En omdat de zuivering of de bevrijding van de boosheden niet iets anders is dan de verwijdering ervan, wordt daarom eveneens dit met dezelfde woorden aangeduid.

Dat de mens niet van de boosheden wordt bevrijd en zo gezuiverd, maar dat hij daarvan wordt afgehouden, wanneer hij in het goede wordt gehouden door de Heer en dat zo de boosheden worden verwijderd, zie nr. 10057.

10229. En gij zult nemen het zilver der verzoeningen van met de zonen Israëls; dat dit de zuiverende waarheden vanuit het goede betekent, die van de Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van het zilver, namelijk het ware vanuit het goede, nrs. 1551, 2954, 5658, 6112, 6914, 6917, 8932; uit de betekenis van de verzoeningen, namelijk de zuivering van de boosheden, nr. 10218, dus is het zilver der verzoeningen het zuiverende ware.

En uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk de Kerk, waarover nr. 9340.

Er wordt gezegd het zuiverende ware, omdat alle zuivering van de boosheden plaatsvindt door de waarheden, nrs. 2799, 5954, 7044, 7918, 9089.

Hiermee is het als volgt gesteld; de mens denkt uit zich niets dan het boze; uit zich denkt hij immers niet over God, noch over het goede en het gerechte jegens de naaste, tenzij ter wille van zich; ja zelfs ook niet over de hemel en over het eeuwige leven, maar over de wereld en over het leven daar.

Zolang de mens in zo'n staat is, denkt hij vanuit de dingen die beneden hem zijn en niet uit de dingen die boven hem zijn, dus uit de hel en niet uit de hemel.

Opdat de mens dus het goede zal denken, moet hij vanuit de hemel denken, dus moet zijn gemoed daarheen worden verheven.

Dit vindt enig en alleen plaats door de waarheden zodanig als die in de Kerk zijn uit het Woord; deze immers leren wat God is, wat de naaste, dat de hemel is, dat het eeuwige leven is en in het bijzonder wat het boze en wat het goede is.

Wanneer deze waarheden binnentreden, worden de innerlijke dingen boven hem opgeheven en worden zij zo afgeleid van de dingen die beneden hem zijn, dus van de boosheden.

Daaruit kan vaststaan, dat alle zuivering of verwijdering van de boze dingen plaatsvindt door de waarheden die vandaar de zuiverende waarheden worden genoemd.

10230. En gij zult het geven tot het werk van de tent der samenkomst; dat dit betekent de verbinding met de hemel door de erkenning dat alle waarheden en goedheden uit de Heer zijn, staat vast uit de betekenis van het werk van de tent der samenkomst, namelijk dat wat de hemel bewerkt en maakt, want het werk is dat wat bewerkt en maakt en de tent der samenkomst is de hemel waar de Heer is.

Dat de tent der samenkomst de hemel is waar de Heer is, zie de nrs. 9457, 9481, 9485, 9784, 9963; dus eveneens dat wat de mens met de hemel verbindt, want dat wat de hemel bij de mens bewerkt en maakt, verbindt die persoonlijke hemel ook met de hemel.

Dat wordt aangeduid de verbinding met de hemel door de erkenning dat alle waarheden en goedheden uit de Heer zijn, is omdat wat werd gegeven tot het werk van de samenkomst, de helft van een sikkel was, wat het zilver der verzoening vanwege de telling van het volk wordt genoemd en met de helft van een sikkel geven wordt aangeduid de toekenning van alle dingen die van het geloof en van de liefde zijn, aan de Heer, nrs. 10220, 10221; en met de telling wordt aangeduid de ordening van en de beschikking over alle dingen door de Heer, nr. 10218.

10231. En het zal de zonen Israëls zijn ter gedachtenis vóór Jehovah; dat dit zo de instandhouding van de Kerk en van alle dingen van de Kerk door de Heer betekent, staat vast uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk de Kerk, nr. 9340.

Uit de betekenis van de gedachtenis, wanneer zij uit Jehovah zijn, namelijk de instandhouding, nr. 9849 en uit de betekenis van vóór Jehovah, namelijk uit de Heer, nr. 10146.

10232. Om te verzoenen over uw zielen; dat dit betekent aangezien zo de boosheden zijn verwijderd, staat vast uit de betekenis van verzoenen over uw zielen, namelijk de boosheden verwijderen door de waarheden, nr. 10228.

Dat hier met om te verzoenen over hun zielen, wordt aangeduid, dat de boosheden zijn verwijderd en niet om de boosheden te verwijderen, is omdat deze dingen volgen uit die welke voorafgaan.

De innerlijke zin immers beschouwt niet de zin van de woorden zodanig als die samenhangt in de letter, maar zodanig als die in zijn zin samenhangt, die deze is, dat de instandhouding van de Kerk en van alle dingen van de Kerk uit de Heer is, aangezien de boosheden zijn verwijderd.

Want dat de Kerk bij de mens in stand wordt gehouden, is omdat de boosheden niet verhinderen; de Heer immers vloeit bij voortduur en aanhoudend met zijn barmhartigheid in en Hij voorziet daarin dat de waarheden en de goedheden die van de Kerk zijn, niet alleen bij de mens in stand worden gehouden, maar ook dat zij worden vermenigvuldigd opdat zij groeien.

Maar zolang de boosheden regeren, worden de uit de Heer invloeiende ware en goede dingen van de Kerk door de mens of verworpen of verstikt of verdraaid; maar na de verwijdering van de boosheden worden zij aangenomen en erkend.

10233. *Vers 17-21. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende: En maken zult gij een wasvat van brons en zijn voetstuk brons, om te wassen en gij zult het geven tussen de tent der samenkomst en tussen het altaar en geven zult gij daar wateren. En wassen zullen Aharon en zijn zonen daaruit hun handen en hun voeten. Bij hun binnentreden in de tent der samenkomst zullen zij wassen met wateren, opdat zij niet sterven of bij hun naderen tot het altaar om te bedienen, om Jehovah een vuuroffer aan te steken. En wassen zullen zij hun handen en hun voeten, opdat zij niet sterven en het zal hun een inzetting der eeuw zijn, voor hem en voor zijn zaad, voor hun geslachten.*

En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende, betekent het waarnemende vanuit de verlichting door het Woord uit de Heer; en maken zult gij een wasvat van brons, betekent het goede van de natuurlijke mens, waarin de zuivering is; en zijn voetstuk brons, betekent het goede van het laatste van het natuurlijke, dat van het zinlijke is; om te wassen, betekent de zuivering van de boosheden en de valsheden; en gij zult het geven tussen de tent der samenkomst en tussen het altaar, betekent opdat de verbinding er zal zijn van het ware en het goede; en geven zult gij daar wateren, betekent de waarheden van het geloof, waardoor er zuivering in het

natuurlijke is; en wassen zullen Aharon en zijn zonen daaruit, betekent het uitbeeldende van de zuivering en van de wederverwekking van de mens door de Heer; hun handen en hun voeten, betekent de innerlijke en de uiterlijke dingen van de mens; bij hun binnentreden in de tent der samenkomst, betekent de eredienst vanuit het goede van het geloof; zullen zij wassen met wateren, betekent de zuivering door de waarheden van het geloof; opdat zij niet sterven, betekent opdat het uitbeeldende niet zal vergaan; of bij hun naderen tot het altaar om te bedienen, om Jehovah een vuuroffer aan te steken, betekent de eredienst uit het goede van de liefde; en wassen zullen zij hun handen en hun voeten, betekent de zuivering van de innerlijke en de uiterlijke dingen van de mens; opdat zij niet sterven, betekent opdat het uitbeeldende niet zal vergaan; en het zal hun een inzetting der eeuw zijn, betekent de eeuwige wet van de orde; voor hem en voor zijn zaad, voor hun geslachten, betekent allen die de dingen opnemen die uit de Heer voortgaan, dus die worden wederverwekt door Hem.

10234. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende; dat dit betekent het waarnemende vanuit de verlichting door het Woord uit de Heer, staat vast uit de betekenis van het spreken van Jehovah tot Mozes, namelijk de verlichting door het Woord uit de Heer, nr. 10215; en uit de betekenis van zeggen, namelijk doorvatten, nrs. 2862, 3509, 5743, 8660.

Men moet weten, dat wanneer iets nieuws dat van het vorige is onderscheiden, moet worden uiteengezet, er wordt gezegd dat ‘Jehovah tot Mozes sprak’, zoals in dit hoofdstuk, de verzen 11,17,22,34 en eveneens elders.

De nieuwe zaak die nu wordt uiteengezet, betreft de zuivering van de boosheden en de valsheden.

10235. En maken zult gij een wasvat van brons; dat dit betekent het goede van de natuurlijke mens, waarin de zuivering is, staat vast uit de betekenis van het wasvat, waarin het water voor de wassing is, namelijk het natuurlijke van de mens, waarover hierna; en uit de betekenis van het brons, namelijk het goede ervan, nrs. 425, 1551.

In wat nu volgt wordt er gehandeld over de wassing en er wordt gezegd dat Aharon en zijn zonen hun handen en hun voeten zouden wassen wanneer zij binnentraden in de tent der samenkomst of wanneer zij naderden tot het altaar om te bedienen en elders wordt gezegd dat degenen die onrein zijn geworden zich en de klederen zouden wassen en dat zij zo rein zouden zijn.

Hieruit kan vaststaan dat de wassing de zuivering van de boosheden heeft uitgebeeld, dus de wassing van het lichaam en van de klederen de zuivering van het hart en van het gemoed. Eenieder die vanuit enige verlichting denkt, kan zien, dat door de wassing niet de boosheden van het hart en van het gemoed waren afgewist, maar slechts het vuil van het lichaam en van de klederen en dat nadat dit was afgewist, toch de boosheden achterbleven en dat de boosheden geenszins door wateren konden worden afgespoeld, maar door de boetedoening. Hieruit blijkt opnieuw, dat de dingen die bij de Israëlitische natie waren ingesteld, uiterlijke dingen zijn geweest die de innerlijke dingen hebben uitgebeeld en dat de innerlijke dingen de heilige dingen zelf van de Kerk bij hen waren en niet de uiterlijke dingen zonder die; maar dat die natie toch al het heilige in de uiterlijke dingen en niets in de innerlijke dingen heeft gesteld, staat vast uit de woorden van de Heer bij Mattheüs: *‘Wee u, gij schriftgeleerden en farizeeërs, gij geveinsden, gij zuivert het uiterlijke van de drinkbeker en van de schotel, de innerlijke dingen echter zijn vol van roof en onmatigheid.*

Gij blinde farizeeër, zuiver eerst het inwendige van de beker en van de schotel, opdat ook het uitwendige rein zal worden.

Gij maakt u de witgepleisterde graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinheid’, (Mattheüs 23:25-27; Markus 7:2-8; Lukas 11:39).

Dat het wasvat het natuurlijke betekent, is omdat met de wassing daarin de zuivering van de boosheden wordt aangeduid en deze zuivering vindt plaats in het natuurlijke en bovendien worden met de vaten in het algemeen de dingen aangeduid die van de natuurlijke mens zijn, nrs. 3068, 3079, 9394; aangezien het natuurlijke de ontvanger is van de geestelijke dingen die van de innerlijke mens zijn.

Onder het natuurlijke wordt het uiterlijke van de mens verstaan, dat wil zeggen, dat wat de uiterlijke mens wordt genoemd.

Het kan vreemd klinken, dat met het wasvat het natuurlijke van de mens wordt aangeduid; maar men moet weten dat in de innerlijke zin hier wordt gehandeld over de zuivering van de boosheden en het is de mens die gezuiverd wordt.

Daaruit volgt, dat er iets van de mens wordt aangeduid met dat waarin de wassing plaatsvond, waarmee de zuivering wordt aangeduid.

Dat dit het natuurlijke is, komt omdat daarin, zoals gezegd, de zuivering plaatsvindt.

Bovendien betekenden alle dingen die ter wille van de eredienst bij de Israëlitische en Joodse natie waren opgebouwd, dingen zijn van de hemel en de Kerk, dus zulke dingen die bij de mens zijn; want indien zij niet iets bij de mens hadden betekend, dan zouden zij niet iets hebben uitgebeeld.

Aangezien met het wasvat het natuurlijke van de mens wordt aangeduid, met de wateren in het wasvat de waarheden die van het geloof zijn en met de wassing de zuivering van de boosheden, kan men vandaar weten wat er was aangeduid met de ‘bronzen zee’ naast de tempel en eveneens met de twaalf ossen die haar droegen; evenzo wat met de tien overige wasvaten, die ook naast de tempel waren gesteld en met de daarin gegraveerde leeuwen, ossen en cherubim, voorts met de raderen zoals van een wagen daaronder.

Wat al deze dingen betekenden, is duidelijk wanneer bekend is wat wordt aangeduid met het wasvat, het water en de wassing en wanneer het bekend is, hoe het is gesteld met de zuivering van de boosheden bij de mens, want alle en de afzonderlijke dingen waren uitbeeldend voor de hemelse en de geestelijke dingen.

De door Salomo gemaakte en naast de tempel opgestelde bronzen zee wordt als volgt beschreven: *‘Hij maakte de gegotene zee, tien ellen van rand tot rand, rondom rond, vijf ellen de hoogte; en een snoer van dertig ellen omgaf haar rondom.*

Kolokwinten beneden de rand waren rondomgaande, tien ellen omgevende de zee rondom. Staande op twaalf ossen, drie schouwende het noorden en drie schouwende het westen en drie schouwende het zuiden en drie schouwende het oosten.

De zee echter was op die van boven en al hun achterliggende dingen waren inwaarts.

Haar dikte was een handpalm, haar rand naar het werk van de rand van een kelk, de bloem van een lelie.

Tweeduizend bath bevatte zij en de zee was gesteld aan de rechterschouder van het huis, naar het oosten tegenover het zuiden’, (1 Koningen 7:23-26,39).

Dit vat of dit wasbekken wordt de zee genoemd, omdat met de zee het wetenschappelijke in het algemeen wordt aangeduid en al het wetenschappelijke is van de natuurlijke mens.

Dat de zee het wetenschappelijke in het algemeen is, zie de nrs. 28, 2850, 8184; en dat het wetenschappelijke van de natuurlijke mens is, nrs. 1486, 3019, 3020, 3309, 3310, 5373, 6004, 6023, 6071, 6077, 9918.

Dat dit wasvat was naar het werk van de rand van een kelk, had als oorzaak dat met de kelk, de drinkschaal of de bokaal, ook het wetenschappelijke werd aangeduid dat van de natuurlijke of zinlijke mens is, nrs. 9557, 9996.

Met de twaalf ossen worden alle goedheden aangeduid van de natuurlijke en zinlijke mens in de samenvatting, aangezien zij in de plaats van een voetstuk waren en met het voetstuk wordt datgene aangeduid wat het laatste is en ondersteunt.

Dat twaalf alle dingen in een samenvatting is, zie de nrs. 3272, 3858, 3913; en dat de os het goede van de natuurlijke mens is, nrs. 2781, 9135.

Dat zij schouwden naar alle streken van de wereld, was omdat het goede van de natuurlijke mens de ontvanger is van alle dingen die vanuit de wereld invloeien, zowel die welke betrekking hebben op de goede dingen als die welke betrekking hebben op de ware dingen. De diameter van tien ellen betekende het volle, nr. 3107 en de omtrek van dertig ellen betekende de volledige samenvatting, nr. 9082.

Tweeduizend bath betekenden de verbinding tussen het goede en het ware, dus de zuivering en de wederverwekking, want de wederverwekking is niets anders dan de verbinding van het goede en het ware.

Tweeduizend betekent hetzelfde als twee, want de vermenigvuldigde getallen betekenen iets eenders als de enkelvoudige waaruit zij zijn, nrs. 5291, 5335, 5708, 7973.

Dat twee de verbinding is, zie de nrs. 5194, 8423.

Dat de bronzen zee was opgesteld aan de rechterschouder naar het oosten tegenover het zuiden, betekende dat zij het was tot de Heer, want de Heer is het Oosten, nrs. 101, 9668; het huis of de tempel is de hemel en de Kerk, waar de Heer is, nr. 3720.

Hieruit kan nu vaststaan, wat met de bronzen zee werd aangeduid, dus wat met het wasvat, namelijk het natuurlijke van de mens, waarin de zuivering plaatsvindt.

10236. En zijn voetstuk brons; dat dit betekent het goede van het laatste van het natuurlijke, dat van het zinlijke is, staat vast uit de betekenis van het voetstuk van het wasvat waarin het water voor de wassing was, dus het laatste van het natuurlijke, dat het zinlijke wordt genoemd en uit de betekenis van het brons, namelijk het goede, nr. 10235.

Dat het voetstuk het laatste van het natuurlijke is, dat het uiterlijk zinlijke wordt genoemd, is omdat met het wasvat, dat daarboven is, het natuurlijke wordt aangeduid waarin de zuivering plaatsvindt; vandaar wordt met dat wat beneden is, datgene aangeduid wat in de laagste plaats is, dat wil zeggen, in het laatste is, dus het uiterlijk zinlijke van de mens.

Het natuurlijke van de mens is uiterlijk, middelst en innerlijk.

Het uiterlijke van het natuurlijke heeft gemeenschap met de wereld en wordt het uiterlijk zinlijke genoemd, het innerlijk natuurlijke is dat wat gemeenschap heeft met de innerlijke mens, die in de hemel is; het middelst natuurlijke is dat wat het ene een het andere verbindt, want waar een uiterlijk en een innerlijk is, zal een verbindend middelste zijn.

Dat de mens een uiterlijk, een middelst en een innerlijk natuurlijke heeft, zie de nrs. 4009, 4570, 5118, 5120, 5649, 9216.

Onder het zinlijke, dat het laatste van het natuurlijke is, wordt eigenlijk datgene verstaan wat het vlees wordt genoemd en wat vergaat wanneer de mens sterft, dus dat wat de mens van dienst is geweest voor diens taken in de wereld, zoals het zinlijke van het gezicht, van het gehoor, van de reuk, van de smaak en van de tast.

Dat dit zinlijke het laatste vlak is, waarin het leven van de mens zijn grens vindt en waarop het zich als op een basis neerzet, kan duidelijk zijn, want het staat rechtstreeks met de wereld in verbinding en door dit als uiterste treedt de wereld binnen en gaat de hemel uit.

Maar dit zinlijke heeft de mens gemeen met de wilde dieren.

Maar het uiterlijk zinlijke dat de mens niet zozeer gemeen heeft met de dieren en toch een uiterlijk zinlijke is, is dat wat de mens in het geheugen heeft uit de wereld en alleen bestaat uit de wereldlijke, lichamelijke en aardse dingen daar.

De mens die alleen vanuit deze dingen denkt en redeneert en niet vanuit de innerlijke dingen, wordt een zinlijk mens genoemd.

Dit zinlijke blijft de mens bij na de dood, maar het rust.

Het is dit uiterlijk zinlijke dat eigenlijk met het voetstuk wordt aangeduid.

Hoedanig dit is, was uitgebeeld door de voetstukken van de tien wasvaten die naast de tempel waren opgesteld; die voetstukken worden als volgt beschreven: ‘Salomo maakte tien voetstukken uit brons, vier ellen de lengte van ieder voetstuk en vier ellen de breedte; drie ellen de hoogte.

Op de lijsten die waren tussen de treden, waren leeuwen, ossen en cherubim en op de treden evenzo van boven.

Bovendien had ieder voetstuk vier raderen en tafelen van brons; doch zijn vier hoeken hadden schouders; onder het wasvat waren de schouders gegoten.

Het werk van de raderen was zoals het werk van een wagenrad; hun handen en hun ruggen en hun hoepels en hun spaken, waren alle gegoten.

Naar dit maakte hij de vier voetstukken, enerlei giëting, enerlei maat, enerlei verhouding hadden zij alle.

Vandaar maakte hij tien wasvaten uit brons, ieder wasvat bevatte veertig bath; ‘ieder wasvat was vier ellen’, (1 Koningen 7:27-39).

Het hoedanige van het uiterlijk zinlijke bij de mens wordt hier met uitbeeldingen beschreven en vooral de bescherming van de Heer dat de mens niet uit zijn zinlijke, dus uit de wereld, binnentreedt in de dingen die van de hemel of van de Kerk zijn; dit is immers strijdig met de Goddelijke orde; want de wereld kan niet binnentreden in de hemel, maar de hemel in de wereld.

Dit vindt plaats wanneer de Heer door de hemel invloeit bij de mens, hem verlicht, hem leert en hem leidt door het Woord.

Dat het strijdig is met de Goddelijke Orde om vanuit de wereld binnen te treden in de dingen die van de hemel zijn, kan vaststaan uit degenen die vanuit hun zinlijke, dus die vanuit de wetenschappelijke dingen, die uit de wereld zijn, binnentreden, namelijk dat zij volstrekt niets geloven.

De bescherming opdat dit niet zal plaatsvinden, wordt aangeduid met de leeuwen, de ossen en de cherubim.

Met de leeuwen wordt immers aangeduid de bescherming opdat de waarheden niet binnentreden, want de leeuwen zijn de waarheden in hun macht, nrs. 6367, 6369; met de ossen wordt aangeduid de bescherming opdat de goede dingen niet binnentreden, de ossen immers zijn de goedheden in hun macht, nr. 2781.

Dat met de cherubim wordt aangeduid de bescherming van de Heer opdat dit niet zal plaatsvinden, zie de nrs. 308, 9509.

Dat de schouders, waarvan ook melding wordt gemaakt, de macht en de weerstand zijn, zie de nrs. 1085, 4931-4937, 9836.

Met de raderen zoals van een wagen wordt aangeduid het vermogen van wijs zijn, wanneer alle dingen vanuit de hemel binnentreden, zo immers gaan alle dingen overeenkomstig de orde voort.

De raderen van een wagen immers zijn het vermogen van voorwaarts gaan, dus van aanleren, nrs. 9872, 8215 en de wagens zijn de dingen die van de leer van de hemel en van de Kerk zijn, nrs. 5321, 8215.

Wat de zinlijke mens is, zal opnieuw in het kort worden gezegd.

Een zinlijk mens wordt degene genoemd die alleen denkt uit zulke dingen die in het geheugen zijn vanuit de wereld en die naar de innerlijke dingen niet kan worden verheven. Zodanig zijn vooral zij die niets over de hemel en ten aanzien van het Goddelijke geloven, omdat zij die niet zien.

Zij vertrouwen immers alleen op hun zinnen en van de dingen die niet voor hen daar verschijnen, geloven zij dat die niets zijn.

Zulke mensen komen de aard van de wilde dieren nabij, die ook alleen door de uiterlijke zinnen worden geleid.

Toch zijn die mensen geslepen en bedreven in hun handelen en redeneren; maar zij zien het ware niet vanuit het licht van het ware.

Oudtijds werden zulke mensen ‘de slangen van de boom der wetenschap’ genoemd, de helse bende is grotendeels zodanig.

Maar wat de zinlijke mens is en wat het zinlijke, zie de nrs. 9331, 9726, 9730, 9731, 9722, 9996 en wat het is, verheven te worden boven de zinlijke dingen of daarvan te worden afgeleid, nr. 9922.

Het goede van het zinlijke dat met het voetstuk uit brons wordt aangeduid, is datgene wat het genoeglijke en het verkwikkelijke wordt genoemd dat de denkkraft van de verbeelding aandoet, dit denken is louter vanuit aardse, wereldse en lichamelijke dingen.

Zij worden van de andere verkwikkingen onderscheiden dan dat zij geen andere nutten beogen dan die van zichzelf of ter wille van zichzelf zijn; want de zinlijke mens is in de liefde van zich en van de wereld en de verkwikkingen die hij heeft, zijn van die liefden.

En omdat die liefden van de zinlijke mens zodanig zijn, is het duidelijk dat hij meer dan anderen bedreven is in het redeneren en in het handelen ter wille van het gewin en de eerbewijzen; zijn lichaam immers blaakt van het vuur van die liefde en dat vuur ontsteekt een schijnsel, dat het natuurlijk schijnsel wordt genoemd en wanneer dit tot aan de glans ervan toe is ontstoken, wordt het licht van de hemel, dat van de innerlijke mens is, geheel en al verduisterd.

Vandaar wordt van de dingen die van dit licht zijn, omdat zij in de donkerheid zijn, gezegd dat zij niets zijn.

Anders is het geval bij hen die vanuit het vuur van de hemel handelen en vanuit het licht daarvan denken.

Hieruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder het goede van het zinlijke, dat wordt aangeduid met het voetstuk van het wasvat.

10237. Om te wassen; dat dit betekent de zuivering van de boosheden en de valsheden, nrs. 3147, 5954.

Aangezien er in hetgeen volgt in de innerlijke zin wordt gehandeld over de zuivering van de boosheden en de valsheden door de waarheden van het geloof, zal daarom in het kort worden gezegd hoe het daarmee is gesteld: met de wassing immers wordt de zuivering aangeduid, met de wateren worden de waarheden van het geloof aangeduid en met het wasvat waarin het water is, wordt het natuurlijke aangeduid, want alle geestelijke zuivering vindt plaats in het natuurlijke.

De mens heeft een uiterlijke en een innerlijke: het uiterlijke wordt het natuurlijke genoemd en eveneens de natuurlijke mens en het innerlijke wordt het geestelijke genoemd en eveneens de geestelijke mens, de oorzaak hiervan is dat het innerlijke van de mens in de geestelijke wereld is, waar de geesten en de engelen zijn en zijn uiterlijke en uitwendige in de natuurlijke wereld, waar de mensen zijn.

Het ene en het andere, zowel het innerlijke als het uiterlijke, wordt gezuiverd, het innerlijke in de hemel en het uiterlijke wanneer de mens in de wereld leeft, dus in het natuurlijke, dat in de wereld is.

De oorzaak dat de zuivering dan in het natuurlijke wordt voltrokken, is, dat de waarheden van het geloof in het natuurlijke tot de duidelijke doorvatting komen, zij zijn immers daar onder de wetenschappelijke dingen of onder de dingen van het geheugen, die, wanneer zij worden gedacht, duidelijk worden doorvat, maar niet de dingen die worden gedacht in de innerlijke mens; deze komen niet tot de duidelijke doorvatting zolang de mens in de wereld is, omdat de ideeën daar geestelijk zijn.

Vandaar is het dat de zuivering in het natuurlijke plaatsvindt.

Dat het gebeurt door de waarheden van het geloof, kan hieruit vaststaan, dat degenen die worden gezuiverd, niet slechts moeten weten wat het boze en het valse is, maar ze ook moeten erkennen en ze daarna verafschuwen en vermijden.

Eerst dan wanneer dat heeft plaatsgevonden, wordt de mens ervan gezuiverd.

De boosheden en de valsheden kunnen niet worden geweten, dus ook niet erkend, dan alleen in het natuurlijke, door de waarheden van het geloof, want deze onderwijzen die en openbaren ze.

Wie gelooft dat hij van de boosheden en de valsheden wordt gezuiverd voordat hij die bij zich ziet en erkent, dwaalt zeer, zie de nrs. 8388, 8390 en volgende.

Het is gezegd dat de mens zijn boosheden en valsheden weet door de waarheden van het geloof in het natuurlijke, dat wil zeggen, in de uiterlijke mens, maar niet in de innerlijke; de oorzaak hiervan is, dat de ideeën van het denken in de innerlijke mens geestelijk zijn en de geestelijke ideeën niet kunnen worden begrepen in het natuurlijke.

Het zijn immers verstandelijke ideeën, die zonder de objecten zijn, zodanig als zij in de natuurlijke wereld zijn.

Toch vloeien die ideeën, dus de geestelijke, die aan de innerlijke mens eigen zijn, in de natuurlijke ideeën, die van de uiterlijke mens zijn en brengen ze voort en maken ze, wat plaatsvindt door overeenstemmingen.

Maar over de geestelijke ideeën, die van de innerlijke mens zijn, zal vanuit de Goddelijke barmhartigheid van de Heer gesproken worden waar gehandeld wordt over de hemel en over de geesten en engelen, want die denken door geestelijke ideeën en spreken eveneens onder elkaar op die wijze.

10237 [a]. En gij zult het geven tussen de tent der samenkomst en tussen het altaar; dat dit betekent opdat er de verbinding zal zijn van het ware en het goede, staat vast uit de betekenis van tussen de tent der samenkomst en het altaar, namelijk de verbinding van het ware met het goede, nrs. 10001, 10025.

Dat het wasvat was opgesteld tussen de tent der samenkomst en het altaar en dat daar Aharon en zijn zonen de handen en voeten wasten, had als oorzaak, dat zou worden uitgebeeld de zuivering van het hart en de wederverwekking, die in wezen de verbinding van het ware en het goede is; want de verbinding van het ware en het goede is de hemel zelf bij de mens, daarom wordt in het Woord de hemel ook vergeleken met een huwelijk.

Deze verbinding vindt plaats door de waarheden van het geloof, aangezien deze leren hoe men moet leven en daarom vindt, wanneer er wordt geleefd volgens de waarheden van het geloof, de verbinding van het ware en het goede plaats.

Het ware immers wordt dan het goede door het leven; het leven van het ware is het goede.

Dit wordt ook daaronder verstaan dat de mens wordt wederverwekt door water en geest: het water is het ware van het geloof en de geest is het leven ervan.

Dat de wederverwekking de verbinding van het ware en het goede is, zie de nrs. 2063, 3155, 3158, 3607, 4353, 5365, 5376, 8516, 8517, 8772, 10067.

10238. En geven zult gij daar wateren; dat dit betekent de waarheden van het geloof, waardoor de zuivering in het natuurlijke is, staat vast uit de betekenis van de wateren, nrs. 28, 739, 2702, 3058, 3424, 4976, 5668, 8568, 9323; en uit de betekenis van het wasvat, namelijk het natuurlijke, nr. 10235.

Wie niet weet dat de wateren de waarheden van het geloof betekenen, zal zeer veel dingen in het Woord niet vatten; zoals wat daarmee wordt aangeduid *dat 'de mens, tenzij hij wordt wederverwekt vanuit water en geest, in het koninkrijk Gods niet kan binnentreden'*, (Johannes 3:5).

Zij die onder het water daar niets anders verstaan dan water, geloven, dat het het water van de doop is waardoor de mens wordt wederverwekt, terwijl toch het water er tot de wederverwekking niets toedoet, maar het ware van het geloof en het goede van de liefde; het water immers spoelt alleen het vuil van het lichaam af en geenszins de boosheden van het hart.

Wie niet weet dat de wateren de waarheden van het geloof betekenen, kan ook niet weten wat de doop betekent; hij gelooft immers dat dit uitwendige de mens zaligt, terwijl toch dit uiterlijke niets uitwerkt, maar het innerlijke dat wordt aangeduid, namelijk de wederverwekking door de waarheden van het geloof.

Degenen immers die van de Kerk zijn, worden van de overigen in de algehele wereld onderscheiden door de doop, aangezien dezen door de waarheden van het geloof kunnen worden wederverwekt, maar niet degenen die buiten de Kerk zijn; binnen de Kerk immers is het Woord, waarin de waarheden van het geloof zijn.

Wie niet weet dat de wateren de waarheden van het geloof betekenen, kan ook niet weten wat er wordt verstaan *‘onder de wateren boven het uitspansel en onder de wateren beneden het uitspansel’*, (Genesis 1:6-10); terwijl toch met de wateren boven het uitspansel de waarheden van het geloof in de innerlijke mens wordt aangeduid en met de wateren beneden het uitspansel de waarheden van het geloof in de uiterlijke mens.

Er wordt immers in dat hoofdstuk gehandeld over de nieuwe schepping van de mens van de Oudste Kerk, dus over diens wederverwekking.

Wie niet weet dat de wateren de waarheden van het geloof betekenen, kan ook niet weten, wat met de wateren wordt aangeduid bij Johannes: *‘Wie drinkt van het water dat Ik zal geven, zal tot in het eeuwige niet dorsten; maar het water dat Ik zal geven, zal in hem worden een bron des waters, springende tot in het eeuwige leven’*, (Johannes 4:13,14).

Bij Jesaja: *‘De armen en de behoeftigen zoeken water, maar er is geen; hun tong versmacht van dorst; Ik zal op de hellingen rivieren openen en in het midden der valleien zal Ik bronnen stellen; de woestijn tot een poel der wateren en het dorre land tot springbronnen der wateren’*, (Jesaja 41:17,18).

Verder bij dezelfde: *‘Zij zullen niet dorsten; Hij zal voor hen wateren uit de rots doen uitvloeien en Hij zal de rots splijten, opdat de wateren uitvloeien’*, (Jesaja 48:20,21) en zeer veel malen elders.

Maar zie hierover de teksten waarin die dingen eerder zijn gezegd en getoond; zoals dat de zuivering van de boosheden en de valsheden plaatsvindt door de waarheden van het geloof, nrs. 2799, 5954, 7044, 7918, 9089, 10229; ook de wederverwekking in de aanhalingen in nr. 9959.

Dat de doop de wederverwekking door de waarheden van het geloof betekent, nrs. 4255, 5120, 9089.

Dat de zuivering plaatsvindt in het natuurlijke, zie de nrs. 3147, 9572 en eveneens de wederverwekking in de aanhalingen in nr. 9325.

10239. En wassen zullen Aharon en zijn zonen daaruit; dat dit betekent het uitbeeldende van de zuivering en van de wederverwekking van de mens door de Heer, staat vast uit de betekenis van wassen, namelijk de zuivering, nr. 10237; uit de uitbeelding van Aharon, namelijk de Heer ten aanzien van het hemels Goddelijk Goede, nrs. 9807, 10068, waaruit blijkt, dat met *‘wassen zullen Aharon en zijn zonen daaruit’*, wordt aangeduid het uitbeeldende van de zuivering van de mens door de Heer.

Dat het ook het uitbeeldende is van de wederverwekking, komt omdat de wederverwekking ook werd uitgebeeld door de wassing, maar door de wassing van het gehele lichaam, deze wassing werd genoemd de doop; dat de doop de wederverwekking betekent, zie de nrs. 4255, 9088.

Maar de wederverwekking verschilt hierin van de zuivering, dat de wederverwekking het voorafgaande is en de zuivering het daaropvolgende; niemand kan immers van de boosheden en valsheden wordt gezuiverd dan alleen degene die wordt wederverwekt en nadat hij is wederverwekt; want degene die niet is wederverwekt, wordt weliswaar van de boosheden afgeleid voor zoveel als hij het toelaat, maar hij wordt er niet van gezuiverd; hij is immers steeds onzuiver.

Anders de wederverwekte mens; deze wordt dagelijks gezuiverd; wat verstaan wordt onder de woorden van de Heer tot Petrus: *'Die gewassen is, heeft niet van node dan dat hij ten aanzien van de voeten gewassen wordt, zo is hij gans rein'*, (Johannes 13:10), die gewassen is betekent die is wederverwekt.

Dat de totale wassing de doop wordt geheten, staat vast bij (Markus 7:4) en de wassing van het gehele lichaam, bij (Mattheüs 3:13-16; Markus 1:10; 2 Koningen 5:10,14), betekende het natuurlijke; de Jordaan waarin de wassingen plaatsvonden, die de doop waren, ((Mattheüs 3:6,13; Markus 1:5; 2 Koningen 5:10,14), betekende het natuurlijke, nrs. 1585, 4255.

Dat met de wassing van de doop ook de verzoeking wordt aangeduid, (Mattheüs 20:22,23), is omdat elke wederverwekking door verzoeken plaatsvindt, nrs. 5036, 5773, 8351, 8958, 8959 en volgende.

Hier zal ook in het kort worden gezegd, waarom de Heer toen Hij in de wereld was, Zelf eveneens gedoopt heeft willen worden, terwijl toch met de doop de wederverwekking van de mens door de Heer wordt aangeduid.

De oorzaak hiervan is dat de doop van de Heer Zelf de verheerlijking van Zijn Menselijke betekende; dat wat immers in het Woord de wederverwekking van de mens betekent, betekent ook de verheerlijking van het Menselijke in de Heer, want de wederverwekking van de mens is het beeld van de verheerlijking van de Heer, nrs. 3138, 3212, 3296, 3490, 4402, 5688.

Daarom zei de Heer toen Hij Johannes toeliet Hem te dopen: *'Zo betaamt het ons alle gerechtigheid Gods te vervullen'*, (Mattheüs 3:15).

Alle gerechtigheid Gods vervullen, is de hellen onderwerpen en deze en de hemel in de orde brengen, uit eigen macht en tegelijk Zijn Menselijke verheerlijken.

Die dingen zijn gebeurd door de in Zich toegelaten verzoeken, dus door aanhoudende gevechten met de hellen tot aan de laatste aan het kruis toe.

Dat dit de gerechtigheid is die de Heer heeft vervuld, zie de nrs. 9486, 9715, 9809 10019, 10152.

Eendere dingen worden ook daarmee aangeduid *'dat alle dingen zouden worden vervuld die over de Heer zijn geschreven in de Wet en de profeten'*, (Lukas 18:31; 22:37; 24:44) en *'dat de Heer is gekomen om alle dingen van de Wet te vervullen'*, (Mattheüs 5:17,18).

Wie de verborgenheden van het Woord niet weet, gelooft dat de Heer de gerechtigheid is geworden doordat Hij alle dingen van de Wet heeft vervuld en dat Hij door die vervulling het menselijk geslacht heeft bevrijd van het juk van de Wet, dus van de verdoemenis.

Maar dit is niet de zin van die woorden, maar dat Hij de gerechtigheid is geworden door de onderwerping van de hellen, door het in de orde brengen van de hemelen en door de verheerlijking van Zijn Menselijke; want hierdoor bracht Hij Zich in de mogendheid dat Hij vanuit Zijn Goddelijk Menselijke tot in het eeuwige de hellen kon onderjucken en de hemelen in de orde houden en zo de mens wederverwekken, dat wil zeggen, hem van de hellen bevrijden en hem zaligen.

10240. Aangezien met de wassing ook de wederverwekking wordt aangeduid, zal nog iets daarover worden gezegd: wie niet weet, dat de Heer zowel bij de profeten als bij de evangelisten door overeenstemmingen heeft gesproken, dus dat er in het Woord een innerlijke zin is, kan geenszins weten wat er wordt verstaan onder de woorden van de Heer

bij Johannes: *‘Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Tenzij dat iemand zal zijn verwekt geweest vanuit water en geest, hij kan in het koninkrijk Gods niet binnenschrijden.*

Hetgeen geboren is vanuit het vlees, is vlees, maar hetgeen is verwekt vanuit de Geest, is geest.

De Geest blaast waarheen hij wil en gij hoort zijn stem; doch gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heengaat.

Zo is een elk die is wederverwekt vanuit de Geest’, (Johannes 3:5,6,8).

Indien deze dingen door de overeenstemmingen worden ontvouwd, dan blijkt wat de zin is van deze woorden; het zijn immers de verborgenheden van de hemel.

Vanwege de overeenstemming is het water het ware van het geloof dat in de natuurlijke mens tot doorvatting komt: de Geest is het Goddelijk Ware dat uit de Heer invloeit door het innerlijke van de mens in diens uiterlijke of natuurlijke, waarvandaan de mens die wordt wederverwekt, het leven van het geloof heeft.

Het vlees is het eigene van de mens, dat niets dan het boze is.

Dat de Geest blaast waarheen hij wil, betekent dat de Heer door het Goddelijk Ware vanuit de barmhartigheid het nieuwe leven geeft; dat gij zijn stem hoort, betekent dat die dingen tot doorvatting komen in de uiterlijke of natuurlijke mens.

De stem is het aangekondigde vanuit het Woord; dat gij niet weet vanwaar hij komt en waar hij heengaat, betekent dat de mens niet weet hoe de wederverwekking in zijn werk gaat; zij vindt immers plaats door ontelbare en onuitsprekelijke verborgenheden uit de Heer.

Dat vanwege de overeenstemming de wateren de waarheden van het geloof zijn, zie de nrs. 28, 739, 2702, 3058, 3424, 4976, 5668, 8568, 9323, 10238.

Dat de Geest het Goddelijk Ware is, waaruit het leven van het geloof is, nrs. 9229, 9818.

Dat het vlees het eigene van de mens is, dat niets dan het boze is, nr. 8409.

Dat blazen de staat van het leven van het geloof is, nr. 9281.

Dat de stem het aangekondigde uit het Woord is, dus het ware daaruit, nr. 9926.

Dat horen het doorvatten is, nrs. 9311, 9926.

Dat komen en heengaan of binnentreden en uitgaan, de staat van en zaak is van de aanvang tot het einde, nr. 9927.

Dat de verborgenheden van de wederverwekking ontelbaar en onuitsprekelijk zijn, nrs. 3179, 3573, 5398, 9334, 9336; en dat het niet wordt doorvat wat er in de innerlijke mens wordt voltrokken, wanneer de mens in de wereld is, maar wel wat er wordt voltrokken in de uiterlijke of natuurlijke mens, nr. 10236.

10241. Hun handen en hun voeten; dat dit de innerlijke en de uiterlijke dingen van de mens betekent, staat vast uit de betekenis van de handen, namelijk de innerlijke dingen van de mens, waarover hierna; en uit de betekenis van de voeten, namelijk de uiterlijke dingen van de mens, dus zijn natuurlijke dingen, want deze zijn de uiterlijke dingen.

Dat de voeten de natuurlijke dingen zijn, dus de dingen die van de uiterlijke mens zijn, zie de nrs. 2162, 3761, 3986, 4280, 4938-4952, 9406.

Dat echter de handen de innerlijke dingen zijn, is omdat de hogere dingen van het lichaam zich uitstrekken in de handen en daar worden begrensd.

Vandaar wordt met de handen alles wat bij de mens is aangeduid en eveneens zijn macht, zie nr. 10019.

Wanneer echter zowel de handen als de voeten worden genoemd, dan wordt alles wat in de innerlijke mens en eveneens in de uiterlijke mens is, aangeduid of de geestelijke dingen en de natuurlijke.

Vandaar komt het dat met de hand opheffen de macht in het geestelijke wordt aangeduid en met de voet opheffen, de macht in het natuurlijke, nrs. 5327, 5328.

Bovendien worden met de uiterste dingen van de mens, alle dingen aangeduid, nr. 10044 en de uiterste dingen zijn de handen en de voeten.

Hieruit nu kan vaststaan, vanwaar het is dat Aharon en diens zonen de handen en de voeten zouden wassen, wanneer zij zouden binnentreden in de tent der samenkomst, of zouden naderen tot het altaar om te bedienen.

10242. Bij hun binnentreden in de tent der samenkomst, dat dit de eredienst vanuit het goede van het geloof betekent, staat vast uit de betekenis van binnentreden in de tent der samenkomst, wanneer over Aharon en diens zonen wordt gehandeld, namelijk alle dingen van de eredienst vanuit het goede van het geloof uitbeelden.

Dat deze dingen werden uitgebeeld door binnentreden in de tent der samenkomst, is omdat met tot het altaar naderen alle dingen van de eredienst vanuit het goede van de liefde werden uitgebeeld.

Er zijn twee wezenlijke dingen van de Goddelijke eredienst: het goede van het geloof en het goede van de liefde.

De Goddelijke eredienst zal zijn hetzij vanuit het eerstgenoemde goede, hetzij vanuit het laatstgenoemde; het goede van het geloof is het goede van de liefde jegens de naaste en het goede van de liefde is het goede van de liefde tot de Heer.

Deze goedheden verschillen onderling zoals het geestelijke en het hemelse en hoedanig het verschil ervan is, zie nr. 9277.

De eredienst vanuit het goede van het geloof of vanuit het goede van de liefde jegens de naaste, werd uitgebeeld door de bediening van Aharon en diens zonen in de tent der samenkomst, waarin de bediening dagelijks plaatsvond, aangezien door die tent de hemel werd uitgebeeld waar het geestelijk goede regeert; maar de eredienst vanuit het hemels goede, dus het goede van de liefde tot de Heer, werd uitgebeeld door de bediening van Aharon en van diens zonen aan het altaar, zie de nrs. 9963, 9964, 10001, 10025.

10243. Zullen zij wassen met wateren; dat dit betekent de zuivering door de waarheden van het geloof, staat vast uit de betekenis van wassen, namelijk zuiveren van de boosheden en de valsheden, nr. 10237; en uit de betekenis van de wateren, namelijk de waarheden van het geloof, nr. 10238.

Wie niet weet, wat wassen betekent en wat de voeten en de handen, kan geenszins weten wat deze dingen behelzen bij Johannes: *‘Jezus deed water in het bekken en begon de voeten van de discipelen te wassen en af te drogen met de linnen doek waarmee Hij omgord was.*

En Hij kwam tot Simon Petrus die tot Hem zei: Wast Gij mijn voeten?

Jezus antwoordde: Wat Ik doe, weet gij nog niet, maar gij zult het na dezen bekennen.

Petrus zei tot Hem: Gij zult mijn voeten niet wassen in der eeuwigheid.

Jezus antwoordde hem: Indien Ik u niet wasse, gij hebt geen deel met Mij.

Petrus zei tot Hem: Heer, niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd.

Jezus zei tot Hem: Die gewassen is die heeft niet van node dan dat hij ten aanzien van de voeten gewassen worde, maar hij is gans rein. Gijlieden zijt alreeds rein’, (Johannes 13:5-10).

Wie kan niet weten wat het behelst wat de Heer zei: *‘Wat Ik doe, weet gij nog niet, maar gij zult het na dezen bekennen’* en verder: *‘Indien Ik u niet wasse, gij hebt geen deel met Mij’*; en ook: *‘Die gewassen is, heeft niet van node dan dat hij ten aanzien van de voeten gewassen worde en hij is gans rein’*.

Dat hier over de zuivering van de boosheden en de valsheden wordt gehandeld, kan men niet weten tenzij uit de innerlijke zin, waaruit blijkt dat onder de wassing de zuivering van de boosheden en de valsheden wordt verstaan; onder het water in het bekken het ware van het geloof in het natuurlijke, onder de linnen doek waarmee de Heer was omgord en waarmee Hij

afdroogde, het uit Hem voortgaand Goddelijk Ware; onder de voeten het natuurlijke van de mens; onder het hoofd, de handen en de voeten wassen, de wederverwekking, evenzo onder hem die gewassen is.

Elders wordt onder de voeten wassen verstaan het natuurlijke van de mens zuiveren, want indien dit niet bij de mens wordt gezuiverd en gereinigd, wanneer hij in de wereld leeft, kan hij daarna tot in het eeuwige niet gezuiverd worden; hoedanig immers het natuurlijke van de mens is wanneer hij sterft, zodanig blijft hij; hij wordt immers daarna niet verbeterd; dit is immers het vlak waarin de innerlijke dingen, die de geestelijke dingen zijn, invloeien; het is de ontvanger ervan.

Daarom wanneer dit verdraaid is, de innerlijke dingen wanneer die invloeien, naar het evenbeeld ervan worden verdraaid.

Het is hiermee gesteld zoals wanneer het oog beschadigd is of enig ander zinsorgaan of enig ander deel van het lichaam; dan voelen en handelen de innerlijke dingen daardoor niet anders dan volgens de opneming daar.

Dat dus de mens tot in de eeuwigheid niet gezuiverd kan worden, indien hij niet wordt gezuiverd ten aanzien van zijn natuurlijke in de wereld, wordt verstaan onder de woorden van de Heer: *‘Wat Ik doe, weet gij nog niet, maar gij zult het na dezen bekennen’*.

Dat degene die is wederverwekt, niet moet worden gezuiverd dan alleen ten aanzien van het natuurlijke, wordt hieronder verstaan: *‘Die gewassen is, heeft niet van node dan dat hij ten aanzien van de voeten gewassen worde en hij is gans rein.’*

En dat elke zuivering door de Heer alleen plaatsvindt, onder deze: *‘Indien Ik u niet wasse, gij hebt geen deel met Mij.’*

En dat dit gebeurt door het Goddelijk Ware dat uit de Heer voortgaat, wordt daarmee aangeduid *‘dat Hij afdroogde met de linnen doek waarmee Hij omgord was’*.

Dat de linnen doek het ware uit het Goddelijke is, zie nr. 7601; dus is de linnen doek waarmee de Heer omgord was, het Goddelijk Ware uit Hem.

Dat het water het ware van het geloof is, nr. 10238; dat het bekken of het wasvat waarin het water is, het natuurlijke is, nr. 10235; dat de wassing van het hoofd, de handen en de voeten of van het gehele lichaam, de wederverwekking is, nr. 10239; en dat de voeten het natuurlijke van de mens is, nr. 10241.

Hieruit kan opnieuw vaststaan, dat de Heer door overeenstemmingen heeft gesproken, dus vanuit de innerlijke zin, aangezien Hij sprak vanuit de hemel, waarin die zin is.

Daarom wordt het Woord van de Heer, indien het niet wordt verstaan volgens de innerlijke zin, slechts weinig verstaan.

10244. Opdat zij niet sterven; dat dit betekent opdat het uitbeeldende niet zal vergaan, staat vast uit de betekenis van sterven, wanneer er wordt gehandeld over de bediening van Aharon en van diens zonen, namelijk het ophouden van de uitbeeldingen en vandaar met de verbinding met de hemel, nr. 9928.

Hiermee is het als volgt gesteld: de verbinding met de hemel en door de hemel met de Heer, was in de Kerk bij die natie enig en alleen door uitbeeldingen, dat wil zeggen, door uiterlijke dingen die de innerlijke uitbeeldden.

Daarom verging het uitbeeldende, zodra zij niet bedienden volgens de voorgeschreven rituelen en daarmee eveneens de verbinding met de hemel en toen de verbinding met de hemel verging, hadden zij niet enige bescherming tegen de hel; vandaar de dood van de zonen van Aharon, Nadab en Abihu; zij hadden immers reukwerk op een vreemd vuur gegeven, (Leviticus 10:1,2), waardoor een eredienst vanuit een andere liefde dan die van de Heer werd uitgebeeld; vandaar hun afscheiding van de hemel en hun uitblussing.

Iets eenders zou zijn voorgevallen, indien Aharon of zijn zonen ongewassen zouden zijn toetreden om te bedienen, want dan zouden zij een eredienst hebben uitgebeeld niet vanuit de hemel, maar een profane, die uit de hel is.

Hieruit blijkt dat met sterven, wanneer er wordt gehandeld over de bediening van Aharon en van diens zonen, wordt aangeduid de uitblussing van de uitbeeldingen en vandaar van de verbinding met de hemelen.

10245. Of bij hun naderen tot het altaar om te bedienen, om Jehovah een vuuroffer aan te steken; dat dit betekent de eredienst vanuit het goede van de liefde, staat vast uit de betekenis van tot het altaar naderen om te bedienen, namelijk de Heer uitbeelden ten aanzien van het goede van de liefde, nr. 9964; en uit de betekenis van Jehovah een vuuroffer aansteken, namelijk de eredienst vanuit de liefde van de Heer.

Met aansteken immers of slachtofferen wordt de eredienst aangeduid, nrs. 6905, 8936 en met het vuuroffer voor Jehovah wordt datgene aangeduid wat vanuit de Goddelijke Liefde van de Heer is, nr. 10055.

Ook zie men in nr. 10241 hoe het met deze dingen is gesteld.

10246. En wassen zullen zij hun handen en hun voeten; dat dit betekent de zuivering van de innerlijke en de uiterlijke dingen van de mens, staat vast uit wat eerder in de nrs. 10239, 10240 is getoond, waar eendere woorden staan.

10247. Opdat zij niet sterven; dit betekent opdat het uitbeeldende niet zal vergaan, zie ook nr. 10243.

10248. En het zal hun een inzetting der eeuw zijn; dat dit de eeuwige wet van de orde betekent, staat vast uit de betekenis van de inzetting, namelijk de wet van de orde, nrs. 7884, 7995, 8357; en uit de betekenis van de eeuw, namelijk het eeuwige.

Dat de eeuw het eeuwige is, komt omdat onder de eeuw de duur tot aan het einde toe wordt verstaan en met die duur wordt in de innerlijke zin het eeuwige aangeduid; ook betekent dat woord waarmee de eeuw wordt uitgedrukt in de oorspronkelijke taal: de eeuwigheid.

Dat de eeuw het eeuwige is, komt omdat de eeuw in het Woord, wanneer het van de Kerk wordt gezegd, de duur ervan tot aan het einde toe betekent; vandaar betekent zij, wanneer het van de hemel wordt gezegd, waar geen einde is, en wanneer het van de Heer wordt gezegd, het eeuwige.

Er wordt daarvan in het algemeen gesproken met betrekking tot elke Kerk, in het bijzonder echter tot de hemelse Kerk.

Verder betekent de eeuw ook de wereld en het leven daar en tevens het leven erna tot in eeuwigheid.

Wat het eerste aangaat namelijk dat de eeuw, wanneer het van de Kerk wordt gezegd, de duur ervan tot aan het einde toe betekent, staat vast uit de volgende plaatsen, bij Mattheüs:

‘De discipelen zeiden tot Jezus: Zeg ons, welk zal het teken zijn van Uw Komst en van de voleinding der eeuw’, (Mattheüs 24:3).

Met de voleinding der eeuw wordt de laatste tijd van de Kerk aangeduid, dus haar einde, wanneer er niet langer enig geloof is, omdat er geen naastenliefde is.

Dat dit de voleinding der eeuw is en dus dat de duur van de Kerk tot aan het einde toe is, kan vaststaan uit alle dingen die door de Heer in dat hoofdstuk zijn gezegd, welke dingen zijn ontvouwd vóór de hoofdstukken van (Genesis 26 tot 40).

Iets eenders wordt met de eeuw en de voleinding ervan elders aangeduid bij dezelfde:

‘De oogst is de voleinding der eeuw’, (Mattheüs 28:20); onder de eeuw wordt daar ook verstaan de duur van de Kerk van de aanvang tot het einde.

Bij Ezechiël: *‘Zij zullen wonen op het land, zij en hun zonen en de zonen van hun zonen, tot in de eeuw; David zal hun een vorst zijn tot in de eeuw.*

Mijn heiligdom zal in het midden van hen zijn tot in de eeuw’, (Mattheüs 37:25,28).

Deze dingen worden gezegd van Israël, onder wie in de innerlijke zin de geestelijke Kerk wordt verstaan; met het land waarop zij zullen wonen, wordt ook de Kerk aangeduid; met het heiligdom alles van de Kerk en met David de Heer.

Daaruit blijkt dat met ‘tot in de eeuw’ wordt aangeduid tot aan het einde toe.

Dat Israël in het Woord de geestelijke Kerk is, zie nr. 9340; dat het land de Kerk is, nr. 9325; dat het heiligdom alles van de Kerk is en dat daarvan wordt gesproken met betrekking tot het goede en het ware van de geestelijke Kerk, nrs. 8330, 9479 en dat David de Heer is, nrs. 1888, 9954.

Bij David: *‘Voordat de bergen geboren waren en de aarde en het wereldrond geformeerd, van de eeuw tot in de eeuw zijt Gij God*’, (Psalm 90:2).

Onder de geboren bergen en onder de geformeerde aarde en onder het wereldrond, wordt niet de schepping van de wereld verstaan, maar de instauratie van de Kerk; want de bergen in het Woord betekenen de hemelse liefde, dus de Kerk waarin die liefde is; de aarde eveneens en het wereldrond, betekenen de Kerk; vandaar betekent van de eeuw tot de eeuw, van de instauratie van de Kerken tot haar einden.

De Kerken immers volgen elkaar op, de ene na de andere, want wanneer de ene geëindigd of verwoest is, wordt de andere geïnstauréerd.

Dat de berg de hemelse liefde is, dus de Kerk die in die liefde is, zie de nrs. 795, 796, 4210, 6435, 8758 en dat het land de Kerk in het bijzonder is en het wereldrond in het algemeen, zie nr. 9325.

Ten tweede: Dat de eeuw, wanneer het wordt gezegd van de hemel, waar geen einde is en van de Heer, het eeuwige betekent, staat vast uit deze plaatsen; bij David: *‘Jehovah is Koning tot in de eeuw en voor altijd*’, (Psalm 10:16; Exodus 15:18).

Bij dezelfde: *‘Uw koninkrijk is een koninkrijk van alle eeuwen en Uw heerschappij in alle geslacht en geslacht*’, (Psalm 145:13).

Bij Jeremia: *‘De levende God, de Koning der eeuw*’, (Jeremia 10:10).

Bij Daniël: *‘Zijn heerschappij is de heerschappij der eeuw, welke niet zal voorbijgaan; daarna zullen de heiligen der hoogsten het koninkrijk ontvangen en zij zullen het koninkrijk bevestigen tot in de eeuw en tot in de eeuwen der eeuwen*’, (Daniël 7:14,18,27).

Bij Mattheüs: *‘Uw is het koninkrijk, de macht en de heerlijkheid tot in de eeuwen*’, (Mattheüs 6:13).

Bij Lukas: *‘God zal Hem de troon van David geven, opdat Hij zal regeren over het huis Jakobs tot in de eeuwen*’, (Lukas 1:32,33).

In de Openbaring: *‘Jezus Christus zij heerlijkheid en sterkte tot in de eeuwen der eeuwen*’, (Openbaring 1:6); en elders: *‘Zie, Ik leef tot in de eeuwen der eeuwen*’, (Openbaring 1:18); en elders: *‘Het Lam zij zegen, en eer en heerlijkheid en sterkte, tot in de eeuwen der eeuwen. De vierentwintig ouderen aanbaden Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen*’ (Openbaring 5:13,14; 10:6; 11:15).

Bij Jesaja: *‘Mijn heil zal zijn tot in de eeuw en Mijn gerechtigheid tot in het geslacht der geslachten*’, (Jesaja 51:7,8); bij dezelfde: *‘De engel der aangezichten droeg hen alle dagen der eeuw*’, (Jesaja 63:9).

Bij Daniël: *‘Velen van hen die slapen, zullen ontwaken tot het leven der eeuw*’, (Jesaja 12:2).

Bij Johannes: *‘Indien iemand van dit brood zal hebben gegeten, hij zal leven tot in de eeuw*’, (Johannes 6:51,58); bij dezelfde: *‘Ik geef hun het eeuwige leven en zij zullen niet vergaan in de eeuw*’, (Johannes 10:28).

Bij David: *‘Leid mij in de weg der eeuw’*, (Psalm 139:24).; bij dezelfde: *‘Hij heeft ze gevestigd voor altoos en tot in de eeuw; Hij heeft een inzetting gegeven die niet zal voorbijgaan’*, (Psalm 148:6).

In deze plaatsen betekent de eeuw het eeuwige, aangezien het wordt gezegd van de Heer en van Zijn rijk en van de hemel en van het leven daar, waaraan geen einde is.

De eeuwen der eeuwen zijn niet de eeuwigheden der eeuwigheden, maar zij zijn het eeuwige, zo wordt echter gesproken met betrekking tot de Kerken op aarde, waarvan de ene op de andere volgt.

Uit het Woord blijkt, dat de Kerk op deze aardbol viermaal was geïnstaureerd, van welke de eerste de Oudste is geweest, die vóór de vloed was, de tweede de Oude, die na de vloed was, de derde de Israëlitische en de Joodse en tenslotte de christelijke.

De periode van iedere Kerk van de aanvang tot het einde is de eeuw; na deze zal ook een nieuwe inzetten.

Deze opeenvolgingen van Kerken worden ook verstaan onder de eeuwen der eeuwen.

Dat de eeuw de duur van de Kerk is, is eerder getoond.

Ten derde: dat van de eeuw wordt gesproken in het algemeen met betrekking tot elke Kerk, maar in het bijzonder met betrekking tot de hemelse Kerk, staat vast uit deze plaatsen; bij Amos: *‘Ik zal de samengevallen tent van David oprichten en Ik zal bouwen naar de dagen der eeuw’*, (Amos 9:11); onder de dagen der eeuw wordt de tijd verstaan toen de Oudste Kerk er was, die hemels was.

Bij Micha: *‘Bethlehem van Efrata, van u zal Mij uitgaan Hij Die Heerser zal zijn in Israël en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuw’*, (Micha 5:1).

Bij Mozes: *‘Gedenk aan de dagen der eeuw, versta de jaren van geslacht en van geslacht’*, (Deuteronomium 32:7); de dagen der eeuw staan voor de tijd van de Oudste Kerk, die de hemelse Kerk was en de jaren van geslacht en van geslacht staan voor de tijd van de Oude Kerk, die de geestelijke Kerk was.

Bij Jesaja: *‘Ontwaak, ontwaak, trek sterkte aan, o arm van Jehovah; ontwaak naar de dagen der oudheid, van het geslacht der eeuwen’*, (Jesaja 51:8,9).

Naar de dagen van het geslacht der eeuwen, is naar de staten van de liefde en van het geloof in de van de Oudste Kerk afgeleide Oude Kerken.

Bij David: *‘Ik overdacht de dagen van ouds, de jaren der eeuwen’*, (Psalm 77:6), evenzo.

Bij Jesaja: *‘Herinner u de vorige dingen van de eeuw aan’*, (Jesaja 46:9).

Bij Maleachi: *‘Dan zal Jehovah het spijsoffer van Juda en van Jeruzalem zoet wezen, naar de dagen der eeuw en naar de oude jaren’*, (Maleachi 3:4).

Bij Joël: *‘Juda zal tot in de eeuw zitten en Jeruzalem tot in geslacht en geslacht’*, (Joël 4:20); met Juda wordt daar de hemelse Kerk aangeduid, met betrekking waartoe daarom wordt gezegd de dagen der eeuw en tot in de eeuw; en met Jeruzalem wordt de geestelijke Kerk aangeduid, met betrekking waartoe wordt gezegd de oude dagen en tot in geslacht en geslacht.

Dat Juda de hemelse Kerk is, zie de nrs. 3654, 3881, 6363, 8770; en Jeruzalem de geestelijke Kerk, nrs. 402, 3654.

Ten vierde: dat de eeuw de wereld betekent en het leven daar, staat vast bij Mattheüs: *‘Die tussen de doornen gezaaid is, deze is degene die het Woord hoort, maar de zorgen van deze eeuw en het bedrog der rijkdommen verstikt het Woord’*, (Mattheüs 13:22).

Bij Lukas: *‘De zonen van deze eeuw zijn voorzichtiger dan de zonen van het licht’*, (Lukas 16:8).

Bij dezelfde: *‘De zonen van deze eeuw trouwen en worden ten huwelijk gegeven’*, (Lukas 20:34).

En bij David: *‘De goddelozen en de verzeerden van deze eeuw vermenigvuldigen de schatten’*, (Psalm 63:12).

Ten vijfde: dat de eeuw het leven na de dood tot in het eeuwige betekent, bij Markus: *‘Hij zal honderdvoud ontvangen nu in deze tijd en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven’*, (Markus 10:30).

Bij Ezechiël: *‘Wanneer Ik u zal hebben doen nederdalen met de nederdalenden tot de kuil, tot het volk der eeuw’*, (Ezechiël 26:20) en elders, zoals in (Lukas 18:9,30; 20:35; Jesaja 34:10,17; Openbaring 14:11; 20:10; 22:5).

10249. Voor hem en voor zijn zaad, voor hun geslachten; dat dit betekent allen die de dingen opnemen die uit de Heer voortgaan, dus die worden wederverwekt door Hem, staat vast uit de uitbeelding van Aharon, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede, nrs. 9806, 9946; uit de betekenis van het zaad, namelijk degenen die worden geboren uit de Heer, dus die worden wederverwekt, want zij die worden wederverwekt, worden uit God geboren en eveneens zonen genoemd.

In de zin echter die los staat van de personen, worden met het zaad van Aharon de dingen aangeduid die uit de Heer voortgaan, dus waar vanuit de mens wordt wederverwekt, namelijk de goedheden van de liefde en de waarheden van het geloof en uit de betekenis van de geslachten, namelijk de goedheden en de waarheden die daaruit voortgaan zoals uit hun ouders en de afleidingen ervan; want onder de geslachten worden in het Woord in de innerlijke zin de geestelijke verwekkingen verstaan, dus die van de liefde en van het geloof, zie de aanhalingen in nr. 10204.

Aangezien de Heer wordt verstaan onder Aharon in de uitbeeldende zin, worden daarom onder het zaad van Aharon in het bijzonder degenen verstaan die in het hemels rijk van de Heer zijn en onder de geslachten degenen die in Zijn geestelijk rijk zijn; zo immers worden de goedheden en de waarheden van de liefde en van het geloof in de hemelen geboren en gaan zij voort uit de Heer.

Dat onder het zaad, de geboren en de geslachten degenen worden verstaan die in de liefde tot en in het geloof in de Heer zijn en in de abstracte zin de goedheden van de liefde en de waarheden van het geloof, staat vast uit verscheidene plaatsen in het Woord, waarvan alleen deze mogen worden aangevoerd: bij Jesaja: *‘Uit het oosten zal Ik uw zaad brengen en uit het westen zal Ik u verzamelen’*, (Jesaja 43:5), deze dingen worden gezegd ten aanzien van Jakob en Israël, onder wie in de innerlijke zin de uiterlijke en de innerlijke Kerk wordt verstaan, waarvan het zaad het ware van het geloof en het goede van de naastenliefde is.

Bij dezelfde: *‘Ik zal Mijn Geest uitgieten op uw zaad en Mijn zegen op uw geboren’*, (Jesaja 44:3); op het zaad en op de geboren, is op hen die van de Kerk zijn, dus op de dingen die van de Kerk zijn, dus de goedheden en de waarheden of de naastenliefde en het geloof, want deze maken de Kerk bij de mens.

Bij dezelfde: *‘In Jehovah zal al het zaad van Israël zich beroemen’*, (Jesaja 45:25); evenzo bij dezelfde: *‘Indien Hij Zijn ziel tot schuld zal hebben gesteld, zal Hij zaad zien’*, (Jesaja 53:10; daar ten aanzien van de Heer, Wiens zaad degenen worden genoemd die uit Hem zijn geboren, dus die zijn wederverwekt.

Bij dezelfde: *‘Ter rechter en ter linker zult gij uitbreken en uw zaad zal de natiën erven’*, (Jesaja 54:3); evenzo.

Bij Jeremia: *‘Zie de dagen komen, waarop Ik het huis van Israël en het huis van Juda zal bezaaien met zaad van de mens en met zaad van het beest’*, (Jeremia 31:27).

Deze dingen worden niet begrepen, tenzij men weet wat het huis van Israël betekent en het huis van Juda en verder wat het zaad van de mens en het zaad van het beest.

Degenen die niet buiten de zin van de letter denken, zullen geloven, dat de zin deze is, dat in Israël en in Juda de mens en het beest zullen worden vermenigvuldigd, maar deze zin behelst niets van het heilige van de Kerk, maar onder het huis van Israël wordt daar de geestelijke

Kerk verstaan en onder het huis van Juda de hemelse Kerk; het zaad van de mens is het innerlijk goede van die Kerken en het zaad van het beest is het uiterlijk goede ervan.

Dat het beest de aandoening van het goede is, zie nr. 9280 en dat wanneer er wordt gezegd de mens en het beest, dit het innerlijke en het uiterlijke is, nr. 7523.

Bij Jeremia: *‘Zoals het heir der hemelen niet zal worden geteld en het zand der zee niet zal worden gemeten, aldus zal Ik het zaad van David vermenigvuldigen’*, (Jeremia 33:22); en bij David: *‘Ik heb een verbond gesloten met Mijn uitverkorene, Ik heb David gezworen: Tot in de eeuw zal Ik uw zaad bevestigen en Ik zal tot in geslacht en geslacht uw troon bouwen’*, (Psalm 89:4,5).

Onder het zaad van David wordt niet het nageslacht uit David als vader verstaan, want dit was niet in zo’n grote mate vermenigvuldigd en ook was het niet van zoveel belang dat het zou worden vermenigvuldigd zoals het heir der hemelen en zoals het zand van de zee; maar onder David wordt daar en ook elders, de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware, dus onder zijn zaad, zij die door de Heer zijn wederverwekt of geboren en in de abstracte zin de dingen die uit de Heer bij hen zijn, namelijk de waarheden van het geloof en de goedheden van de naastenliefde.

Dat David de Heer is, zie de nrs. 1888, 9954.

Bij David: *‘Het zaad dat Jehovah zal dienen, zal de Heer worden geteld, tot een geslacht’*, (Psalm 22:31).

Bij Jesaja: *‘Hun zaad zal onder de natiën bekend worden en hun geborenen in het midden der volken’*, (Jesaja 61:9); het zaad staat voor hen die zijn wederverwekt, dus voor hen die van de Kerk zijn in wie de Kerk is, dus in de zin die los is van de personen, voor de dingen die de wederverwekte maken of die de Kerk bij de mens maken, namelijk het geloof en de naastenliefde uit de Heer.

Bij Johannes: *‘De draak vertoornde tegen de vrouw en hij ging heen om krijg te voeren met de overigen van haar zaad, die de geboden Gods hielden en de getuigenis van Jezus Christus hebben’*, (Openbaring 12:17).

Onder de draak worden degenen verstaan die zullen trachten de na deze te instaureren Kerk van de Heer te vernietigen; onder de vrouw wordt die Kerk verstaan en onder hen die van haar zaad zijn, worden degenen verstaan die in de liefde tot en het geloof in de Heer uit de Heer zijn.

Het zaad echter in de tegengestelde zin betekent degenen die tegen de dingen zijn die van de Kerk zijn, dus die in het boze en daaruit in valsheden zijn en in de abstracte zin de boosheden en de valsheden; zoals bij Jesaja: *‘Wee de zondige natie, het zaad der bozen’*, (Jesaja 1:4); bij dezelfde: *‘Zonen der toveres, overspelig zaad, zijt gij niet geborenen der overtreding, zaad der leugen’*, (Jesaja 57:3,4).

Bij dezelfde: *‘Het zaad der boosdoeners zal tot in het eeuwige niet worden genoemd’*, (Jesaja 14:20).

10250. *Vers 22-33. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende: En gij, neem u de voornaamste specerijen, de beste mirre, vijfhonderd en aromatische kaneel, de helft ervan, vijftig en tweehonderd en aromatische kalmoes, vijftig en tweehonderd. En kassie, vijfhonderd, in de sikkal der heiligheid en olie van de olijf, een hin. En maken zult gij het een olie der zalving der heiligheid, een zalf der zalf, een werk van een zalfbereider, een olie der zalving der heiligheid zal het zijn. En zalven zult gij daarmee de tent der samenkomst en de ark der getuigenis. En de tafel en al haar vaten en de kandelaar en zijn vaten en het reukaltaar. En het altaar des brandoffers en al zijn vaten en het wasvat en zijn voetstuk. En heiligen zult gij ze en zij zullen een heilige der heiligen zijn; al wie ze aanraakt, zal worden geheiligd. En Aharon en zijn zonen zult gij zalven en heiligen zult gij hen om Mij het priesterschap te bedienen. En tot de zonen Israëls zult gij spreken, al zeggende: Olie der zalving der*

heiligheid zal deze Mij zijn in uw geslachten. Op het vlees van de mens zal het niet worden gegoten en in haar hoedanigheid zult gij niet maken zoals deze; heilig is deze, heilig zal zij ulieden zijn. Een man die zal hebben gemaakt een zalf zoals deze en die zal hebben gegeven daarvan op een vreemde en hij zal worden uitgeroeid uit zijn volken.

En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende, betekent een andere waarneming vanuit de verlichting door het Woord uit de Heer; en gij, neem u de voornaamste specerijen, betekent vanuit het Woord de waarheden met de goedheden, die met welgevallen worden doorvat; de beste mirre, betekent de doorvatting van het zinlijk ware; vijfhonderd, betekent het volle; en aromatische kaneel, betekent de doorvatting en de aandoening van het natuurlijk ware; de helft ervan, vijftig en tweehonderd, betekent de overeenstemmende hoeveelheid; en aromatische kalmoes, betekent de doorvatting en de aandoening van het innerlijk ware; vijftig en tweehonderd, betekent de overeenstemmende hoeveelheid en hoedanigheid; en kassie het nog innerlijker ware uit het goede; vijfhonderd, betekent het volle; in de sikkel der heiligheid, betekent de schatting van het ware en het goede; en olie van de olijf, betekent het hemels Goddelijk Goede van de Heer; een hin, betekent de hoeveelheid van de verbinding; en maken zult gij het een olie der zalving der heiligheid, betekent het uitbeeldende van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer; een zalf der zalf, betekent in alle en de afzonderlijke dingen van Zijn Menselijke; een werk van een zalfbereider, betekent vanuit de invloeiing en de werking van het Goddelijke Zelf, dat in de Heer vanuit ontvanging was; een olie der zalving der heiligheid zal het zijn, betekent het uitbeeldende van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; en zalven zult gij daarmee de tent der samenkomst, betekent om het Goddelijke van de Heer in de hemelen uit te beelden; en de ark der getuigenis, betekent in het hemels goede dat van de binnenste hemel is; en de tafel met al haar vaten, betekent in het geestelijk goede vanuit het hemelse, dat van de tweede hemel is en in de bedienende goedheden en waarheden; en de kandelaar en zijn vaten, betekent in het geestelijk ware, dat van de tweede hemel is en in de bedienende waarheden; en het reukaltaar, betekent in alle dingen van de eredienst vanuit die goedheden en waarheden; en het altaar des brandoffers, betekent om uit te beelden het Goddelijk Menselijke van de Heer en de eredienst van Hem in het algemeen; en al zijn vaten, betekent de Goddelijke goede en de Goddelijke ware dingen; en het wasvat en zijn voetstuk, betekent alle dingen die zijn van de zuivering van de boosheden en de valsheden en van de wederverwekking door de Heer; en heiligen zult gij ze en zij zullen de heilige dingen van de heiligen zijn, betekent zo de invloeiing en de tegenwoordigheid van de Heer in de eredienst van de uitbeeldende Kerk; al wie ze aanraakt, zal worden geheiligd, betekent het vergemeenschappende met allen die opnemen met de liefde en het geloof; en Aharon en zijn zonen zult gij zalven, betekent de inwijding om uit te beelden de Heer in het ene en het andere rijk; en heiligen zult gij hen om Mij het priesterschap te bedienen, betekent om uit te beelden de Heer ten aanzien van al het werk van de zaliging; en tot de zonen Israëls zult gij spreken, al zeggende, betekent het onderricht voor hen die van de Kerk zijn; olie der zalving der heiligheid zal deze Mij zijn, betekent het uitbeeldende van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; in uw geslachten, betekent in alle dingen van de Kerk; op het vlees van de mens zal het niet worden gegoten, betekent niet het vergemeenschappende met het eigene van de mens; en in haar hoedanigheid zult gij niet maken zoals deze, betekent geen nabootsing uit eigen opzet van de mens; heilig is deze, heilig zal zij ulieden zijn, betekent omdat het het Goddelijke van de Heer is; een man die zal hebben gemaakt een zalf zoals deze, betekent de nabootsing van de Goddelijke dingen door kunst; en die zal hebben gegeven daarvan op een vreemde, betekent de verbinding met hen die de Heer niet erkennen, dus die in de boze dingen zijn en in de valsheden vanuit het boze; en hij zal worden uitgeroeid uit zijn volken, betekent de afscheiding en de geestelijke dood.

10250. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende; dat dit betekent een andere waarneming vanuit de verlichting door het Woord uit de Heer, staat vast uit wat eerder in nr. 10215 is ontvouwd, waar eendere woorden staan; dat het een ander waarnemen is, komt omdat het zo wordt gezegd wanneer iets nieuws wordt onthuld en bevolen, zie nr. 10234.

10251. En gij, neem u de voornaamste spijzen; dat dit betekent vanuit het Woord de waarheden en de goedheden, die met welgevallen worden doorvat, staat vast uit de betekenis van de specerijen, die de waarheden zijn, verbonden met de goedheden, die welgevallig zijn, nr. 10199; ‘die met welgevallen worden doorvat’, is omdat de geur het waarnemende betekent en vandaar de aromatische geur de welgevallige waarneming.

Dat de geur de waarneming betekent, zie de nrs. 3577, 4624-4634, 4748, 10054.

Dat het de waarheden zijn die verbonden zijn aan de goedheden vanuit het Woord, is omdat dit wordt gezegd tot Mozes.

Er wordt immers gezegd: gij, neem u specerijen; en door Mozes wordt de Heer uitgebeeld ten aanzien van het Woord, nr. 9372; bovendien is het het Woord waaruit alle waarheden van de Kerk zijn, want het Woord is het Goddelijk Ware Zelf, neergelaten vanuit de hemel van de Heer.

10252. De beste mirre; dat dit de doorvatting van het zinlijk ware betekent, staat vast uit de betekenis van de welriekende mirre, namelijk de doorvatting van het zinlijk ware; de geur ervan is immers dat wat wordt waargenomen, zoals eerder en de mirre is het zinlijk ware. Er wordt, in wat nu volgt gehandeld over de olie der zalving, waarmee het hemels goede wordt aangeduid, dus het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer in de binnenste hemel.

Het hoedanige ervan wordt beschreven door de geurige dingen, waaruit zij werd bereid, die waren: de beste mirre, specerijkaneel, specerijkalmoes, kassie en olie van de olijf, waarmee de hemelse waarheden en goedheden in hun orde worden aangeduid, namelijk van de laatste tot de eerste dingen of van de uiterste tot de binnenste; de laatste of de uiterste dingen worden aangeduid met de mirre.

De oorzaak dat het hemels goede, of het goede van de binnenste hemel, op die wijze wordt beschreven, is, dat dit goede ontstaat door die waarheden die worden aangeduid en eveneens daardoor blijft bestaan.

Maar omdat dit een zaak van diepere navorsing is, daarom is het geoorloofd dit verder uiteen te zetten hoe het hiermee is gesteld.

Opdat het hemels goede, dat het binnenste goede is, wordt geboren bij de mens, wat plaatsvindt door de wederverwekking uit de Heer, moeten de waarheden uit het Woord of uit de leer van de Kerk, die vanuit het Woord is, worden verkregen.

Deze waarheden vestigen eerst hun zetel in het geheugen van de natuurlijke of uiterlijke mens, daaruit worden die in de innerlijke mens opgeroepen door de Heer, wat plaatsvindt wanneer de mens ernaar leeft en voor zoveel als de mens er wordt aangedaan of ze liefheeft, voor zoveel worden zij nog hoger of innerlijker opgeheven door de Heer en worden daar het hemels goede.

Het hemels goede is het goede van de liefde van de waarheden vanuit het Woord te doen ter wille van het goede, dus ter wille van de Heer, want het is de Heer uit Wie het goede is, dus Die het Goede is.

Dit is de verwekking van dat goede, waaruit blijkt, dat dit goede ontstaat door de waarheden vanuit het Woord, eerst in de meest uiterlijke of zinlijke mens, daarna door de verheffing ervan in de innerlijke en tenslotte in de binnenste mens zelf, waar zij het hemels goede worden.

En omdat zo dit goede door de waarheden in hun orde ontstaat, blijft het zo in een eendere orde door dezelfde waarheden bestaan, want blijven bestaan is een voortdurend ontstaan; en wanneer het dus zo blijft bestaan zoals het was ontstaan, is het volledig, want dan blijven de hogere dingen bestaan, rusten en leggen zij zich neer in volgorde op de lagere dingen zoals op hun vlakken en op de uiterste of laatste dingen, die de zinlijke, wetenschappelijke waarheden zijn, zoals op hun fundament.

Deze waarheden worden bij Johannes in de Openbaring beschreven met de kostbare stenen waaruit het fundament is van de muur van het Heilige Jeruzalem, neerdalende vanuit de hemel, (Openbaring 21:19,20).

Met de kostbare stenen worden de Goddelijke Waarheden aangeduid die zijn opgenomen in het goede, zie de nrs. 9476, 9863, 9873, 9905.

Dat de welriekende mirre het zinlijk ware is, staat ook vast bij David: ‘Gij hebt de gerechtigheid liefgehad; deswege heeft U, o God, Uw God gezalfd met de olie der blijdschap, boven Uw genoten; met mirre, aloë en kassie al Uw klederen’, (Psalm 45:8,9).

Deze woorden zijn gezegd aangaande de Heer, Die alleen de Gezalfde van Jehovah is, aangezien het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde, dat wordt aangeduid met de olie der zalving in Hem was, nr. 9954.

Met Zijn klederen, waarvan wordt gezegd dat zij gezalfd waren met mirre, aloë en kassie, worden de Goddelijke waarheden uit Zijn Goddelijk Goede, in het natuurlijke aangeduid, nrs. 5954, 9212, 9216, 9814, dus met de mirre het Goddelijk Ware in het zinlijke, omdat zij in de eerste plaats wordt genoemd.

Bij Mattheüs: *‘De wijzen uit het oosten, hun schatten opengedaan hebbende, brachten de pasgeboren Heer gaven: goud, wierook en mirre.’*, (Mattheüs 2:11).

Het goud daar is het goede, de wierook is het innerlijk ware en de mirre het uiterlijk ware, het ene en het andere vanuit het goede.

Dat daar in de eerste plaats het goud wordt genoemd, is omdat het goud het goede betekent, dus het binnenste; in de tweede plaats de wierook, omdat dit het innerlijk ware vanuit het goede betekent; en dat in de derde of de laatste plaats de mirre wordt genoemd, is omdat dit het uiterlijk ware vanuit het goede betekent.

Dat goud het goede is, zie de nrs. 9874, 9881; en dat de wierook het innerlijk ware vanuit het goede is, zal men zien in wat volgt tot vers 34 van dit hoofdstuk.

Dat de wijzen uit het oosten die dingen tot de toen geboren Heer brachten, was opdat zij Zijn Goddelijke in het Menselijke zouden uitbeelden; zij wisten immers wat het goud betekende, wat de wierook en wat de mirre, want zij waren in de wetenschap van de overeenstemmingen en van de uitbeeldingen; die de voornaamste wetenschap was in die tijden bij de Arabieren, de Ethiopiërs en bij de anderen in het oosten, daarom worden ook in het Woord onder Arabië, Ethiopië en onder de zonen van het oosten in de innerlijke zin degenen verstaan die in de erkenningen van de hemelse dingen zijn, nrs. 1171, 3240, 3242, 3762.

Maar die wetenschap ging mettertijd te gronde, aangezien zij, toen het goede van het leven ophield, in magie werd verdraaid en het eerst kwam zij in vergetelheid bij de Israëlitische natie en daarna bij de overige en heden ten dage wel dermate, dat men zelfs niet eens weet dat zij er is en in de christelijke wereld in zo’n grote mate, dat men, indien er wordt gezegd dat alle en de afzonderlijke dingen van het Woord in de zin van de letter, vanwege de overeenstemming hemelse dingen betekenen, en dat daarvandaan de innerlijke zin is, niet weet wat dit wel is.

Omdat de mirre het meest uiterlijke ware betekende, dus het zinlijk ware en de doorvatting ervan, werden daarom de lichamen van de doden oudtijds gezalfd met mirre en aloë, met deze zalving werd de instandhouding van alle ware en goede dingen bij de mens aangeduid en eveneens de wederopstanding; daarom werd er ook zoiets aangewend dat het laatste van het leven bij de mens betekende, welk laatste het zinlijk leven wordt genoemd.

Dat het Lichaam van de Heer met zulke dingen gezalfd is geweest en tezamen met een linnen doek omhuld en dat dit de gewoonte bij de Joden is geweest, zie (Johannes 19:39,40; Lukas 23:55,56).

Maar men moet weten dat de dingen die over de Heer Zelf in het Woord worden gezegd, in een boven alles uitmuntende zin moet worden verstaan en daarom betekenen die dingen daar Zijn Goddelijke Leven in het Zinlijke, dus het eigenlijke leven van het Lichaam en eveneens de wederopstanding ervan.

Dat de Heer is wederopgestaan met het gehele Lichaam dat Hij in de wereld had, anders dan de andere mensen, is bekend, want Hij liet niets in het graf achter, daarom zei Hij ook tegen de discipelen, die meenden een geest te zien toen zij de Heer zagen, *‘betast Mij, ziet, want een geest heeft geen vlees en beenderen, zoals gij Mij ziet hebben’*, (Lukas 24:38,39).

10253. Vijfhonderd, dat dit het volle betekent, staat vast uit de betekenis van het getal vijfhonderd, dus het volle; dat vijfhonderd het volle is, komt omdat dat getal is samengesteld uit vijf en tien, met tien vermenigvuldigd of vijf maal honderd en met vijf wordt veel aangeduid, eender met tien en met honderd, vandaar wordt met vijfhonderd het volle aangeduid.

Dat vijf veel is, zie de nrs. 5708, 5956, 9102; evenzo tien, nrs. 3107, 4638; verder eveneens honderd, nrs. 4400, 6582, 6594.

Dat alle getallen in het Woord dingen betekenen, zie nr. 9488 en dat de samengestelde getallen iets eenders betekenen als de enkelvoudige, waaruit zij door vermenigvuldiging zijn ontstaan, nrs. 5291, 5335, 5708, 7973.

Dat getallen dingen betekenen, staat duidelijk vast bij Ezechiël, waar het Huis Gods, met alle dingen daar, van binnen en van buiten en eveneens de nieuwe aarde, worden gemeten en beschreven met maatgetallen, (Ezechiël 40 tot 48).

Onder de nieuwe aarde wordt daar de Kerk verstaan en onder het Huis Gods het heilige ervan.

Eender bij Johannes in de Openbaring, waar ook het Nieuwe Jeruzalem wordt beschreven met maatgetallen, waaronder ook de Nieuwe Kerk wordt verstaan.

Indien de getallen niet dingen hadden betekend, zouden al die metingen zonder zin zijn geweest.

Dat vijfhonderd het gehele betekent van het ene einde tot het andere, dus het volle, staat daar vast bij Ezechiël: *‘Hij mat buiten het Huis of de tempel, aan de streek van het oosten, vijfhonderd rieten rondom; aan de streek van het noorden vijfhonderd rieten rondom; aan de streek van het zuiden vijfhonderd rieten en aan de streek van de zee vijfhonderd rieten; zijn muur rondom een lengte van vijfhonderd rieten en een breedte van vijfhonderd rieten, om onderscheid te maken tussen het heilige en het profane’*, (Ezechiël 42:15-20); hieruit blijkt dat vijfhonderd het gehele in de samenvatting is of al het heilige van het ene einde tot het andere, dus het volle; want er wordt gezegd dat de muur, die van die lengte en breedte in het vierkant was, onderscheid zou maken tussen het heilige en het profane.

Dat vijfhonderd veel betekent en het tiende ervan, of vijftig, betrekkelijk iets, staat vast uit de woorden van de Heer tot Simon bij Lukas: *‘Jesus zei: Een zeker schuldeheer had twee schuldenaars; de een was schuldig vijfhonderd penningen, de ander echter vijftig; daar zij niet hadden om te betalen, schold hij het hun beiden kwijt.*

Wie van hen zal hem meer beminnen?

Simon antwoordde: Hij aan wie hij het meeste heeft kwijtgescholden.

Jesus zei: Zo zijn aan de vrouw vele zonden vergeven, omdat zij veel heeft liefgehad; die echter slechts weinig wordt vergeven, heeft slechts weinig lief’, (Lukas 7:41).

Dat de Heer die getallen gebruikte, was omdat zij veel en iets betekenden; Hij sprak immers uit het Goddelijke, dus door aanduidingen volgens overeenstemmingen; eender overal elders,

zoals toen Hij over de maagden sprak, van wie Hij zei dat zij er toen waren en dat vijf van henn voorzichtig waren en vijf dwaas.

Hij zei tien, omdat met dat getal allen worden aangeduid, namelijk allen die van de Kerk zijn en vijf, omdat met dit getal enig deel wordt aangeduid, zie de nrs. 4637, 4638.

10254. En aromatische kaneel; dat dit de doorvatting en de aandoening van het natuurlijk ware betekent, staat vast uit de betekenis van de aromatische kaneel, namelijk de doorvatting en de aandoening van het natuurlijk ware, dit ware is het innerlijk ware van de uiterlijke mens.

Bij de mens immers is het zinlijk leven en het natuurlijk leven, het ene en het andere van de uiterlijke mens; maar het zinlijk leven is uiterlijk en ontleent zijn ware dingen aan de voorwerpen die op de aardbol zijn en in het lichaam; en het natuurlijk leven is innerlijk en ontleent de waarheden aan de oorzaken van die voorwerpen.

Het leven van de innerlijke mens is eender uiterlijk en innerlijk; het uiterlijke ontleent zijn waarheden aan de dingen die in de laatste dingen van de hemel zijn, het innerlijke echter aan de dingen die in de innerlijke dingen van de hemel zijn; deze waarheden worden aangeduid met de geurige dingen die volgen.

Dat met de aromatische kaneel de doorvatting en de aandoening van het ware wordt aangeduid, is omdat met het aromatische de welgevallige doorvatting wordt aangeduid. De welgevallige doorvatting is vanuit de aandoening die van de liefde is, want nergens anders vandaan is het welgevallige in de doorvatting.

Dat alle geuren de doorvatting betekenen, zie de nrs. 3577, 4626, 4748; en de welgevallige geuren de doorvatting van het ware vanuit het goede, nrs. 1514, 1517-1519, 4628, 10054; dus uit de aandoening die van de liefde is; en dat de sferen van de doorvattingen in geuren worden verkeerd bij de geesten en de engelen, nr. 4626.

Bovendien moet men weten, dat al die aromatische substanties waaruit de olie der zalving werd bereid, behoren tot de hemelse klasse, dat wil zeggen, tot de dingen die van het hemels rijk zijn.

Maar de aromatische dingen waaruit het reukwerk werd vervaardigd, behoren tot de geestelijke klasse, dat wil zeggen, tot de dingen die van het geestelijk rijk zijn.

Daarom waren ook in de oorspronkelijke taal de geurspecerijen waaruit de olie der zalving was, van een ander woord en afleiding dan de geurspecerijen waaruit het reukwerk was.

Er zijn immers in het Woord speciale woorden waarmee de dingen worden uitgedrukt die van het hemels rijk zijn en speciale woorden waarmee de dingen worden aangeduid die van het geestelijk rijk zijn en andere die voor het ene en het andere worden gebruikt.

Maar opdat men zal weten welke die zijn, moet het bekend zijn dat de hemel in twee rijken is verdeeld; eender de Kerk; en dat in het hemels rijk het goede van de liefde tot de Heer het wezenlijke is, maar in het geestelijk rijk het goede van de naastenliefde jegens de naaste en hoedanig dit verschil is, zie nr. 9277.

Dat de geurspecerij die hier wordt genoemd de doorvatting en de aandoening van het hemels ware betekent, staat vast bij Jesaja: *'In plaats van geurspecerij zal uittering zijn en in plaats van een gordel verscheuring en in plaats van vlechtwerk kaalheid'*, (Jesaja 3:24).

Daar wordt gehandeld over de dochters van Zion, met wie de hemelse Kerk wordt aangeduid, daar de verdraaide Kerk; en daarom wordt er geurspecerij gezegd met hetzelfde woord als in dit vers; en met: in plaats van geurspecerij uittering, wordt aangeduid dat er in plaats van doorvatting en aandoening van het ware uit het goede en van het leven daaruit, de doorvatting en de aandoening zal zijn van het valse vanuit het boze, waarin niets van leven is.

Bij Ezechiël: *'De kooplieden van Sheba en Raamah: de kooplieden door het voornaamste van elke geurspecerij en door de kostbare steen en goud'*, (Ezechiël 27:22); deze dingen zijn gezegd ten aanzien van Tyrus, waarmee de erkentissen van het goede en het ware in de

Kerk worden aangeduid en met Sheba en Ramaäh worden degenen aangeduid die in de erkenningen van de hemelse dingen zijn.

Eender waar wordt gehandeld over de koningin van Sheba in het eerste boek der Koningen: *'De koningin van Sheba gaf Salomon honderd en twintig talenten gouds en zeer veel geurspecerijen en kostbare steen; er kwam zoals deze geurspecerij niet meer wat de veelheid betreft'*, (1 Koningen 10:10).

Dat Sheba voornamelijk degenen zijn die in de erkenningen zijn van de hemelse dingen, zie de nrs. 1171, 3240; daaruit blijkt dat deze geurspecerijen, waaruit de olie der zalving werd bereid, betekenen de doorvatting en de aandoening van het ware, zodanig als degenen hebben die in het hemels rijk van de Heer zijn.

Dat de geurspecerijen, waarmee de olie der zalving werd bereid, die waren edele mirre, aromatische kaneel, aromatische kalmoes en kassie, tot de hemelse klasse behoren, dat wil zeggen, tot de dingen die van het hemels rijk van de Heer zijn, heeft als oorzaak dat de olie der zalving betekende het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde in de Heer, dat in de hemel Zijn Goddelijk Hemelse is; dat de olie der zalving dat betekent, zie de nrs. 9954, 10019.

10255. De helft ervan, vijftig en tweehonderd; dat dit de overeenstemmende hoeveelheid betekent, staat vast uit de betekenis van de helft van het vorige getal, namelijk iets en zoveel als genoeg is of zoveel als voor het nut nodig is, dus eveneens de overeenstemmende hoeveelheid.

Vandaar is het dat vijftig en tweehonderd, omdat het de helft is van het vorige getal, namelijk de helft van het getal vijfhonderd, de overeenstemmende hoeveelheid is.

Hoe het hiermee is gesteld kan uit voorbeelden vaststaan: het getal tien kan als voorbeeld dienen, wanneer dit getal allen betekent, dan betekent de helft ervan, dus vijf enige; wanneer tien het volle betekent, dan betekent vijf zoveel als genoeg is; wanneer echter tien veel betekent, dan betekent vijf iets enzovoort.

Eender is het gesteld met de overige getallen wanneer die worden gehalveerd.

Dat vijf enige betekent en ook iets en eveneens zoveel als genoeg is en voor zoveel als voor het nut nodig is, zie de nrs. 4638, 5708, 5956, 9102, 9689; dus met verscheidenheid ten opzichte van het getal tien, wanneer dit betekent allen, het volle of veel.

Iets eenders betekent vijftig ten opzichte van honderd en ook vijftig en tweehonderd ten opzichte van vijfhonderd.

Of het getal groter is dan wel kleiner is van geen belang, aangezien de grotere getallen iets eenders betekenen als de kleine waaruit zij zijn, nrs. 5335, 5708, 7973; en dat de getallen in het Woord dingen betekenen, kan vaststaan, dat dit getal, dat de helft is van het vorige, niet de helft betekent van de doorvatting van het innerlijk ware ten opzichte van de doorvatting van het uiterlijk ware, maar de overeenstemmende hoeveelheid; want de dingen in de hemelen worden niet gemeten en geteld zoals de dingen op aarde, aangezien er in de hemelen geen ruimten zijn, noch tijden, maar in de plaats daarvan staten, die worden doorvat ten aanzien van de hoedanigheid ervan en de hoeveelheid, zonder enige telling in acht te nemen. De telling en de meting immers sluiten zulke dingen in die van de ruimte en de tijd zijn, dus die eigen zijn aan de natuur in de laatste dingen.

10256. En aromatische kalmoes; dat dit de doorvatting en de aandoening van het innerlijk ware betekent, staat vast uit de betekenis van de aromatische kalmoes, namelijk de doorvatting en de aandoening van het innerlijk ware; de kalmoes immers is dat ware en het aromatische is de doorvatting en de aandoening ervan.

Dat de kalmoes het ware is, zal men verderop zien en dat het aromatische de doorvatting en de aandoening ervan is, zie nr. 10254.

Onder het innerlijk ware wordt hier het ware van de innerlijke mens verstaan, dat daar uiterlijk is, volgens wat in nr. 10254 is gezegd, namelijk dat er in de uiterlijke mens een uiterlijke en een innerlijke is, eender in de innerlijke.

Vandaar is het, dat vier aromatische dingen werden gebruikt bij de bereiding van de olie der zalving, namelijk edele mirre, aromatische kaneel, aromatische kalmoes en kassie; en met de edele mirre wordt de doorvatting van het uiterlijk ware in de uiterlijke mens aangeduid, namelijk het zinlijk ware; met de aromatische kaneel het innerlijk ware daar, namelijk het natuurlijk ware; met de aromatische kalmoes het uiterlijk ware in de innerlijke mens en met de kassie het innerlijk ware daar en met de olijfolie het goede zelf waaruit de aandoeningen en de doorvattingen van die waarheden zijn.

Dat de kalmoes het innerlijk ware is, kan vaststaan uit die plaatsen in het Woord waar deze wordt vermeld, maar daar wordt niet gezegd aromatische kalmoes maar slechts kalmoes en goede kalmoes, zoals bij Jesaja: *‘Gij hebt Mij niet geroepen, Jakob en gij hebt u voor Mij vermoeid, Israël, gij hebt Mij geen kalmoes voor zilver gekocht en met het vette van uw slachtoffers hebt gij Mij niet vervuld’*, (Jesaja 43:22,24).

Bij Ezechiël: *‘Dan en Javan hebben garen in uw koophandels gegeven; glad ijzer, kassie en kalmoes was in uw koophandel’*, (Ezechiël 27:19).

Bij Jeremia: *‘Wat komt Mij wierook uit Sheba en goede kalmoes uit verre lande’*, (Jeremia 6:20).

Dat in deze plaatsen onder de kalmoes iets van de Kerk en van de eredienst daar wordt verstaan, is duidelijk; want wat zou het anders zijn dat zij voor Jehovah kalmoes voor zilver zouden kopen en dat Hem goede kalmoes uit verre lande zou komen?

En omdat iets van de Kerk en van haar eredienst wordt aangeduid, zo volgt dat het het ware of goede is, aangezien alle dingen van de Kerk en van haar eredienst op die dingen betrekking hebben.

Dit ware of goede wordt aangeduid, met het hemelse of het geestelijke van de uiterlijke of de innerlijke mens; dit staat vast uit de innerlijke zin daar wanneer het in zijn innerlijke zin wordt doorvorst.

Dat dit het innerlijk ware is, is duidelijk.

10257. Vijftig en tweehonderd; dat dit de overeenstemmende hoeveelheid en hoedanigheid betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 10255 is getoond.

10258. En kassie; dat dit het innerlijk ware vanuit het goede betekent, staat vast uit de betekenis van de kassie, namelijk het innerlijk ware van de innerlijke mens; dat kassie dit is, blijkt uit wat daarover eerder is gezegd en getoond, want de hemelse dingen volgen in die orde van het buitenste tot het binnenste en daarom is dit het binnenste ware, dat met kassie wordt aangeduid; het is immers de vierde in de orde.

Dat de kassie het ware vanuit het goede is, komt omdat het binnenste ware rechtstreeks uit het goede voortgaat en in verbinding met het goede optreedt in de lagere dingen; wat plaatsvindt wanneer het verstandelijke geheel en al één handelt met de wil, zodat niet wordt onderkend of iets vanuit het verstandelijke dan wel of het vanuit de wil is.

Hoe innerlijker ook de hemelse dingen zijn, des te volmaakter zijn zij, want alle volmaaktheid groeit naar de innerlijke dingen toe en alle volmaaktheid is vanuit het goede, dat wil zeggen, door het goede uit de Heer.

De kassie wordt vermeld onder de dingen die de hemelse dingen betekenen, bij Ezechiël: *‘Dan en Javan hebben garen in uw koophandels gegeven; glad ijzer, kassie en kalmoes was in uw koophandel’*, (Ezechiël 27:19).

Daar wordt gehandeld over Tyrus, waarmee de erkenningen van het ware en het goede in de Kerk worden aangeduid, nr. 1201; en met Dan en Javan degenen die in de erkenningen van de hemelse dingen zijn.

Het gladde ijzer is het laatste hemelse ware en de kassie is het binnenste ware.

De kassie wordt niet elders in het Woord vermeld, maar wel de kesia bij David, dat ook een soort kassie is: *'God, Uw God, heeft U gezalfd met olie der blijdschap, met mirre, aloë, kesia al Uw klederen'*, (Psalm 45:8,9).

In die gehele psalm wordt over de Heer gehandeld en wel over de verheerlijking van Zijn Menselijke; wie de innerlijke zin van het Woord niet weet, kan geenszins weten wat er wordt aangeduid met alle klederen zalven met mirre, aloë en kesia, waar over de Heer wordt gehandeld.

Dat er geen klederen worden verstaan, is duidelijk, ook geen mirre, aloë en kesia, waarmee zij werden gezalfd, maar de Goddelijke waarheden vanuit het Goddelijk Goede, die de Heer aantrok ten aanzien van Zijn Menselijke.

De zalving immers was niet iets anders dan het uitbeeldende van het Goddelijk Goede in het Goddelijk Menselijke van de Heer; vandaar worden met de mirre, aloë en kesia, de Goddelijke waarheden aangeduid in hun orde, voortgaande uit het Goddelijk Goede dat in Hem was.

Vandaar wordt met de klederen Zijn Goddelijk Menselijke aangeduid; want of men zegt het Goddelijk Menselijke van de Heer, dan wel het Goddelijk Ware, het is hetzelfde, aangezien de Heer toen Hij in de wereld was, het Goddelijk Ware Zelf is geweest en Zich, toen Hij uit de wereld heenging, het Goddelijk Goede heeft gemaakt, waaruit het Goddelijk Ware is, zie de nrs. 9199, 9315.

In het Woord wordt ook datgene een kleed genoemd wat iets anders bekleedt, onverschillig wat het is.

Iets eenders wordt met de klederen van de Heer aangeduid bij (Jesaja 63:2,3) en eveneens elders.

Dat de klederen de waarheden betekenen die het goede bekleden, zie de nrs. 2576, 4545, 4763, 5248, 5319, 5954, 9093, 9212, 9216, 9952.

Daaruit blijkt nu dat met de kesia daar, dat een soort kassie is, het Goddelijke Ware wordt aangeduid, dat rechtstreeks voortgaat vanuit het Goddelijk Goede en dit Ware is het binnenste ware.

10259. Vijfhonderd; dat dit het volle betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 10253 is getoond.

Dat vijfhonderd in de sikkels der heiligheid werden genomen van de mirre en vijfhonderd van de kassie, doch slechts vijftig en tweehonderd van de aromatische kaneel en van de aromatische kalmoes, had als oorzaak, dat de mirre het zinlijk ware betekende, dus het laatste ware in de orde en de kassie het ware dat rechtstreeks uit het goede voortgaat, dus het binnenste ware; maar de aromatische kaneel en de aromatische kalmoes betekenden de innerlijke waarheden, die de middelste zijn; en vanuit het laatste en het binnenste zal het volle zijn, vanuit de middelste dingen immers zullen zich op overeenstemmende wijze richten naar het eerste en het laatste.

10260. In de sikkels der heiligheid; dat dit de schatting van het ware en het goede betekent, staat vast uit de betekenis van de sikkels der heiligheid, namelijk de prijs en de schatting van het ware en het goede ten aanzien van hun hoedanigheid en hoeveelheid, waarover de nrs. 2959, 10221.

10261. En olie van de olijf; dat dit het hemels Goddelijk Goede van de Heer betekent, staat vast uit de betekenis van de olie, namelijk zowel het hemels als het geestelijk goede, nrs. 886, 4582, 9780 en uit de betekenis van de olijf, namelijk de hemelse liefde, waarover hierna; vandaar wordt met de olie van de olijf het goede van de hemelse liefde aangeduid, of wat hetzelfde is, het hemels goede.

Er wordt gezegd het hemels Goddelijk Goede van de Heer, omdat al het goede, dat wezenlijk het goede in de hemelen is, vanuit het Goddelijke van de Heer is.

Men moet weten dat het Goddelijk Goede van de Heer in zich enig is, het is immers oneindig en het bevat in zich oneindige dingen; dat wat oneindig is, is enig, aangezien de oneindige dingen die het bevat, één maken.

Dat het echter wordt onderscheiden in hemels en geestelijk, ligt aan de opneming ervan door de engelen in de hemelen en door de mensen op aarde; wanneer het is opgenomen door de engelen en de mensen die van het hemels rijk van de Heer zijn, wordt dit het hemels Goddelijk Goede genoemd, maar wanneer het is opgenomen door de engelen en de mensen die van het geestelijk rijk van de Heer zijn, wordt dit het geestelijk Goddelijk Goede genoemd.

Alle engelen en mensen immers nemen van de Heer enig goede verschillend of ongelijk op; het is hiermee vergelijkenderwijze gesteld als met de warmte en het licht uit de zon van de wereld, die, hoewel zij in zich beschouwd steeds hetzelfde zijn, toch worden gevarieerd volgens de tijden van het jaar en volgens de tijden van de dag en eveneens ongelijk in iedere streek van de aarde.

Deze variatie van de warmte en het licht komt niet door de zon, maar door het verschil in de draaiing van de aardbol, dus door de verscheidenheid van zijn rondgang en omwenteling, dus eveneens door de opneming.

Ook wordt hetzelfde licht gevarieerd in de afzonderlijke voorwerpen volgens de opneming, waarvandaan de kleuren zijn.

Hieruit kan vaststaan vanwaar het komt, dat het Goddelijk Goede van de Heer, dat enig is, omdat het oneindig is, hemels en geestelijk wordt genoemd.

Dat de olie zowel het hemelse als het geestelijk goede is, staat vast in de eerdergenoemde plaatsen; maar dat de olijf de hemelse liefde is en de olijfboom de doorvatting en de aandoening van die liefde, staat vast uit die plaatsen in het Woord, waar de olijfboom en de olijf worden genoemd, zoals bij Zacharia: *‘De profeet zag een kandelaar geheel van goud, zijn zeven lampen daarop, twee olijfbomen daarnevens: een ter rechter van het kruikje en een aan de linker ervan.*

Hij zei tot de engel: Wat zijn die twee olijfbomen en wat die twee olijfbessen die in de hand van de twee pijpen van goud zijn.

Hij zei: Deze zijn de twee zonen der olijven, staande nevens de Heer der ganse aarde’, (Zacharia 4:2,3,11,12,14).

Wat deze profetieën behelzen, kan niemand weten dan alleen hij die vanuit de innerlijke zin weet wat de kandelaar betekent en wat de olijfboom.

Dat de kandelaar de geestelijke hemel betekent en de lampen ervan de heilige waarheden daar, nrs. 9548, 9551, 9555, 9558, 9561, 9684.

Daaruit staat vast dat de olijfboom betekent het hemels rijk vanwege de doorvatting en de aandoening van het goede en de olijfbessen de heilige goedheden daar.

De waarheden ervan worden aangeduid met de zonen der olijven; twee betekent het innerlijke en het uiterlijke van dat rijk en de verbinding.

Eendere dingen worden met de olie en de kandelaar aangeduid bij Johannes:

‘Ik zal aan Mijn twee getuigen geven dat zij profeteren duizend tweehonderd en zestig dagen, met zakken bekleed; dezen zijn de twee olijfbomen en de twee kandelaren, vóór de God der aarde staande’, (Openbaring 11:4).

Bij Jesaja: *‘Ik zal in de woestijn geven de ceder van Sittim en de mirteboom en het hout der olie’*, (Jesaja 41:19).

De ceder en het hout der olie worden genoemd, omdat de ceder het geestelijk goede betekent en het hout der olie het hemels goede; het geestelijk goede is de liefde jegens de naaste en het hemels goede is de liefde tot de Heer; die geven in de woestijn is in de landen buiten de Kerk, dus onder de natiën.

Bij Hosea: *‘Zijn takken zullen gaan en zijn eer zal zijn zoals die van de olijf en hij zal een reuk hebben zoals de Libanon’*, (Hosea 14:6,7).

Met de olijf wordt hier eveneens het hemels goede aangeduid en met de Libanon het geestelijk goede, dus met de Libanon iets eenders als met de ceder, aangezien de Libanon een woud uit ceders was.

Bij Jesaja: *‘Zo zal het zijn in het midden van het land, in het midden der volken, zoals de afschudding van de olijfboom, zoals de nalezingen, wanneer de wijnoogst voleindigd is’*, (Jesaja 24:13, 17:6).

Er wordt gezegd de afschudding van de olijfboom en de nalezingen van de voleindigde wijnoogst, aangezien de olijfboom de Kerk betekent die in het hemels goede is en de wijnstok de Kerk die in het geestelijk goede is; in het Woord wordt immers waar over het goede wordt gehandeld, ook over het ware gehandeld, ter wille van het huwelijk ervan; evenzo wordt, waar over het hemelse wordt gehandeld, ook over het geestelijke gehandeld; van het hemelse wordt immers gesproken met betrekking tot het goede en van het geestelijke met betrekking tot het ware, zie de nrs. 9263, 9314.

Vandaar is er sprake van de wijnstok en van de olijfboom; dat de wijnstok de geestelijke Kerk is en het goede en het ware ervan, nrs. 1069, 5113, 6376, 9277.

Daarom worden ook elders de wijnstok en de olijfboom tezamen genoemd, zoals bij David: *‘Uw echtgenote zoals een vruchtbare wijnstok aan de zijden van uw huis, uw zonen zoals de olijfplanten rondom uw tafel’*, (Psalm 128:3,4).

Bij Habakuk: *‘De vijgenboom zal niet bloeien, ook geen inkomst in de wijnstokken; het werk van de olijfboom zal liegen’*, (Habakuk 3:17).

Bij Amos: *‘Uw meeste tuinen en uw wijngaarden en uw vijgenbomen en uw olijfbomen heeft de rups gegeten’*, (Amos 4:9).

De vijgenboom wordt ook vermeld, omdat de vijgenboom het goede van de uiterlijke Kerk betekent, nr. 5113; de wijnstok echter het goede van de innerlijke geestelijke Kerk, eender elders.

Aangezien het hout van de olijfboom het goede van de hemelse liefde betekende, waren daarom de twee cherubim, die in het heiligdom van de tempel waren, uit olijfhout, evenzo de deuren, de bovendorpel en de zijposten, (1 Koningen 6:23,31,32).

Door het heiligdom van de tempel immers werd de binnenste hemel uitgebeeld, waar het hemels goede is; daarom betekenden alle dingen die daarin waren, de hemelse dingen.

Dat de ark, die daar was en ter wille waarvan het heiligdom was, de binnenste hemel betekende waar de Heer was, zie nr. 9485.

Iets eenders werd ook aangeduid met de Olijfberg, die tegenover de tempel was, als met de olijfboom, zoals iets eenders werd aangeduid met de Libanon als met de ceder.

Opdat in de hemel alle dingen zouden worden uitgebeeld die de Heer verrichtte toen Hij in de wereld was en vooral de Goddelijke hemelse dingen, was daarom de Heer, toen Hij in Jeruzalem was, zeer vaak op de Olijfberg, zoals vaststaat bij Lukas: *‘Jezus was des daags lerende in de tempel, des nachts echter vernachtte Hij, uitgaande op de berg die wordt geheten de Olijfberg’*, (Lukas 21:37); en elders: *‘Uitgegaan zijnde ging Jezus heen, naar Zijn gewoonte, op de Olijfberg’*, (Lukas 22:39).

Dat die berg tegenover de tempel lag, zie (Markus 13:3; Mattheüs 24:3).

Dat de Olijfberg het hemels Goddelijk Goede heeft uitgebeeld, staat vast bij Zacharias, waar wordt gezegd: *'Dat de voeten van Jehovah zullen staan op de Olijfberg, welke voor de aangezichten van Jeruzalem is en daar zal Hij strijden tegen de natiën; en dat die berg zal worden gespleten, een deel naar de opgang en naar de zee, met een groot dal; en een deel ervan zal wijken naar het noorden en een deel naar het zuiden'*, (Zacharias 14:4).

Hier wordt de staat van de hemel en van de Kerk beschreven, toen de Heer in de wereld was en tegen de hellen streed en die geheel en al overwon en tegelijk de hemelen in de orde bracht.

De natiën wartegen Hij streed, zijn de boosheden uit de hellen; de Olijfberg waarop Zijn voeten stonden, is het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde; hieruit immers heeft Hij gestreden en geheel en al overwonnen.

De splijting van de berg naar de opgang en naar de zee, met een groot dal, betekent de scheiding tussen de hemel en de hel; eender het terugwijken ervan naar het noorden en het zuiden; want van degenen die in het licht van het ware zijn, wordt gezegd dat zij in het zuiden zijn en van hen die in de liefde van het goede zijn, dat zij in de opgang zijn; aan de zee echter degenen die in het boze zijn en aan het noorden zij die in valsheden zijn.

10262. Een hin; dat dit de hoeveelheid van de verbinding betekent, staat vast uit de betekenis van de hin, die een maat van vloeistoffen was, hier van olie, dus de hoeveelheid van de verbinding.

Met de olie wordt immers het hemels Goddelijk Goede van de Heer aangeduid, dat het verbindende zelf is van alle dingen in de hemelen; vandaar wordt met de maat ervan de hoeveelheid van de verbinding en de hoedanigheid van de verbinding aangeduid.

Dat het hemels Goddelijk Goede van de Heer het verbindende zelf is van alle dingen, is omdat dit het Zijn Zelf van het leven van alles is; het maakt immers alles levend door het Goddelijk Ware voortgaande vanuit dat Goddelijk Goede en het maakt levend volgens de hoedanigheid van de opneming.

De engelen zijn de opnemingen en eveneens de mensen; de waarheden en de goedheden bij hen geven het hoedanige; hierdoor immers vindt de opneming plaats, dus de verbinding. Twee maten die tot heilig gebruik dienden, worden in het Woord vermeld: de ene voor vloeistoffen, die de hin werd genoemd, de andere voor vaste stoffen, die de efa werd genoemd.

Met de hin werd de olie en de wijn gemeten en met de efa het meel en de bloem; de maat hin die voor de olie en de wijn was, werd in vieren verdeeld; en de maat efa werd in tien verdeeld.

Dat de maat hin in vieren was verdeeld, had als oorzaak, dat het opnemende zou worden aangeduid, want vier is de verbinding en dat de maat efa in tien was verdeeld, had als oorzaak, dat het opnemende zou worden aangeduid en de hoedanigheid ervan werd met getallen aangewezen, want tien betekent veel, alles en het volle.

Dat vier de verbinding is, zie de nrs. 8877, 9601, 9674, 10136, 10137; en dat tien veel, alles en het volle is, evenzo honderd, nrs. 1988, 3107, 4400, 4638, 8468, 8540, 9745, 10253.

Dat de maat hin voor de olie en de wijn bij de slachtoffers was, en dat zij in vieren was verdeeld en de maat efa voor het meel en de bloem, dat voor het spijsoffer in de slachtoffers was, kan vaststaan in (Exodus 29:40; Leviticus 5:11; 23:13; Numeri 15:3-10; 28:5,7,14).

Hieruit blijkt dat met de hin de hoeveelheid van de verbinding wordt aangeduid en met de efa de hoeveelheid van de opneming; de olie verbond ook de meelbloem en deze nam op, want in het spijsoffer was olie en meelbloem.

Bovendien waren er ook andere maten die algemeen werden gebruikt, zowel voor vaste stoffen als voor vloeistoffen: de maten voor de vaste stoffen werden homer en omer genoemd en de maten voor de vloeistoffen kor en bath.

Een homer hield tien efa's in en een efa tien omers en een kor hield tien bath in en een bath tien kleinere delen, (Exodus 16:36; Ezechiël 45:11,13,24).

Maar bij Ezechiël, waar over de nieuwe tempel wordt gehandeld, bestaat een andere verdeling van efa en bath; daar worden efa en bath niet verdeeld in tienen, maar in zessen en daar stemt de hin overeen met de efa, zoals blijkt bij de profeet, (Ezechiël 45:13,14,24; 46:5,7,11,14).

De oorzaak hiervan is dat daar niet wordt gehandeld over het hemels goede en de verbinding ervan, maar over het geestelijk goede en over de verbinding dáárvan; en in het geestelijk rijk stemmen de getallen twaalf, zes en drie overeen, aangezien daarmee alle dingen worden aangeduid en wanneer daarvan wordt gesproken met betrekking tot de ware en de goede dingen, alles van het ware en het goede in samenvatting.

Dat dit wordt aangeduid met twaalf, zie de nrs. 3272, 3858, 3913, 7973; ook met zes, nrs. 3960, 7973, 8148, 10217; eender met drie, waarmee wordt aangeduid van het begin tot het einde, dus het volle en ten aanzien van de dingen, alles, nrs. 2788, 4495, 5159, 7715, 9825, 10127.

Dat deze getallen eendere dingen behelzen, is omdat de grotere getallen iets eenders betekenen als de enkelvoudige, waaruit zij door vermenigvuldiging ontstaan, nrs.5291, 5335, 5708, 7973.

Aangezien met de hin wordt aangeduid de hoeveelheid van de verbinding, ook met het geestelijk ware, werd daarom eveneens met het spijsoffer in de slachtoffers van een ram het derde deel van een hin olie genomen en tot het drankoffer een derde deel wijn, (Numeri 15:6,7); met de ram immers wordt het geestelijk goede aangeduid, nrs. 2830, 9991.

Hieruit wordt nu opnieuw duidelijk, dat met de getallen in het Woord dingen worden aangeduid; waartoe zou anders de aanwijzing van hoeveelheid en maat door getallen dienen, die zo vaak voorkomen bij Mozes en bij Ezechiël en elders voorkomt?

10263. En maken zult gij het een olie der zalving der heiligheid; dat dit betekent het uitbeeldende van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer, staat vast uit wat eerder over de olie en de zalving is getoond, nrs. 9954, 10011, 10019.

10264. Een zalf der zalf; dat dit betekent in alle en de afzonderlijke dingen van Zijn Menselijke, staat vast uit de betekenis van de zalf, wanneer er wordt gehandeld over de olie der zalving, waarmee wordt aangeduid het uitbeeldende van het Goddelijk Goede van het Goddelijk Menselijke van de Heer, dus het Goddelijke in alle en de afzonderlijke dingen van Zijn Menselijke.

Dat dit met de zalf der zalf wordt aangeduid, is omdat alle aromatische specerijen die eerder zijn vermeld, zoals: mirre, aromatische kaneel, aromatische kalmoes en kassie, onder de zalf der zalf worden verstaan.

Ook wordt in de oorspronkelijke taal de aromatische specerij in het algemeen met dat woord aangeduid, maar de vertolkers noemden het zalf, vanwege de zalving.

Dat de specerij der specerij, dus het aromatische van het aromatische, betekent in alle en de afzonderlijke dingen van het Menselijke van de Heer, is omdat de waarheden van het gehele Menselijke met de doorvattingen en de aandoeningen ervan worden aangeduid, namelijk het laatste ware, dat van het zinlijke is, met de doorvatting ervan, met de mirre, nr. 10252; het innerlijk ware van de natuurlijke of uiterlijke mens, met de doorvatting en de aandoening ervan, met de aromatische kaneel, nr. 10254; het nog innerlijker ware, dat van de innerlijke mens is, met de doorvatting en de aandoening ervan, met de aromatische kalmoes, nr. 10256; en het binnenste ware met de doorvatting en de aandoening ervan, met de kassie, nr. 10258; dus hiermee het gehele menselijke, want alle en de afzonderlijke dingen bij de mens hebben

betrekking op de ware dingen en op de doorvattingen en de aandoeningen ervan, zij maken immers diens leven.

Het kan ook bekend zijn, dat de mens zonder de doorvatting en de aandoening van het ware en het goede, geen mens is, want alle en de afzonderlijke dingen die hij denkt, hebben betrekking op de ware dingen en de doorvattingen en op de goede dingen en de aandoeningen ervan; het denken en de aandoeningen van de mens zijn niet iets anders.

De mens heeft immers het verstandelijke en hij heeft de wil: het verstandelijk bestaat uit de doorvatting van het ware en de dingen van de wil uit de aandoening van het goede.

Dat de gehele mens van hoofd tot hiel, innerlijk en uiterlijk, niets anders is dan zijn ware of zijn valse en zijn goede of zijn boze en dat het lichaam de uitwendige vorm ervan is, is een verborgenheid die nog niet in de wereld bekend is.

Hieruit nu kan vaststaan, dat met de specerij van de specerij, of met de zalf der zalf, waaronder worden verstaan alle waarheden van het laatste tot het binnenste, dus de ware dingen in de gehele samenvatting, alle en de afzonderlijke dingen bij de mens of waaruit de mens is, worden aangeduid; dus dat met die specerij, wanneer daarvan wordt gesproken met betrekking tot de Heer, alle en de afzonderlijke dingen van Zijn Menselijke worden aangeduid.

Er wordt gezegd: maken zult gij het een olie der zalving der heiligheid, een specerij der specerij, een werk van een specerijbereider, aangezien de olie der zalving het Goddelijk Goede zelf van de Goddelijke Liefde betekent, dat in de Heer was vanuit de ontvangenis, nrs. 9954, 10011, 10019.

De specerij der specerij betekent dit in alle en de afzonderlijke dingen van Zijn Menselijke en het werk van een specerij- of zalfbereider betekent vanuit de invloeiing en de werking van het Goddelijke Zelf; alleen de Heer immers is ten aanzien van Zijn Menselijke de Gezalfde van Jehovah geweest, zie nr. 9954.

10265. Een werk van een zalfbereider; dat dit betekent vanuit de invloeiing en de werking van het Goddelijke Zelf, dat in de Heer vanuit de ontvangenis was, staat vast uit de betekenis van de zalf- of specerijenbereider, dus degene die dat bereidt, daarom wordt er wanneer dit van de Heer wordt gezegd, het Goddelijke Zelf aangeduid en met het werk de werking ervan. Alles wat er in het Woord wordt gezegd, moet worden verstaan met betrekking tot dat waarvan het wordt gezegd; daarom, wanneer het van het Goddelijke wordt gezegd, dit verstaan moet worden met betrekking tot het Goddelijke en ten aanzien van de werking, de invloeiing en de attributen ervan, onverschillig hoedanig het in de zin van de letter ook mag luiden.

In de binnenste hemel worden alle dingen van het Woord toegevoegd aan het Goddelijk Menselijke van de Heer, want de engelen denken daar rechtstreeks vanuit de Heer en zij doervatten het Woord in de binnenste zin ervan, die de hemelse zin is; daarom doervatten zij niets anders door, een zalf der zalf, een werk van een zalfbereider, dan wat van het Goddelijke Zelf is, dat in de Heer was vanuit de ontvangenis en de invloeiing en de werking in alle en de afzonderlijke dingen van Zijn Menselijke; het Menselijke van de Heer immers is het Goddelijke Zelf bij hen.

Zij weten dat het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde, dat de Vader wordt genoemd, in het Goddelijk Menselijke van de Heer is, dat de Zoon wordt genoemd, wederkerig, volgens de woorden van de Heer, *'dat de Vader in Hem is en Hij in de Vader is'*, (Johannes 14:10,11); en dat, *'zij één zijn'*, (Johannes 10:30).

Verwondert u niet, dat met de Zalfbereider of de Specerijenbereider het Goddelijke Zelf wordt aangeduid, daar Jehovah Zich hier en daar in het Woord Formeerder noemt, Werkmeester, ja zelfs ook Pottenbakker, zoals bij Jesaja: *'Jehovah, Gij zijt onze Vader, wij*

zijn leem en Gij onze Pottenbakker en wij allen zijn het werk van Uw handen’, (Jesaja 64:7) en eveneens elders bij dezelfde en bij (Jeremia 18:2-4,6).

10266. Er werd nu in het voorafgaande met de bereiding van de olie der zalving, het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer in Zijn Goddelijk Menselijke beschreven en in de betrekkelijke zin het goede van de liefde bij de mens uit de Heer; want dat wat in het Woord in de hoogste zin gezegd wordt van de Heer, wordt in de betrekkelijke zin ook gezegd van de mens, aangezien de wederverwekking van de mens het beeld is van de verheerlijking van het Menselijke van de Heer, nrs. 3138, 3212, 3296, 3490, 4402, 5688. Daaruit blijkt, dat de bereiding van de olie der zalving ook de verwekking en de formering insluit van het goede van de liefde bij de mens uit de Heer; dus dat het goede van de liefde wordt geformeerd door de waarheden van de Kerk, die vanuit het Woord zijn; eerst de uiterlijke, daarna de meer en meer innerlijke, volgens de beschrijving in de nu voorafgaande dingen en dat zo eerst de uiterlijke mens en daarna de innerlijke geleidelijk van die waarheden wordt doordrenkt.

Men moet weten, dat dit goede in die orde waarin het is geformeerd door de waarheden uit de Heer of in die orde waarin het was ontstaan, ook door de Heer in stand wordt gehouden en blijft bestaan; de instandhouding immers is een voortdurende formering, zoals het blijven bestaan een voortdurend ontstaan is.

Daaruit volgt, dat de mens een zodanig goede van de liefde heeft als de doorvatting en de aandoening is, waarmee, en als de orde is waarin hij de waarheden in zich opneemt; indien de aandoening er een is geweest van het ware ter wille van het ware en ter wille van het goede, zonder de aandoening ter wille van zich en van de wereld en indien de orde er een is geweest van de uiterste dingen tot de innerlijke bij graden, dan is het goede van de liefde echt, indien het anders is, dan is het onecht of niet goed.

Het maakt niets uit, indien in de aanvang, wanneer de mens aanvangt geformeerd te worden, de aandoening van het ware ook is ter wille van zich en van de wereld, maar dit moet worden afgelegd naarmate het goede groeit door de waarheden en eveneens wordt de mens daardoor bij voortduur ervan gezuiverd, zoals de buik van onnuttige dingen.

Wie gelooft, dat de mens met het goede van de liefde kan worden begiftigd zonder de waarheden van het geloof en zonder het leven daarnaar, bedriegt zich zeer.

10267. Een olie der zalving der heiligheid zal het zijn; dat dit betekent het uitbeeldende van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, staat vast uit de betekenis van de olie der zalving, namelijk het uitbeeldende van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer, waarover de nrs. 9954, 10011, 10019.

Deze wordt hier de olie der zalving der heiligheid geheten, opdat de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, want Dit is het Heilige Zelf in de hemelen.

De engelen in de hemelen weten immers en erkennen geen ander Goddelijke dan het Goddelijk Menselijke van de Heer, want ten aanzien van Dit kunnen zij denken en Dit kunnen zij liefhebben; over het Goddelijke echter dat de Vader wordt genoemd, kunnen zij niet denken, dus Dit ook niet liefhebben, aangezien het onbegrijpelijk is, volgens de woorden van de Heer: ‘Zij hebben noch Zijn stem ooit gehoord, noch Zijn gedaante gezien’, (Johannes 5:37); dat wat niet gezien en niet gehoord kan worden, kan ook niet binnentreden in enig idee van het denken, noch in enige aandoening van de liefde; er zal een aangepast object moeten zijn, dat met het geloof en de liefde kan worden begrepen.

Dat het onbegrijpelijk Goddelijke dat de Vader wordt genoemd, tegelijk wordt vereerd, wanneer de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke wordt vereerd, staat ook vast uit de woorden van de Heer Zelf: ‘Dat Hij de Weg is en dat niemand tot de Vader komt dan door Hem’, (Johannes 14:6).

‘Dat niemand de Vader kent dan de Zoon en hij aan wie de Zoon het zal hebben willen onthullen’, (Mattheüs 11:27).

‘Niemand heeft ooit de Vader gezien, dan de Eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is en Hem verklaart’, (Johannes 1:18).

Daarom zegt de Heer: ‘Komt allen tot Mij en Ik zal u verkwikken’, (Mattheüs 11:28).

Dat het Goddelijk Menselijke van de Heer het al in alle dingen van de hemel is en dat Hij het Heilige Zelf daar is, zie de nrs. 9933, 9972, 10067, 10159; dat de Heer alleen heilig is en dat al het heilige uit Hem is, nrs. 9229, 9479, 9680, 9818, 9956.

10268. En zalven zult gij daarmee de tent der samenkomst; dat dit betekent om het Goddelijke van de Heer in de hemelen uit te beelden, staat vast uit de betekenis van zalven met de olie der heiligheid, namelijk de uitbeelding aanbrengen van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke.

Zalven immers betekent de uitbeelding aanbrengen; want de dingen die gezalfd waren, werden heilig genoemd, niet vanwege de olie, maar vanwege de uitbeelding van het Goddelijke dat met de olie wordt aangeduid; de olie immers betekent het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde en de Heiligheid het Goddelijk Menselijke, aangezien Dit alleen Heilig is, zoals kan vaststaan uit wat eerder in de nrs. 9954, 10011, 10019, 10264-190267 is getoond en uit de betekenis van de tent der samenkomst, namelijk de hemel in de gehele samenvatting, de binnenste of de derde waar de ark der getuigenis was, de middelste of de tweede, waar de tafel was waarop de broden der aangezichten waren, de kandelaar en het reukaltaar en de laatste of de eerste waar de voorhof was, nrs. 9457, 9481, 9485, 9784, 9963, 10230 10242, 10245.

Daaruit blijkt dat met de tent der samenkomst zalven, wordt aangeduid het aanbrengen van de uitbeelding van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke; en omdat dit wordt aangeduid met de tent der samenkomst zalven, wordt er ook aangeduid: om het Goddelijke van de Heer in de hemelen uit te beelden. De hemel immers is niet de hemel krachtens de engelen in hun eigene beschouwd, maar krachtens het Goddelijke van de Heer bij hen, nrs. 9408, 10125, 10151, 10157, 10159.

10269. En de ark der getuigenis; dat dit betekent in het hemels goede dat van de binnenste hemel is, staat vast uit de betekenis van de ark der getuigenis zalven, namelijk het aanbrengen van de uitbeelding van het Goddelijke in het hemels goede dat van de binnenste hemel is. Met zalven immers wordt aangeduid het aanbrengen van de uitbeelding van het Goddelijke van de Heer, zoals in nr. 10268; en met de ark der getuigenis wordt het goede van de binnenste hemel aangeduid.

Dat de ark de binnenste hemel is en dat de Getuigenis daar is, zie nr. 9485; en omdat het goede dat in de hemel regeert, het goede van de liefde tot de Heer is en dit goede het hemels goede wordt genoemd, wordt daarom met het zalven van de ark der getuigenis, het aanbrengen van de uitbeelding aangeduid van het Goddelijke van de Heer in het hemels goede, dat de binnenste hemel is.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit wat eerder hier en daar is getoond, namelijk dat de zalving de Heer heeft uitgebeeld ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; want de Heer, ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke, was alleen de Gezalfde van Jehovah; in Hem immers was het Goddelijke van de Vader uit de ontvangenis en vandaar in Zijn Menselijke. Dat het menselijk lichaam het voortgaande is vanuit het ‘zijn’ van een vader, dat diens ziel wordt genoemd, kan bekend zijn, want de gelijkenis van de vader ten aanzien van de verschillende aandoeningen die van de liefde zijn, komt uit bij de kinderen, ook in hun aangezichten; daaraan ontleent iedere familie haar eigen aard, waardoor zij van andere wordt onderkend.

Hoe dan niet bij de Heer, in Wie het Goddelijke Zelf Zijn ‘Zijn’ was, dat de ziel wordt genoemd.

Vandaar is het, dat de Heer zegt: *‘Wie Mij heeft gezien, heeft de Vader gezien; geloof Mij, dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is’*, (Johannes 14:9,11).

10270. En de tafel en al haar vaten; dat dit betekent in het geestelijk goede dat vanuit het hemelse is, dat van de tweede hemel is en in de bedienende goedheden en waarheden, staat vast uit de betekenis van de tent der samenkomst buiten de voorhang, waar die tafel stond, dus de tweede hemel, nrs. 9457, 9481, 9485; uit de betekenis van de tafel waarop de broden der aangezichten lagen, namelijk het geestelijk goede van het hemelse; de broden immers betekenen het hemels goede, nr. 9545 en de tafel waarop die lagen, het geestelijk goede, nrs. 9684, 9685; en uit de betekenis van haar vaten, namelijk de erkenningen van het hemels goede en ware, nr. 9544, dus de bedienende goedheden en waarheden, want de erkenningen bedienen.

Dat het het geestelijk goede vanuit het hemelse is, dat met de tafel wordt aangeduid waarop de broden der aangezichten lagen, is omdat door de tent der samenkomst buiten de voorhang de tweede hemel was uitgebeeld, waarin het goede van de liefde jegens de naaste regeert; dit goede wordt het geestelijke goede genoemd en dit goede is voor zoveel het goede als daarin het hemels goede is, dat het goede van de liefde tot de Heer is.

Er zijn immers drie geslachten van goedheden die de drie hemelen maken: er is het goede van de liefde tot de Heer, dat het hemels goede wordt genoemd; dit maakt de binnenste hemel; er is het goede van de liefde jegens de naaste, dat het geestelijk goede wordt genoemd en de tweede hemel maakt; en er is het goede van het geloof, dat het geestelijk-natuurlijk goede wordt genoemd; dit maakt de laatste hemel.

In het hemels goede, dat van de binnenste hemel is, vloeit de Heer rechtstreeks vanuit het Goddelijk Menselijke in; in het geestelijk goede, dat van de tweede hemel is, vloeit de Heer vanuit het Goddelijk Menselijke in en ook door middel van het hemels goede; en in het geestelijk-natuurlijk goede, dat van de laatste hemel is, vloeit de Heer vanuit het Goddelijk Menselijke in en eveneens middellijk.

Er wordt gezegd eveneens middellijk, aangezien de Heer in de goedheden van deze hemelen niet slechts middellijk invloeit, maar ook rechtstreeks, zoals kan vaststaan uit wat eerder over de rechtstreekse en middellijke Goddelijke invloeiing in nr. 9682 is getoond.

10271. En de kandelaar en zijn vaten; dat dit betekent in het geestelijk ware, dat van de tweede hemel is en in de bedienende waarheden, staat vast uit de betekenis van de kandelaar, namelijk het uitbeeldende van de Heer ten aanzien van het geestelijk ware, dat van de tweede hemel is, waarover de nrs. 9548, 9551, 9555, 9558, 9561, 9684; en uit de betekenis van zijn vaten, namelijk de wetenschappelijke waarheden, die de bedienende dingen zijn, nrs. 3068, 3079, 9572, 9724.

10272. En het reukaltaar; dat dit betekent in alle dingen van de eredienst vanuit die goedheden en waarheden, staat vast uit de betekenis van het reukaltaar, namelijk het uitbeeldende van alle dingen van de eredienst, die vanuit de liefde en de naastenliefde uit de Heer zijn, nrs. 10177, 10198.

Er wordt gezegd het uitbeeldende van de Heer in de goedheden en de waarheden en in de bedienende goedheden en waarheden en in alle dingen van de eredienst, met als oorzaak, dat de goedheden en de waarheden die worden uitgebeeld, voor zoveel goedheden en waarheden zijn als daarin het Goddelijke van de Heer is.

Alle goede en ware dingen immers die bij de mens en de engel zijn, zijn uit de Heer; zonder het leven uit de Heer daarin zijn die doods, ja zelfs ook boos, want indien zij niet uit de Heer

maar uit de mens zelf zijn, zo beogen zij de mens en de wereld, en de dingen die de mens en de wereld ten doel hebben, zijn in zich boos; het einddoel immers is het binnenste van de mens, want het is de ziel van alle dingen die in hem zijn.

Hieruit kan nu vaststaan, hoe het uitbeeldende van de Heer in de goedheden en waarheden in hun bedienende dingen moet worden verstaan.

Onder de bedienende goedheden en waarheden worden de goedheden en waarheden verstaan die in de natuurlijke of uiterlijke mens zijn en die de erkennenissen en de wetenschappelijke dingen worden genoemd; want het zijn deze dingen waarin de innerlijke mens zijn blik vestigt en waaruit hij de bevestigingen kiest die overeenkomen met het leven van zijn aandoeningen of met zijn liefde en omdat die dingen zo zijn ondergeordend, worden die daarom bedienend genoemd; er zijn ook goede en ware dingen die deze ook weer op hun beurt bedienen, die de zinlijk wetenschappelijke dingen worden genoemd.

Het is immers met de goedheden en de waarheden bij de mens gesteld als met families of als met huizen, waar een heer des huizes is en zonen en dochters, schoonzonen en schoondochters en knechten en dienstmaagden zijn; in de laagste plaats daar zijn de dingen die worden verstaan onder de zinlijk wetenschappelijke dingen, hoewel zij heden ten dage bij de meesten in de hoogste plaats zijn.

10273. En het altaar des brandoffers; dat dit betekent om uit te beelden het Goddelijk Menselijke van de Heer en de eredienst van Hem in het algemeen, staat vast uit de uitbeelding van het altaar des brandoffers, namelijk het voornaamste uitbeeldende van het Goddelijk Menselijke van de Heer en van de eredienst van Hem, waarover de nrs. 2777, 2811, 8935, 8940, 9388, 9389, 9964, 10123, 10151.

10274. En al zijn vaten; dat dit de Goddelijke goedheden en waarheden betekent, staat vast uit de betekenis van de vaten, namelijk de erkennenissen en de wetenschappelijke dingen, nrs. 3068, 3079, 9394, 9544, 9724.

Maar wanneer het wordt gezegd van het Goddelijk Menselijke van de Heer, dan zijn het de bedienende Goddelijke goedheden en waarheden.

10275. En het wasvat en zijn voetstuk; dat dit betekent alle dingen die zijn van de zuivering van de boosheden en de valsheden en van de wederverwekking van de Heer, staat vast uit de betekenis van het wasvat waarin de wassing plaatsvond, dus het middel voor de zuivering van de boosheden en de valsheden en eveneens het middel ter wederverwekking, nr. 10235; en uit de betekenis van zijn voetstuk, namelijk het ondersteunende en bedienende zinlijke, nr. 10236.

10276. En heiligen zult gij ze en zij zullen de heilige dingen der heiligen zijn; dat dit betekent zo de invloeiing en de tegenwoordigheid van de Heer in de eredienst van de uitbeeldende Kerk, staat vast uit de betekenis van geheiligd worden, namelijk de Heer uitbeelden ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en de opneming van het Goddelijk Goede en van het Goddelijk Ware uit Hem.

De Heer alleen immers is heilig en vandaar is slechts datgene heilig wat voortgaat uit Hem. Daaruit blijkt, dat met geheiligd worden ook de invloeiing en de tegenwoordigheid van de Heer in de eredienst van de uitbeeldende Kerk wordt uitgebeeld.

Dat geheiligd worden is de Heer uitbeelden ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, zie de nrs. 9956, 9988, 10069 en eveneens de opneming van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware uit Hem, nrs. 8806, 9820, 10128; dat de Heer alleen heilig is en dat slechts datgene heilig is wat voortgaat uit Hem, nrs. 9229, 9479, 9680, 9818; dus dat de heilige dingen bij de

Israëlitische Kerk en de Joodse Kerk uitbeeldend heilig zijn geweest, nr. 10149; en uit de betekenis van het Heilige der heiligen, namelijk het hemels Goddelijk Goede, nr. 10129. Daaruit blijkt, dat al de dingen die gezalfd waren, de heilige dingen der heiligen werden genoemd vanwege de invloeiing en de tegenwoordigheid van het Goddelijk Menselijke van de Heer; en alle invloeiing en tegenwoordigheid van de Heer vindt rechtstreeks plaats en eveneens indirect in de lagere hemelen door het hemels goede, namelijk het goede van de binnenste hemel,

Voor zoveel daarom de goedheden van de lagere hemelen het hemelse goede, dus het goede van de liefde tot de Heer in zich bevatten en bergen, voor zoveel zijn zij goed.

Vandaar is het dat de dingen die gezalfd waren, de heilige dingen der heiligen genoemd werden.

Over de rechtstreekse en de indirecte invloeiing van de Heer zie de aangehaalde plaatsen in de nrs. 9682, 9683.

Maar opdat men zal weten, hoe het hiermee is gesteld, moet men weten wat de uitbeelding is en wat de uitbeeldende Kerk.

Wat die zijn, is met veel dingen getoond in de nrs. 9229, 9280, 10030.

Maar omdat heden ten dage weinigen weten hoe het met deze zaken is gesteld, zo is het geoorloofd die zaak nog met enige dingen toe te lichten.

In de binnenste hemelen bij de engelen zijn het de aandoening van het goede en het ware uit de Heer die hun leven en hun gelukzaligheid maken.

Deze vertonen zich in de laatste hemel in uitwendige vormen die ontelbaar zijn, met oneindige verscheidenheid.

Alles wat zij daar met hun ogen zien, is daarvandaan.

Dit zijn de uitbeeldingen van de innerlijke dingen, die de aandoeningen van het goede en het ware zijn en de hemelse en de geestelijke dingen worden genoemd.

De goede geesten die in deze dingen als in de ontvangers ervan de heilige dingen van de hemel doorvatten, worden innerlijk aangedaan; zo zien zij bijvoorbeeld: paradijzen met bomen en vruchten van ontelbare soorten, eender rozenbedden, grasvelden, ingezaaide akkers, huizen en paleizen en zeer veel andere dingen, die alle overeenstemmen met de aandoeningen van het goede en het ware, die uit de Heer in de hogere hemelen zijn.

Eveneens zijn in deze hemelen uitbeeldingen, maar deze overtreffen die welke in de laatste hemel zijn, onmetelijk in volmaaktheid, verkwikking en gelukzaligheid.

Dit zijn de uitbeeldingen waarvan wordt gezegd dat nooit enig ook zulke dingen heeft gezien; indien ook iets daarvan wordt gezegd, dan zou dit het menselijk geloof te boven gaan.

Hieruit kan vaststaan, wat uitbeeldingen zijn.

Alle dingen die bij de Israëlitische natie waren ingesteld, waren eender aan de dingen die in de laatste hemel zijn, maar in een mindere volmaaktheid, omdat die in de natuur van de wereld waren; zoals de tent met de ark, met de tafel waarop de broden der aangezichten waren, met de kandelaar en de lampen ervan, met het reukaltaar, de klederen van Aharon en van diens zonen en daarna de tempel met het heiligdom daar, waar de ark stond waarop het verzoendeksel en de cherubim waren, de bronzen zee, de wasvaten en eendere dingen.

Maar er verschijnen in de laatste hemel ontelbaar meer dingen, maar in een grotere voortreffelijkheid en volmaaktheid.

Vanuit die hemel werden de dingen die bij de Israëlitische natie zouden worden ingesteld, aan Mozes door de Heer getoond op de berg Sinaï, zoals blijkt uit (Exodus 25:40; 26:30; 27:8); maar zij werden door Mozes niet gezien met de ogen van zijn lichaam, maar met de ogen van zijn geest.

Hoedanig de uitbeeldingen zijn kan verder vaststaan uit de dingen die zijn gezien door de profeten, zoals door Daniël, Johannes in de Openbaring en de overigen, welke dingen alle in zich geestelijke en hemelse Goddelijke dingen verbergen.

Dat die niet verstaanbaar zouden zijn zonder een vertolking vanuit de innerlijke zin, kan voor eenieder vaststaan.

Hieruit blijkt nu opnieuw, wat de uitbeeldende Kerk is.

Deze Kerk was in het land Kanaän vooral ter wille van het Woord ingesteld, opdat dit door uitbeeldingen en aanduidingen zou worden geschreven, dus door zulke dingen die bij die natie waren, in hun Kerk en in hun land; alle plaatsen immers in het land Kanaän, alle bergen en rivieren daar, beeldden vanaf de oudste tijden zulke dingen uit die in de hemelen zijn, nrs. 3686, 4240, 4447, 4454, 5136, 6516; en daarna deden dit de erfenissen, de stammen en de overige dingen.

De letterlijke zin van het Woord van het Oude Testament bestond uit zulke dingen, opdat er enig laatste was waarin de innerlijke dingen zouden stilhouden en waarop zij zouden staan, zoals een gebouw op zijn fundament, zie de nrs. 9360, 9824, 10044.

Wie inzichtsvol is kan hieruit weten, dat het Woord allerheiligst is en dat de letterlijke zin ervan heilig is vanuit de innerlijke zin ervan; maat dat die zin, gescheiden van de innerlijke, niet heilig is; de van de innerlijke zin gescheiden zin immers, is zoals het uiterlijke van de mens, gescheiden van zijn innerlijke, wat een nabootsing zonder enig leven is; het is zoals de bast van een boom, een bloem, een vrucht of van zaad, zonder de innerlijke dingen ervan; en zoals een fundament zonder huis; daarom, degenen die alleen op de zin van de letter de nadruk leggen en ook geen leer hebben of zich verwerven vanuit het Woord die overeenkomt met de innerlijke zin ervan, in alle mogelijke ketterijen kunnen worden getrokken.

Vandaar is het, dat het Woord door zulke mensen het Boek der Ketterijen wordt genoemd.

De leer zelf vanuit het Woord zal geheel voorlichten en leiden; die leer zelf leert de innerlijke zin en wie die leer kent, heeft de innerlijke zin van het Woord.

Omdat de Joodse natie niet enig heilige in het Woord erkende dan alleen in de zin van de letter ervan, die zij geheel en al scheidde van de innerlijke zin, viel zij daarom in zo'n duisternis, dat zij de Heer niet erkenden toen Hij in de wereld kwam.

Zodanig is die natie ook heden ten dage, waarom zij, hoewel zij tussen de christenen leeft, toch nog niet de Heer vanuit het Woord erkent.

Dat die natie in de uiterlijke dingen zonder de innerlijke is geweest vanaf de eerste tijd, zie daarvoor wat is getoond in de nrs. 9320, 9380.

Daarom, indien de Heer niet in de wereld was gekomen en de innerlijke dingen van het Woord had geopend, de vergemeenschapping met de hemelen door het Woord verbroken zou zijn geweest en wanneer deze verbroken was, dan zou het menselijk geslacht op deze aarde te gronde zijn gegaan.

De mens immers kan niets van het ware denken en niets van het goede doen, tenzij vanuit de hemel, dat wil zeggen, door de hemel uit de Heer; het is het Woord dat de hemel opent.

10277. Al wie ze aanraakt, zal worden geheiligd; dat dit betekent het vergemeenschappende met allen die opnemen met de liefde en het geloof, staat vast uit de betekenis van aanraken, namelijk de vergemeenschapping, nr. 10130; en uit de betekenis van geheiligd worden, namelijk de invloeiing en de tegenwoordigheid van de Heer, waarover nr. 10276 en omdat de invloeiing en de tegenwoordigheid van de Heer is in de liefde en in het geloof, dus bij degenen die Hem met de liefde en het geloof opnemen, zijn het daarom dezen die hier geheiligd worden genoemd.

Maar het is het Goddelijke bij hen dat alleen heilig is en in het geheel niet het eigene van hen.

10278. En Aharon en zijn zonen zult gij zalven; dat dit betekent, de inwijding om uit te beelden de Heer in het ene en het andere rijk, staat vast uit de betekenis van zalven, namelijk de uitbeelding aanbrengen, zoals eerder; uit de uitbeelding van Aharon, namelijk de Heer ten aanzien van het hemels Goddelijk Goede, dus in het hemels rijk; en uit de uitbeelding van de

zonen van Aharon, namelijk de Heer ten aanzien van het geestelijk goede, dus in het geestelijk rijk, nrs. 9807, 10017, 10068.

10279. En heiligen zult gij hen om Mij het priesterschap te bedienen; dat dit betekent om uit te beelden de Heer ten aanzien van al het werk van de zaliging, staat vast uit de betekenis van heiligen, namelijk de Heer uitbeelden ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nr. 10276; en uit de uitbeelding van het priesterschap van Aharon en van diens zonen, namelijk het werk van de zaliging van de Heer in de opeenvolgende orde, nrs. 9809, 10017.

10280. En tot de zonen Israëls zult gij spreken, al zeggende; dat dit betekent het onderricht voor hen die van de Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van de zonen Israëls, namelijk de Kerk, waarover in nr. 9340; en uit de betekenis van spreken en zeggen, wanneer dit door Jehovah gebeurt, dus het onderricht, waarover de nrs. 6879, 6881, 6883, 6891, 7186, 7226, 7241, 7267, 7304, 7380, 7517, 8127.

10281. Olie der zalving der heiligheid zal deze Mij zijn; dat dit het uitbeeldende van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 10267 is getoond.

10282. In uw geslachten; dat dit betekent in alle dingen van de Kerk, staat vast uit de betekenis van de geslachten, wanneer over de zonen Israëls wordt gehandeld, door wie de Kerk wordt aangeduid, dus degenen die van de Kerk zijn, nr. 10212; dus los van de personen, de dingen die van de Kerk zijn.

Er wordt gezegd los van de personen, omdat de Goddelijke dingen, die voortgaan uit de Heer, de Kerk maken en in het geheel niets van de mens; zij vloeien weliswaar bij de mens in, maar toch worden zij niet van de mens, maar zij zijn van de Heer bij de mens.

Aangezien dit zo is, spreken de engelen, wanneer zij onder elkaar spreken, los van de personen.

Daarom treedt ook geen naam van enig persoon die in het Woord wordt vermeld de hemel binnen, maar het verschijnsel dat met de persoon daar wordt aangeduid.

Dat alle namen van personen en plaatsen in het Woord dingen betekenen, zie de nrs. 1888, 4442, 5095, 5225; en dat namen de hemel niet binnentreden, nrs. 1876, 6516, 10216.

10283. Op het vlees van de mens zal het niet worden gegoten; dat dit betekent: niet het vergemeenschappende met het eigene van de mens, staat vast uit de betekenis van het vlees van de mens, namelijk diens eigene, waarover hierna; en uit de betekenis van gieten, dus vergemeenschappen; er wordt immers iets eenders aangeduid met gieten als met aanraken, maar van gieten wordt gesproken met betrekking tot vloeistoffen, zoals met betrekking tot olie, wijn en water en van uitgieten met betrekking tot de Goddelijke, de hemelse en de geestelijke dingen; maar van aanraken met betrekking tot vaste stoffen en lichamen.

Dat aanraken vergemeenschappen is, zie nr. 10130.

Daaruit volgt dat daarmee, dat er geen olie der zalving op het vlees van de mens zal worden gegoten, wordt aangeduid dat het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer niet vergemeenschappend is met het eigene van de mens; de oorzaak hiervan is dat het eigene van de mens niets dan het boze is en het Goddelijk Goede van de Heer niet met het boze kan worden vergemeenschap.

Dat het eigene van de mens niets dan het boze is, zie de nrs. 210, 215, 731, 874, 876, 987, 1023, 1024, 1047, 5660, 5786, 8480.

Er is bij de mens het eigene van de wil en het eigene van het verstand; het eigene van de wil van hem is het boze en het eigene van het verstand is het valse daaruit.

Het eerstgenoemde, namelijk het eigene van de wil, wordt aangeduid met het vlees van de mens en het eigene van het verstand met het bloed van dat vlees.

Dat dit zo is, staat vast uit deze volgende plaatsen bij Mattheüs: *‘Jezus zei: Gezegend zijt gij, Simon, omdat vlees en bloed u het niet heeft onthuld, maar Mijn Vader Die in de hemelen is’*, (Mattheüs 16:17); dat het vlees daar het eigene van de mens is en eveneens het bloed, blijkt duidelijk bij Johannes: *‘Zovelen hebben opgenomen, die heeft Hij de mogendheid gegeven zonen Gods te zijn; die niet uit de bloeden, noch uit de wil des vlezes, maar uit God geboren zijn’*, (Johannes 1:12,13).

Met de bloeden worden daar de valsheden aangeduid die uit het verstandelijk eigene van de mens voortkomen en met de wil des vlezes de boosheden die vanuit het eigene van de wil voortgaan.

Dat het bloed het valse vanuit het boze is, dus het verstandelijk eigene vanuit het eigene van de wil, zie de nrs. 4735, 9127.

Bij Jesaja: *‘Ik zal uw verdrukkers spijzigen met hun vlees en zoals van most zullen zij van hun bloed dronken worden gemaakt’*, (Jesaja 49:26).

Hen spijzigen met hun vlees en dronken maken van hun bloed, staat voor het vullen met het boze en het valse, dus met het eigene; het ene en het andere immers, zowel het boze als het valse, is vanuit het eigene.

Bij Jeremia: *‘Vervloekt is de mens die op de mens vertrouwt en vlees tot zijn arm stelt’*, (Jeremia 17:5); op de mens vertrouwen en vlees tot zijn arm stellen, is op zichzelf en op zijn eigene vertrouwen.

Bij Jesaja: *‘Het volk is zoals een spijs des vuurs geworden; indien hij ter rechter zal hebben afgesneden, zo zal hij hongeren en indien hij ter linker zal hebben gegeten, zo zullen zij niet worden verzadigd; zij zullen eten de man het vlees van zijn arm, Menasse Efraïm en Efraïm Menasse’*, (Jesaja 9:19,20); met de spijs des vuurs wordt aangeduid de toe-eigening van de boosheden of van de begeerten van de liefden van zich en van de wereld; met hongeren en niet verzadigd worden, wordt aangeduid niet het goede en het ware van het geloof opnemen; met het vlees van de arm wordt het ene en het andere eigene van de mens aangeduid; met Menasse het boze van de wil en met Efraïm het valse van het verstand en met eten toe-eigenen.

Dat de vuren de boosheden of de begeerten van de liefde van zich en van de wereld zijn, zie de nrs. 5071, 5215, 6314, 6832, 7324, 7575, 9141.

Dat hongeren en niet verzadigd worden, is niet het goede en het ware van het geloof opnemen, is omdat met de honger en de dorst de verlatenheid van het goede en het ware wordt aangeduid, nrs. 5360, 5376, 6110, 7102, 8568; dat de rechter het goede is waar vanuit het ware is en de linker het ware waardoor het goede is, nr. 10061.

Vandaar betekent hongeren indien hij ter rechter zal hebben afgesneden en niet verzadigd worden indien hij ter linker zal hebben gegeten, dat zij, hoezeer zij ook ten aanzien van het goede en het ware worden onderricht, toch niet zullen opnemen.

Dat Menasse het goede van de wil is, nrs. 5351, 5353, 5348, 6222, 6234 6238, 6267; en dat Efraïm het ware van het verstand is, nrs. 3969, 5354, 6222, 6234, 6238, 6267; vandaar is in de tegengestelde zin Menasse het boze van de wil en Efraïm het valse van het verstand, want bijna alle dingen in het Woord hebben ook een tegengestelde zin.

Dat eten toe-eigenen is, nrs. 3168, 3513, 3596, 4745.

Daaruit blijkt, wat het vlees van zijn arm eten is, namelijk zich het boze en het valse uit zijn eigene toe-eigenen; het vlees van de arm wordt er gezegd, omdat met de arm, eender als met de hand wordt aangeduid datgene wat bij de mens is en waarop hij vertrouwt; zie nr. 10019.

Bij Zacharia: *‘Ik zei: Ik zal ulieden niet weiden; de stervende sterve, laten de overigen eten eenieder het vlees van de anderen’*, (Zacharia 11:9); niet weiden staat voor niet onderrichten

en hervormen; sterven voor vergaan ten aanzien van het geestelijk leven; het vlees van de ander eten, staat voor zich de boosheden toe-eigenen die uit het eigene van de ander zijn. Bij Ezechiël: *‘Jeruzalem heeft gehoereerd met de zonen van Egypte, de naburen, groot van vlees’*, (Ezechiël 16:26).

Jeruzalem staat voor de verdraaide Kerk; hoereren met de zonen van Egypte, groot van vlees, staat voor de waarheden van de Kerk vervalsen door de wetenschappelijke dingen die alleen vanuit de natuurlijke mens zijn, dus door de zinlijke wetenschappelijke dingen.

Dat Jeruzalem de Kerk is, zie de nrs. 402, 2117, 3654; hier de verdraaide Kerk; dat hoereren is de waarheden vervalsen, nrs. 2466, 2729, 8904; dat de zonen de waarheden zijn en eveneens de valsheden, nrs. 1147, 3373, 4257, 9807; dat Egypte het wetenschappelijke is in de ene en de andere zin, zie nr. 9340 en dat het natuurlijke is, nr. 9391.

Vandaar worden degenen groot van vlees genoemd die vanuit het zinlijke redeneren en gevolgtrekkingen maken ten aanzien van de waarheden van de Kerk; zij die dit doen, grijpen valsheden voor waarheden aan, want vanuit het zinlijke redeneren en gevolgtrekkingen maken, is dit doen vanuit de begoochelingen van de zinnen van het lichaam; daarom zijn het de zinlijke mensen die worden verstaan onder groot van vlees, aangezien zij vanuit hun lichamenlijk eigene denken.

Bij Jesaja: *‘Egypte is een mens en niet god en zijn paarden zijn vlees, niet geest’*, (Jesaja 31:3).

Egypte staat ook hier voor het wetenschappelijke, zijn paarden staan voor het verstandelijke daaruit; dit wordt genoemd vlees, niet geest, wanneer zij uit het eigene en niet uit het Goddelijke gevolgtrekkingen maken.

Dat de paarden het verstandelijke zijn, zie de nrs. 2761, 2762, 3217, 5321, 6534; en dat de paarden van Egypte de wetenschappelijke dingen vanuit het verdraaide verstandelijke zijn, nrs. 6125, 8146, 8148.

Dat met het vlees het eigene van de mens wordt aangeduid, of wat hetzelfde is, de boze wil ervan, staat vast bij Mozes, waar gehandeld wordt over de begeerte van het Israëlitische volk om vlees te eten, waarover het volgende: *‘Het grauw dat in het midden des volks was, zij begeerden een begerigheid en zij zeiden: Wie zal ons met vlees spijzigen.*

Jehovah zei: Morgen zult gij vlees eten; gij zult niet één dag eten, noch twee dagen, noch vijf dagen, noch tien dagen, noch twintig dagen, tot een maand der dagen toe.

En een wind trok voort van Jehovah en raapte kwartels uit de zee; en liet ze neer op het leger, omtrent twee ellen op de aangezichten der aarde.

Het volk stond op de ganse dag en de ganse nacht en de ganse volgende dag en zij verzamelden en zij spreidden uit rondom het leger.

Het vlees was nog tussen hun tanden voordat het was weggeslikt en de toorn van Jehovah ontbrandde tegen het volk en Hij sloeg in het volk een zeer grote plaag; weswege hij de naam van de plaats noemde: de graven der begerigheid’, (Numeri 11:4,18-20,31-34).

Dat het vlees het eigene van die natie heeft betekend, kan uit de afzonderlijke dingen daar vaststaan; want indien dit niet zo was, wat voor kwaad zou er dan gelegen hebben in het verlangen naar vlees, daar hun tevoren ook vlees was beloofd, (Exodus 16:12)?

Maar omdat het het eigene betekende, dus het boze van de wil, waarin die natie meer dan de andere natiën was, wordt er daarom gezegd dat zij, toen zij vlees verlangden, een begerigheid begeerden; en daarom werden zij geslagen met een grote plaag en daarom werd de naam van de plaats waar zij werden begraven, genoemd de graven der begerigheden.

Of men zegt het boze van de wil, dan wel de begerigheid, het is hetzelfde, want het boze van de wil is de begerigheid, aangezien het eigene van de mens niets anders begeert dan het zijne en niet iets van de naaste of iets van God, tenzij ter wille van zich.

Omdat die natie zodanig is geweest, wordt er daarom gezegd dat zij het vlees zouden eten niet één dag, niet twee, niet vijf, noch tien, noch twintig, maar een maand der dagen,

waarmee wordt aangeduid dat die natie voor altijd zodanig is, want een maand der dagen is voor altijd en daarom wordt er gezegd, dat zij, terwijl het vlees nog tussen hun tanden was voordat het was weggeslikt, met een grote plaag werden geslagen; met de tanden immers wordt het lichamelijke eigene aangeduid, namelijk het laagste van de mens, nrs. 4424, 5565-5568, 9062.

Dat die natie zodanig is geweest, zie nr. 9380 en in het gezang van Mozes, (Deuteronomium 32:20,22-26,28,32-34).

In het Woord wordt de geest tegenover het vlees gesteld, aangezien met de geest het leven uit de Heer wordt aangeduid en met het vlees het leven uit de mens, zoals bij Johannes: *‘Het is de geest die levend maakt; het vlees is niet tot wat ook nut; de woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven’*, (Johannes 6:63).

Daaruit staat vast dat de geest het leven uit de Heer is, namelijk het leven van de liefde tot en het geloof in Hem uit Hem en dat het vlees het leven uit de mens is, dus diens eigene; vandaar wordt er gezegd: *‘Het vlees is niet tot wat ook nut’*.

Eender elders bij Johannes: *‘Hetgeen uit het vlees is geboren, is vlees, maar hetgeen uit de geest is verwekt, is geest’*, (Johannes 3:6).

Bij David: *‘God gedacht dat zij vlees waren, een geest die heen zou gaan, niet wederkeren’*, (Psalm 78:39).

Aangezien met het vlees, wanneer over de mens wordt gehandeld, het eigene wordt aangeduid, dat het boze van de liefde van zich en van de wereld is, zo blijkt wat met Vlees wordt aangeduid wanneer over de Heer wordt gehandeld, namelijk Zijn Eigene, namelijk het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde.

Dit wordt aangeduid met het Vlees des Heren bij Johannes: *‘Het brood dat Ik zal geven, is Mijn Vlees; tenzij gij het Vlees van de Zoon des Mensen zult hebben gegeten en Zijn Bloed zult hebben gedronken, zo zult gij het leven niet in u hebben.*

Die Mijn Vlees nuttigt en Mijn Bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven; want Mijn Vlees is waarlijk spijs en Mijn Bloed is waarlijk drank’, (Johannes 6:51-55).

Dat met het Vlees des Heren het Goddelijk Goede van Zijn Goddelijke Liefde wordt aangeduid en met het Bloed het Goddelijk Ware voortgaande vanuit dat Goddelijk Goede, dus eendere dingen als met het Brood en de Wijn in het Heilig Avondmaal en dat zij zijn de Eigen dingen in Zijn Goddelijk Menselijke, zie de nrs. 1001, 3813, 4735, 6978, 7317, 7326, 7850, 9127, 9393, 10026, 10033, 10152.

Dat de slachtoffers hebben uitgebeeld de goedheden die uit de Heer zijn en dat daarom de vleszen ervan de goedheden hebben aangeduid, nrs. 10040, 10079.

Bovendien wordt in het Woord hier en daar gezegd alle vlees en daaronder wordt verstaan elk mens, zoals in (Genesis 6:12,13,17,19; Jesaja 40:5,6; 49:26; 66:16,23,24; Jeremia 25:31; 32:27; 45:5; Ezechiël 20:48; 21:4,5).

10284. En in haar hoedanigheid zult gij niet maken zoals deze; dat dit betekent geen nabootsing uit eigen opzet van de mens, staat vast uit de betekenis van in de hoedanigheid maken zoals deze of een eendere olie door eendere geurspecerijen te maken, dus als nabootsing bereiden uit eigen opzet van de mens.

Dat dit met die woorden wordt aangeduid, volgt uit de reeks der dingen in de innerlijke zin; want eerst wordt er gezegd dat zij niet zal worden gegoten op het vlees van de mens, waarmee wordt aangeduid, dat er geen vergemeenschapping zal zijn met het eigene van de mens; en daarna, dat zij ulieden heilig zal zijn; maar dat wat vanuit de mens gebeurt en uit diens eigen inspanning, geschiedt vanuit zijn eigene en is niet heilig, omdat de opzet uit het eigene van de mens niets dan het valse vanuit het boze is; het beoogt immers zichzelf en de wereld als einddoel en niet de naaste en God; daarom wordt het eveneens een nabootsing genoemd.

Het is hiermee als volgt gesteld: al datgene is goed en waar, wat uit de Heer is; maar het goede en het ware als de nabootsing ervan uit de mens, is niet goed en niet waar; de oorzaak ervan is dat al het goede en het ware het leven in zich heeft krachtens het einddoel; het einddoel uit de mens is niets anders dan ter wille van zich; maar het goede en het ware uit de Heer is ter wille van het goede en het ware zelf als einddoelen, dus ter wille van de Heer, aangezien uit de Heer al het goede en het ware is.

Het einddoel bij de mens is de mens zelf, want het is zijn wil en het is zijn liefde, dat wat de mens immers liefheeft en wat hij wil, dit heeft hij ten doel.

Alle liefde bij de mens uit de mens is de liefde van zich en de liefde van de wereld ter wille van zich; maar de liefde bij de mens uit de Heer is de liefde jegens de naaste en de liefde tot God; tussen die liefden is het verschil zo groot als het is tussen de hel en de hemel en eveneens regeren de liefde van zich en de liefde van de wereld ter wille van zichzelf in de hel en zij zijn in de hel; maar de liefde jegens de naaste en de liefde tot de Heer, regeren in de hemel en zij zijn in de hemel.

De mens is ook zodanig en blijft zodanig tot in het eeuwige, als zijn liefde is, want de liefde is het al van de wil van de mens en vandaar van diens verstand, aangezien de liefde, die de wil maakt, bij voortduur invloeit in het verstand en dat aansteekt en dat verlicht.

Vandaar is het, dat zij die het boze liefhebben, het valse denken uit het boze van de liefde, gelijkvormig daarmee, wanneer zij bij zichzelf denken, hoewel zij anders spreken voor de mensen, uit huichelarij en anderen uit een overredend geloof en hoedanig dit is, zie de nrs. 9364, 9369.

Men moet weten, dat de mens uit eigen opzet de Goddelijke dingen zelf kan nabootsen en zich als een engel des lichts vóór de mensen kan vertonen; maar vóór de Heer en vóór de engelen verschijnt niet de uitwendige vorm, maar de innerlijke, die, wanneer hij vanuit het eigene is, schandelijk is.

Bij zulke mensen is van binnen alleen het natuurlijke en niets geestelijks; zij zien alleen vanuit het natuurlijke licht en niet vanuit het licht van de hemel; ja zelfs weten zij ook niet wat het hemelse licht is en wat het geestelijke.

Alle innerlijke dingen van hen immers zijn gericht naar buiten, bijna zoals dat van de dieren, ook laten zij zich niet omhoogheffen door de Heer en tot de Heer uit de Heer, terwijl toch de mens op de dieren dit eigene vóór heeft, dat hij kan worden opgeheven tot de hemel en tot de Heer uit de Heer en zo geleid.

Al degenen worden dus opgeheven, die het goede en het ware liefhebben ter wille van het goede en het ware, wat hetzelfde is als de naaste en God liefhebben; want de naaste in de algemene zin is het goede en het ware en in de lagere zin het gerechte en het juiste; en eveneens is God het goede en het ware en het gerechte en het juiste, aangezien die uit God zijn.

Hieruit kan nu vaststaan, wat het is de Goddelijke dingen nabootsen uit eigen opzet van de mens.

Hoedanig die zijn, wordt in het Woord hier en daar beschreven met Egypte en farao, want met Egypte en farao worden aangeduid de wetenschappelijke dingen die van de natuurlijke mens zijn; en eveneens met Assur, met wie de redenering vanuit het wetenschappelijke wordt aangeduid; over Egypte zie de nrs. 9340, 9391 en over Assur nr. 1186.

Onder de geesten zijn er zeer velen, die de Goddelijke dingen met eigen opzet en kunst nabootsen; zij liegen immers de oprechte, de rechtschappen en vrome dingen voor en wel dermate dat de goede geesten zouden worden verleid, indien niet de Heer hen verlichtte en de innerlijke dingen van hen liet zien en wanneer deze zichtbaar worden, huiveren de goeden en vluchten zij weg.

Maar zulke mensen worden van de uiterlijke dingen ontdaan en binnengelaten in hun innerlijke dingen, die duivels zijn en zo vallen zij uit zichzelf in de hel neer.

Meer over hen in het volgende artikel, nr. 10286.

10285. Heilig zal zij ulieden zijn; dat dit betekent omdat het het Goddelijke van de Heer is, staat vast uit de betekenis van het heilige, wanneer over de olie der zalving wordt gehandeld, namelijk het Goddelijke van de Heer; de olie der zalving immers was het uitbeeldende van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde in het Goddelijk Menselijke van de Heer, dus het uitbeeldende van Zijn Goddelijk Menselijke; want of men zegt het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde dan wel het Goddelijk Menselijke, het is hetzelfde.

Omdat dit werd aangeduid met de olie der zalving en door de zalving werd uitgebeeld en dit alleen heilig is en vandaar dat wat uit Hem voortgaat heilig is, omdat het van Hemzelf is, wordt daarom zo vaak gezegd dat deze heilig is; zie ook nr. 10266.

10286. Een man die zal hebben gemaakt een zalf zoals deze; dat dit betekent de nabootsing van de Goddelijke dingen door kunst, staat vast uit de betekenis van maken zoals deze, namelijk de nabootsing en uit de betekenis van de zalf, namelijk de Goddelijke waarheden, die van de Heer alleen en uit de Heer alleen zijn, nr. 10264.

Dat de nabootsing door kunst wordt aangeduid, komt omdat alle nabootsing van de Goddelijke dingen uit de mens door kunst plaatsvindt.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit wat eerder in nr. 10284 is gezegd en getoond. Maar deze dingen kunnen nog verder worden toegelicht door de dingen die bij de geesten bestaan.

Diegenen van hen die alle dingen aan het toeval en aan de eigen voorzichtigheid en niets aan het Goddelijke toekennen, zoals zij in de wereld hebben gedaan, weten op verschillende manieren de Goddelijke dingen na te bootsen; zij vertonen immers paleizen, bijna zodanig als in de hemelen en bossen en graslanden die voor de aanblik bijna eender zijn zodanig als die zijn uit de Heer bij de goede geesten; zij tooien zich met glanzende klederen, ja zelfs brengen ook de sirenen een bijna engelachtige schoonheid over zich; maar al deze dingen uit kunsten en fantasieën; maar die zijn, hoezeer zij ook in de uitwendige vorm ook eender verschijnen, toch in de innerlijke vorm schandelijk, wat ook terstond aan de goede geesten door de Heer wordt geopenbaard, anders zouden zij verleid worden.

Het uitwendige wordt dan immers weggenomen en wanneer dit weggenomen, komt het duivelse naar voren dat van binnen is.

Het wordt weggenomen door het binnengelaten licht vanuit de hemel, ten gevolge waarvan het dwaallicht, dat van de fantasieën is, waardoor zulke dingen worden bewerkstelligd, uiteengeslagen wordt.

Daaruit kan vaststaan, hoedanig de nabootsing van de Goddelijke dingen door dit kunstmatige is.

Maar de dingen die vanuit de Heer zijn, zijn van binnen hemels en hoe innerlijker, des te hemelser, want de Goddelijke dingen groeien in volmaaktheid naar de innerlijke dingen toe, totdat zij tenslotte van een onuitsprekelijke schoonheid en volmaaktheid zijn.

Evenzo is het gesteld met de nabootsing van het goede en het ware bij hen die boos leven; diegenen van hen die de goede aandoeningen weten voor te liegen en een zeker iets van naastenliefde jegens de naaste en van de liefde tot God en tegelijk met die aandoeningen de waarheden van het geloof spreken en prediken alsof het uit het hart was, zijn in een eender dwaas en fantasierijk schijnsel.

Daarom, wanneer hun het uitwendige wordt afgenomen, dat het innerlijk voorloog, verschijnt het helse dat van binnen school, dat louter het boze is en het valse van het boze.

Dan wordt dit eveneens zichtbaar vertoond, dat dit boze de liefde van hen is en dat het valse van dit boze het geloof van hen is.

Hieruit blijkt opnieuw, wat de nabootsing is van de Goddelijke dingen door eigen opzet van de mens, waarover eerder in nr. 10284.

10287. En die zal hebben gegeven daarvan op een vreemde; dat dit de verbinding betekent met hen die de Heer niet erkennen, dus die in boosheden zijn en in valsheden vanuit dat boze, staat vast uit de betekenis van geven op iemand, wanneer over de Goddelijke waarheden wordt gehandeld, die met de aromatische zalf worden aangeduid, dus verbinden; en uit de betekenis van de vreemde, namelijk degene die niet van de Kerk is, dus die de Heer niet erkent en vandaar degene die in boosheden en valsheden is.

Diegene immers die de Heer niet erkent, is niet van de Kerk en wie de Heer ontkent is in boosheden en valsheden, want het goede en het ware komt nergens anders vandaan dan uit Hem.

Dat de vreemden zulke mensen betekenen, kan vaststaan uit de plaatsen in het Woord die zullen volgen.

Maar eerst zal iets worden gezegd over de verbinding van het Goddelijk Ware met hen die de Heer niet erkennen; die verbinding is de ontwijding.

De ontwijding immers is de verbinding van het Goddelijk Ware met de valsheden vanuit het boze en die verbinding die de ontwijding is, bestaat bij degenen en geen anderen dan bij degenen die eerst de dingen die van de Kerk zijn en vooral de Heer hebben erkend en daarna dezelfde dingen ontkennen.

Door de erkenning immers van de waarheden van de Kerk en van de Heer ontstaat vergemeenschapping met de hemelen en vandaar opening van de innerlijke dingen van de mens naar de hemel toe en door de ontkenning daarna vindt de verbinding plaats van dezelfde dingen met de valsheden vanuit het boze; alle dingen die de mens erkent, blijven ingeplant, want niets van hetgeen door de erkenning is binnengetreden, vergaat bij de mens.

De staat van de mens bij wie de ontwijding is, is dat hij vergemeenschapping heeft met de hemelen en tegelijk met de hellen, door de waarheden met de hemelen en door de valsheden vanuit het boze met de hellen, daarvandaan vindt er in het andere leven een verscheuring plaats van hen, ten gevolge waarvan het al van het innerlijk leven vergaat.

Na de verscheuring verschijnen zij nauwelijks als mensen, maar zoals verbrande beenderen, waarin slechts weinig van leven is; zie wat hierover eerder is gezegd en getoond over de ontwijding, namelijk dat diegenen ontwijden die eerder de Goddelijke waarheden hebben erkend en die daarna ontkennen, nrs. 1001, 1919, 1059, 2051, 3398, 4289, 4601, 6348, 6960, 6963, 6971, 8394; dat zij die dingen vanaf de kindsheid aan hebben ontkend, zoals de Joden en anderen, niet ontwijden, nrs. 593, 1001, 1010, 1059, 3398, 3489, 6963; en dat er door de Heer met de grootste zorg voor wordt gewaakt, dat er bij de mens geen ontwijding plaatsvindt, nrs. 301-303, 1327, 1328, 2426, 3398, 3402, 3489, 6595.

Maar men moet weten, dat er zeer veel geslachten van ontwijding zijn en daarvan zeer vele soorten; er zijn er immers die de goedheden van de Kerk ontwijden en er zijn er die de waarheden ervan ontwijden; er zijn er die veel ontwijden en er zijn er die slechts weinig ontwijden; er zijn er die innerlijk ontwijden en er zijn er die meer en meer uiterlijk ontwijden; er zijn er die ontwijden door het geloof tegen de waarheden en de goedheden van de Kerk en er zijn er die ontwijden door het leven en er zijn er die ontwijden door de eredienst.

Vandaar bestaan er verscheidene hellen voor de ontwijders, die volgens de verscheidenheden van de ontwijdingen onderling zijn onderscheiden.

De hellen van de ontwijdingen van het goede zijn aan de rug; maar de hellen van de ontwijdingen van het ware zijn onder de voeten en aan de zijden; zij zijn dieper dan de hellen van de overige boosheden en zij worden zelden geopend.

Dat de vreemden degenen zijn die de Heer niet erkennen en niet willen erkennen, hetzij zij buiten de Kerk dan wel binnen haar zijn, dus die in de boosheden en de valsheden vanuit dat

boze zijn en in de zin die los is van de personen, de boosheden en de valsheden van het boze, staat vast uit verscheidene plaatsen in het Woord.

Er wordt gezegd: die de Heer niet erkennen, dus die in de boosheden en in de valsheden van het boze zijn, aangezien zij die de Heer niet erkennen, niet anders kunnen dan in de boosheden en de valsheden van het boze zijn, want uit de Heer is al het goede en al het ware van het goede, daarom zijn degenen die de Heer ontkennen in de boze dingen en de valse dingen vanuit het boze, volgens de woorden van de Heer bij Johannes: *‘Indien gij niet geloofd zult hebben dat Ik ben, zo zult gij in uw zonden sterven’*, (Johannes 8:24).

Dat de vreemden dezen zijn, staat vast uit deze plaatsen bij Jesaja: *‘Uw land is een verlatenheid, uw steden zijn door vuur verbrand; uw grond vóór u, de vreemden zullen het eten en het zal een verlatenheid zijn, zoals een omkering door vreemden’*, (Jesaja 1:7).

Onder het land wordt hier niet het land verstaan, noch onder de steden en onder de grond steden en grond, maar onder het land wordt de Kerk verstaan, eender onder de grond en onder de steden de waarheden van de Kerk, die de leerstellingen worden genoemd en hiervan wordt gezegd dat zij door vuur zijn verbrand, wanneer zij vanwege de boosheden van de eigenliefde en de liefde van de wereld zijn verteerd.

Daaruit blijkt, wat daarmee wordt aangeduid dat de vreemden de grond zullen eten, namelijk dat de boosheden en de valsheden van het boze de Kerk zullen verteren en daarmee dat het land een verlatenheid zal zijn.

Dat het land de Kerk is, zie nr. 9326; en eender de grond, nrs. 566, 1068; dat de steden de leerstellingen van de Kerk zijn, dus de waarheden ervan, nrs. 2268, 2451, 2712, 2943, 3216, 4492, 4493; en dat het vuur het boze is van de liefden van zich en van de wereld, nrs. 1297, 1861, 2446, 5071, 5215, 6314, 6832, 7575, 9141.

Bij Jeremia: *‘Smaad geeft onze aangezichten bedekt, toen de vreemden zijn gekomen tegen de heiligdommen van het huis van Jehovah’*, (Jeremia 51:51).

De vreemden tegen de heiligdommen van het huis van Jehovah, zijn de boosheden en de valsheden van het boze tegen de waarheden en de goedheden van de Kerk.

Diegenen uit de natiën werden vreemden genoemd, die in de Joodse Kerk dienden en met de natiën van dat land worden ook de boosheden en de valsheden aangeduid, nr. 9320.

Bij dezelfde: *‘Gij zegt: Er is buiten hoop, neen, maar ik zal de vreemden liefhebben en achter dezen zal ik gaan’* (Jeremia 2:25); de vreemden liefhebben en achter dezen gaan, is de boosheden en de valsheden van het boze liefhebben en die vereren.

Bij Ezechiël: *‘Ik zal het zwaard over u brengen en Ik zal u geven in de hand der vreemden’*, (Ezechiël 11:8,9); het zwaard aanbrengen is de valsheden vanuit het boze die strijden tegen de waarheden vanuit het goede en geven in de hand der vreemden, is opdat zij die valsheden geloven en dienen.

Dat het zwaard het tegen de valsheden strijdende ware is en in de tegengestelde zin het tegen de waarheden strijdende valse, zie de nrs. 2799, 6353, 7102, 8294.

Bij dezelfde: *‘Gij zult de doden der met de voorhuid behepten sterven, in de hand der vreemden’*, (Ezechiël 28:10); de met de voorhuid behepten zijn zij die in de vuile liefden en de begeerten ervan zijn ten aanzien van het leven, hoezeer zij ook in de leerstellingen zijn, nrs. 2049, 3412, 3413, 4462, 7045, 7225, van wie de dood de geestelijke dood is.

In de hand der vreemden is in de boosheden zelf en in de valsheden van het boze.

Bij dezelfde: *‘Jeruzalem is een overspelige vrouw onder haar man; zij ontvangt de vreemden’*, (Ezechiël 16:32).

Jeruzalem, de overspelige vrouw, staat voor de Kerk waarin het goede is verechtreukt; de vreemden ontvangen staat voor met het leven en de leer de boosheden en de valsheden van het boze erkennen.

Bij Joël: *‘Jeruzalem zal een heiligheid zijn; ook zullen de vreemden niet meer haar doorgaan’*, (Joël 4:17).

Jeruzalem staat ook hier voor de Kerk, maar waarin men de Heer erkent, leeft in het goede en gelooft in de waarheden die uit de Heer zijn; de vreemden zullen niet meer door haar doorgaan, voor: dat de boosheden en de valsheden van het boze, die uit de hel zijn, niet zullen binnentreden.

Bij David: *‘Vreemden zijn opgestaan tegen mij en gewelddadigen hebben mijn ziel gezocht’*, (Psalm 54:5).

De vreemden ook hier voor de boosheden en de valsheden vanuit het boze, de gewelddadigen voor dezelfde dingen, die de goedheden en de waarheden geweld aandoen.

Degenen die alleen de zin van de letter van het Woord beschouwen, verstaan onder de vreemden niets anders dan hen die buiten de Kerk zijn en dat die tegen David zullen opstaan; maar in de hemelen treedt niets van de persoon binnen, maar de dingen die worden aangeduid, nrs. 8343, 8985, 9007; dus niet vreemden, maar in plaats van hen vreemde dingen, dus de dingen die van de Kerk zijn vervreemd, namelijk de boosheden en de valsheden van het boze, die de Kerk vernietigen.

Met David, tegen wie zij zullen opstaan, wordt de Heer verstaan, nrs. 1888, 9954.

Bij Mozes: *‘Hij heeft God verlaten Die hem heeft gemaakt, en hij heeft de Rots van zijn heil versmaad; tot ijver hebben zij Hem getergd door vreemden’*, (Deuteronomium 32:15,16).

God verlaten en de Rots des heils versmaaden, staat voor de Heer ontkennen; tergen door vreemden voor de boosheden en de valsheden van het boze.

Dat de Rots de Heer is ten aanzien van de waarheden van het geloof, zie nr. 8581.

Bovendien staan ook elders de vreemden voor de boosheden en de valsheden, zoals bij (Jesaja 25:2,4,5; Jeremia 30:8; Ezechiël 31:11,12).

Aangezien de vreemden degenen betekenden die in de boosheden en in de valsheden vanuit het boze zijn, en vandaar in de abstracte zin de boosheden en de valsheden van het boze, was het daarom verboden *‘dat een vreemde de heilige dingen zou eten’*, (Leviticus 22:10); dat *‘een vreemde zou naderen tot het ambt van het priesterschap of tot de bewaking van het heiligdom en dat hij indien hij naderde, zou worden gedood’*, (Numeri 1:51; 3:10,38; 18:7). Eveneens hier *‘dat er niet zou worden gerookt uit vreemd vuur’*; *ten gevolge waarvan Nadab en Abihu, de zonen van Aharon, omdat zij hadden gerookt, met vuur uit de hemel werden verteerd’*, (Leviticus 10:1,2).

Met het heilige vuur immers dat vanuit het altaar was, werd de Goddelijke Liefde aangeduid, met het vreemde vuur echter de helse liefde en vandaar eveneens de boosheden en de begeerten ervan, zie de nrs. 1297, 1861, 2446, 5071, 5215, 6314, 6832, 7575, 9141.

Zij worden ook uitlanders genoemd, met een ander woord dan vreemden in de oorspronkelijke taal en met hen worden de valsheden zelf aangeduid, zoals in de Klaagliederen: *‘Jehovah, zie onze smaad aan, onze erfenis is tot de vreemden gewend en onze huizen tot de uitlanders’*, (Klaagliederen 5:2).

Bij Obadja: *‘Vreemden hebben zijn sterkte gevangen gevoerd en de uitlanders zijn zijn poorten binnentreden en over Jeruzalem zullen zij het lot werpen’*, (Obadja 11); het lot werpen over Jeruzalem, staat voor de Kerk vernietigen en de waarheden ervan verstrooien.

Bij Zefanja: *‘Ik zal bezoeking doen over de vorsten en over de zonen des konings en over allen die bekleed zijn met het bekleedsel van de uitlander’*, (Zefanja 1:8); bekleeden met het bekleedsel van de uitlander staat voor degenen die in valsheden zijn; want de vorsten en de zonen des konings, over wie de bezoeking plaatsvindt, zijn de voornaamste waarheden en in de tegengestelde zin de voornaamste valsheden.

Dat de vorsten die betekenen zie de nrs. 1482, 2089, 5044; dat de koningen de waarheden zelf zijn en in de tegengestelde zin de valsheden zelf, nrs. 2015, 2069, 3009, 4581, 4966, 5044, 5068, 6148; vandaar zijn de zonen des konings de dingen die daaruit zijn.

Bij David: *‘Bevrijd mij en ruk mij uit de hand der zonen van de uitlander, wier mond de ijdelheid spreekt en hun rechterhand is een rechterhand der leugen’*, (Psalm 144:7,8,11).

Dat de zonen van de uitlander degenen zijn die in valsheden zijn, dus de valsheden, blijkt duidelijk, want er wordt gezegd: wier mond de ijdelheid spreekt en hun rechterhand is een rechterhand der leugen; de ijdelheid immers is de valsheid van de leer en de leugen het valse van het leven, nr. 9248.

10288. En hij zal worden uitgeroeid uit zijn volken, dat dit de afscheiding en de geestelijke dood betekent, staat vast uit de betekenis van uitgeroeid en gedood worden, dus gescheiden worden van hen die in het goede en daaruit in de waarheden zijn en vergaan ten aanzien van het geestelijk leven, waarover de nrs. 6767, 8902; en uit de betekenis van de volken, namelijk degenen die van de Kerk zijn en in de ware en de goede dingen van het geloof, nrs. 3581, 4619, 6451, 6465, 7207.

Zo is dus uitgeroeid worden uit de volken, gescheiden worden van hen en vergaan.

Zij die van de Kerk zijn, worden in het Woord nu eens volk, dan weer een natie genoemd, zoals het Israëlitische volk en de Joodse natie.

Met het volk worden daar degenen aangeduid die van de geestelijke Kerk zijn en met de natie zij die van de hemelse Kerk zijn.

Vandaar is het dat de volken de waarheden en de goedheden van het geloof betekenen en de natieën de goede dingen van de liefde; zie de aanhalingen in betreffende plaatsen.

10289. *Vers 34-38. En Jehovah zei tot Mozes: Neem u welriekende specerijen, stacte en oniche en galban, welriekende dingen en zuivere wierook; zoveel in zoveel zal het zijn. En maken zult gij het een reukwerk, een zalf, een werk van een zalfbereider, gezouten, zuiver, heilig. En stoten zult gij van hetzelfde heel klein en gij zult geven daarvan vóór de getuigenis in de tent der samenkomst, waarheen Ik zal samenkomen tot u daar; een heilige der heiligen zal het ulieden zijn. En het reukwerk dat gij maakt in zijn hoedanigheid, niet zult gij maken voor ulieden; heilig zal het u zijn voor Jehovah. Een man die zal hebben gemaakt zoals datzelve, om daarmee een geur te maken en hij zal worden uitgeroeid uit zijn volken.*

En Jehovah zei tot Mozes; betekent de verlichting en de doorvatting ook door het Woord uit de Heer, neem u welriekende specerijen, betekent de aandoeningen van het ware vanuit het goede, die zullen zijn in de Goddelijke eredienst.

Stacte betekent de aandoening van het zinlijk ware en oniche betekent de aandoening van het innerlijk natuurlijke ware en galban betekent de aandoening van het nog innerlijker ware.

Welriekende dingen, betekent de aandoeningen vanuit het geestelijk goede en zuivere wierook, betekent het binnenste ware, namelijk het geestelijk goede.

Zoveel in zoveel zal het zijn, betekent de overeenstemming op elke wijze en maken zult gij het een reukwerk, betekent vanuit die dingen de eredienst; een zalf, een werk van een zalfbereider, betekent vanuit de invloeiing en de werking van het Goddelijke van de Heer in alle en de afzonderlijke dingen.

Gezouten, betekent het verlangen van het ware naar het goede; zuiver, betekent zonder het boze; heilig, betekent zonder het valse van het boze; en stoten zult gij van hetzelfde heel klein, betekent de rangschikking van de waarheden in hun reeksen; en gij zult geven daarvan vóór de getuigenis in de tent der samenkomst, betekent de eredienst van de Heer in de hemel en in de Kerk; waarheen Ik zal samenkomen tot u daar, betekent vanuit de invloeiing van de Heer. Een heilige der heiligen zal het ulieden zijn, betekent aangezien het vanuit de Heer is en het reukwerk dat gij maakt in zijn hoedanigheid, niet zult gij maken voor ulieden, betekent dat de eredienst vanuit de heilige waarheden van de Kerk niet moet worden aangewend tot de liefden van de mens; heilig zal het u zijn voor Jehovah, betekent dat de eredienst moet worden aangewend tot de Goddelijke Liefde.

Een man die zal hebben gemaakt zoals datzelve, om daarmee een geur te maken, betekent de nabootsing van de Goddelijke eredienst door de aandoeningen van het ware en het goede vanuit het eigene; en hij zal worden uitgeroeid uit zijn volken, betekent de afscheiding uit de hemel en de Kerk en de geestelijke dood.

12090. En Jehovah zei tot Mozes; dat dit betekent verlichting en doorvatting opnieuw door het Woord uit de Heer, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, namelijk de verlichting en de doorvatting.

Dat het de verlichting is, zie de nrs. 7019, 10215, 10234 en dat het de doorvatting is, nrs. 1791, 1815, 1819, 1822, 1898, 1919, 2080, 2862, 3509, 5877; en uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het Woord, nrs. 6752, 7014, 7089; en dat Jehovah in het Woord de Heer is, in die plaatsen in nr. 9373.

Daaruit blijkt dat met ‘Jehovah zei tot Mozes’, de verlichting en de doorvatting door het Woord uit de Heer wordt aangeduid.

Dat dit zo wordt aangeduid, is omdat de Heer met de mens van de Kerk niet anders spreekt dan door het Woord; Hij verlicht dan immers opdat de mens het ware ziet en eveneens geeft Hij de doorvatting opdat hij zal doorvatten dat het zo is; maar dit vindt plaats volgens het hoedanige van het verlangen van het ware bij de mens en het verlangen van het ware bij hem is volgens zijn liefde.

Zij die het ware liefhebben ter wille van het ware, zijn in de verlichting en zij die het ware liefhebben ter wille van het goede, zijn in de doorvatting.

Wat de doorvatting is, zie de nrs. 483, 495, 521, 536, 597, 607, 784, 1121, 1387, 1919, 2144, 2145, 2171, 2515, 2831, 5228, 5920, 7680, 7977, 8780.

Maar de Heer sprak met Mozes en de profeten met levende stem, met als oorzaak dat een Woord zou worden verkondigd dat zodanig was, dat alle en de afzonderlijke dingen een innerlijke zin zouden hebben, vandaar ook deze woorden ‘Jehovah zei tot Mozes’.

De engelen die in de innerlijke zin zijn, weten niet wat Mozes is, aangezien de namen van personen de hemel niet binnentreden, nr. 10282; maar in plaats van Mozes doorvatten zij het Woord en het woord zeggen, wordt bij hen verkeerd in iets zodanigs dat daarmee strookt, dus hierin verlicht worden en doorvatten.

Ook zijn zeggen en spreken, wanneer het uit de Heer door het Woord plaatsvindt, niet iets anders in het idee van de engelen.

10291. Neem u welriekende specerijen, dat dit betekent de aandoeningen van het ware uit het goede, die zullen zijn in de Goddelijke eredienst, staat vast uit de betekenis van de specerijen, namelijk de doorvattingen en de aandoeningen van het ware en het goede, nr. 10254.

‘Die zullen zijn in de Goddelijke eredienst’, komt omdat met het reukwerk, dat daaruit werd vervaardigd, de Goddelijke eredienst wordt aangeduid, waarover hierna.

De specerijen die nu worden vermeld, zijn van een geheel ander geslacht dan de specerijen waaruit de olie der zalving werd bereid, waarover eerder in de verzen 23 en 24.

Deze worden ook specerijen genoemd, maar het wordt in de oorspronkelijke taal met een ander woord uitgedrukt.

Die specerijen waaruit de olie der zalving werd bereid, betekenen eveneens de doorvattingen en de aandoeningen van het ware en het goede als deze specerijen, maar met dit verschil dat de eerdergenoemde tot de hemelse klasse behoren en deze tot de geestelijke klasse.

Dat de eerdergenoemde specerijen tot de geestelijke klasse behoren, zie nr. 10254 en dat deze waarheden tot de geestelijk klasse behoren, zal men zien in wat hierna volgt.

Wat het betekent, tot de geestelijke klasse en tot de hemelse klasse te behoren, zal nog in het kort worden gezegd.

Het is meermalen gezegd dat de hemel is onderscheiden in een hemels rijk en in een geestelijk rijk; in het ene en het andere rijk verschillen de ware dingen zowel als de goede dingen.

Het goede van het hemels rijk is het goede van de liefde tot de Heer en het goede van het geestelijk rijk is het goede van de liefde jegens de naaste.

Elk goede heeft zijn eigen ware, het hemels goede het zijne en het geestelijk goede het zijne, die onderling geheel en al verschillen.

Hoedanig het verschil is, kan vaststaan uit wat over het ene en het andere rijk is getoond in de aangehaalde plaatsen in nr. 9277.

Dat elk goede zijn eigen ware dingen heeft, is omdat het goede wordt gevormd door de waarheden, zie de nrs. 10252, 10266; en zich eveneens openbaart door de ware dingen.

Zij verhouden zich zoals bij de mens het wilsdeel en het verstandsdeel en het openbaart zich daar eveneens door; hetgeen van de wil is wordt het goede genoemd en wat van het verstand is, wordt het ware genoemd.

10292. Stacte; dat dit de aandoening van het zinlijk ware betekent, staat vast uit de betekenis van stacte, namelijk het zinlijk ware.

Dat het de aandoening van dat ware is, is vanwege de welriekendheid; want de geur betekent de gewaarwording: de welriekende geur de aangename gewaarwording en de kwalijk riekende geur de onaangename gewaarwording en al het aangename en onaangename van de doorvatting is vanuit de aandoening die van de liefde is en volgens die, zie de nrs. 925, 1514, 1517-1519, 3577, 4624-4634, 4748, 5621, 10054.

In het algemeen moet men weten dat alle dingen, welke het ook maar zijn, in het plantenrijk, zowel die de wouden voortbrengen als die welke de tuinen, akkers en velden voortbrengen, zoals: de bomen, de gewassen, de bloemen, de grassen en de groenten, in het algemeen en in het bijzonder, geestelijke en hemelse dingen betekenen.

De oorzaak dat dit zo is, is dat de gehele natuur het theater is dat uitbeeldend is voor het rijk van de Heer, zie nr. 9280.

Dat de stacte de aandoening van het zinlijk ware is, komt omdat die in de eerste plaats wordt genoemd.

Het zijn immers vier specerijen waaruit het reukwerk werd vervaardigd, zoals er ook vier specerijen zijn waaruit de olie der zalving werd bereid.

En dat wat in de eerste plaats wordt genoemd, is het meest uitwendige, zoals dat wat in de eerste plaats bij de bereiding van de olie der zalving werd genoemd, dat de beste mirre was en dat deze de doorvatting van het zinlijk ware is, zie nr. 10252.

Dat er vier specerijen werden genomen bij de bereiding van het ene en het andere, zowel van de olie als van het reukwerk, had als oorzaak dat zij de waarheden in hun orde betekenden, van het uitwendige tot het binnenste en bij de mens volgen zij eveneens op die wijze elkaar. De mens immers heeft een uiterlijke, dat de uiterlijke mens wordt genoemd en een innerlijke dat de innerlijke mens wordt genoemd en in het ene en het andere is een uiterlijke en een innerlijke.

Het meest uiterlijke wordt het zinlijke genoemd; dit wordt dus met stacte aangeduid.

Wat en hoedanig het zinlijke is, zie de nrs. 9996, 10236.

Dat stacte de aandoening van het zinlijk ware is, kan niet uit andere plaatsen in het Woord worden bevestigd, omdat dit niet elders wordt vermeld; maar de stacte van een ander geslacht, dat ook met een ander woord in de oorspronkelijke taal wordt uitgedrukt, wordt vermeld onder de specerijen die naar Egypte werden gebracht (Genesis 37:25; 43:11); en de dingen die naar Egypte werden gebracht, behelzen zulke dingen die in de uiterlijke of natuurlijke mens zijn, aangezien met Egypte het wetenschappelijke wordt aangeduid, dat van de natuurlijke mens is; zie nr. 9391.

10293. En oniche; dat dit betekent de aandoening van het innerlijk natuurlijk ware, staat vast uit de betekenis van de welriekende oniche, namelijk de aandoening van het natuurlijk ware. Met de oniche wordt dat ware aangeduid en met het welriekende de aangename gewaarwording, dat is vanuit de aandoening van het ware, dus de aandoening zelf.

Dat er wordt gezegd welriekende oniche, is omdat het wordt gezegd eerder en na de opsomming van deze specerijen, met deze woorden: Neem u welriekende specerijen, stacte en oniche en galban, welriekende dingen.

Dat het de aandoening van het ware in het natuurlijke is, dat met de oniche wordt aangeduid, is omdat dit in de tweede plaats wordt genoemd.

De specerijen immers worden genoemd in de orde volgens de ware dingen bij de mens van de meest uiterlijke tot de binnenste.

Vandaar is het, dat met de stacte de aandoening van het zinlijk ware wordt aangeduid, namelijk het meest uiterlijk ware, met de oniche de aandoening van het natuurlijk ware, namelijk het innerlijk ware in de natuurlijke mens; met de galban de aandoening van het nog innerlijker ware, dit ware is het innerlijk ware in de geestelijke of innerlijke mens; en met de wierook het binnenste ware in de innerlijke mens, namelijk het geestelijk goede; eender als werd aangeduid met de specerijen waaruit de olie der zalving bestond, die waren: de beste mirre, aromatische kaneel, aromatische kalmus en kassie.

Dat die specerijen de waarheden in zo'n orde betekenen, zie de nrs. 10252, 10254, 10256, 10258, maar met dit verschil, dat de ware dingen die met de specerijen van de olie der zalving werden aangeduid, tot de hemelse klasse behoren, maar deze ware dingen, die met de specerijen van het reukwerk worden aangeduid, tot de geestelijke klasse behoren, zie hierover de nrs. 10254, 10291.

10294. En galban; dat dit betekent de aandoening van het nog innerlijker ware, staat vast uit wat eerder in nr. 10293 is gezegd.

Dat oniche en galban de opeenvolgende innerlijker waarheden zijn, kan niet anders worden bevestigd dan volgens de orde, aangezien zij in het Woord niet elders voorkomen.

10295. Welriekende dingen; dat dit betekent de aandoeningen uit het geestelijk goede, staat vast uit de betekenis van de welriekende specerijen, namelijk de aandoeningen van het ware vanuit het goede, nr. 10291; dat het is uit het geestelijk goede, zie de nrs. 10254, 10290, 10293.

Dat het reukwerk werd vervaardigd uit specerijen die de waarheden vanuit het geestelijk goede betekenen, of wat hetzelfde is, dat de waarheden die met de specerijen worden aangeduid, tot de geestelijke klasse behoren, heeft als oorzaak, dat met het reukwerk de Goddelijke eredienst wordt aangeduid die plaatsvindt door de ware dingen vanuit dat goede; het zijn immers de belijdenissen, de aanbiddingen, de gebeden en eendere dingen, zie nr. 9475.

Zulke dingen gaan vanuit het hart door het denken en door de spraak.

Dat deze eredienst plaatsvindt door de geestelijke waarheden, kan vaststaan uit de ideeën waarin de mens is wanneer hij in die eredienst is.

De ideeën immers, waarin de mens dan is, zijn uit zijn geheugen en vandaar vanuit het verstandelijke en wat daaruit voortgaat, wordt geestelijk genoemd.

Wat echter de Goddelijke eredienst uit het hemels goede betreft, zodanig als die bij degenen is die in het hemels rijk van de Heer zijn, die vindt niet plaats door belijdenissen, aanbiddingen en gebeden, zodanig als bij degenen zijn die in het geestelijk rijk van de Heer zijn, dus niet door waarheden uit het geheugen, maar door de waarheden uit het hart, die als één optreden met de liefde zelf waarin zij zijn.

De waarheden bij hen zijn immers aan hun liefde ingeschreven, daarom doen zij de geboden, wanneer zij die uit liefde doen, tegelijk vanuit de waarheden, zonder daarover te denken vanuit leerstellingen, dus zonder die uit het geheugen op te roepen

Dat de staat van hen die in het hemels rijk van de Heer zijn, zodanig is, kan vaststaan over wat over dat rijk en over het geestelijk rijk in nr. 9277 is getoond.

Dat het reukwerk de belijdenissen, de aanbiddingen en de gebeden betekent, die door de mond voortgaan vanuit het denken, zie de nrs. 9475, 10177, 10198.

10296. Zuivere wierook; dat dit betekent het binnenste ware, dus het geestelijk goede, staat vast uit de betekenis van de wierook, namelijk dat wat van het valse van het boze is gezuiverd of gelouterd.

Dat het binnenste ware, dat met de wierook wordt aangeduid, het geestelijk goede is, komt omdat het goede bij hen die in het geestelijk rijk van de Heer zijn, niets anders dan het ware is, dat het goede wordt genoemd, wanneer de mens het uit het geweten en vanuit de aandoening wil en doet.

Bij de geestelijken immers is het gehele wilsdeel verloren gegaan, maar het verstandelijke wordt ongerept in stand gehouden door de Heer en daarin wordt een nieuwe wil geplant door de wederverwekking uit de Heer.

Deze nieuwe wil is het geweten bij dezen, dat het geweten van het ware is.

Al wat immers aan het verstandelijke wordt ingeplant en uit het verstandelijke voortgaat, is het ware; want het verstandelijke van de mens is daartoe bestemd om op te nemen de waarheden die van het geloof zijn, de wil echter is daartoe bestemd om op te nemen de goedheden die van de liefde zijn.

Daaruit blijkt, dat het geestelijk goede in zijn wezen het ware is.

Dat de nieuwe wil bij de geestelijken wordt ingeplant in hun verstandelijk deel en dat vandaar het goede bij hen in zijn wezen het ware is, zie de nrs. 9277, 9596, 9684.

Er wordt van het binnenste ware gezegd dat dit het goede is, de oorzaak ervan is dat hoe innerlijker de dingen zijn, des te volmaakter zij zijn en dat het binnenste van de mens zijn wilsdeel is en dat wat van de wil is, wordt het goede genoemd.

Dat de wierook het binnenste ware is, dus het geestelijk goede, kan vaststaan uit wat in nr. 10177 is aangehaald uit het Woord.

Omdat de wierook het geestelijk goede is en het het goede is dat in alle waarheden regeert, die rangschikt, verbindt en daaraan aandoening geeft, wordt daarom de wierook in de laatste plaats vermeld en worden daarom de vaten van het reukwerk daarnaar wierookvaten genoemd.

De benaming immers wordt door het wezenlijke gegeven, dat het goede is; eender als de olie der zalving is genoemd naar de olijfolie en niet naar de specerijen waaruit zij tezamen zijn bereid, uit eendere oorzaak, namelijk omdat de olie het goede betekende en de specerijen de waarheden.

Er wordt gezegd zuivere wierook, omdat zuiver betekent gelouterd van de valsheden van het boze en in de oorspronkelijke taal wordt met dat woord het innerlijk zuivere aangeduid, met een ander woord echter het uiterlijk zuivere of het reine.

Dat het innerlijk zuivere met dat woord wordt aangeduid, staat vast bij Jesaja: *‘Wast u, maakt u zuiver, doet de boosheid van uw werken van voor Mijn ogen weg’*, (Jesaja 1:16).

Bij David: *‘Ik heb tevergeefs mijn hart zuiver gemaakt en mijn handen in onschuld gewassen’*, (Psalm 73:13); het hart zuiver maken is innerlijk gezuiverd worden en wassen in onschuld is uiterlijk gezuiverd worden.

Bij dezelfde: *‘Dat Gij zuiver zij in Uw richten’*, (Psalm 51:6).

Dat met het andere woord het uiterlijk zuivere of het reine wordt aangeduid, zie (Leviticus 11:32; 12:7,8;13:6,13,17,23,28,34,37,58;16:19,30;22:7; Jeremia 13:27; Ezechiël 24:13; 39:12) en elders.

10297. Zoveel in zoveel zal het zijn; dit betekent de overeenstemming op elke wijze; onder zoveel in zoveel, wordt verstaan evenveel van het ene als het andere, of zoveel van de wierook als van de specerijen en met de hoeveelheid zowel van maat als van gewicht, wordt de overeenstemming aangeduid, hier de overeenstemming op elke wijze.

10298. En maken zult gij het een reukwerk; dat dit betekent vanuit die dingen de eredienst, staat vast uit de betekenis van het reukwerk, namelijk de belijdenissen, de aanbiddingen, de gebeden en zulke dingen van de eredienst, die van het hart uitgaan in het denken en in het spreken, nr. 9475.

Met de rook van het reukwerk immers wordt de verheffing aangeduid, nrs. 10177, 10198; en met de welriekende geur de welgevallige doorvatting en opneming, zie nr. 10292.

Aangezien hier wordt beschreven de Goddelijke eredienst die met het reukwerk van specerijen wordt aangeduid en met de specerijen waaruit dat reukwerk werd vervaardigd, de ware dingen in hun orde worden aangeduid, zo zal hier in het kort worden gezegd, hoe het met die eredienst is gesteld.

Dit is echter een verborgenheid die niet kan worden onthuld, tenzij men weet hoedanig de mens is; de mens is niet mens krachtens het aangezicht, zelfs niet krachtens de spraak, maar krachtens het verstand en de wil, want hoedanig het verstand en zijn wil is, zodanig is de mens.

Dat hij niets van verstand heeft wanneer hij wordt geboren en eveneens niets van wil, is bekend; en verder dat zijn verstand en zijn wil bij hem in graden wordt gevormd vanaf de kindsheid; vandaar wordt de mens echt mens en een zodanig mens als dat ene en het andere bij hem is gevormd.

Het verstand wordt gevormd door waarheden en de wil door goede dingen en wel dermate dat zijn verstand niets anders is dan een samenstelling van zulke dingen die betrekking hebben op de waarheden en dat zijn wil niets anders is dan de aandoening van zulke dingen die goedheden worden genoemd.

Daaruit volgt dat de mens niets anders is dan het ware en het goede, waaruit die beide vermogens zijn geformeerd.

Alle en de afzonderlijke dingen van zijn lichaam stemmen daarmee overeen, wat hieruit kan vaststaan, dat het lichaam in één ogenblik uitvoert wat het verstand denkt en de wil wenst; de mond immers spreekt volgens de gedachten, het aangezicht verandert zich volgens de aandoeningen en het lichaam voert gebaren uit naar de wenken van het ene en het andere vermogen.

Daaruit blijkt, dat de mens geheel en al zodanig is als zijn verstand en zijn wil, dus zodanig als hij is ten aanzien van de waarheden en de goedheden; want, zoals eerder is gezegd, de waarheden stellen zijn verstand samen en de goedheden zijn wil, of wat hetzelfde is, de mens is zijn ware en zijn goede.

Dat dit zo is, verschijnt klaarblijkelijk bij de geesten; dezen zijn niet anders dan hun waarheden en hun goedheden, die zij hebben aangetrokken toen zij als mensen in de wereld leefden en toch zijn zij menselijke vormen.

Vandaar blinkt het uit hun aangezicht op, hoedanig het ware en het goede bij hen is en eveneens uit de toon en de ontroering van hun rede en uit de gebaren, vooral uit de woorden van hun spraak; die woorden immers zijn niet zodanig als bij de mensen in de wereld; maar zij zijn geheel en al in samenklank met de ware en de goede dingen die bij hen zijn en wel dermate dat zij op natuurlijke wijze daaruit voortgaan.

In deze spraak zijn de geesten en de engelen wanneer zij onder elkaar spreken; in het eendere is de mens ten aanzien van zijn geest terwijl hij in de wereld leeft, hoewel hij dat dan niet weet.

Hij denkt immers uit eendere ideeën, wat ook door enkele geleerden is opgemerkt, die deze ideeën onstoffelijk en verstandelijk hebben genoemd; die ideeën worden woorden na de dood, wanneer de mens een geest wordt.

Hieruit blijkt opnieuw dat de mens niets anders is dan zijn ware en zijn goede; vandaar is het, dat de mens na de dood zo blijft als het ware en het goede is geworden.

Er wordt gezegd: zoals hij het ware en het goede is geworden en daaronder wordt ook verstaan, zoals hij het valse en het boze is geworden; want de boze mens noemt het valse het ware en het boze het goede.

Dit is de verborgenheid die men in elk geval moet weten, om te weten hoe het met de Goddelijke eredienst is gesteld.

Maar behalve deze verborgenheid is er nog een, namelijk dat in elke denkvoorstelling die vanuit de wil van de mens voortgaat, de gehele mens is; deze verborgenheid volgt ook uit de vorige, want de mens denkt vanuit zijn ware en wil vanuit zijn goede en deze zijn hijzelf. Dat dit zo is, kan uit deze ondervinding vaststaan; wanneer de engelen één idee van een mens of één idee van een geest doorvatten, dan weten zij terstond hoedanig die mens of die geest is.

Deze dingen zijn gezegd, opdat men zal weten hoe het is gesteld met de Goddelijke eredienst, die met het reukwerk van specerijen wordt aangeduid, namelijk dat de gehele mens in alle en de afzonderlijke dingen van zijn eredienst is, aangezien het ware en het goede daarin is en deze zijn hijzelf.

Dit is de oorzaak dat de vier specerijen worden vermeld, waarmee alle waarheden in een samenvatting worden aangeduid.

Hieruit volgt ook dat het hetzelfde is, of men zegt dat de Goddelijke eredienst bestaat uit deze waarheden en goedheden, dan wel of men zegt dat de mens daaruit bestaat, aangezien de gehele mens is in de afzonderlijke denkvoorstellingen die van de eredienst zijn, zoals eerder is gezegd.

10299. Een zalf, een werk van een zalfbereider; dat dit betekent vanuit de invloeiing en de werking van het Goddelijke van de Heer in alle en de afzonderlijke dingen, staat vast uit de betekenis van de zalf of van het aromatische, namelijk de waarheden in alle en de afzonderlijke dingen van de eredienst, nr. 10264; en uit de betekenis van een werk van een zalf- of specerijbereider, namelijk de invloeiing en de werking van het Goddelijke Zelf, nr. 10265.

Hoe het moet worden verstaan dat de invloeiing en de werking zal zijn in alle en de afzonderlijke dingen van de eredienst, zal ook in het kort worden gezegd.

Door hen die de verborgenheden van de hemel niet weten, wordt geloofd dat de eredienst uit de mens is, omdat die voortgaat uit het denken en uit de aandoening die bij hem zijn; maar de eredienst die uit de mens is, is niet de eredienst, dus zijn de belijdenissen, de aanbiddingen en de gebeden, die door de Heer worden gehoord en opgenomen; maar die zullen uit de Heer Zelf zijn bij de mens.

Dat dit zo is, weet de Kerk; zij leert immers dat uit de mens niet enig goede voortgaat, maar dat al het goede vanuit de hemel is, dat wil zeggen, vanuit het Goddelijke daar; eveneens daarvandaan is al het goede in de eredienst en een eredienst zonder het goede is niet een eredienst.

Vandaar bidt de Kerk, wanneer zij in het heilige is, dat God tegenwoordig zij en de gedachte en de rede leide.

Hiermee is het als volgt gesteld: wanneer de mens in de echte eredienst is, dan vloeit de Heer in de goedheden en waarheden in die bij de mens zijn en Hij verheft die tot Zich en daarmee de mens voor zoveel en zodanig als hij daarin is.

Deze verheffing verschijnt niet aan de mens indien hij niet in de echte aandoening is van het ware en het goede en de erkenning ervan en in de erkenning en in het geloof, dat al het goede van boven komt uit de Heer.

Dat dit zo is, kunnen ook degenen die uit de wereld wijs zijn, begrijpen; zij weten immers vanuit hun geleerdheid, dat er geen natuurlijke invloeiing bestaat, die door hen de fysieke invloeiing wordt genoemd, maar een geestelijk invloeiing, dat wil zeggen, dat uit de natuurlijke wereld niets kan invloeien in de hemel, maar alleen omgekeerd.

Hieruit kan nu vaststaan hoe het moet worden verstaan dat de invloeiing en de werking van het Goddelijke van de Heer is in alle en de afzonderlijke dingen van de eredienst.

Dat dit zo is, is ook vaak als ondervinding gegeven, want het werd gegeven de invloeiing zelf te doorvatten; het oproepen van de waarheden die bij mij waren, de aanplooiing aan de voorwerpen van het gebed, de toegevoegde aandoening van het goede en de verheffing zelf.

Maar hoewel dit zo is, moet de mens toch de handen niet laten zakken en de invloeiing afwachten, want dit zou gelijk staan met te handelen zoals een nabootsing zonder leven; toch moet hij denken, willen en handelen zoals uit zich en toch het al van het denken van het ware en alles van het streven van het goede aan de Heer toekennen.

Daardoor wordt hem door de Heer het vermogen ingeplant van Hem op te nemen en de invloeiing uit Hem.

De mens is immers niet anders geschapen dan om de ontvanger van het Goddelijke te zijn en het vermogen van het Goddelijke op te nemen wordt niet anders gevormd.

Wanneer het vermogen eenmaal is gevormd, wil hij ook niet anders dan dat het zo is.

Hij heeft immers de invloeiing uit de Heer lief en hij verafschuwt de werking uit hemzelf, aangezien de invloeiing uit de Heer de invloeiing van het goede is, maar de werking uit hemzelf de werking van het boze is.

In zo'n staat zijn alle engelen in de hemel; daarom worden met hen in het Woord de waarheden en de goedheden aangeduid die uit de Heer zijn, aangezien zij de opnemingen ervan zijn; zie de nrs. 1925, 3039, 4085, 4295, 8192.

10300. Gezouten; dat dit het verlangen van het ware naar het goede betekent, staat vast uit de betekenis van het zout, namelijk het verlangen, dat van de liefde van het ware tot het goede is, waarover hierna; vandaar is het gezoutene datgene waarin dit verlangen is.

De oorzaak dat er een verlangen van het ware naar het goede moet zijn, is deze dat dit verlangen het verbindende van het ene en het andere is; voor zoveel immers als het ware het goede verlangt, voor zoveel wordt het daarmee verbonden.

De verbinding van het ware en het goede is dat wat het hemels huwelijk wordt genoemd, dat de hemel zelf bij de mens is en daarom is, wanneer in de Goddelijke eredienst en in alle en de afzonderlijke dingen ervan, het verlangen is van die verbinding, de hemel in alle en de afzonderlijke dingen daar aanwezig; dus de Heer.

Dit wordt daarmee aangeduid, dat het reukwerk gezouten zou zijn.

Dat het zout dit betekent, komt door de verbindende natuur ervan, het verbindt immers alle dingen en geeft er vandaar de smaak aan; ja zelfs verbindt het water en olie, die anders niet worden verbonden.

Wanneer het bekend is, dat met het zout het verlangen wordt aangeduid van de verbinding van het ware en het goede, kan men weten wat er wordt aangeduid met de woorden van de Heer bij Markus: *'Een elk zal met vuur worden gezouten en elk slachtoffer zal met zout worden gezouten; het zout is goed; indien echter het zout onzout wordt, waarmee zult gij het smakelijk maken; hebt zout in uzelf'*, (Markus 9:49,50).

Een elk zal met vuur worden gezouten, wil zeggen: dat eenieder vanuit de echte liefde zal verlangen; elk slachtoffer zal met zout worden gezouten, wil zeggen: dat het verlangen vanuit de echte liefde in elke eredienst zal zijn; een zoutloos zout betekent het verlangen vanuit een andere liefde dan de echte; zout hebben in zichzelf, is het verlangen van het ware naar het goede.

Dat het vuur de liefde is, zie de nrs. 4906, 5071, 5215, 6314, 6832, 10055; en dat het slachtoffer de eredienst in het algemeen is, nrs. 922, 6905, 8680, 8936.

Wie kan weten wat is met vuur gezouten worden en waarom het slachtoffer zou worden gezouten en wat het is dat zij zout in zich zouden hebben, tenzij men weet wat het vuur is, wat het zout en gezouten worden.

Evenzo bij Lukas: *‘Een elk van u die niet al zijn vermogens verloochent, kan Mijn discipel niet zijn; het zout is goed; indien echter het zout smakeloos zal zijn geworden, waarmee zal het smakelijk worden gemaakt; het is noch tot het land, noch tot de mesthoop bekwaam; zij zullen het buiten wegwerpen’*, (Lukas 14:34,35).

Al zijn vermogens verloochenen, is de Heer boven alle dingen liefhebben; de vermogens zijn de kwaliteiten die de mens eigen zijn; het smakeloos geworden zout is het verlangen uit het eigene, dus vanuit de liefde van zich en van de wereld; zo’n verlangen is het smakeloos geworden zout, tot niet wat ook bekwaam.

Zoals eveneens bij Mattheüs: *‘Gij zijt het zout der aarde; maar indien het zout smakeloos wordt, waarmee zal het worden gezouten; het deugt nergens meer toe dan om buiten geworpen en van de mensen vertreden te worden’*, (Mattheüs 5:13,14).

Dat in elke eredienst het verlangen van het ware naar het goede zal zijn, wordt ook daarmee aangeduid, *‘dat elke gave van het spijsoffer zou worden gezouten en dat op elke gave het zout des verbonds van Jehovah zou zijn’*, (Leviticus 2:13).

Met het spijsoffer en de gave, dus het slachtoffer, wordt de eredienst aangeduid, zoals eerder; en het zout wordt daar het zout des verbonds van Jehovah zou zijn, (Leviticus 2:13).

Met het spijsoffer en de gave, dus het slachtoffer, wordt de eredienst aangeduid, zoals eerder; en het zout wordt daar het zout des verbonds genoemd, aangezien met het verbond de verbinding wordt aangeduid, zie de nrs. 665, 666, 1023, 1038, 1864, 1996, 2003, 2021, 6804, 8767, 8778, 9396, 9416.

Het verlangen is ook de gloed zelf van de liefde, dus het continue ervan en de liefde is de geestelijke verbinding.

Zoals het verlangen van het ware naar het goede verbindt, zo ontbindt het verlangen van het valse naar het boze en dat wat ontbindt, vernietigt ook; vandaar wordt met het zout in de tegengestelde zin de vernietiging en de verwoesting van het ware en het goede aangeduid, zoals bij Jeremia: *‘Vervloekt is de man die vlees tot zijn arm stelt; hij zal niet zien wanneer het goede zal komen, maar hij zal wonen in hittige plaatsen; in een zoutig land, dat niet wordt bewoond’*, (Jeremia 17:5,6).

Vlees tot zijn arm stellen, is vertrouwen op zichzelf, op zijn eigene, dus niet op het Goddelijke, nr. 10283 en omdat het eigene is zichzelf meer liefhebben dan God en de naaste, zo is het de eigenliefde die zo wordt beschreven; vandaar wordt er gezegd dat hij niet zal zien wanneer het goede zal komen en dat hij zal wonen in hittige plaatsen en in een zoutig land, dat wil zeggen, in vuile liefden en de verlangens ervan, die het goede en het ware van de Kerk hebben vernietigd.

Bij Zefanja: *‘Hij zal zijn zoals Gomorra, een plaats overgelaten aan de netel en een kuil van zout en een woestheid tot in het eeuwige’*, (Zefanja 2:9).

Een plaats overgelaten aan de netel, staat voor de gloed en de brand van het leven van de mens uit de eigenliefde; de kuil van zout voor het verlangen van het valse, dat, omdat dit het ware en het goede vernietigt, een woestheid tot in het eeuwige wordt genoemd.

Er wordt gezegd dat hij zal zijn zoals Gomorra, aangezien daarmee en met Sodom de zelfliefde wordt aangeduid, nr. 2220.

Dat de echtgenote van Lot werd verkeerd in een zoutpilaar, omdat zij de aangezichten tot die steden keerde, (Genesis 19:26), betekende de verwoesting van het ware en het goede, want de aangezichten tot iets keren is in de innerlijke zin liefhebben, nr. 10189.

Vandaar komt het dat de Heer zegt: *‘Laat hij niet terugkeren tot de dingen die achter hem zijn; gedenkt aan de echtgenote van Lot’*, (Lukas 17:31,32).

Bij Mozes: *‘Zwavel en zout en verbranding het ganse land van hem, naar de omkering van Sodom en Gomorra’*, (Deuteronomium 29:23); onder het land daar, zoals eveneens elders in het Woord, wordt de Kerk verstaan, zie nr. 9325.

Vandaar nu was het, dat de steden die niet langer zouden worden bewoond, na de vernietiging ervan *‘met zout werden bezaaid’*, (Richteren 9:45).

Hieruit blijkt dat met het zout in de echte zin het verlangen van het ware naar het goede wordt aangeduid, dus het verbindende en in de tegengestelde zin het verlangen van het valse naar het boze, dus het vernietigende.

Wie dus weet, dat het zout het verlangen is van het ware naar het goede en het verbindende ervan, kan ook weten wat het betekent, *‘dat de wateren van Jericho werden gezond gemaakt door Elisa door het inwerpen van zout in hun uitgang’*, (2 Koningen 2:19-22); door Elisa immers, net als door Elia, werd de Heer ten aanzien van het Woord uitgebeeld, nrs. 2762, 8029 en met de wateren worden de waarheden van het Woord aangeduid: met de wateren van Jericho de waarheden van het Woord in de zin van de letter, evenzo met de uitgang van de wateren; en met het zout wordt het verlangen van het ware naar het goede aangeduid en de verbinding van het ene en het andere; vandaar de gezondheid.

10301. Zuiver, dat dit betekent zonder het boze, staat vast uit de betekenis van zuiver, namelijk zonder het boze; aangezien al het boze onzuiver is en al het goede zuiver is, wordt er daarom gezegd gezuiverd worden van de zonden en de ongerechtigheden en daarvan wordt gesproken met betrekking tot het hart, dat wil zeggen, tot de wil, want het hart in het Woord betekent de wil, nrs. 2930, 7542, 8910, 9300, 9495 en omdat het de liefde betekent, nrs. 3883-3896, 9050.

10302. Heilig; dat dit betekent zonder het valse van het boze, staat vast uit de betekenis van heilig, namelijk het uit de Heer voortgaande Goddelijk ware, waarover de nrs. 6788, 7499, 8302, 8330, 9229, 9818, 9820.; vandaar wordt datgene heilig genoemd wat zonder het valse van het boze is.

Er wordt gezegd het valse van het boze, aangezien er het valse van het boze bestaat, zoals bij sommige rechtschapenen onder de natiën buiten de Kerk en eveneens bij sommigen onder de christenen binnen de Kerk.

Het valse echter dat bezoedeld is vanuit het boze, is het boze in zich, het is immers daaruit; maar het valse dat bij degenen is die in het goede zijn, is niet bezoedeld vanuit het boze, maar het is daarvan gezuiverd; daarom ook wordt zo’n valse door de Heer bijna zoals het ware aangenomen en eveneens gemakkelijk in het ware kan worden verkeerd.

Want zij die in het goede zijn, zijn daartoe geneigd om het ware op te nemen.

Over het ene en het andere valse: namelijk dat vanuit het boze en dat vanuit het niet boze, zie de nrs. 9304, 10109.

10303. En stoten zult gij van hetzelfde heel klein; dat dit de rangschikking van de waarheden in hun reeksen betekent, staat vast uit de betekenis van stoten, wanneer over wierook of specerijen wordt gehandeld, waarmee de waarheden worden aangeduid, dus de rangschikking van de waarheden in hun reeksen.

Met stoten wordt immers iets eenders aangeduid als met malen, maar van malen wordt gesproken met betrekking tot tarwe, gerst, spelt, maar van stoten met betrekking tot olie, wierook en specerijen.

Wat met stoten en malen in het bijzonder wordt aangeduid, kan men niet weten tenzij men weet hoe het bij de mens is gesteld met de goedheden en de waarheden die worden aangeduid met: tarwe, gerst, meel, meelbloem, olie, wierook en specerijen, wanneer die zijn gerangschikt tot nutten, want malen en stoten is rangschikken opdat zij tot nut strekken.

Wanneer van malen wordt gesproken met betrekking tot de goedheden, die worden aangeduid met tarwe of gerst, dan wordt met malen aangeduid de rangschikking en de voortbrenging van het goede in de ware dingen en zo de aanwending tot de nutten.

Het goede toont zich ook nooit in de nutten dan alleen door de ware dingen, het wordt daarin geschikt en krijgt dan hoedanigheid; want indien het goede niet in de waarheden is geschikt, heeft het niet enige hoedanigheid en wanneer het in de waarheden wordt geschikt, dan wordt het in reeksen geschikt in aanpassing aan de dingen volgens de nutten.

Hierin treedt dan het goede binnen als de aandoening van de liefde, waarvandaan het aangename, het liefelijke, het verkwikkelijke.

Iets eenders wordt hier aangeduid met heel klein stoten, want de zuivere wierook is het geestelijk goede, nr. 10296; en de waarheden die door dat goede worden gerangschikt, zijn de specerijen: stacte, onyche en galban, nrs. 10292, 10-10294.

Wat de rangschikking in reeksen is, zal ook in het kort worden gezegd: de waarheden worden in reeksen gerangschikt genoemd, wanneer die zijn gerangschikt volgens de vorm van de hemel, waarin de gezelschappen van de engelen zijn.

Hoedanig die vorm is, staat vast uit de overeenstemming van alle leden, ingewanden en organen van de mens met de Grootste Mens, die de hemel is, zie over deze overeenstemming nr. 10030.

In die leden, ingewanden en organen zijn alle en de afzonderlijke dingen gerangschikt in reeksen en in reeksen van reeksen; de vezels en de vaten vormen die, zoals bekend is aan degenen die de weefsels en de verwevingen van de innerlijke dingen van het lichaam uit de anatomie weten.

In eendere reeksen zijn de waarheden vanuit het goede bij de mens gerangschikt.

Vandaar is het, dat de wederverwekte mens de hemel in kleinste vorm is, overeenstemmend met de Grootste Mens en dat de mens geheel en al zijn ware en goede is.

Dat de wederverwekte mens een hemel in kleinste vorm is, zie nr. 9279 en dat de mens zijn ware en zijn goede is, nr. 10298 en dat de waarheden bij de mens in reeksen zijn gerangschikt volgens de gezelschappen van de engelen bij de wederverwekten, nrs. 5339, 5343, 530.

De reeksen waarin de waarheden bij de goeden en de reeksen waarin de valsheden bij de bozen zijn gerangschikt, worden in het Woord aangeduid met de garven en de bundels, zoals in (Leviticus 23:9-15; Psalm 126:6; 124:7; Amos 2:13; Micha 4:12; Jeremia 9:21; Zacharia 12:6; Mattheüs 13:30).

Wanneer het dus duidelijk is, wat er wordt aangeduid met stoten en malen, kan men weten wat in de innerlijke zin daarmee wordt aangeduid, 'dat de zonen Israëls het manna maalden met molens of stieten in mortieren en kookten tot koeken', (Numeri 11:8); met het manna werd immers het hemels en het geestelijk goede aangeduid, nr. 8464 en met het malen en stoten de rangschikking opdat het tot nut zou strekken.

Want al wat in het Woord wordt gezegd, is aanduidend voor zulke dingen die in de hemel en in de Kerk zijn; de afzonderlijke dingen immers hebben een innerlijke zin.

Verder kan men weten wat daarmee wordt aangeduid 'dat zij niet de molen of de molensteen te pand zouden nemen, aangezien hij de ziel te pand neemt', (Deuteronomium 24:6); met de molen en de molensteen immers wordt datgene aangeduid wat het goede voorbereid opdat het tot nutten kan worden aangewend.

Ook met de gerst en met de tarwe wordt het goede aangeduid en met het meel en de meelbloem de ware dingen, en het goede wordt door zijn ware dingen tot het nut gevoerd, zoals eerder is gezegd.

Daaruit kan vaststaan, wat er wordt aangeduid met de molen, de molensteen en met zitten aan de molens, in deze plaatsen, bij Mattheüs: ‘Dan zullen er twee malen, de ene zal aangenomen, de andere zal verlaten worden’, (Mattheüs 24:41).

Bij dezelfde: ‘Wie een van deze kleinen die in Mij geloven zal geërgerd hebben, het ware hem beter dat een ezelsmolen aan zijn hals gehangen en dat hij verzonken ware in de diepte der zee’, (Mattheüs 18:6; Markus 9:42).

In de Openbaring: ‘Een sterke engel hief op een steen zoals een grote molensteen en wierp die in de zee, zeggende: Zo zal Babylon met geweld worden neergeworpen; alle stem des molens zal in haar niet meer worden gehoord’, (Openbaring 18:21,22).

Bij Jeremia: ‘Ik zal aan hen onttrekken de stem der vreugde, de stem der molenstenen en het licht der lamp’, (Jeremia 25:10).

Bij Jesaja: ‘Dochter van Babel, zit op de aarde; er is geen troon, gij dochter der Chaldeeën; neem de molen en maal meel’, (Jesaja 47:1,2).

Zoals de molen en malen in de goede zin de aanwending tot de goede nutten betekent, zo betekent het dus in de tegengestelde zin de aanwending van de boze nutten; vandaar betekent het, wanneer over Babel en Chaldea wordt gehandeld, de aanwending ten gunste van hun liefden, dus de liefden van zich en van de wereld; want met de gerst en de tarwe bij hen wordt het verechtreukte goede aangeduid en met het meel daaruit, het vervalste ware.

De ontwijding van het goede en het ware door de aanwending tot die liefden wordt ook daarmee aangeduid ‘dat Mozes het gouden kalf heel klein vermaalde en het strooide op de wateren die neerdaalden van de berg Sinai en het de zonen Israëls liet drinken’, (Exodus 32:20; Deuteronomium 9:21).

10304. En gij zult geven daarvan vóór de getuigenis in de tent der samenkomst; dat dit de eredienst van de Heer in de hemel en in de Kerk betekent, staat vast uit de betekenis van het reukwerk, dat gegeven zou worden vóór de getuigenis, namelijk de eredienst, nr. 10298; uit de betekenis van de getuigenis, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, nr. 9503 en uit de uitbeelding van de tent der samenkomst, namelijk de hemel, nrs. 9457, 9481, 9485; en omdat zij de hemel is, is zij ook de Kerk, want de Kerk is de hemel op aarde.

10305. Waarheen Ik zal samenkomen tot u daar; dat dit betekent uit de invloeiing van de Heer, staat vast uit de betekenis van samenkomen, wanneer over de Heer wordt gehandeld, dus de tegenwoordigheid en de invloeiing van de Heer, nrs. 10147, 10148, 10197; hier vanuit de invloeiing van de Heer, aangezien er wordt gehandeld over de eredienst, die met het reukwerk wordt aangeduid; want elke eredienst die waarlijk eredienst is, vloeit in uit de Heer, zoals kan vaststaan uit wat eerder in nr. 10299 is getoond.

10306. Een heilige der heiligen zal het ulieden zijn; dat dit betekent aangezien het vanuit de Heer is, staat vast uit de betekenis van heilig, namelijk al datgene en alleen datgene wat voortgaat vanuit de Heer, nrs. 6788, 7499, 8302, 8330, 9229, 9818, 9820.

10307. En het reukwerk, dat gij maakt in zijn hoedanigheid, niet zult gij maken voor ulieden; dat dit betekent dat de eredienst vanuit de heilige waarheden van de Kerk niet moet worden aangewend tot de liefde van de mens, staat vast uit de betekenis van het reukwerk, namelijk de eredienst, waarover eerder in nr. 10298.

Uit de betekenis van maken in zijn hoedanigheid, namelijk vanuit de heilige waarheden van de Kerk, want maken in zijn hoedanigheid, is uit dezelfde specerijen en met de specerijen, die

de stacte, de onyche en de galban waren, worden de heilige waarheden van de Kerk in hun orde aangeduid, nrs. 10292, 10294.

Uit de betekenis van niet maken voor ulieden, dus niet aanwenden tot eigen nutten, dus tot zijn liefden, want dat wat de mens doet ter wille van zich, doet hij ter wille van zijn liefden; hier wordt de aanwending verstaan, omdat er wordt gezegd, maken voor zichzelf.

Hoe het hiermee is gesteld zal ook worden gezegd; alle waarheden van de Kerk beogen de beide liefden, namelijk de liefde tot God en de liefde jegens de naaste; dat het gehele Woord, dus het Goddelijk Ware Zelf, waaruit alle waarheden van de Kerk zijn, afhangt van die twee liefden, staat vast bij (Mattheüs 22:37,40; Markus 12:30,31; Lukas 10:27).

Daar wordt gezegd dat de gehele wet en de profeet daarvan afhangt en met de wet en de profeet wordt het gehele Woord aangeduid.

Het tegendeel echter is het Goddelijk Ware of de waarheden van de Kerk aanwenden tot de liefden van de mens, daardoor keert de mens zich van de Heer af tot zichzelf en dat is afkeren van de hemel tot de hel en dan wordt hij als een van hen daar; want in de hel hebben zij de Heer aan de rug en hun eigen liefden voor hun aangezicht; ja zelfs verschijnen zij, wanneer zij door de engelen worden aangezien, omgekeerd, met het hoofd omlaag en de voeten omhoog.

Wanneer de Goddelijke waarheden worden aangewend tot de liefden van de mens, dan zijn die niet langer waarheden, aangezien het boze door die toepassingen daarin binnentreedt, en die verdraait en het aanzien van het valse erover brengt.

Indien er dan tot hen wordt gezegd, dat zij niet zo moeten worden verstaan, maar anders, dan willen zij het niet vatten en sommigen vatten het niet, want spreken tegen de beginselen die door hun liefden zijn bevestigd, is spreken tegen de mens zelf, omdat het een spreken is tegen diens verstandelijke vanuit zijn wil.

Over hen die door de aanwending tot hun liefden de waarheden vervalsen en de goede dingen echtbreken, wordt met vele dingen in het Woord gehandeld waar van Babel sprake is, vooral in de Openbaring.

10308. Heilig zal het u zijn voor Jehovah; dat dit betekent dat de eredienst moet worden aangewend tot de Goddelijke Liefde, staat vast uit de betekenis van heilig, namelijk al wat uit de Heer voortgaat, nr. 10306; uit de betekenis van het reukwerk, waarvan wordt gezegd dat het u heilig zal zijn voor Jehovah, dus de eredienst, nr. 10298.

Dat die moet worden aangewend tot de Goddelijke Liefde, volgt uit wat voorafgaat, waar wordt gezegd dat zij niet zulk een reukwerk zouden maken voor zich, waarmee wordt aangeduid dat de eredienst vanuit de heilige waarheden van de Kerk niet mag worden aangewend tot de liefden van de mens, nr. 10307.

Onder de Goddelijke Liefde wordt de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste verstaan; dat laatstgenoemde liefde ook Goddelijk is, komt omdat deze eveneens uit de Heer voortgaat; niemand immers kan de naaste liefhebben vanuit zichzelf; hij die dit doet uit zich, heeft de naaste lief en doet hem wel ter wille van zichzelf en dat is zichzelf liefhebben.

Dat het gehele Woord, dat het Goddelijk Ware Zelf is, waaruit alle waarheden van de Kerk zijn, die beide liefden als einddoelen beoogt, zie nr. 10307; vandaar zal eveneens de Goddelijke eredienst dezelfde liefden beogen, aangezien elke eredienst die waarlijk eredienst is, vanuit de waarheden is, zoals kan vaststaan uit wat eerder is getoond met betrekking tot de specerijen van het reukwerk, waarmee de waarheden van de eredienst worden aangeduid.

10309. Een man die zal hebben gemaakt zoals datzelve om daarmee een geur te maken; dat dit betekent de nabootsing van de Goddelijke eredienst door de aandoeningen van het ware en het goede vanuit het eigene, staat vast uit de betekenis van maken zoals datzelve, namelijk de nabootsing van de Goddelijke eredienst.

Met maken immers wordt nabootsen aangeduid en met reukwerk, waarvan dit wordt gezegd, wordt de Goddelijke eredienst aangeduid, zoals eerder en uit de betekenis van een geur maken, namelijk om te behagen; en omdat dit gebeurt door de aandoeningen van het ware en het goede zijn het deze die met het behagen worden aangeduid; de geur immers is het doervattende van het aangename, dus dat wat behaagt, nr. 10292.

Dat het is uit het eigene, is duidelijk, want er wordt gezegd dat hij die dit zal hebben gedaan, uit zijn volken zal worden uitgeroeid.

Uit het eigene immers is dat wat niet is vanuit de aandoening van het ware en het goede ter wille van het ware en het goede, maar ter wille van zichzelf en doen ter wille van zichzelf is ter wille van het gewin, de eerbewijzen en de faam als einddoelen en niet ter wille van het heil van de naaste en de heerlijkheid van de Heer; vandaar is het vanuit het boze en niet vanuit het goede, of wat hetzelfde is, uit de hel en niet uit de Heer.

Dit is dus wat er wordt verstaan onder de nabootsing van de Goddelijke eredienst door de aandoeningen van het ware en het goede uit het eigene, welke aandoeningen worden aangeduid met reukwerk maken zoals datzelve om daarmee een geur te maken.

Degenen dus die dit doen, zijn zij die de wereld meer liefhebben dan de hemel en zichzelf meer dan God; dezen geloven eveneens, wanneer zij innerlijk of bij zichzelf denken, niets ten aanzien van de hemel of de Heer, maar wanneer zij uiterlijk denken, wat plaatsvindt wanneer zij voor de mensen spreken, dan spreken zij over de hemel en de Heer uit aandoening en geloof meer dan de anderen en voor zóveel meer dan de anderen als het gewin, de eerbewijzen en de faam hen in brand zetten.

De staat van hen is dan dat zij innerlijk zwart zijn en uiterlijk blank, dat wil zeggen, zij zijn duivels in de vorm van de engelen van het licht.

De innerlijke dingen immers, die tot de hemel moesten openliggen, zijn gesloten en de uiterlijke dingen, die tot de wereld openliggen, zijn geopend.

Indien zij dan, als het ware vanuit aandoening van liefde de ogen en de handen ten hemel opheffen, zijn zij toch zoals nabootsingen die op die wijze met kunst zijn vervaardigd; zoals zulke dingen verschijnen zij eveneens voor de engelen en indien men het geloven wil: zodanig zijn er verscheidene in de hel, die bij eendere mensen, vooral bij de predikers die de Goddelijke eredienst door aandoeningen van het ware en het goede uit het eigene nabootsen, aanwezig zijn en inspireren.

Dit wordt ook door de Heer toegelaten, aangezien zij ook nut betrachten: de goede mensen immers nemen het Woord toch goed uit hen op, aangezien het Woord, onverschillig uit welke mond het uitgaat, door de mens wordt opgenomen volgens de hoedanigheid van diens goede. Maar zulke uiterlijke dingen worden, omdat zij verdichtsels zijn, hun in het andere leven afgenomen en dan verschijnt hun geest zo zwart als hij in het lichaam was geweest.

10310. En hij zal worden uitgeroeid uit zijn volken; dat dit betekent de afscheiding uit de hemel en de Kerk en de geestelijke dood, staat vast uit de betekenis van worden uitgeroeid uit de volken, namelijk de afscheiding en de geestelijke dood, nr. 10288; dat het de afscheiding uit de hemel is, staat vast uit de dingen die nu eerder in nr. 10309 zijn gezegd; dat het ook die uit de Kerk is, komt omdat diegenen alleen van de Kerk zijn, in wie de Kerk is en in diegenen is de Kerk die in de aandoening zijn van het ware ter wille van het ware en in de aandoening van het goede ter wille van het goede zijn, dus die in de liefde jegens de naaste en in de liefde tot God zijn.

De naaste immers is het goede en het ware en eveneens is God het, aangezien het goede en het ware van God zijn, dus God zijn bij hen.

Zij die niet zodanig zijn, zijn ook niet van de Kerk, hoezeer zij ook in de Kerk zijn.

Over de derde aardbol in de sterrenhemel

10311. Er verschenen geesten uit de verte die niet wilden naderen; de oorzaak ervan was dat zij niet tezamen konden zijn met de geesten van onze aardbol, die toen rondom mij waren; vandaar doorvatte ik dat zij van een andere aardbol waren en daarna werd mij gezegd, dat zij van een zekere aardbol in het heelal waren, maar waar die aardbol was, werd mij niet aangewezen.

10312. Zij wilden in het geheel niet denken over hun lichaam, zelfs niet over enige lichamelijke en stoffelijke zaak, anders dan de geesten van onze aardbol; vandaar was het, dat zij niet wilden naderen; want geesten worden volgens de aandoeningen en hun denken daaruit vergezelschap ofwel van een gezelschap ontbonden; niettemin traden zij, nadat verscheidene geesten van onze aardbol zich hadden verwijderd, naderbij en spraken zij met mij. Toen werd echter een angst gevoeld, die voortkwam uit de botsing van de sferen; geestelijke sferen immers omgeven alle geesten en gezelschappen van geesten, die uitstromen van het leven van hun aandoeningen en van hun denken daaruit; en daarom vindt er, indien de aandoeningen tegenstrijdig zijn, een botsing plaats, waarvandaan de angst is.

10313. De geesten van onze aardbol vertelden dat zij niet tot hen durfden naderen, aangezien zij, wanneer zij naderen, niet alleen door angst worden aangegrepen, maar het hun ook naar fantasie toeschijnt alsof zij aan handen en voeten door slangen gebonden waren, waarvan zij niet los zouden kunnen komen voordat zij zich terugtrokken.

Zo'n fantasie is er vanwege de overeenstemming; het lichamenlijk zinlijke immers van de mens wordt in het andere leven door slangen uitgebeeld; daarom wordt met slangen in het Woord ook het zinlijke aangeduid, dat het laatste van het leven van de mens is.

10314. Omdat de geesten van die aardbol zodanig zijn, verschijnen zij daarom niet zoals de anderen in een duidelijk zichtbare menselijke vorm, maar zoals wolken; de beteren van hen zoals een zwartachtige wolk, waar tussendoor een menselijke blankheid is gesprekend. Zij zeiden van binnen blank te zijn en dat, wanneer zij engelen worden, dat zwartachtige wordt verkeerd in een schoon blauw, wat mij ook werd getoond.

10315. Ik vroeg hen of zij ook in zo'n idee ten aanzien van hun lichaam waren geweest toen zij als mensen in hun wereld leefden.

Zij zeiden, dat de mensen van hun aardbol hun lichaam voor niets achten, maar slechts de geest in het lichaam, omdat zij weten dat deze tot in het eeuwige zal leven en het lichaam zal vergaan.

Maar het aangezicht noemen zij niet het lichaam, met als oorzaak dat de aandoeningen van hun geest vanuit het aangezicht verschijnen en hun denken dat vanuit die aandoeningen is, verschijnen uit de ogen.

Zij zeiden ook dat verscheidenen van hen op hun aardbol geloven dat de geesten van hun lichamen van het eeuwige aan zijn geweest, aan het lichaam ingegoten toen zij werden ontvangen, maar zij voegden daaraan toe, dat zij nu weten dat dit niet zo is en dat het hun berouwt dat zij zo'n valse mening hadden gehad.

10316. Toen ik vroeg of zij iets op onze aardbol wilden zien en dat dit kon plaatsvinden door mijn ogen, antwoordden zij eerst dat zij dit niet konden, daarna dat zij het niet wilden, aangezien de dingen die zij zouden zien, geen andere dan aardse en stoffelijke dingen zouden zijn, waarvan zij hun denken, zoveel als zij kunnen, verwijderen.

10317. Het vervolg over deze derde aardbol in het heelal aan het einde van het volgende hoofdstuk.

Einde hoofdstuk 30

